

Verdal kommune
Møteinnkalling

Kommunestyrets medlemmer

Det innkalles med dette til følgende møte:

Utvalg: Kommunestyre
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 13.12.2021
Tid: 12:00

Merk møtetidspunkt!

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til rådmannskontoret på telefon 476 92392 eller på epost: line.ertsas@verdal.kommune.no

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Vi starter kl. 11.30 med lunsj på spiserommet. De som ikke skal ha lunsj, bes gi melding om det snarest.

Møtestart blir kl. 12.00.

Forslag til taletid på sak 129/21 Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022:
Hovedinnlegg 10 minutt for hvert partis hovedtaler. Referering av forslag kommer i tillegg. Evt. nytt innlegg på 2 minutt. Øvrige talere 4/2 minutt som vanlig. Unntatt de partiene som har ett medlem hver som får 10/4 minutt.

Evt. forslag som vil bli fremmet bes også om å bli sendt elektronisk til line.ertsas@verdal.kommune.no.

Ønskes i tillegg at forslag skal deles ut må disse sendes til samme adresse innen kl. 10.30 møtedag.

Minner om at alle må forholde seg til gjeldende smittevernråd.

Verdal, 3. desember 2021

Pål Sverre Fikse
Ordfører (S)

Saksnr	Innhold
PS 128/21	Godkjenning av møteprotokoll
PS 129/21	Økonomiplan 2022-2025 Budsjett 2022
PS 130/21	Detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen 2. gangs behandling
PS 131/21	Valg av ungdomsråd for perioden 2021-2023
PS 132/21	Orienteringer
PS 133/21	Interpellasjon fra Tore Landstad (FRP) - SFO-tilbudet

PS 128/21 Godkjenning av møteprotokoll

Økonomiplan 2022-2025 Budsjett 2022

Saksbehandler: Helge Holthe E-post: helge.holthe@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2021/3435 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Utvalg for plan og samfunn	23.11.2021	96/21
Utvalg for mennesker og livskvalitet	24.11.2021	65/21
Administrasjonsutvalg	25.11.2021	25/21
Formannskap	25.11.2021	170/21
Kommunestyre	13.12.2021	129/21

Saksprotokoll i Formannskap - 25.11.2021 - 170/2021

BEHANDLING:

SP v/Karl Bernhard Hoel fremmet følgende forslag:

Tallforslag – alternativt punkt 1:

1. Budsjett 2022 og Økonomiplan 2022-2025 vedtas i samsvar med saksfremlegg og de premiss og analyser som følger av nettversjonen av økonomiplanen, med følgende endringer:
 - A. Samlokalisering av bofellesskap Prost Brandts veg og Lysgård tas ut som budsjettpremiss.
 - B. Nedlegging av skoler og barnehager tas ut som budsjettpremiss.
 - C. Flytting av elever fra Leksdal til Stiklestad skole høst 2022 tas ut som budsjettpremiss.
 - D. Budsjettpremiss innenfor Næring og samfunnsutvikling vedrørende salg/frigjøring av 6000 – 9000 kvm bygningsareal opprettholdes. Saker vedrørende salg/frigjøring av areal utredes 1. januar 2022, og kommer som egne saker.
 - E. Bystrand tas ut som tiltak fra investeringsbudsjettet, mens øvrig tilrettelegging langs Verdalselva opprettholdes.
 - F. Kommunedirektøren bes justere budsjett 2022 iht punkt A-E, estimert til kr. 5,2 MNOK, med at avsetninger reduseres tilsvarende. Videre justeres økonomiplan 2023 – 2025 iht punkt A-E.

Verbalforslag:

1. Kommunedirektøren bes komme med en sak som beskriver renoveringsbehovet for Ørmelen skole.

AP og Høyre v/Ole Gunnar Hallager fremmet følgende forslag til tallbudsjettet:

«Frisklivssentralen opprettholdes og videreføres på samme nivå som 2021.

Dagens helseutfordringer krever økt helsefremmende og forebyggende innsats. Kommunene er gjennom helse- og omsorgstjenesteloven pålagt å tilby helsefremmende og forebyggende helsetjenester til befolkningen. Tilbudet som gis gjennom frisklivssentralen er med på å utjevne sosiale ulikheter i helse, koster lite for kommunen og hjelper mange. Forebygging lønner.

Kommunedirektøren bes se på muligheten for å finansiere videreføring av frisklivssentralen innenfor rammene til forebyggende arbeid helse og omsorg. Alternativt dekkes kostnadene ved å styrke driftsrammen for helse og omsorg. Finansieres ved bruk av økte frie inntekter fra ny regjering. Netto driftsresultat reduseres tilsvarende.»

AP v/Ole Gunnar Hallager fremmet følgende forslag:

Følgende tiltak under budsjettpremiss for helse tas ut:

Hjemmetjenesten i Vuku samlokaliseres med hjemmetjenesten i sentrum fra 2022.

Votering:

Forslag fra SP til tallbudsjett:

Pkt. A – enstemmig vedtatt.

Pkt. B – vedtatt med 6 mot 3 stemmer (H og AP)

Pkt. C – vedtatt med 6 mot 3 stemmer (H og AP)

Pkt. D – vedtatt med 6 mot 3 stemmer (H og AP)

Pkt. E – enstemmig vedtatt.

Pkt. F – vedtatt med 6 mot 3 stemmer (H og AP)

Forslag fra AP og H om frisklivssentral falt med 4 mot 5 stemmer (SP).

Forslag fra AP om hjemmetjenesten falt med 3 mot 6 stemmer (SP og H)

Kommunedirektørens innstilling med vedtatte endringer – vedtatt med 8 mot 1 stemme (H).

Kommunedirektørens innstilling punktene 2 – 10 – enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fra SP – enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

1. Budsjett 2022 og Økonomiplan 2022-2025 vedtas i samsvar med saksfremlegg og de premiss og analyser som følger av nettversjonen av økonomiplanen, med følgende endringer:
 - A. Samlokalisering av bofellesskap Prost Brandts veg og Lysgård tas ut som budsjettpremiss.
 - B. Nedlegging av skoler og barnehager tas ut som budsjettpremiss.
 - C. Flytting av elever fra Leksdal til Stiklestad skole høst 2022 tas ut som budsjettpremiss.
 - D. Budsjettpremiss innenfor Næring og samfunnsutvikling vedrørende salg/frigjøring av 6000 – 9000 kvm bygningsareal opprettholdes. Saker vedrørende salg/frigjøring av areal utredes 1. januar 2022, og kommer som egne saker.
 - E. Bystrand tas ut som tiltak fra investeringsbudsjettet, mens øvrig tilrettelegging langs Verdalselva opprettholdes.
 - F. Kommunedirektøren bes justere budsjett 2022 iht punkt A-E, estimert til kr. 5,2 MNOK, med at avsetninger reduseres tilsvarende. Videre justeres økonomiplan 2023 – 2025 iht punkt A-E

2 Eiendomsskatt

I medhold av [eiendomsskatteloven §§ 2 og 3](#) bokstav a) skal det skrives ut eiendomsskatt på all fast eiendom i Verdal kommune.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med tre syvendedeler i 2021 (overgangsregel til [eiendomsskatteloven §§ 3 og 4](#) første ledd første pkt). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 4 promille.

Generell eiendomsskattesats settes til 5 promille ([eiendomsskatteloven § 13](#)). For bolig-

og fritidseiendommer settes eiendomsskattesatsen til 4 promille.

I medhold av [eiendomsskatteloven § 7](#) blir eiendommer som er nevnt i paragrafens bokstaver a, b og c fritatt for eiendomsskatt med følgende presiseringer:

a. Fritaket for nyoppførte boligeiendommer etter [eiendomsskatteloven § 7](#) bokstav c skal være avgrenset til 1 helt kalenderår regnet fra utgangen av året boligen var ferdig, eller til kommunestyret endrer eller opphever vedtaket.

b. For øvrig fritas:

- Verdal kirkelige fellesråds eiendommer
- Verdal videregående skoles eiendommer
- Stiklestad Nasjonale Kultursenter A/S' eiendommer
- Stiftelsen Stiklestad Museums eiendommer
- Bakketun Folkehøgskole (skole-, internat- og administrasjonsbygg)
- Idrettslag, religiøse, humanitære og lignende organisasjoners eiendommer som brukes til organisasjonens primæroppgaver
- Innherred Renovasjons eiendommer
- Trondheim havn IKS' eiendommer
- Ecopro AS' eiendommer for andel ikke-kommersiell aktivitet.

Eiendomsskatten betales i hovedsak i tre terminer (eiendomsskatteloven § 25). Det vil fra 2022 være mulig for brukerne å selv bestemme hvordan de vil dele opp betalingen i løpet av året. Dersom ingenting registreres fra brukeren, vil det automatisk bli fakturert i tre terminer.

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

For 2022 gjennomføres en kontorjustering av takstene i henhold til Eiendomsskattelovens §8A-4. Takstene skrives opp 10%.

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

- 3 Økonomireglement for 2022 vedtas i samsvar med vedlagt dokument.
- 4 Det vedtas nye gebyr- og betalingssatser for 2022 slik det framgår av vedlegg.
- 5 Ramme for låneopptak til videreutlån/startlån settes til kr. 100.000.000.
- 6 Ramme for låneopptak til finansiering av investeringer (utover Startlån) i 2021 inkl. selvfinansierende investeringer settes til kr. 238.000.000 kr. Det delegeres til kommunedirektøren å velge långiver samt å godkjenne lånevilkår i lånenes løpetid.

Kommunedirektør får fullmakt til å vurdere låneopptak i sammenheng med tidspunktet for mottak av investeringstilskudd til nytt sykehjem og den til enhver tid tilgjengelige likviditet.

- 7 Kommunedirektøren får fullmakt til å foreta endelige justeringer av budsjettet og økonomiplan, samt fullmakt til å korrigere talloppstillinger der endringene ikke reelt innebærer endringer i prioriteringer. Dette vil eksempelvis gjelde rene tekniske

endringer, tilpasning til organisasjonsstruktur mv. Kommunestyret orienteres om slike administrative endringer i delårsrapporten.

- 8 Dersom statsbudsjettvedtaket i Stortinget desember 2021 medfører økning i skatteinntekter og/eller rammetilskudd utover det som er varslet, og dette ikke kan tas med i budsjettvedtaket, skal inntektsøkningen tas til behandling sammen med første delårsrapport i 2022.
- 9 Årlig driftsbalanse og realisme i budsjett og økonomiplan er et krav i Kommuneloven. Økonomiplanens realisme bygger på et budsjettpremiss om at det gjennomføres konkrete tiltak som øker driftsinntekter og reduserer driftsutgifter. Reduksjon av ressursbruk i det omfang som økonomiplanen legger opp til, forutsetter reduksjoner i årsverk og reduksjon i antall kvadratmeter kommunal bygningsmasse.

Realismen i budsjettet avhenger av premissene i budsjettdokumentene. Endringer i budsjettet som i vesentlig grad røkkes ved premissene må kompenseres med tiltak som gjenoppretter budsjettets realisme. Premissene fremgår av saksutredningen og er nærmere forklart i nettutgaven av økonomiplanen.

- 10 Kommunedirektøren rapporterer status på arbeidet med å utrede tiltak for bedret kommunaløkonomisk bærekraft. Utredningsarbeidet skal pågå de neste to årene og bygge på en bred involvering av formannskap, kommunestyre, kommunedirektøren og tillitsvalgte. Utredningen skal være tverssektoriell og omfatte bærekraftig drift og strukturer for alle tjenestene. Resultatene fra utredningen tas inn i det løpende arbeid med rullering av kommende års økonomiplaner.
- 11 Kommunedirektøren bes komme med en sak som beskriver renoveringsbehovet for Ørmelen skole

Saksprotokoll i Administrasjonsutvalg - 25.11.2021 - 25/2021

BEHANDLING:

Følgende ble utdelt:

Behandlinger i utvalg plan og samfunn og utvalg mennesker og livskvalitet, møtereferat fra samarbeidsforum 8.11 og 15.11.

Kommunedirektør orienterte og svarte ut en del innkomne spørsmål.

Ordfører foreslo at saken tas til orientering.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

Saksprotokoll i Utvalg for mennesker og livskvalitet - 24.11.2021 - 65/2021

BEHANDLING:

Lederen fremmet følgende forslag til vedtak:

Kommunedirektørens forslag til Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022 tas til orientering.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

Høyre v/Berit Musum fremmet følgende forslag til uttalelse:

Følgende tiltak under budsjettpremiss for helse tas ut:

Samlokalisering av tjenester for å sikre større stabilitet i tjenestetilbudene:

Tjenestetilbudene kommunen har i Prost Brandts veg og Lysgård foreslås samlokalisert i G/H-bygget. Dette vil gi bedre stabilitet i tilgangen på kompetanse og kvalitet på tjenesten, samtidig som antallet lokasjoner reduseres. Lokalene i Prost Brandts veg og på Lysgård kan saneres når dette er gjennomført.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

AP v/Tor Martin Nordtømme fremmet følgende forslag til uttalelse:

Følgende tiltak under budsjettpremiss for helse tas ut:

Hjemmetjenesten i Vuku samlokaliseres med hjemmetjenesten i sentrum fra 2022.

Ved votering ble forslaget vedtatt med 4 stemmer. 3 stemte mot (Berit Musum, H, Atle Vikan, SP og Hilde Daleng, SP.)

SP v/Hilde Daleng fremmet følgende forslag til uttalelse:

UML ber om å bli involvert tidligere i budsjettpremiss som angår utvalgets arbeidsområde.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Kommunedirektørens forslag til Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022 tas til orientering.

UTTALELSER:

Følgende tiltak under budsjettpremiss for helse tas ut:

Samlokalisering av tjenester for å sikre større stabilitet i tjenestetilbudene:

Tjenestetilbudene kommunen har i Prost Brandts veg og Lysgård foreslås samlokalisert i G/H-bygget. Dette vil gi bedre stabilitet i tilgangen på kompetanse og kvalitet på tjenesten, samtidig som antallet lokasjoner reduseres. Lokalene i Prost Brandts veg og på Lysgård kan saneres når dette er gjennomført.

Følgende tiltak under budsjettpremiss for helse tas ut:

Hjemmetjenesten i Vuku samlokaliseres med hjemmetjenesten i sentrum fra 2022.

UML ber om å bli involvert tidligere i budsjettpremiss som angår utvalgets arbeidsområde.

Saksprotokoll i Utvalg for plan og samfunn - 23.11.2021 - 96/2021

BEHANDLING:

Lederen fremmet følgende forslag til vedtak:

Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022 tas til orientering.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022 tas til orientering.

Kommunedirektørens innstilling:

- 1 Budsjet 2022 og Økonomiplan 2022-2025 vedtas i samsvar med saksfremlegg og de premiss og analyser som følger av nettversjonen av økonomiplanen.

- 2 Eiendomsskatt

I medhold av [eiendomsskatteloven §§ 2 og 3](#) bokstav a) skal det skrives ut eiendomsskatt på all fast eiendom i Verdal kommune.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med tre syvendedeler i 2021 (overgangsregel til [eiendomsskatteloven §§ 3 og 4](#) første ledd første pkt). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 4 promille.

Generell eiendomsskattesats settes til 5 promille ([eiendomsskatteloven § 13](#)). For bolig- og fritidseiendommer settes eiendomsskattesatsen til 4 promille.

I medhold av [eiendomsskatteloven § 7](#) blir eiendommer som er nevnt i paragrafens bokstaver a, b og c fritatt for eiendomsskatt med følgende presiseringer:

a. Fritaket for nyoppførte boligeiendommer etter [eiendomsskatteloven § 7](#) bokstav c skal være avgrenset til 1 helt kalenderår regnet fra utgangen av året boligen var ferdig, eller til kommunestyret endrer eller opphever vedtaket.

b. For øvrig fritas:

- Verdal kirkelige fellesråds eiendommer
- Verdal videregående skoles eiendommer
- Stiklestad Nasjonale Kultursenter A/S' eiendommer
- Stiftelsen Stiklestad Museums eiendommer
- Bakketun Folkehøgskole (skole-, internat- og administrasjonsbygg)
- Idrettslag, religiøse, humanitære og lignende organisasjoners eiendommer som brukes til organisasjonens primæroppgaver
- Innherred Renovasjons eiendommer
- Trondheim havn IKS' eiendommer
- Ecopro AS' eiendommer for andel ikke-kommersiell aktivitet.

Eiendomsskatten betales i hovedsak i tre terminer (eiendomsskatteloven § 25). Det vil fra 2022 være mulig for brukerne å selv bestemme hvordan de vil dele opp betalingen i løpet av året. Dersom ingenting registreres fra brukeren, vil det automatisk bli fakturert i tre terminer.

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

For 2022 gjennomføres en kontorjustering av takstene i henhold til Eiendomsskattelovens §8A-4. Takstene skrives opp 10%.

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

- 3 Økonomireglement for 2022 vedtas i samsvar med vedlagt dokument.
- 4 Det vedtas nye gebyr- og betalingssatser for 2022 slik det framgår av vedlegg.
- 5 Ramme for låneopptak til videreutlån/startlån settes til kr. 100.000.000.
- 6 Ramme for låneopptak til finansiering av investeringer (utover Startlån) i 2021 inkl. selvfinansierende investeringer settes til kr. 238.000.000 kr. Det delegeres til kommunedirektøren å velge långiver samt å godkjenne lånevilkår i lånenes løpetid.

Kommunedirektør får fullmakt til å vurdere låneopptak i sammenheng med tidspunktet for mottak av investeringstilskudd til nytt sykehjem og den til enhver tid tilgjengelige likviditet.

- 7 Kommunedirektøren får fullmakt til å foreta endelige justeringer av budsjettet og økonomiplan, samt fullmakt til å korrigere talloppstillinger der endringene ikke reelt innebærer endringer i prioriteringer. Dette vil eksempelvis gjelde rene tekniske endringer, tilpasning til organisasjonsstruktur mv. Kommunestyret orienteres om slike administrative endringer i delårsrapporten.
- 8 Dersom statsbudsjettvedtaket i Stortinget desember 2021 medfører økning i skatteinntekter og/eller rammetilskudd utover det som er varslet, og dette ikke kan tas med i budsjettvedtaket, skal inntektsøkningen tas til behandling sammen med første delårsrapport i 2022.
- 9 Årlig driftsbalanse og realisme i budsjett og økonomiplan er et krav i Kommuneloven. Økonomiplanens realisme bygger på et budsjettpremiss om at det gjennomføres konkrete tiltak som øker driftsinntekter og reduserer driftsutgifter. Reduksjon av ressursbruk i det omfang som økonomiplanen legger opp til, forutsetter reduksjoner i årsverk og reduksjon i antall kvadratmeter kommunal bygningsmasse.

Realismen i budsjettet avhenger av premissene i budsjettdokumentene. Endringer i budsjettet som i vesentlig grad røkkes ved premissene må kompenseres med tiltak som gjenoppretter budsjettets realisme. Premissene fremgår av saksutredningen og er nærmere forklart i nettutgaven av økonomiplanen.

- 10 Kommunedirektøren rapporterer status på arbeidet med å utrede tiltak for bedret kommunaløkonomisk bærekraft. Utredningsarbeidet skal pågå de neste to årene og bygge på en bred involvering av formannskap, kommunestyre, kommunedirektøren og tillitsvalgte. Utredningen skal være tverssektoriell og omfatte bærekraftig drift og strukturer for alle tjenestene. Resultatene fra utredningen tas inn i det løpende arbeid med rullering av kommende års økonomiplaner.

Vedlegg:

- 1 Økonomireglement for Verdal kommune 2022
- 2 Gebyr og betalingssatser 2022
- 3 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2022
- 4 Uttalelse fra Verdal idrettsråd
- 5 Uttalelse fra Eldrerådet - Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022
- 6 Uttalelse fra rådet for likestilling av funksjonshemmede - Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022
- 7 Budsjettforslag Den norske Kirke
- 8 Møtereferat samarbeidsforum tillitsvalgte 8. november 2021
- 9 Møtereferat samarbeidsforum tillitsvalgte 15. november 2021
- 10 Innspill til skolebudsjettet i Verdal 2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Økonomiplan nettutgave finnes på kommunens hjemmeside.

Saksopplysninger:

Sammenheng i dokumenter

Saksfremlegget er et selvstendig dokument som skal gi tilstrekkelig kunnskap til å treffe politisk beslutning.

Detaljer og supplerende informasjon finnes på nettsiden (digitalversjon i Framsikt). Dette er en mer grundigere og teknisk gjennomgang av faktagrunnlaget og beregninger. Dette har status som supplerende informasjon. Nettsiden gir således et grundigere innsyn i hvordan tallene i saksfremlegget har fremkommet. Nettsiden kan også lese som en fullstendig saksutredning ved at innstilling til vedtak og budsjettoppstillinger er tatt inn.

Under vurderinger i saksfremlegget er det satt opp en beskrivelse av innholdet i nettsiden og hvordan nettsiden kan leses for å få tilgang til utfyllende informasjon om saksfremlegget.

Økonomiplanens måloppnåelse – finansielle måltall

Kommunen har vedtatt 3 finansielle måltall. Alle regnes i prosent av totale driftsinntekter.

- Netto driftsresultat 2%
- Disposisjonsfond 10%
- Netto lånegjeld 120%

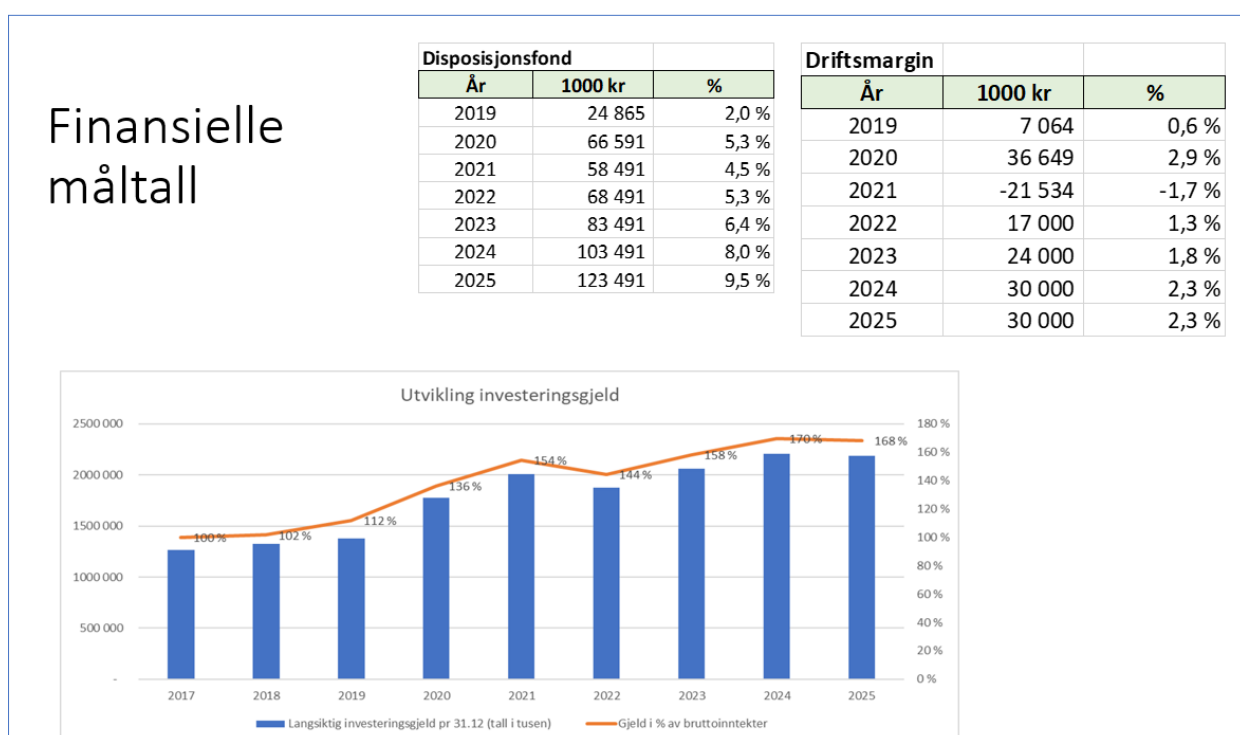
Måloppnåelse er estimert ut fra et anslag om totale driftsinntekter på 1,3 milliarder. Erfaring tilsier at størrelsen på både inntekter og utgifter blir en god del høyere i regnskap enn budsjett. Dette er normalt for kommuner og henger sammen med at budsjetter ofte bygger på anslag der inntekter og utgifter ses i sammenheng (nettobudsjettering). Budsjetterte inntekter er derfor ikke egnet som referansestørrelse for inntekt.

Med inntekt på 1,3 milliarder for alle år forventes det et netto driftsresultat som øker fra 1,3% til 2,3% i perioden. Det gir et gjennomsnitt på ca 2% for perioden. Disposisjonsfondet forventes å øke opp mot 10% og gjeldsnivået forventes å øke mot 160% i økonomiplanperioden.

Utviklingen i gjeld er krevende og vil utfordre driftsrammene i årene som kommer. Det er derfor svært viktig at driftsmarginer og disposisjonsfond når målene. I perioden med økt gjeld vil også sammensetning av gjeld ha stor betydning. Gjeld som effektiviserer kostnader og strukturer, gjeld til selvkostinvesteringer og gjeld som erstatter leie, vil ha en klart lavere negativ virkning på de samlede driftsrammene enn gjeld som driver opp driftskostnader. Gode tall på netto driftsresultat og et høyere disposisjonsfond enn måltall vil kunne kompensere for noe av risikoen knyttet til høy gjeld. Dette legges til grunn for neste års arbeid med ny økonomiplan.

Det er regnskapene og regnskapsanalysen i årsberetningene som vil gi det endelige og presise svaret på måloppnåelsen.

Nedenfor er det satt opp forventet utvikling i finansielle måltall. Det vises til nettutgaven av økonomiplanen for nærmere detaljer om økonomisk handlingsrom og finansielle måltall.

Budsjett og økonomiplan - lovgrunnlag

[Kommuneloven](#) krever at det skal vedtas en fireårig økonomiplan. Planen skal rulleres for hvert år. Økonomiplanens første år (2022) er budsjett, og således en bindende bevilgning for bruk av midler i 2022.

For årene 2022-2024 (økonomiplanens andre til fjerde år) er økonomiplanen en foreløpig plan for aktivitet og investeringer. Økonomiplanen vil derfor vise en forventet utvikling i aktivitet og investeringer i planperioden. Den årlige rulleringen av økonomiplanen gjør det mulig å justere kursen underveis og budsjettet for 2022 kan justeres underveis ved at det vedtas endringer i budsjettet. Beløpene i økonomiplanen for årene 2022 - 2025 er derfor ingen fast bevilgning, men en synliggjøring av ønsket utvikling innenfor de økonomiske rammene som kan anslås for perioden.

Økonomiplanen bygger på samfunnsmålene i samfunnsplanen, og realiserer tiltak så langt det er mulig innenfor økonomiske rammer og en bærekraftig økonomistyring. Samtidig er det viktig at nye utfordringer og ny kunnskap fortløpende blir håndtert, og også i denne forbindelse er økonomiplanen virkemiddelet for helhetlige vurderinger.

Budsjett og økonomiplan – bevilgningsnivået.

Kommunestyret vedtar selv detaljeringsnivået i budsjettvedtaket. Tradisjonelt har Verdal kommune vedtatt budsjett og økonomiplan på en inndeling i 15 til 20 bevilgningsområder. Det innebærer at flytting av midler mellom bevilgningsområdene kommer til politisk behandling, mens flytting av midler internt i et bevilgningsområde er delegert til administrasjonen. Graden av innsyn i budsjett detaljer på delegert nivå (kommunedirektøren) har i tidligere år vært påvirket av begrensninger i økonomisystemene. Med dagens budsjettverktøy finnes det ikke lenger tekniske begrensninger i hvor detaljert innsyn politisk nivå kan få. Arbeidsfordelingen mellom kommunestyre og administrasjon både kan og bør sette grenser for detaljeringsgraden. Ikke minst fordi fullt innsyn vil oppleves som svært komplekst og uoversiktlig for alle andre enn de som jobber med økonomistyring til daglig. Det er også en utfordring at detaljbudsjetteringen ikke vil være fullstendig avsluttet når budsjettet legges fram til politisk behandling. Kommunedirektøren ønsker å være transparent og vil i nettsideutgaven av budsjettet gi et begrenset innsyn i tallene bak hvert enkelt bevilgningsområde. Hensikten med dette er å gi politisk nivå mulighet til å stille spørsmål om tilbud til innbyggerne og om grunnpreget i tjenestene endres som følge av endringer i bevilgningsrammer. Det er ikke hensikten å åpne for diskusjon om detaljer i tjenestene, budsjettering og økonomistyring.

Kommunestyret vedtar budsjettet på tjenestenivå etter prinsippene som ligger i Kostra. Kostra deler inn tjenester og innbyggerbehov etter nasjonale standarder og forskrift. Kostra definerer hvordan økonomisk informasjon skal fremstilles for å kunne sammenligne på tvers av kommuner. Prinsippene i Kostra vil også sikre at kommunal organisering i minst mulig grad skal påvirke informasjonen. Inndelingene etter Kostra har vist seg stabile over tid. Dette i motsetning til kommunal organisering som er i konstant endring og der endringen blir ekstra store i perioder med høy endringstakt. Inndeling etter tjenester bidrar dermed til mer stabile sammenligningstall på tjenestenivå og fokus settes mer på tjenester og behov enn administrasjon av detaljbudsjetter.

Budsjettinndelingen er gjort på 15 rammebevilgninger der bevilgningene er nettobevilgninger. Det betyr at hvert bevilgningsområde kan bruke av innsparte midler eller øremerkede midler, så lenge den totale rammen for bevilgning ikke overskrides.

Kommunens totale driftsinntekter i et normalår ligger ca 300 mill kr høyere enn det som bevilges av kommunestyret. Kommunestyrets bevilgning fordeler fellesinntektene slik at hvert bevilgningsområde får en rammebevilgning. Andre inntekter styres av andre mekanismer som kravene til bruk av øremerkede midler, betingelser på gavemidler, nasjonale forskrifter, regler om selvkost osv. Denne inndelingen av budsjettet i fellesinntekter og andre inntekter er standard prosedyre for kommunene og ligger innbygd i de obligatoriske nasjonale budsjettsskjemaene. Bevilgningsskjemaet vil vise kommunestyrets bevilgning av fellesinntektene, mens økonomisk oversikt etter art viser kommunens totale driftsinntekter.

Samfunnsoppdraget

Endringer i befolkningssammensetning og endringer i tjenestebehov gir sterke føringer for utvikling av kommunale tjenester, infrastruktur og for utviklingen av Verdal som samfunn. Som

kommune påvirkes rammevilkårene av en aldrende befolkning og en stagnasjon i befolkningsvekst. I tillegg har kommunen en stor andel gamle bygg, og vil dessuten påvirkes av endringer i arbeidsmarked, innbyggernes mobilitet, digital transformasjon, krav og forventninger fra innbyggerne og de utfordringer som ligger i andre typer samspill med innbyggerne og næringsliv.

Samtidig synes det som at utflating av veksten i kommunale inntekter, statens forventninger til kostnadseffektive kommuner og den generelle samfunnsutviklingen må bety en omlegging til mer kostnadseffektiv drift og en gjennomgående digitalisering av kommunal tjenesteproduksjon.

De store endringene som må komme vil også omfatte tilpasning til mål for klima, miljø og sirkulær økonomi. Som oftest er det gode sammenhenger mellom bærekraftig miljø og en bærekraftig kommuneøkonomi. I økonomiplanen er disse sammenhengene ivarettatt ved at FN's bærekraftsmål innarbeides i planen på alle områder. Dette er også gjennomgående i ny samfunnsplan. Gjennomgangstanken er at "alt vi gjør ska stå sæ over tid" både når det gjelder utvikling av tjenester, tilpasninger til klimamål og en langsiktig bærekraftig kommuneøkonomi.

Kommunen skal utvikle tjenester, infrastruktur og kommunens rolle slik at den er tilpasset endringer i befolkning og befolkningens behov.

Tjenestenes innhold skal utvikles i samsvar med endringer i lovverk og lokal politikk.

Behov for å endre ressursbruk

I stort betyr dette at kommunen må endre prioriteringer og infrastruktur. Dette er operasjonalisert i to hovedgrep som er tydelig i økonomiplanen

- Vri ressursbruk for å møte behovsøkning som følge av aldrende befolkning
- Fornye kommunale bygninger og infrastruktur slik at fremtidens behov møtes.

Arbeidsoppgaver som inngår i å løse samfunnsoppdraget

- Legge til rette for det lokale folkestyret og et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggerdeltakelse.
- Legge til rette for tjenesteyting og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne.
- Legge til rette for utøvelse av offentlig myndighet.
- Bidra til at kommunen er effektiv, tillitskapende og bærekraftig

Kommunens økonomi:

En oppsummering av årsberetning og delårsrapporter viser at kommunens økonomi er svakere enn måltallene og ikke er tilstrekkelig bærekraftig og robust. Dette gjelder selv om regnskapene for de siste årene og prognosene for 2022 tyder på en bedring. Denne bedringen vil fort kunne gå tapt som følge av økte kostnader til nødvendige investeringer. Det er derfor helt nødvendig at den positive utviklingen fortsetter og at kommunen oppnår gode regnskapstall også i år med stramme økonomiske rammer.

Følgende momenter kan oppsummere dette:

Svak underliggende drift:

En analyse av måltall for driftsbalansen viser at driften i et normalår ikke er økonomisk bærekraftig. Dette vil svekke kommunens økonomi og handlingsrom over tid. Regnskapsresultatene de siste årene er preget av engangsinntekter og ekstraordinære forhold. Dette betyr at aktivitetsnivået er gjennomgående høyere enn bæreevnen i økonomien.

Kommunens økonomi mangler tilstrekkelig robusthet

Frie reserver på disposisjonsfondet er større enn på mange år. Reservene er likevel ikke store nok til å gi den nødvendige styringsreserve og robusthet. Større reserver vil gi større forutsigbarhet og en jevnere drift i tjenestene. Kommunebarometeret har målt kommunens økonomi og funnet at kommunens økonomi er svak. Dette må ses i sammenheng med at kommunen over lang tid har levert noe svakere enn gjennomsnittskommunen og at dette over tid har gitt lavere fondsreserver og høyere gjeld. Det er altså ikke noe enkeltår som kan forklare at kommunen har kommet dårligere ut enn gjennomsnittskommunen.

Etterlevelse av styringsdokumenter og vedtak:

De tre siste års økonomiplaner er tydelige på at drift må effektiviseres og nedskaleres slik at det frigjøres midler til å møte fremtidens behov. Dette forutsetter at alle virksomheter bidrar til å realisere endringer. Det er behov for styrking av etterlevelsen av budsjett og økonomiplan og de rammer og premiss som ligger i styringsdokumentene.

Øvrige momenter:

- Behovet for å bli mer sulten på gode resultater
- Behovet for å styrke utviklingsarbeid og effektivisering
- Behovet for økt tempo på endringer

Langsiktige utfordringer

I hovedtrekk kan forventningene til fremtidig utvikling i kommuneøkonomien fremstilles langs følgende akser:

- Økt vekst i innbyggerbehov (innbyggerrettigheter, utenforskap, sykefravær)
- Lavere vekst i skattegrunnlag (eiendomsskatt, koronaeffekt på skatteinngang mv)
- Reduserte bidrag fra oljefondet
- Statlig detaljstyring som innskrenker rammene for lokal effektivisering
- «Spareskader» som følge av trange årlige rammer (manglende digitalisering, kompetansebygging, for lite vedlikehold bygg mv)
- Økt gjeld pga tilpasning til demografiske endringer (aldring og sentralisering barnefamilier)
- Andre poster i statsbudsjettet som konkurrerer med kommuner (trygder mv)

I sum betyr dette at det kan forventes trangere rammer. For Verdal kommune betyr det at endringstakten for å oppnå kommunaløkonomisk bærekraft og dermed en trygg finansiering av velferden, blir presset ytterligere. Altså forsterkes behovet for å lykkes med varige endringer i tjenester.

Metodikk for bedring av kommuneøkonomi.

FN sine bærekraftsmål og metodikk for systematisk arbeid med kommunaløkonomisk bærekraft vil kunne bedre kommunens langsiktige økonomi. Økonomiseminaret i september 2021 og den påfølgende saken om finansielle måltall har vist at kommunen klarer å operasjonalisere prinsippene i konkrete måltall. De finansielle måtallene i kombinasjon med tydeligere økonomiske krav, forbedring i handlingsregler og tydeligere ansvars plassering i organisasjonen, skal bidra til en bedring i den langsiktige økonomien.

På den annen side viser også analyser av tilstanden på kommunale bygg at det ligger betydelige utfordringer som fortsatt ikke er innarbeidet i økonomiplanen fullt ut. Året 2022 må derfor brukes godt til å utrede langsiktige behov og finne nødvendig endringstakt for årene som kommer.

Økonomireglementet ble endret i 2021 slik at budsjettansvarliges plikter for god økonomiforvaltning og økonomisk planlegging ble tydeligere.

Metodikken for utarbeidelse av budsjett og økonomiplan har gjennomgått store endringer de siste fire år. Endringene vil fortsette i retning av krav om større realisme, større eierforhold til budsjett, bedre sammenheng mellom rammestyring og detaljbudsjettering, tydeligere krav om tilpasning av aktivitet til rammer, systematisk forsiktighet i anslag, krav om buffere osv. Det er også innført kraftigere budsjett og økonomistyringsverktøy som nå gir bedring av kvalitet i planlegging, styring og rapportering. Som følge av dette er det nå mulig å rapportere månedlig på økonomisk utvikling, utvikling i sykefravær mv

Talldelen som viser bevilgninger i drift og investering og investeringsplan

Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 er en forlengelse av de siste årenes økonomiplaner. Ny økonomiplan og budsjett viderefører nedtrekk i driftsrammene for å skape det nødvendige rommet for at kommunen skal kunne tilpasse seg endringer i befolkning og behov.

De nye rammene fra 2022-2025 er strammere enn rammene i økonomiplan 2021-2024. Dette skyldes i hovedsak lavere inntektsvekst og at økte renter og avdrag tar en økende andel av det økonomiske handlingsrommet. På kort sikt påvirkes også rammene av at den langsiktige bærekraften i økonomien forbedres. På lengre sikt vil bedre økonomisk bærekraft bidra til at handlingsrommet øker.

Årsaken til høyere avdrag ligger i økte investeringer og en målrettet strategi om å betale ned på lån minst like raskt som verdiene forringes. Veksten i investeringer i årene 2022-2025 skyldes også en sterk vekst i byggekostnader og at enkelte investeringer er forsinket og først kommer til låneopptak nå.

Renteprognoiser fra markedet og rentevarsler fra Norges Bank høsten 2021 viser en langt raskere gjenoppbygging av økonomien etter korona og dermed et stigende rentenivå. Renteprognosene i 2020 var sterkt preget av en markeds pessimisme og muligheten for at unntakssituasjonen kunne gi lav vekst i økonomien i lang tid fremover eller til og med varige endringer. Dette ser nå høsten 2021 helt annerledes ut. Den store forskjellen i ny økonomiplan er dermed at økte renter og avdrag tar en større del av handlingsrommet som ellers kunne vært brukt til drift av tjenester.

Driftsbudsjettet er satt opp etter en tjenestestruktur der kostrafunksjoner (innbyggerbehov) danner basis for hvordan bevilgningsskjemaet er bygd opp. Det innebærer i noen tilfeller at tjenester slås sammen på tvers av kostnadssteder. Eksempelvis blir bosetting og integrering delt mellom bevilgning på grunnskole (gjelder voksenopplæringen) og sosiale tjenester (øvrige tjenester). Kommunen har valgt en tjenesteorientert bevilgning, fordi fokus skal settes på prioritering av tjenester i stedet for kostnadssteder og kommunens organisering.

Det er relativt store omprioriteringer mellom tjenester i ny økonomiplan. Omprioriteringene skjer innenfor økonomiske rammer som totalt går ned. Omprioriteringene drives av endringer i behov mens de økonomiske rammene endres som følge av endringer som kommunen selv ikke kan påvirke. Inntekter endres som følge av demografisk utvikling, endringer i inntektsvekst for kommuner generelt, endringer i lovverk for eiendomsskatt mv. Dette kan illustreres ved at Verdal kommune fra 2019 har mistet ca 10 mill kr i inntekter fra utjevning av inntektsbehov.

Dette skjer fordi kommunen regnes til å ha lavere kostnadsbehov som følge av at andelen barn blir mer lik utviklingen nasjonalt (fordi antall barn i Verdal går ned) og fordi kommunen måles som mer lik en urban småby. Det er ingen indikasjoner på at denne utviklingen i inntekter snur i årene som kommer. Samtidig er det vanskelig å si noe helt sikkert om dette. Dette skyldes at beregningene regnes relativt opp mot hva som skjer i alle andre kommuner. Dermed vil statsbudsjettene i årene fremover bli helt avgjørende. På økonomiseminaret i september ble det fra KS sagt at kommunen må være forberedt på å møte de nærmeste årenes utfordringer uten større økninger i inntektene

I flg statsbudsjettforslaget (ny regjering) vil Verdal kommune få en beskjedne realvekst i inntekter i 2022. Kombinert med økende behov i helse, strukturelle utfordringer som gamle bygg, store endringer i tjenestene med videre, så er det en krevende økonomiplanperiode kommunen går inn i. Endringstakten er stor og vil utfordre måten tjenester leveres på og evnen til å nedskalere driftskostnader. Det er helt nødvendig at oppmerksomheten rettes mot leveranse i stedet for størrelse på budsjett. Fremtidens behov må etter all sannsynlighet møtes med færre årsverk og færre kvadratmeter kommunale bygg. Fortetting, forenkling og forbedret metodikk vil være helt avgjørende for å lykkes.

Talloversikter over bevilgninger finnes i Budsjett og Økonomiplan i nettutgaven. Nedenfor følger bevilgningsskjema for drift. Bevilgninger er satt opp tjenesteorientert og er detaljert til 15 ulike bevilgningsrammer i skjema 1B.

Oversikter drift:

Oversikt drift vises i tre budsjettsskjema definert i budsjett og regnskapsforskrift. Tall er oppgitt i hele 1000 kr. Minus er inntekt.

- Skjema 1A er første del av bevilgningsskjemaet og viser grunnlaget for rammen til fordeling på tjenestene. Det er bare generelle inntekter (inntekter som kan prioriteres) som er tatt med i bevilgningsskjemaet. Øvrige inntekter er bundet til formål og inntektsføres i *Økonomisk oversikt etter art* og inngår som virksomhetenes egne inntekter i skjema 1B. Det er satt opp en egen oversikt over disse bundne inntektene i nettutgaven av økonomiplanen i kapitlet Økonomiplan drift.
- Skjema 1B viser hvordan rammene til fordeling (generelle inntekter minus finanskostnader og avsetninger) fra skjema 1A er fordelt mellom tjenestene. Som det fremgår av punktet ovenfor har tjenestene også sine egne bundne inntekter som inntektsføres i B-skjemaet. Bevilgningene er tjenesteorienterte og bygger på prinsippene i kostra om en nasjonal standard for inndeling av tjenester og innbyggerbehov.
- Økonomisk oversikt etter art. Dette skjemaet viser oversikt over samtlige inntekter og utgifter i kommunen. Skjemaet er godt egnet til å vise den totale driftsøkonomien uavhengig av hvor midlene inntektsføres og hvor de brukes. Skjemaet vil ikke være presist før alle enheter har lagt sine driftsbudsjetter og det er heller ikke et skjema som er tenkt brukt i prioritering mellom tjenester. Skjemaet vil derfor bli oppdatert jevnlig fram til endelig politisk budsjettvedtak.

Bevilgningsoversikt – forskriften § 5-4 (Skjema 1A – grunnlag for rammefordeling)

1A: Beregning av grunnlag for fordeling budsjetttrammer	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Rammetilskudd	-515 209	-511 444	-518 400	-515 300	-510 700	-511 000
Inntekts- og formuesskatt	-346 720	-361 279	-384 300	-384 300	-384 300	-384 300
Eiendomsskatt	-39 954	-34 500	-37 300	-40 200	-43 500	-43 500
Andre generelle driftsinntekter	-22 014	-19 400	-22 100	-20 600	-21 400	-22 600
Sum generelle driftsinntekter	-923 897	-926 623	-962 100	-960 400	-959 900	-961 400
Korrigert sum bevilgninger drift, netto (Til B-skjema)	808 166	843 562	836 566	812 366	790 866	779 966
Avskrivninger	63 723	70 545	80 400	87 761	93 672	93 672
Sum netto driftsutgifter	871 890	914 107	916 966	900 127	884 538	873 638
Brutto driftsresultat	-52 008	-12 516	-45 134	-60 273	-75 362	-87 762
Renteinntekter	-10 405	-6 271	-10 671	-16 871	-18 371	-18 371
Utbytter	-6 166	-6 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Renteutgifter	35 652	39 265	50 205	70 905	80 405	85 805
Avdrag på lån	60 001	64 000	74 000	75 000	82 000	89 000
Netto finansutgifter	79 082	90 994	108 534	124 034	139 034	151 434
Motpost avskrivninger	-63 723	-70 545	-80 400	-87 761	-93 672	-93 672
Netto driftsresultat	-36 649	7 933	-17 000	-24 000	-30 000	-30 000
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	-	-	3 000	5 000	6 000	7 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13 448	-5 833	4 000	4 000	4 000	4 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	22 241	-2 100	10 000	15 000	20 000	19 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	960	-	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	36 649	-7 933	17 000	24 000	30 000	30 000
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt – forskriften § 5-4 (Skjema 1B - rammefordelingen)

Bevilgninger og finansiering	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Administrasjon, styring og fellesutgifter	66 497	108 058	90 212	95 091	90 136	90 419
Barnehage	120 447	123 398	121 979	117 529	115 637	115 039
Grunnskole	213 492	207 665	206 509	196 157	194 396	189 988
Helsestasjon og lege	43 211	44 741	47 004	45 397	45 111	44 824
Helse og omsorg	255 440	233 363	250 929	246 217	239 017	237 490
Sosiale tjenester	31 848	34 522	36 966	33 871	35 327	34 743
Barnevern	34 580	32 679	40 249	39 116	38 850	38 752
Kultur og idrett	27 900	26 605	27 660	27 387	27 317	27 237
Plan	3 668	3 243	3 280	3 143	3 137	3 083
Landbruk og næring	7 410	5 754	5 660	5 532	5 489	5 462
Samferdsel og veier	11 055	8 826	8 615	8 439	8 369	8 339
Brann og redning	10 700	10 990	9 632	9 477	9 375	9 375
Vann avløp og renovasjon, selvkost	-16 136	-15 934	-19 957	-22 808	-29 116	-32 601
Kirke	7 762	7 652	7 662	7 653	7 656	7 652
Tjenester utenfor ord. kommunalt ansvarsområde	-542	-	-	-	-	-
Sum bevilgninger drift, netto	817 331	831 563	836 400	812 200	790 700	779 800
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-255	-166	-166	-166	-166	-166
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	9 420	-11 833	-	-	-	-
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	808 166	843 562	836 566	812 366	790 866	779 966

Økonomisk oversikt etter art – forskriften § 5-6 (den totale driftsøkonomien)

Økonomisk oversikt etter typer inntekter og utgifter.	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Rammetilskudd	-515 209	-511 444	-518 400	-515 300	-510 700	-511 000
Inntekts- og formuesskatt	-346 720	-361 279	-384 300	-384 300	-384 300	-384 300
Eiendomsskatt	-39 954	-34 500	-37 300	-40 200	-43 500	-43 500
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-22 289	-19 400	-22 100	-20 600	-21 400	-22 600
Overføringer og tilskudd fra andre	-196 858	-116 514	-116 238	-116 238	-116 238	-116 238
Brukerbetalinger	-40 863	-47 369	-47 369	-47 369	-47 369	-47 369
Salgs- og leieinntekter	-97 922	-98 721	-102 240	-105 091	-111 399	-114 884
Sum driftsinntekter	-1 259 816	-1 189 227	-1 227 947	-1 229 098	-1 234 906	-1 239 891
Lønnsutgifter	625 918	589 217	567 295	556 387	548 384	548 384
Sosiale utgifter	152 222	168 637	172 727	172 727	172 727	172 727
Kjøp av varer og tjenester	282 043	290 228	305 996	295 935	288 996	281 581
Overføringer og tilskudd til andre	83 902	58 084	56 395	56 015	55 765	55 765
Avskrivninger	63 723	70 545	80 400	87 761	93 672	93 672
Sum driftsutgifter	1 207 809	1 176 711	1 182 813	1 168 825	1 159 544	1 152 129
Brutto driftsresultat	-52 008	-12 516	-45 134	-60 273	-75 362	-87 762
Renteinntekter	-10 405	-6 271	-10 671	-16 871	-18 371	-18 371
Utbytter	-6 166	-6 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Renteutgifter	35 652	39 265	50 205	70 905	80 405	85 805
Avdrag på lån	60 001	64 000	74 000	75 000	82 000	89 000
Netto finansutgifter	79 082	90 994	108 534	124 034	139 034	151 434
Motpost avskrivninger	-63 723	-70 545	-80 400	-87 761	-93 672	-93 672
Netto driftsresultat	-36 649	7 933	-17 000	-24 000	-30 000	-30 000
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	-	-	3 000	5 000	6 000	7 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13 448	-5 833	4 000	4 000	4 000	4 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	22 241	-2 100	10 000	15 000	20 000	19 000
Dekning av tidligere års merforbruk	960	-	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	36 649	-7 933	17 000	24 000	30 000	30 000
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Oversikt over investeringer

Oversikt investeringer vises i to budsjettskjema definert i budsjett og regnskapsforskrift.

- Skjema 2A viser investeringsbehov og finansiering.
- Skjema 2B viser detaljer om investeringene i skjema 2A. Herunder investeringer i varige driftsmidler i første rad i skjema 2A. Første rad er største delen av investeringene.

Bevilgningsoversikt investeringer – forskriften § 5-5 (Skjema 2A med finansiering)

Bevilgninger og finansiering	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	539 003	358 650	238 000	285 297	254 353	108 000
Tilskudd til andres investeringer	1 500	1 500	1 500	2 500	1 500	1 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 512	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800
Utlån av egne midler	4 813	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	14 100	-	-	-
Sum investeringsutgifter	547 828	362 950	256 400	290 597	258 653	112 300
Kompensasjon for merverdiavgift	-92 763	-58 170	-25 740	-38 659	-37 971	-12 300
Tilskudd fra andre	-1 129	-2 000	-249 018	-	-4 000	-
Salg av varige driftsmidler	-53	-	-	-	-	-
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-17 680	-	-14 100	-	-	-
Bruk av lån	-433 689	-299 980	21 840	-244 138	-207 882	-90 200
Sum investeringsinntekter	-545 313	-360 150	-267 018	-282 797	-249 853	-102 500
Videreutlån	90 045	75 000	100 000	75 000	75 000	75 000
Bruk av lån til videreutlån	-70 227	-75 000	-100 000	-75 000	-75 000	-75 000
Avdrag på lån til videreutlån	15 704	11 000	12 000	13 000	14 000	15 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-18 651	-11 000	-12 000	-13 000	-14 000	-15 000
Netto utgifter videreutlån	16 871	-	-	-	-	-
Overføring fra drift	-	-	-3 000	-5 000	-6 000	-7 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-6 809	-	-	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-2 515	-2 800	13 618	-2 800	-2 800	-2 800
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-9 324	-2 800	10 618	-7 800	-8 800	-9 800
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	10 062	-	-	-	-	-

Skjema: §5-5 Bevilgningsoversikter - investering (skjema 2B spesifisering av 2A)

Bevilgninger og finansiering	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Administrasjon, styring og fellesutgifter						
Kjøp av tjenestebiler (selvkost og uteseksjon)	511	1 200	2 000	2 000	2 000	2 000
Rådhuskvarteret - tilpasninger bygg	1 240	-	2 500	1 000	1 000	1 000
ENØK-tiltak kommunale bygg	949	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Paviljongen, Rådhuset	-	1 000	4 400	17 600	1 000	-
Ombygging 3.etg Rådhuset	-	8 000	6 500	500	-	-
Ombygging Helsesenteret	-	-	-	5 000	26 500	500
Kjøp av tjenestebiler til internutleie tjenestene	-	-	9 000	2 000	2 000	2 000
Kjøp av elsykler, hengere og andre transportmidler	-	-	500	500	500	500
Sum Administrasjon, styring og fellesutgifter	2 700	12 200	26 900	30 600	35 000	8 000
Barnehage						
Mindre tiltak barnehager	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ny barnehage	-	2 000	4 000	32 000	32 000	32 000
Sum Barnehage	-	3 000	5 000	33 000	33 000	33 000
Grunnskole						
Vinne skole	114 140	49 700	1 000	-	-	-
Stiklestad skole	1 399	25 000	63 350	117 197	116 353	1 000
IKT-utstyr ramme grunnskole	-	-	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Grunnskole	115 538	74 700	65 350	118 197	117 353	2 000
Helse og omsorg						
Verdal Bo- og Behandlingscenter	326 046	184 000	11 000	-	-	-
Helseplattformen	-	-	28 300	-	-	-
Velferdsteknologi helse/velferd	-	-	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Helse og omsorg	326 046	184 000	41 300	2 000	2 000	2 000
Sosiale tjenester						
Mindre tiltak kommunale boliger	809	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tilpasning for NAV i Vektergata	-	-	15 500	500	-	-
Sum Sosiale tjenester	809	1 000	16 500	1 500	1 000	1 000
Kultur og idrett						
Meråpent bibliotek / Kinogården 1.etg	874	-	-	-	-	-
Sentralidrettsanlegget	361	-	-	-	-	-
Overdragelse av Kinogården	14 200	-	-	-	-	-
Gummigranulathåndtering	-	1 000	-	-	-	-
Dekke kunstgressbane idrettsanlegg (miljødekke)	-	-	-	-	-	6 000
Erstatningsareal friidrettsanlegg Ørmelen	-	-	2 000	-	-	-
Vinne aktivitetspark	-	-	1 000	1 000	-	-
Garderobebygg sentralidrettsanlegget	-	-	-	-	-	20 000
Sum Kultur og idrett	15 435	1 000	3 000	1 000	-	26 000
Plan						
Moparken	9 936	-	-	-	-	-
Bystrand/tilrettelegging langs Verdalselva	1 038	2 000	3 200	2 000	-	-
Stenging av planovergang, Nordgata	1 000	3 000	6 250	1 000	-	-
Uteområde Vuku Barneskole	860	-	-	-	-	-
Sum Plan	12 833	5 000	9 450	3 000	-	-
Landbruk og næring						
Ørin industriområde	643	-	-	-	-	-
Sum Landbruk og næring	643	-	-	-	-	-
Samferdsel og veier						
Maskinelt utstyr	-	5 700	1 000	1 000	1 000	1 000
Gang og sykkelveg, Russervegen - Kværner	4 611	-	-	-	-	-
Gang- og sykkelvei Vinne	607	4 500	-	-	-	-
Kåra	1 358	-	-	-	-	-
Markavegen, Leksdal	-	4 000	-	-	-	-
Gang- og sykkelveier	-	-	4 000	4 000	4 000	4 000
Kommunale veger	-	-	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum Samferdsel og veier	6 576	14 200	9 000	9 000	9 000	9 000
Brann og redning						
Utbedring Verdal brannstasjon	5 546	2 000	-	-	-	-
Forebyggende, biler	371	-	-	-	-	-
Feiervesen, biler	375	550	-	-	-	-
Beredskap, bil	-	-	-	-	-	-
Sum Brann og redning	6 292	2 550	-	-	-	-

Bevilgninger og finansiering	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Vann avløp og renovasjon, selvkost						
Vannrenseanlegg Hallemsåsen	445	19 000	20 000	50 000	30 000	-
Høydebasseng Hallia	13 689	11 500	6 000	-	-	-
Vannforsyning, Vuku	523	-	-	-	-	-
Vannforsyning, Vinne	974	4 000	2 000	-	-	-
Vannforsyning, Leksdal	1 422	4 000	2 000	-	-	-
Vannforsyning, Tinna	470	2 000	7 000	-	-	-
Vannforsyning Ørin, Industrivegen	3 044	-	-	-	-	-
Høydebasseng Vuku/Ulvilla	147	5 000	5 000	-	-	-
Uteavdelingsbygget (vann)	2 050	2 000	2 000	-	-	-
Avløp, Vuku	-	1 500	4 500	-	-	-
Avløp, Tinden	906	4 000	11 000	-	-	-
Avløp, sanering Leksdal	4 346	5 000	-	-	-	-
Avløp, Vinne	1 346	1 000	-	-	-	-
Ørin avløpsrenseanlegg	483	-	-	-	-	-
Avløp Ørin, Industrivegen	3 046	-	-	-	-	-
Uteavdelingsbygget (avløp)	2 033	2 000	2 000	-	-	-
Russervegen 10, adm.bygg avløp	6 151	-	-	-	-	-
Avløp	-	-	-	15 000	15 000	15 000
Infrastruktur vei, vann, avløp Ørin sør	-	-	-	10 000	-	-
Vannforsyning	-	-	-	12 000	12 000	12 000
Sum Vann avløp og renovasjon, selvkost	41 075	61 000	61 500	87 000	57 000	27 000
Investeringer i varige driftsmidler	539 003	358 650	238 000	285 297	254 353	108 000

Fullstendig skjema 2B med tilskudd til andres investeringer, aksjer og utlån finnes i nettutgaven av økonomiplanen. Beløpene fremgår også av innlimte klipp nedenfor.

Investeringer i varige driftsmidler	Tilskudd til andres investeringer	Investeringer i aksjer og andeler	Utlån						
				Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Kirker og kirkegårder				1 500 000	1 500 000	1 500 000	2 500 000	1 500 000	1 500 000
Tilskudd til andres investeringer				1 500 000	1 500 000	1 500 000	2 500 000	1 500 000	1 500 000
				Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Egenkapitaltilskudd KLP				2 512 274	0	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Finansiering				0	2 800 000	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper				2 512 274	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
				Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Forsikrutteling av utbygging PV 757 Høibergsvisset - Hamnekryst øst				4 813 000	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler				4 813 000	0	0	0	0	0

Prosess:

Formannskapetets innstilling skal ligge til alminnelig ettersyn i minst 2 uker før behandling i kommunestyret.

Fagorganisasjonene har fått løpende orientering om arbeidet med budsjett og økonomiplaner. Dette har skjedd gjennom dokumentinnsyn, orienteringer og dialog i perioden fra mai og fram til politisk behandling. Drøfting er foretatt både i tjenestelinjene og med kommunedirektør.

Saken legges fram til utvalgene til orientering da det er formannskapetets som innstiller i saken.

Vurdering:

Økonomiplanen viser at utviklingen framover vil bli krevende med økte underliggende behov og utførelse av inntektsvekst. Det vil være behov for tydelig styring og prioritering i årene som kommer. Økonomiplanen viser en retning der rammene til drift reduseres årlig for å gi rom for

merutgifter til aldrende befolkning og utvikling av en kommunal infrastruktur som treffer fremtidens behov.

Vurderinger framgår av budsjett-/økonomiplandokumentet som er vedlagt saken. Dokumentet er framstilt på en moderne nettside med gode verktøy for å vise sammenhengene mellom tall og tilhørende beskrivelser.

Innholdet i nettversjonen av økonomiplanen:

- Kommunedirektørens innledning
 - Overblikk
- Samfunnsplan og samfunns mål
 - Sammenhengen mellom budsjett, økonomiplan og de overordnede samfunns mål.
- Budsjettalternativer med premiss
 - Hvilke forutsetninger som må være til stede for å vedta de budsjetttrammer som legges fram.
 - Antyde alternative løsninger
- Vedtak og rammer
 - Utkast til politisk vedtak og obligatoriske (nasjonale) budsjett skjema
 - Gebyrvedtak
- Økonomiplan driftsdel
 - Teknisk informasjon om enkeltposter i driftsbudsjettet
- Økonomiplan investeringer
 - Teknisk informasjon om de enkelte investeringene i investeringsbudsjettet
- Behovsutvikling
 - Fakta om utvikling i underliggende behov
 - Sammenligningstall med andre kommuner
 - Befolkningsutvikling
 - Nye kommunale oppgaver og endring i lovverk
 - Lokale behov som følger av samfunnsplan, kommunale vedtak mv
 - Satsingsområder (gamle og nye)
- Økonomisk handlingrom
 - Finansielle måltall
 - Metode for bedre langsiktig økonomi (KØB)
 - Analyse av handlingsrommet for investeringer
 - Analyse av fremtidig inntektsgrunnlag
- Måling læring og forbedring
 - Oppfølging av læringspunkter fra årsberetningen
 - Oppsummering av kunnskap fra delårsrapportene i 2021
 - Oppfølging av analyse av endringsbehov fra tidligere styringsdokumenter
 - Prinsippene for innhold i budsjett og økonomiplan
- Nytt helsehus og ny skole
 - Hvordan ny infrastruktur bidrar til å endre tjenestene fremover
- Organisasjon og medarbeidere
 - Arbeidsgiverpolitikk, endringsprosesser, kommunesamarbeid
 - HMS, sykefravær
 - Internkontroll
 - Digitalisering, innovasjon mv
- Vedlegg
 - Utfyllende informasjon om detaljer (ikke en del av politisk sak)
- Kommunens tjenesteområder

- Beskrivelse av hver bevilgningsramme med nøkkeltall

Beregningsdokumentasjon bevilgningsrammer:

Dokumentasjonen av hvordan nye bevilgninger er beregnet finnes i nettutgaven av økonomiplanen. Her er også de enkelte korrigeringene nærmere beskrevet.

Generelt gjelder at alle bevilgningsrammer er beregnet med utgangspunkt i rammene fra økonomiplan 2021-2024 for årene 2022-2024. Deretter er året 2025 lagt til ved å videreføre nivået fra 2024.

Det er viktig å være oppmerksom på at rammene i 2022-2024 er lavere enn driftsnivået i gjeldende budsjett for 2021. Dette skyldes i hovedsak at økonomiplanen for 2021-2024 er lagt ut fra en forutsetning om at rammer må reduseres årlig med minst 2% hvert år for å gi rom for de endringer som kommer i årene fremover. Tilleggene i statsbudsjett 2022 for lønns- prisvekst, oppgavekorrigeringer og realvekst gir rom for å legge rammene for 2022-2025 noe høyere enn nivåene fra økonomiplan 2021-2024. Likevel er det slik at de nye rammene ikke kommer opp på nivået for gjeldende budsjett 2021. Det innebærer at tjenestene i 2022-2025 vil oppleve de nye rammene som en klar innstramming av drift.

Årsaken til at det blir slik er beskrevet i analysene, men i all hovedsak handler det om den samlede effekt av økte investeringer, lav inntektsvekst, økt rentenivå og en sterk omfordeling for å møte utfordringene med vekst i antall eldre og nedgang i barnetall.

Hvordan er de nye rammene beregnet:

Rammene fra økonomiplan 2021-2024 er økt med beregnet lønnsvekst gjennom 2021, slik at rammene nå er tilpasset lønnsnivå ved inngangen til 2022. Merk at tilleggene ikke dekker eventuelle merforbruk i tjenestene. Tilleggene er regnet ut fra at tjenestene holder budsjett.

Deretter er rammene korrigert for spesifikke forhold som øker behovene i tjenesten og som ikke påvirkes av merforbruk. Dette kan være nasjonale endringer som medfører nye oppgaver og nye kostnader, nye satsinger som er vedtatt lokalt som for eksempel helseplattformen, økning eller reduksjon i antall mottakere av tjenesten osv. Detaljene i dette fremgår av nettutgaven av økonomiplanen under *økonomiplan – driftsdel* i avsnittet om bevilgninger til tjenestene.

Nedenfor gis en kort oppsummering verbalt av de viktigste korrigeringene. Beløpene og begrunnelsene finnes i nettutgaven:

Administrasjon og fellesutgifter: Digitalisering, taksering eiendomsskatt (2023), inntekter fra husleie Nav-bygg, forventet inntekt på premieavvik pensjon, lønns- og prisvekst avsetning for utdeling senere.

Grunnskole: Styrking for å redusere noe av virkningen i kuttbane, økt integreringstilskudd gir rom for økning i voksenopplæring, strukturstikk Stiklestad fra 2025 og noen ryddinger pga organisasjonsendringer mv.

Barnehage: Økt ramme for nasjonale endringer. Deler av forventet gevinst private barnehager tilbakeført fordi det ikke kan realiseres lokalt. Kompensere for tap på lavere foreldrebetaling. Kompensere for underfinansiert bemanningsnorm. I tillegg er deler av kuttbanen reversert (gjelder hele oppvekst).

Helsestasjon og lege: Rydding helseplattform (flyttes til helse), korrigert lønnsøkning for å få den mer riktig, lagt til økningen i statsbudsjettet.

Helse: Mange ryddinger i organisasjon, tillegg for økning i antall eldre, korrigering for statsbudsjett nye oppgaver, tillegg for helseplattformen, reversering av deler av kuttbane for å gjøre demografitillegget mer reelt, tillegg for å drifte 12.000 nye kvadratmeter sykeheim. Sosiale tjenester: Tillegg til integrering/bosetting mulig pga økt prognose for bosetting (økt integreringstilskudd).

Barnevern: Tillegg fra statsbudsjett for ekstra utgifter til oppvekstreform. Tillegg for å skjerme oppvekst og forebygging.

Kultur og idrett: Reverserer kutt fra økonomiplan 2021 for å hindre redusert aktivitet i kulturskole, tillegg til Stiklestadjubileet, oppretting av en budsjettfeil, reversere kutt som ville ført til mindre tilskudd idrett.

Plan: Ingen endringer utover ordinær oppjustering lønnsvekst

Landbruk: Ingen endringer utover ordinær oppjustering lønnsvekst

Samferdsel: Ingen endringer utover ordinær oppjustering lønnsvekst

Brann: Redusert 1 mill som følge av nytt samarbeid med lavere kostnad

Selvkost: Endringer inngår i gebyrer og har derfor ikke virkning på rammer.

Kirke: Videreføres nominelt på 2021 nivå.

Kommentarer til punkter i kommunedirektørens innstilling til vedtak.

Til vedtaket punkt 2 om eiendomsskatt:

Eiendomsskatteinntektene er beskrevet nærmere i nettutgaven under kapittel *økonomiplan – driftsdel*. Økningen i eiendomsskatteinntekter i planperioden er knyttet til økninger i takstgrunnlag. Det er lagt til grunn en forsiktig økning i skatteinntektene sett i forhold til økt takstgrunnlag. Dette for å gi rom for justeringer i promillesats og evt fradrag dersom kommunestyret ønsker dette.

Til vedtaket punkt 3 om økonomireglement:

Nytt reglement ivaretar endringer etter ny kommunelov og ny økonomiforskrift. Det er ikke gjort endringer fra reglementet 2021 bortsett fra språklige ryddinger.

Til vedtaket punkt 4 om gebyr og betalingssatser:

Gebyr og betalingssatser er nærmere omtalt i kapittelet *vedtak og rammer* i økonomiplanen. De fleste gebyrer og betalingssatser økes med lønns- og prisstigning eller i samsvar med regelverk for justering.

Til vedtaket punkt 5 om låneopptak til videreutlån og startlån:

Rammen for videreutlån til sosiale formål (startlån) ble økt til 45 mill kr i 2019 og videre til 60 mill kr i 2020. Lånerammen for 2021 ble i første omgang økt til 75 mill kr og senere til 100 mill kr. Det er stor etterspørsel etter lånene. Det er gode erfaringer med økt utlånsramme både når det gjelder å dekke behov og en lav tapsrisiko på utlån. Den økte utlånsrammen videreføres foreløpig på 100 mill kr pr år. Det tas en ny vurdering om økning dersom etterspørselen holder seg høy og tapsrisiko holder seg lav i årene fremover.

Til vedtaket punkt 6 om låneopptak til investeringer:

Låneopptaket på 238 mill kr er en øvre ramme. Det endelige låneopptaket vil reduseres med ubrukte lånemidler og mottak av investeringstilskudd. Det er ikke likviditet til å forskuttere Strategi for likviditetsstyring er beskrevet i finansrapportering i 2021. Det fremgår her at ubrukte lånemidler planmessig avvikles ved at nye låneopptak reduseres.

Til vedtaket punkt 7 om justeringer av budsjett og økonomiplan:

Det vil være behov for å korrigere bevilgningsrammer i budsjett og plantall i økonomiplanen av årsaker som er av mer teknisk karakter. Dette gjelder ulike typer ryddinger og retting av mindre

feil. I prinsippet skal alle endringer som flytter midler mellom radene i bevilgningsskjema (1B skjema) behandles av kommunestyret som budsjettjustering når det vedrører året 2022. I praksis er det lite behov for politisk behandling av budsjettjusteringer som ikke har noe prinsipielt innhold og som heller ikke har ment å endre på noe bevilgningsnivå eller påvirke tjenesteinnhold. Av den grunn gis det et unntak der det delegeres til kommunedirektør å foreta tekniske administrative justeringer. Kommunedirektøren skal i delårsrapportene gjøre rede for hvilke administrative justeringer som er gjort, slik at kommunestyret har mulighet til å reversere justeringene. Dette punktet er også tatt inn i økonomireglementet.

Til vedtaket punkt 8 om mulige ekstrainntekter i desember:

Dersom det kommer mer inntekter under Stortingets behandling av statsbudsjett 2021, kan dette gi rom for endringer i bevilgninger. Dette kan innarbeides i første delårsrapport i 2022.

Til vedtaket punkt 9 om balansekrav og realismekrav i kommuneloven:

Årlig driftsbalanse og realisme i budsjett og økonomiplan er et krav i Kommuneloven.

Økonomiplanens realisme bygger på en forutsetning om at det gjennomføres konkrete tiltak som øker driftsinntekter redusere driftsutgifter.

Økonomiplanen innebærer en sterk reduksjon i driftsrammer. Kommuneloven krever ikke at alle tiltak er ferdig utredet når budsjett og økonomiplan vedtas, men alle krav til reduksjoner skal være fordelt på de tjenestegrupper/virksomheter som skal gjennomføre reduksjonene. Saldering av budsjett og økonomiplan er gjort ut fra et premiss om at det blir gjennomført endringer som påvirker de viktigste kostnadsdriverne. Dette vil i praksis måtte omfatte både antall årsverk og kommunal bygningsmasse.

For detaljer henvises til kapitlet budsjettpremiss i nettutgaven av dokumentet.

Budsjettpremiss for vedtaket:

Det gjøres oppmerksom på at dette er en kopi av innholdet i kapittel *budsjettpremiss og alternativer* i nettutgaven av økonomiplanen.

Budsjettpremiss er de forutsetninger som budsjettet er bygget på. Dersom det gjøres endringer i det fremlagte budsjettet vil det svekke budsjettets realisme, med mindre det vedtas kompenserende tiltak. Økning inntekter, omfordeling, endring i tiltak, endring i saldering til fond med videre er eksempler på slike kompenserende tiltak.

I saksutredningen er det tatt med budsjettpremiss med beregnet effekt og konsekvens.

For ytterligere detaljer med verbale beskrivelser av budsjettpremiss henvises til nettutgaven kapittel budsjettpremiss.

Standard budsjettpremiss alle tjenesteområder

Alle bevilgninger i budsjett for 2022 er gitt ut fra en forutsetning om at tjenestene skal drives innenfor lover og normer samtidig som budsjettammer holdes.

Dersom det likevel oppstår konflikt mellom tilgjengelig ressurs og lovkrav/norm, skal det meldes fra om dette i delårsrapporter og budsjettansvarlige skal utrede tiltak som kan gi balanse mellom økonomiske rammer og lovverk. Tiltakene skal legges fram i styringslinjene for avgjørelse administrativt eller politisk. Tiltak som endrer tjenestens grunnpreg skal alltid legges

fram for politisk behandling. Konsekvenser av budsjettpremisset er innarbeidet i vedtatt økonomireglement for 2022.

Næring og samfunnsutvikling:

Næring og samfunnsutvikling - tiltak	Effekt	Konsekvens
Salg/frigjøring av 6000-9000 kvm med bygningsareal	En FDV-nøkkel på 500 kr/kvm tilsier 3 - 4,5 mill. i reduserte årlige kostnader (strøm, forsikringer, vedlikehold osv.). Potensialet øker i takt med realiseringsgrad. I tillegg kan det komme inntekter dersom areal kan avhendes gjennom salg. Dette vil føres som finansinntekt og kan redusere behov for låneopptak.	Utredes. Egen sak om struktur i skole/barnehage kommer på nyåret. Egen sak om byggetrinn to VBB kommer høsten 2022.
Samordning av kommunens renholdstjenester	Det er stor risiko knyttet til å sette kvantifisere eksakt års-verkreduksjon, da innlegging i renholdsplaner for samtlige kommunale bygg er stipulert ferdig våren 2022. Men f.eks. 4 årsverk har en helårseffekt på ca. 2,4 mill	Omfang og potensial under utredning
Gatelys mørklegges fra kl. 01.00 til kl. 06.00 i vinterhalvåret, som i 2021	Besparelse kr. 300.000,-	Videreføring av dagens praksis
Kubikkmeterprisen for kloakk foreslås økt med 3 % fra 2021 til 2022. Fastleddet på årsavgiften foreslås beholdt uendret på kr.1000,- eks.mva.		For de tjenester som finansieres over vann og kloakkavgiftene opprettholdes aktiviteten på dagens nivå.
Kubikkmeterprisen for vann foreslås økt med 8% fra 2021 til 2022. Fastleddet på årsavgiften foreslås beholdt uendret på kr.1000,- eks.mva		For de tjenester som finansieres over vann og kloakkavgiftene opprettholdes aktiviteten på dagens nivå.
Tilknytningsavgiftene for både vann og kloakk holdes uendret		Videreføring av dagens satser
Omdisponering av ressurser Næring, landbruk, miljø og arealforvaltning	Effekt ca 600.000,-	Omdisponering av kapasitet internt, over på selvkost
På Integrering og mangfold må prosjektet «Innafor» redesignes for å oppnå minimum 15 deltakere. IMDI signaliserer at det er et handlingsrom for å gjøre dette.	Menn inviteres til deltakelse	Prosjektet kan kanskje videreføres. Hvis re-design ikke gir ønsket effekt må det termineres.
Virksomhetsleder Integrering og mangfold reduseres ned til 50%.	Effekt ca 400.000,-	Redusert ledelse og kontinuitet på virksomhetsområdet
Samarbeid med andre kommuner på integreringsfeltet	Ukjent	Må utredes videre. Igangsatt.

Lage hjemmeoppgaver til deltakere i voksenopplæringas skoleferier – til sammen 5 uker/år	150.000	
Reduksjon på 1,5 - 2 årsverk på voksenopplæringen	1,2 - 1,6 mill	Prosjekter avvikes, klasser slås sammen
Oppsigelse av Tilskuddsportalen. Dette er en søkeportal for tilskuddsordninger i Norge og var ment som et tilbud til lag og organisasjoner (og ansatte i kommunen) for å lette arbeidet med å finne mulige stønadsordninger å søke på. Portalen har ikke vært tilstrekkelig benyttet til at det forsvarer kostnaden	Besparelse kr. 78.000,-	Abonnementet er sagt opp med virkning fra nytt abonnementsår 1.2.2022.
Reduksjoner på driftsposter kultur for å nå nedtrekksrammen	Besparelse kr. 10.000,-	

Området har ansvar for virksomhetsområdene landbruk, miljø og arealforvaltning, teknisk drift, selvkostområder (vann, avløp og byggsak), integrering og mangfold, samt kulturtjenesten. Utviklingsstøtte og kirker mv. hører også inn under ansvarsområdet. Generelt for virksomhetsområdene underlagt Næring og samfunnsutvikling er at det i 2021 har vært små avvik i forhold til budsjett og lavt sykefravær.

Teknisk drift:

Det klart største virksomhetsområdet på Næring og samfunn er Teknisk drift, følgelig gis også dette størst oppmerksomhet her. Når det nye Verdal bo- og behandlingssenter (VBB) tas i bruk, vil Teknisk drift totalt ha ansvaret for drift og vedlikehold av nærmere 100.000 kvadratmeter kommunal bygningsmasse. I tillegg har enheten ansvar for drift og vedlikehold av kommunens veier og parker, vann- og avløpsanlegg, samt investeringer på de ulike ansvarsområder.

De to store kostnadsdriverne i Teknisk drift er antall kvadratmeter bygningsareal og antall kilometer veg. En kritisk suksessfaktor for realismen langtidsbudsjettet er at antall kvadratmeter bygningsmasse reduseres så langt mulig i planperioden.

Cirka 23 millioner kroner av budsjettet til kommunale bygg går med til felleskostnader som kjøp av energi, forsikringer, kommunale avgifter og eksternt husleie. De siste årene har kommunens bygg- og eiendomsavdeling overtatt ansvaret for drift og vedlikehold av nye 4200 kvadratmeter bygningsareal (Ungdommens Hus, Maritvold barnehage, Vuku barnehage, Veslefrikk, Teaterbygget), og med nye Verdal bo- og behandlingssenter (VBB) vil det tilkomme ytterligere 12.000 kvadratmeter. Kommunen har imidlertid så langt kun redusert arealet med salget av Volden skole. Reinsholm omsorgsboliger og Ness skole skal også selges i 21/22, men likevel vil det gjenstå et behov for å kvitte seg med ytterligere 9000 kvadratmeter i løpet av kommende økonomiplanperiode for å opprettholde realismen i langtidsbudsjettet.

På nyåret kommer det en egen sak om skole- og barnehagestruktur som vil gi svar på i hvor stor grad det er ytterligere innsparingspotensial på arealsiden. I tillegg må en vurdering av bygningsbehovet ved Verdal bo- og helsetun/Ørmelen bo- og helsetun inngå i utredningen for byggetrinn to til Verdal bo- og behandlingssenter. Egen sak om dette kommer høsten 2022.

Salg av bygg/eiendommer føres som finansinntekt som igjen vil medføre mindre låneopptak på grunn av økt egenkapital. Det er en kjensgjerning at kommunens handlingsrom til å prioritere særskilte satsinger og investeringer i årene som kommer, vil avhenge av i hvor stor grad kommunen evner å bygge disposisjonsfond.

Det er også langsiktige gevinster i å fortette bruken av kommunale bygg. Les mer om dette i kapitlet Behovsendringer som driver for investeringer.

I dag er renhold kommunale bygg spredt ut over de respektive virksomhetsområdene. For å effektivisere renholdstjenesten foreslås det at tjenesten samles under ett virksomhetsområde, slik det for noen år siden med hell ble gjort på vaktmestertjenestene. Det er naturlig å legge den samlede renholdstjenesten inn under Teknisk drift som har ansvaret for drift og vedlikehold av kommunale bygg. I forbindelse med innflyttingen i nye VBH skjer det en samtidig en samordning av renholdet som i seg selv medfører en reduksjon på 1,5 årsverk. Det er derfor grunn til å forvente en ikke ubetydelig innsparingseffekt ved å se på kommunens totale renhold under ett og samle alt av renholdstjenester i ett virksomhetsområde. Foruten at det er et omfattende arbeid å legge samtlige kommunale bygg inn i én digital renholdsplan, representerer en samordning av renholdstjenestene mange virksomhetsområder og det fordrer gode prosesser mot de ansatte. Spesielt sistnevnte er en kritisk suksessfaktor. Kommunedirektøren regner med at en samling av renholdstjenesten ikke vil være gjennomført før mot slutten av 2022, dvs. gi helårseffekt fra 2023.

Drifts- og vedlikeholdskostnad per meter veg i Verdal kommune ligger i 2022-budsjettet på cirka 50 kroner/m mens anbefalt nivå for å hindre forfall på vegene ligger på 100 kroner/m. Det er mao. lite å hente på å knipe av det innlagte vedlikeholdsbudsjettet. Mulighetsrommet for å ta ned driftsbudsjettet på veg vil alternativt være å nedklassifisere kommunal veg til privat. Det kommunale vegnettet er på totalt 170 kilometer, og foreslått driftsbudsjett for formålet er i 2022 satt til 9 millioner kroner. Kommunedirektøren foreslår ikke slik nedklassifisering, men for å synliggjøre handlingsrommet vil f.eks. en innsparelse på 4 millioner kroner representere nedklassifisering av totalt 80 km veg.

Større utbedringsarbeid på kommunevegnettet finansieres i dag over investeringsbudsjettet.

Ved innkjøp av større maskinelt utstyr vil det bli diskutert med nabokommunene om det er mulig om samarbeid om dette. Verdal og Levanger har god tradisjon for å dele utstyr med hverandre. Dette samarbeidet tjener begge parter på både drift- og investeringsiden og vil fortsette.

Innenfor vegsektoren er det gjort en god del nyasfaltering i boligfelt og på andre kommunale vegparseller de siste 3-4 årene. Midlene som er avsatt på driftsbudsjettet for veg blir for en stor del benyttet til strøing og brøyting på vinteren og gatelys i sentrum.

For gatelys er det alt tatt inn i budsjettforslaget for 2022 at disse mørklegges fra kl.01.00 til kl.06.00 i vinterhalvåret, dvs. som i 2021.

Teknisk drift har ansvaret for drift/vedlikehold av kommunens vann/kloakkanlegg, og med det også ansvar for å sikre beboerne i kommunen godt og sikkert drikkevann samt god drift av kommunens avløpsnett.

Regnskapsresultatet for vann og kloakk for 2021 viser at vann går omtrentlig i selvkost og avløpssektoren ser ut til å gå litt i pluss. For de tjenester som finansieres over vann og kloakkavgiftene opprettholdes aktiviteten på dagens nivå. Dette er et akseptabelt nivå for disse tjenestene.

- Kubikkmeterprisen for vann foreslås økt med 8% fra 2021 til 2022. Fastleddet på årsavgiften foreslås beholdt uendret på kr. 1000,- eks.mva.

- Kubikkmeterprisen for kloakk foreslås økt med 3 % fra 2021 til 2022. Fastleddet på årsavgiften foreslås beholdt uendret på kr. 1000,- eks.mva.
- Tilknytningsavgiftene for både vann og kloakk foreslås beholdt uendret fra 2021 til 2022.

Næring, landbruk, miljø og arealforvaltning:

Verdal er et tradisjonelt jordbrukssamfunn og har ca. 83 km² jordbruksareal. Primærnæringene har en betydelig andel av verdiskapingen i vår kommune. Næringen har over tid vært i en strukturell endring som medfører at produksjonen går i retning av større enheter.

Det er et løpende arbeid å sikre at kommunen minimum opprettholder markedsandelen på husdyrhold og planteproduksjon på dagens nivå. En ser at stadig press på utmark og dyrkajord krever stor oppmerksomhet innenfor forvaltningen. Verdal kommune er også en av Trøndelags største når det kommer til husdyr på utmarksbeite. Næringen har over tid vært under press som skyldes tap på beita av rovdyr. Det forventes at kommunen fortsatt bidrar aktivt til å redusere skadene.

Typiske utviklingstrekk for virksomhetsområdet er økt innsats for å redusere forurensing og dermed skjerpet fokus på miljøforebyggende tiltak. I tillegg rettes det stadig mer oppmerksomhet på menneskeskapte klimaendringer. Dette berører ikke bare landbruksvirksomheten, men vel så mye innenfor arealplanlegging. Klimahensyn følges opp gjennom nasjonale, statlige, regionale og lokale føringer, og ikke minst gjennom løpende vurderinger av lokale forhold. I Verdals kommune(del)planer følges dette blant annet opp gjennom bestemmelser om flom- og rasfare, vannkvalitet og risiko- og sårbarhetsanalyser.

Landbruk, miljø og arealforvaltning har løpende omstilt egen virksomhet for å holde seg innenfor kuttbanen som er lagt i økonomiplanen. I praksis innebærer det at stillinger ikke automatisk erstattes når noen slutter. Virksomheten håndterer den kommende reduksjon i bemanningen fra 11 til 10 årsverk gjennom omdisponering av kapasitet mellom de ulike fagavdelinger etter behov.

Kritisk suksessfaktor: Tilstrekkelig og riktig kompetanse.

Næring

Foruten å være en betydelig landbrukskommune, er Verdal også en regional industrimotor med landets tredje største industripark. Verdal industripark har hatt en formidabel utvikling de siste ti årene, der nøkkeltallene er godt kjent fra før: Om lag 200 bedrifter som samlet sysselsetter vel 3000 personer og omsetter for vel 8 milliarder kroner i året. Det investeres betydelige beløp i nye anlegg og mange planlegger for videre vekst i et lengre perspektiv.

Vekst i nyetableringer – både av folk og næringsliv – er svært viktig for alle kommuner. For Verdal kommune, der brorparten av den yrkesaktive befolkning er sysselsatt i privat sektor, er det spesielt viktig. Kommunen må både legge til rette – og ha et helt annet ambisjonsnivå – for service og oppfølging av næringslivet enn gjennomsnittskommunen. Kommunedirektøren vil ta organisatoriske grep for å styrke dette.

Tilgangen på nytt næringsareal er viktig for å lykkes med vekstmålet. I så måte står reguleringen av ca. 100 daa nytt industriareal på Ørin Sør II sentralt. Reguleringsplanen tilrettelegger nye

tomter for nærings- og forretningsbebyggelse i Verdal industripark. Planarbeidet hadde liten fremdrift i vår, bl.a. grunnet bytte av personell på plan hos utførende konsulent, men opprinnelig tidsplan med vedtatt reguleringsplan tidlig i 2022 ligger fast.

Kommunestyret vedtok i fjor høst at kommunen skal fortsette samarbeidet med Trondheim havn for den videre utvikling av Ørin nord. En utvikling av hele Ørin nord vil med dagens reguleringsplan gi ca. 250 daa areal til industriformål. Områdets beliggenhet opp mot et vernet våtmarksområde stiller ekstra store krav til kunnskapsgrunnlag og dokumentasjon, og ikke minst gode involveringsprosesser, derfor tar det tid å realisere prosjektet. Kostnadene er også høye. De økonomiske realiteter tilsier at kommunen ikke har finansiell styrke til å løfte hele Ørin nord på egen hånd. Til tross for fortsatt lavt rentenivå (men økende), vil Verdal kommune de neste årene oppleve å ha begrenset rom til nye, større investeringer ut over det som er angitt i økonomiplanen 2021-24, derfor vil en videreutvikling av samarbeidet med Trondheim havn intensiveres.

Kommunen støtter en rekke næringsutviklingstiltak og tiltak av samfunnsmessig betydning. Fylkeskommunen har avsluttet finansering av det regionale næringsfondet. Skal kommunen fortsatt ha et fond for de minste bedriftene og nyetablerere, krever dette nå egenfinansiering. Det er ønskelig at kommunen fortsatt har et slikt fond slik at tilbudet videreføres. Ambisjonen er å ligge på et årlig påfyll på rundt 500.000 som gjøres søkbar etter angitte kriterier. Det er i første omgang satt av 450.000 kroner til formålet, i tillegg til en administrativ næringspott på kr. 236.000, jfr. PS 124/21.

Integrering og mangfold

Tjenester som gjelder integrering og bosetting av flyktninger er i bevilgningsskjemaet splittet mellom skole (voksenopplæring) og sosiale tjenester (resten av området). Bosettingen har de siste årene blitt sterkt redusert, et resultat av ønsket statlig politikk. Det har betydd at det ikke har vært mulig å drive tjenesten innenfor de tilskuddsrammer tjenesten opprinnelig var dimensjonert for, og det er gjort stadige nedskaleringer for å nå ned til et nivå som kommunen har mulighet til å finansiere. For 2021-budsjettet var det følgelig lagt opp til en drift med en kuttbane på 4% fram til 1. august, etter det en kuttbane på 20%.

Utover høsten 2021 har imidlertid realitetene i dette budsjettpremisset blitt endret, da antall bosettinger har tatt seg vesentlig opp. Verdal kommune har sagt ja til alle fordelinger jf. anmodning fra IMDi på 21 personer. I tillegg er det bosatt seks familieegjenforente. Fra en opprinnelig inntektsprognose for 2021 på nesten 16,8 millioner kroner, har prognosen steget til vel 19,4 millioner kroner. I tillegg er det mottatt et ekstra tilskudd fra IMDi forlengelse av programtid og mer norsk.

Det ligger altså an til at det blir bosatt flere enn budsjettet i 2021. Det vurderes som sannsynlig at det bosettes flere enn 18 personer i 2022, og virksomheten har planlagt for 25 bosettinger neste og kommende år.

Integreringstilskuddet for 2022 er forventet å bli på MNOK 20. Dette er en økning fra opprinnelig økonomiplan, som var på MNOK 14,5. Dette skaper et nytt rom som må utredes nærmere hva vil bety for strukturering av tjenesten fremover, eksempelvis utvidet interkommunalt samarbeid. Dette arbeidet er igangsatt.

Inn under tjenesteområdet ligger barne- og ungdomsarbeid, bibliotekstjenesten, kulturskolen, idrettsanlegg og kommunale idrettsbygg og kulturbygg. Kunst og kulturformidling og museum er og i samme tjenesteområde. Utgiftene i kulturtjenesten preges av en stor andel tilskudd til andre aktører, slik som Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK). Tilskuddet til SNK følger kulturdepartementets tildeling og gir ikke handlingsrom for nedjustering. Hele ¼ av kulturtjenestens budsjett er bundet opp i dette tilskuddet.

Befolkningsutviklingen i kommunen viser at det blir stadig færre barn og flere eldre. Denne endringen skulle en tro også burde gi rom for å se på omfanget av kommunens kulturskolesatsing. Ifølge Kostra er det imidlertid en underdekning på kulturskolen i Verdal, det vil si at det er mange unger som ønsker et tilbud men som ikke får det. En reduksjon på ett årsverk ville betydd en reduksjon av dagens musikktilbud på 20%, eller sagt på annen måte: 69 av dagens 310 elevplasser ville forsvunnet, med den konsekvens at en måtte si opp elever som ikke selv ønsker å slutte.

Kulturskolen gir mestringsmulighet for mange barn og unge. Ikke minst er det en alternativ mestringsarena for de som i liten grad opplever mestring i skolehverdagen. Kommunedirektøren mener derfor at kjernevirksomheten på Kultur bør skjermes, da vurderingen er at tjenestens grunnpreg vil bli sterkt utfordret om opprinnelig kuttbane skulle bli fulgt.

Kulturtjenestens hovedprioriteringer i kommende økonomiplanperiode ligger fast:

Biblioteket skal videreutvikles som lavterskel møteplass og satsing på biblioteket vurderes som et svært viktig kommunalt bidrag i sentrumsutviklingen. Det er store muligheter til å nå ut til flere nye brukere, dersom tilgjengelighet og synlighet forbedres. Utredningsarbeidet knyttet til arealbruk og mulighetene for å ta i bruk andre arealer i kinogården til bibliotekformål fortsetter i 2022. For å ivareta nye lovpålagte oppgaver og holde tritt med nasjonale føringer for utvikling i biblioteksektoren, og med et begrenset økonomisk handlingsrom, må det prioriteres å bruke mindre på bøker og andre medier for å bruke mer på personalressurser og aktiviteter. Fokus på å videreføre og videreutvikle rollen som tilrettelegger, støttefunksjon og samskaper med frivillige lag og organisasjoner. Dvs bygge opp under pkt 2.6 i kommuneplanens samfunnsdel.

Tilrettelegge for egenorganisert fysisk aktivitet, spesielt tettstedsnært. Det er nedgang i antall som deltar i organisert aktivitet i idrettslagene, spesielt stort frafall blant ungdom. Prioritere dreining av ressurser fra ordinære idrettsanlegg til anlegg med muligheter for egenorganisert aktivitet, f.eks tettstedsnære turveger/-stier.

Nasjonaljubileet 2030 vil være mer enn en kultursatsing. Det har potensial til å være et utviklingsprosjekt for hele verdalssamfunnet i et tiårsperspektiv, men det vil forutsette at det prioriteres midler til dette i årene framover. Kommunedirektøren foreslår derfor å øremerke egne midler i budsjett og økonomiplan for dette.

Kulturtjenesten har god kompetanse på og erfaring med samskaping med frivillig kulturliv. Dette er en arbeidsmåte som er viktig å videreutvikle, ikke minst i andre deler av kommunens organisasjon. Samhandling og samskaping med frivilligheten er ikke minst viktig i et folkehelseperspektiv, det bidrar til mange sosiale arenaer og gjennom det at mange får opplevelse av tilhørighet og det å bli sett. I den store sammenhengen er det også snakk om betydelige økonomiske gevinster for samfunnet. En prioritert oppgave i 2022 blir å utrede hvordan kulturtjenestens erfaring og kompetanse med samskaping med frivilligheten kan utnyttes og videreutvikles i andre deler av kommunens organisasjon.

Budsjettpremisser for oppvekst:

Budsjettpremisser overordnet

Verdal kommune må fortsette med å ha fokus på «Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS)». Dette er hovedfokus for å kunne gi barn, unge og deres foreldre et best mulig tilbud innenfor de økonomiske rammene vi har til rådighet.

I økonomiplanperioden må samhandlingen mellom tjenesten rettet mot barn og unge og voksentjenesten (NAV, Rus og Psykiatri og Kultur) styrkes. BTS er en viktig premiss for å følge opp målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Barnevernreformen/oppvekstreformen forutsetter en økt satsning på forebyggende arbeid, på forebyggende barnevern og oppfølging av den nye statlige fosterhjemstrategien. Økte kostnader til fosterhjem og institusjonsplasser medfører behov for et forsterket fokus på forebygging, familieveiledning og oppfølging av fosterhjem - på alle nivå i kommunen. Familieråd er et tiltak som vil bli prioritert for å forebygge fosterhjems- og institusjons plasseringer. Barnevernreformen finansieres av økte statlige overføringer til reformen.

Satsningen på det forebyggende ungdomsarbeidet i kommunen videreføres.

Oppvekstsektorens utfordring er delvis knyttet til nedgangen i barnetallet. Over tid har antall barn og unge i kommunen gått dramatisk ned, mens antall eldre vokser. Pt. er fødselstallene i kommunen på mellom 140 og 150 pr år. Oppvekstsektorens utfordring er å tilpasse seg og strukturen til de nye rammevilkårene som demografiendringene medfører.

Følgende tiltak foreslås for å få et budsjett innenfor den tildelte ramma.	
Reduksjon i antall ansatte i oppvekstsektoren	11 millioner
Reduksjon i barnehagebudsjettet	1,1 millioner
Flytting av elever fra Leksdal til Stiklestad skole gjennomføres høst 2022 og reduksjon i kostnader til drift av bygg	1 millioner (2,5 millioner i 2023)
Svømmetilbudet reduseres og dimensjoneres i henhold til opplæringslov og fagplaner.	350 000,- (700 000,- i 2023)
Helhetlig oppvekststruktur og endrede skolekretsgrenser, nedlegging av skoler – politisk sak til behandling i februar 2022.	En skole legges ned fra høsten 2022. 2 mill (5,5 i 2023) Redusert kostnader på drift av bygg. Ørmelen skoles framtid vurderes fra 2025/2026 En ungdomsskole vurderes fra 2028/2029 Gjennomgang av barnehagestrukturen. 1,4 millioner i 2022 (2,6 millioner i 2023)
Besparelse drift av bygg	0,8 millioner (1,5 i 2023)
Strukturendringer SF0 pga nedlegging skoler	0,25 i 2022 (0,5 i 2023)
Gjennomgang av administrasjonsressursene i oppvekst i 2022	Gevinst i 2023

Samle merkantile ressurser	Gevinst i 2023
Barnevernreformen/oppvekstreformen	Økte statlige bevilgninger 7,8 millioner til finansiering av økte kostnader til institusjoner, oppfølging av fosterhjem – fokus på forebygging, familieveiledning og familieråd
Reduksjoner som får helårsvirkning i 2023	
Drift av skole og barnehagebygg	1,5 millioner
Drift skoler	5,5 millioner
Redusert svømmetilbud	0,7 millioner
Totalt	7,7 millioner

Budsjettpremisser for sektoren.

Barn og unge skal ha tilbud om barnehageplasser, skole og Sfo. Opplæringen/tilbudet skal tilpasses den enkelte, og lovgivingen sette rammer for sektoren i form av blant annet krav til bygninger, uteområder, innholdet i det tilbudet som gis og det er lovfestet bemanning-, pedagog- og lærer norm. Nedgangen i barnetall, flyttemønstre i kommunen, manglende vedlikehold av barnehage og skolebygg medfører et behov for å gjennomføre struktur endringer for å kunne oppfylle innbyggernes forventninger til de tjenestene vi skal gi. De foreslåtte endringene frigjøre midler til å kunne opprettholde drift innenfor lover og forskrifter.

Barn, unge og foresatte skal ha et godt og tilpasset helsetilbud i form av bl.a. jordmødre, helsesykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, psykolog og leger. Noen barn og unge har ulike utfordringer knyttet til opplæringssituasjonen. Disse barna/elevene har krav på å få en tilpasset opplæring og noen vil også ha et krav om å få spesialpedagogisk hjelp/opplæring. Noen barn, unge og familier trenger hjelp av barneverntjenesten i kommunen.

Verdal kommune sin oppgave er å gi gode og forsvarlige tjenester til alle barn og unge i kommunen innenfor de rammen vi har til rådighet. I 2022 vil vi ha fokus på å få på plass bedre samhandling mellom de ulike tjenesten som har barn og unge som hovedmålgrupper og med de tjenesten som gir tjenester til disse barna og ungdommenes foreldre dvs at vi må forsterke arbeidet med ha et familieperspektiv– mao å oppfylle mål fra kommuneplanens samfunnsdel.

Barnevernreformen/oppvekstreformen som gjennomføres fra 2022 finansieres med økte statlige overføringer av oppgaver og økonomi til kommunen. Reformen medfører et ytterligere fokus i barneverntjenesten og i oppvekstsektoren på oppfølging av fosterhjem, veiledning av familier og forebyggende arbeid på flere nivå. Ulike tiltak som foreldreveiledning/foreldrekurs styrkes og prioriteres. Nye tiltak og arbeidsmåter må implementeres i organisasjonen. Dette blir en viktig endring som vil kreve fokus fra hele organisasjonen. Disse endringene finansieres gjennom statlige overføringer for å finansiere reformen.

Kostnadsdriverne i oppvekst:

Verdal kommune har en oppvekststruktur som er kostbar. Det er flere årsaker til det, bla manglende vedlikehold av bygningene overtid, driftskostnadene pr bygg blir høyere enn nødvendig og kostnadene ved å rehabilitere byggene står ikke i forhold til det vi får igjen. Enheter med få barn/elever medfører høyere kostnader pr barn enn på større enheter bl.a fordi vi må ha flere ansatte pr barn/elev for å gi et likeverdig tilbud, det koster mer å holde åpent like lenge på mindre enheter som på større enheter. Dette gjelder skoler, barnehager og sfo – mao må vi gjennomføre strukturelle grep for å kunne optimalisere drifta.

Verdal kommune må klare å gi et tilbud til barn og unge som inkluderer dem i læringsfellesskapet med de andre barna/elevne. Læring av viktige sosiale- og faglige ferdigheter skjer i samspillet med andre barn og elever – som deltagere i det samme fellesskapet. Når vi ikke lykkes med dette må opplæringen skje utenfor fellesskapet og det er en «fallitterklæring» i fht målet om en inkluderende barnehage og skole. Når opplæring gjennomføres utenfor læringsfellesskapet er det også med på å generer økte personalkostnader.

Barnevernreformen/oppvekstreformen medfører økte kostnader til kjøp av institusjoner, fosterhjem og ulike tiltak. Vi må lykkes i arbeidet med bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) i kommunen, med familieveiledning, styrke fokuset på forebygging, oppfølgingen av den statlige fosterhjems strategien og prioriteringen av familieråd som tiltak. Dersom vi ikke lykkes med å redusere antall barn og unge i fosterhjem og institusjoner vil det medføre nye store nye kostnader for Verdal kommune. For å lykkes med dette er det viktig at det forebyggende ungdomsarbeidet i kommunen videreføres.

Utdyping av budsjettpremissene.

De største reduksjonene i budsjettet er knyttet til kostnader til årsverk.

Årsverk er knyttet til flere ulike faktorer i oppvekst. En av dem er antall barn/elever. Med den nedgangen i barne-/elevtall som vi har hatt de siste årene og befolkningsframskrivingene viser at dette vil fortsette i årene som kommer. Det sammen med vedtatt endringer i struktur medfører at behovet for antall ansatte vil gå ned i årene som kommer.

Vi må også snu på arbeidsmåtene våre og ha fokus på hva vi kan gjøre for å inkludere flest mulig barn og unge i læringsfellesskapet – dersom vi klarer å snu praksis vil det også medføre et redusert behov for ansatte.

Utgiftene til barnehagedrift reduseres pga av mindre overføringer til de private barnehagene pga endrede kostnadsnøkler fra staten (mindre til kapitaltilskudd og til pensjon), nedlegging av to barnehager fra høsten 2022, færre barn, redusert midler til styrkingstiltak i barnehagene og et generelt nedtrekk for alle.

Nedgangen i barnetall/elevtall medføre at det er behov for en gjennomgang av strukturen i oppvekst. Jfr. budsjettvedtaket fra 2019. Vedtaket om bygging av Stiklestad skole og den nye Vinne skole medfører at det blir nødvendig å se på skolekretsgrensene for å få til en optimal utnyttelse av arealet. Det medfører at det i den politiske saken som blir framlagt i februar vil være nødvendig å si noe om den framtidige skolestrukturen – disse endringene vil også få konsekvenser for SFO`ene i kommunen. Barnehagene i kommunen er gamle og de er i bygg som ikke er tidsmessige og det er et stort vedlikeholdsetterslep. I den politiske saken som kommer i februar vil vi også si noe om den framtidige barnehagestrukturen i kommunen i lys av nedgangen i barnetall og behovet for å oppgradere bygningsmassen.

For å klare å reduserer budsjettet til det nivået som ligger i økonomiplanen har vi også vært nødt til å se på områder der vi gir et tilbud utover det som vi er pålagt i barnehagelov, opplæringslov og fagplaner. Dette gjelder bl.a svømmetilbudet.

Risiko og suksessfaktorer:

Strukturendringer må vedtas og gjennomføres – slik at vi får en tidsriktig oppvekststruktur. Barnevern/oppvekstreformen må gjennomføres og vi må lykkes med å redusere antall institusjons plasseringer, antall brudd i fosterhjem og vi må hjelpe foreldre til å lykkes med foreldreoppdraget.

Bemanningsreduksjonene må gjennomføres uten at vi tar i bruk oppsigelser.

Mestringsperspektivet må ligge til grunn og vi må avklare forventningene våre til de foresatte.

Fokus på å inkludere flest mulig barn og unge i et inkluderende læringsfellesskap i skole og barnehager.

Budsjettpremisser for helse

Sentrale budsjettpremiss for helse og velferd

Følgende tiltak foreslås for å realisere tildelt ramme	
Innfasing av 11 nye institusjonsplasser krever økning i 7 nye årsverk, delvis dekt av økt ramme som følge av demografiendringene.	Totalkostnad på 9.3 mill. Dette kompenseres med 6.5 mill. som følge av endringer i demografi. Institusjonstjenesten omstiller for 2,8 mill.
Kjøp av tjenester fra private aktører opphører, og fases inn i kommunalt bo- og tjenestetilbud.	Estimert kostnadsreduksjon på ca 5 mill.
Avvikling av Frisklivssentralen.	Estimert kostnadsreduksjon på ca 2 mill.
Samarbeid med Helse Nord-Trøndelag (HNT) om etterbehandlingsplasser for utskrivningsklare somatiske pasienter. Målet er å sikre innbyggerne likeverdige tjenestetilbud som pasienter i andre kommuner har i Distriktsmedisinsk senter (DMS), hvor kompetanse og kostnadene fordeles mellom kommunen og HNT.	Estimert kostnadsreduksjon på ca. 1 mill.
Samlokalisering av tjenestetilbud, gir bedre tjenestekvalitet og bedre ressursutnyttelse, samtidig som kommunal boligmasse reduseres. Gjelder tjenester i BODA, Hjemmetjenesten, Institusjonstjenesten og NAV.	Estimert kostnadsreduksjon ca. 4,2 mill.
Realisering av merverdiene korttids plassene i Verdal bo- og behandlingssenter gir for hjemmetjenestene til hjemmeboende.	Estimert kostnadsreduksjon på ca. 1 mill.

Forøvrig vil det være viktige premisser at;

- Realisering av merverdiene Verdal bo- og behandlingssenter gir.
- Effekten av nytt bygg reduserer behovet for betaling for utskrivningsklare pasienter.
- Det kommer en sak høsten 2022 om hva byggetrinn 2 i helse og velferd skal inneholde.

Rammene for tjenesteleveransene i Helse og velferd

Myndighetskravene for sektoren er regulert i Helse- og omsorgstjenesteloven, Pasient- og brukerrettighetsloven og Lov om sosiale tjenester, og kommunen er forpliktet til å levere tjenester innenfor rammene av loven. Sektoren følger nasjonale føringer: St.Meld,26 (2014 og 2015) «Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet», Omsorgsplan 2020, Handlingsplan for allmennlegetjenesten 2020-2024 og reformen «Leve hele livet».

Helse og velferd bruker ca 28% av kommunens økonomiske rammer (ca 280 mill i 2022), og hjemme- og institusjonstjenester har det største volumet i sektoren.

Veksten i tjenestebehov øker i økonomiplanperioden tilsvarende ca 43 mill. Behovet for å dimensjonere og tilpasse tjenestene i alle sektorer framover, vil være avgjørende for at kommunen skal ha ei bærekraftig drift innen helse og velferd.

Handlingsrommet helse og velferd har i 2022 må ses i sammenheng med det som er iverksatt av tiltak for å sikre en likeverdig tjenestetildeling, digitalisering og bruk av velferdsteknologi, økning i nye kort- og langtids institusjonsplasser og samordning og endring av tjenestetilbudet i rus og psykisk helse. Slike endringer går over flere kalenderår, og gevinster høstes i løpet av økonomiplanperioden. Oppsummert er det slik at økonomien i helse og velferd er avhengig av at det gis både «gass og brems» slik at sektoren innenfor kommunens overordnede budsjettpremiss.

Realiseringen av Verdal bo- og behandlingssenter (VBB) er et stort løft for befolkningen i Verdal. VVB skal gi en merverdi for kommunens samfunnsutvikling hvor aktivitetstilbud for hjemmeboende, som kulturarena for hele befolkningen og sikre matproduksjon for hjemmeboende for de som ønsker det. Utformingen av bygget understøtter driftseffektive løsninger, og merverdien dette skaper skal realiseres i økonomiplanperioden. Fotavtrykket VBB setter har miljøtiltak som gjør at bygget har passivhusstandard og nærnulenergibygge. Solceller på taket produserer 114.000kw, og når bygget kobles til Verdal videregående skole sitt fjernvarmeanlegg, er energiforbruket svært lavt.

Kostnadsdrivere i helse og velferd

Sektoren påvirkes av en rekke forhold knyttet til:

Det blir 221 flere innbyggere 80+ i perioden, og den største økningen fra 2024 til 2025. Denne endringen gir et utgiftsbehov planperioden på 43.388 mill. Denne økningen skal dekke innfasingen av 43 nye institusjonsplasser som krever en økning på 35,2 årsverk.

Det er økte behov for lovpålagte dag/aktivitetstilbud og avlastningstilbud for hjemmeboende eldre.

Kommunestyrets vedtak om utredning av byggetrinn 2 iverksettes i 2022. Dette krever ressurser på tvers av sektorene, og bistand eksternt i deler av utredningsarbeidet.

Fastlegeordningen har behov for 3 nye fastlegehjemler i planperioden. Dette ses i sammenheng med evaluering av legeplanen. Tilleggstilskuddet til fastleger jf kommunestyrets vedtak på 3,1 mill skal fases inn i 2022-budsjettet. Utredning av byggetrinn 2 omfatter også behovet for nytt legesenter.

Dagens journalsystem skal fases ut, og anskaffelse av nytt journalsystem skal skje i planperioden.

Det er behov for endring i tjenestetilbudet innen rus- og psykisk helse, blant annet som følge av endret befolkningssammensetning og kommunens terminering av kjøp av tjenester til målgruppen.

Håndtering av konsekvensene reduksjon i tilskudd for ressurskrevende tjenester krever tiltak i mange deler av tjenesten.

Ca 70% av innbyggere 80+ bor i en radius på 3 km fra Øra sentrum. Dette gir gevinster i form av større grad av likeverdighet i kommunens tjenesteleveranser, og bedre bruk av ansattes kompetanse og bruk av tid.

Helse og velferd skal skape pasientens helsetjeneste

Samhandling om verdiskapingsprosessene hvor målet er å skape «Pasientens helsetjeneste» er avgjørende for å gi et tjenestetilbud som er bærekraftig i et generasjonsperspektiv. Det handler om sektor- og nivåovergripende samhandlingsprosesser slik at tjenestene utvikles i samsvar med samfunnsoppdraget. Det er fire prioriterte målgrupper som omfattes av denne utviklingen:

- Barn og unge
- Kronisk syke
- Mennesker med rus og psykiske helseutfordringer
- Skrøpelige eldre

I neste års budsjett legges det opp til å fullføre allerede iverksatte utredninger og planlegge for nye utredninger slik at sektoren har et kunnskapsgrunnlag som sikrer framtidig drift og utvikling av kjerneoppgavene i helse og omsorg med den økningen i behov demografien setter.

Innflytting i Verdal bo- og behandlingssenter vil gi en rekke gevinster, først og fremst for beboere og pårørende. Ansatte og ledere vil få en ny arbeidshverdag i tilpassede lokaler. Omsorgsfilosofien personsentrert omsorg er forankret og implementert i alle avdelinger, og skal fylle huset med et kvalitativt godt innhold for beboere og pårørende. Organisasjonskulturen skal gjenspeile dette for alle som er en del av huset. Byggets utforming og bruk av velferdsteknologi gir gevinster i bedre utnyttelse av ressursene. Eksempler på dette er at det er behov for samme antall nattvakter på 132 institusjonsplasser som vi har for dagens 89 plasser. Rengjøring er et annet eksempel hvor bygget krever færre årsverk enn det institusjonstjenesten bruker i dag. Det pågår et omfattende arbeid hvor gevinstene skal tydeliggjøres.

Mennesker med rus og psykiske helseutfordringer er den mest sårbare gruppen i samfunnet, og behovene de har for bistand krever en endring i tilnærming enn det kommunen leverer i dag. Kjøp av tjenester til de mest sårbare, skal i løpet av økonomiplanperioden løses i egen regi. Interkommunalt samarbeid om døgntjenester utredes, hvor utvikling av bo- og tjenestetilbud er en del av arbeidet. Samarbeid med Helse Nord-Trøndelag (HNT) i etableringen av akuttplaner og ambulant team, er en viktig del av dette.

Tjenestetilbudet til skrøpelige eldre og kronisk syke videreutvikles i samarbeid mellom Hjemmetjenesten og Institusjonstjenesten, hvor mestringsperspektivet ligger til grunn slik at folk kan bo lengst mulig hjemme.

Samarbeid med HNT om somatiske etterbehandlingsplasser i Verdal bo- og behandlingssenter for utskrivningsklare pasienter, er en framtidsrettet strategi Verdal kommune vil ta initiativ til.

Dagens tjenestetilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne skal utredes i 2022, hvor målet er ha et kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av tjenestene. Målgruppen barn og unge som har avlastningstjenester er en del av dette arbeidet.

Det skal innarbeides digital hjemmeoppfølging av målgruppen skrøpelige eldre og kronisk syke hvor målet er økt trygghet for hjemmeboende. Strategisk plan for digitalisering og velferdsteknologi revideres innværende år.

Demente hjemmeboende vil øke i antall framover. Dagens dag/aktivitetstilbud er lovpålagt, og vil i årene framover ikke dekke behovet med dagens kapasitet. Dette må forberedes slik at kommunen har riktig dimensjonering av tilbudet til enhver tid. Utredning av dette er iverksatt i samarbeid med Veksttorget AS.

Lavterskel dag/aktivitetstilbud er ikke lovpålagt, men er en viktig del av eldrereformen «Leve hele livet». Helse og velferd samarbeider med Eldrerådet, Samfunnsplanleggere og Kulturenheten i å finne løsninger som ivaretar eldre sitt behov for sosiale møteplasser.

Fastlegetjenesten har kapasitetsutfordringer, og tre nye driftshjemler skal opprettes i planperioden. Plan for legetjenesten revideres i løpet av 2022, slik at kommunen har en forutsigbarhet i hvordan utvikling, rekruttering og stabilisering av tjenesten skal bidra til å sikre «Pasientens helsetjeneste».

Frisklivssentralen er ingen lovpålagt oppgave, og foreslås avvirket i løpet av andre halvår 2022. Forpliktelsene Verdal kommune har i EU-prosjektet som driftes av ansatte i Frisklivssentralen, skal fullføres som planlagt.

Samlokalisering av tjenester for å sikre større stabilitet i tjenestetilbudene

Verdal bo- og behandlingssenter er første av i alt tre byggetrinn. Kommunestyret har vedtatt utredning av byggetrinn 2. Utredning vil omfatte ulike tjenester og ulike løsningsalternativer. Prinsippet om samlokalisering av helse og omsorgstjenestene står fast.

NAV flytter inn i Vektergata våren 2022. Det gir bedre arbeidsforhold og større sikkerhet for brukere og ansatte. Boligsosialt team lokaliseres i Vektergata sammen med NAV for å sikre videreutvikling av samarbeidet som gir brukerne bedre sammenheng

Tjenestetilbudene kommunen har i Prost Brandts veg og Lysgård foreslås samlokalisert i G/H-bygget. Dette vil gi bedre stabilitet i tilgangen på kompetanse og kvalitet på tjenesten, samtidig som antallet lokasjoner reduseres. Lokalene i Prost Brandts veg og på Lysgård kan saneres når dette er gjennomført.

Bofellesskapet i Vuku (består av 7 boenheter) omdannes til avlastningsplasser. Effekten er større grad av fleksibilitet i avlastningstilbudet for hjemmeboende, samtidig som det gir bedre ressursutnyttelse av plassene i VBB. De øvrige 11 omsorgsboligene i Vuku er en del av utredningsprosessen i byggetrinn 2.

Hjemmetjenesten i Vuku samlokaliseres med hjemmetjenesten i sentrum fra 2022.

Suksessfaktorer

- Å nå målene i realiseringen av Pasientens helsetjeneste.

- Å ta ut effektene/gevinstene i Verdal bo- og behandlingssenter for å sikre drift.
- Å utvikle standarder for tjenestetilbudet i hjemmetjenesten.
- Å samarbeide med Helse Nord-Trøndelag om etterbehandling av utskrivningsklare pasienter.
- Å videreutvikle bruken av velferdsteknologi som tjenestetilbud.
- Automatisere, digitalisere, bruk av kunstig intelligens i å forbedre og effektivisere arbeidsprosesser.
- Iverksette strategiene i «Leve hele livet» i samarbeid med Eldrerådet og Kultur.
- Omdanne tjenestetilbudet til mennesker med rus og psykiske helseutfordringer.
- Implementere nytt journalsystem før 2025.
- Utrede byggetrinn 2.
- Samlokalisere tjenester som sikrer god stabilitet i tjenestetilbudet.

Risikofaktorer

- Manglende uttak av gevinstene med nytt bygg, vil redusere grunnlaget for sektorens tjenestetilbud.
 - Standardisering av tjenestene i hjemmetjenesten kan utfordre innbyggernes omstillingsevne.
 - Manglende rekruttering av kompetente medarbeidere.
 - Reduksjon i økonomiske rammer i planperioden på grunn av manglende omstilling i hele organisasjonen, kan bidra til at tjenestebehovet og kapasitetsutfordringene i helse og velferd blir rammet.
 - Manglende frigjøring av gamle bygg kan hindre nødvendige investeringer for å møte framtidens behov
-

Budsjettpremisser for stab og støtte, rådmann mv

Både arkiv og service, økonomi og personal/ HMS- avdelingen har krav om å levere et enda bedre produkt til den øvrige organisasjonen, og med mindre ressursbruk. Dette vil blant annet handle om å bygge kompetanse og bidra i oppbyggingen av gode internkontrollrutiner i tjenestene, gjennom å ha mer utadrettet virksomhet. Videre er ambisjonen å gjøre flere oppgaver med egne ressurser fremfor å kjøpe, og herunder vil det blant annet bli en naturlig prioritering av hvilke tjenester vi skal kjøpe fra bedriftshelsetjenesten.

Tjenester innenfor stab og støtte arbeider aktivt med digitalisering, og når nye digitale løsninger blir innført vil en også søke å trappe ned bruken av årsverk i stab- og støttefunksjoner.

De samlede stab- og støttetjenestene skal videreutvikle og bidra med mer kompetanse i det viktige analysearbeidet som kjernevirksomheten er avhengig av for å drive godt plan- og strategiarbeid.

Det forutsettes økt satsning innenfor digitaliseringsarbeid, både for å kunne effektivisere eksisterende drift og oppgradere eksisterende løsninger. Dette må gjøres både lokalt og i samarbeid med Levanger kommune. Det er lagt inn forutsetning om felles digitaliseringsmidler i IKT-samarbeidet med 2,15 mill. kr.

Budsjettpremiss for utgifter til korona 2022

Det er ikke avsatt midler til korona eller vaksinerings. Det kan komme bevilgning i forbindelse med kommuneproposisjonen i mai 2022. Det er også mulig at kommunen mottar skjønnsmidler fra Statsforvalteren før utgangen av 2021. Dette er noe kommunedirektøren kan komme tilbake til når det er mer kjent hva som evt kan komme av tilleggsbevilgninger.

Standardkapitler i vurdering:

Miljø:

Mål for miljø er beskrevet i samfunnsplan og i økonomiplanen på de steder det er aktuelt. Dette gjelder eksempelvis bygginvesteringer og bilpark.

Tiltak for bedring av driftsøkonomi vil nesten alltid også være riktige i et miljøperspektiv. Eksempler på dette er tiltak for å fortette strukturer og arealer, redusere energikostnader.

Handlingsrom:

Handlingsrommet ligger i å erstatte strukturelle grep med økt nedbemanning eller redusert økonomisk bærekraft. Reduksjon i avsetning til disposisjonsfond eller bruk av disposisjonsfond er eksempler på tiltak som reduserer økonomisk bærekraft.

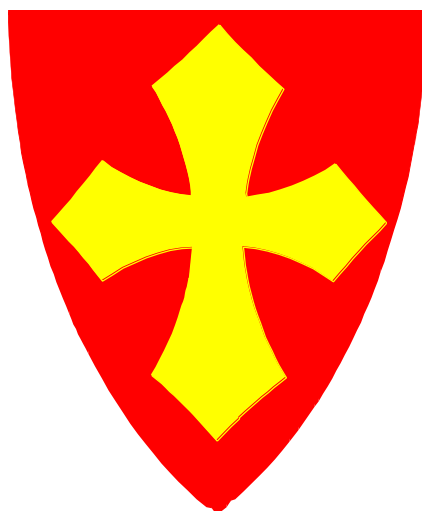
I praksis vil det være begrenset hvor raskt en nedbemanning kan gjennomføres fordi det er nødvendig å sikre at kommunen oppfyller alle formelle bestemmelser i lov- og avtaleverk. Det ligger også praktiske begrensninger innenfor rammene av hva som arbeidstakere kan forvente kommunen som arbeidsgiver som holder seg innenfor rammene av en god arbeidsgiverpolitikk. En rask nedbemanning vil også klart øke sannsynligheten for at kommunen ikke klarer å levere tjenester innenfor gitte lovkrav og normer.

Alternativet med å redusere økonomisk bærekraft vil bety at kommunen møter den tilnærmet eksplosive utviklingen i antall eldre fra 2025 med uten «verktøykasse». Dette vil også innebære risiko i form av mulighet for mange avvik og lovbrudd. Det er også vanskelig å drive omstilling dersom det mangler penger til å sette inn tiltak. Kommunen har derfor mye å hente på å ha et finansielt grunnlag til å møte varslede utfordringer.

ØKONOMIREGLEMENT

FOR

VERDAL KOMMUNE

Gjeldende fra 1. januar 2022

Innhold

1	MÅL	3
2	ØKONOMIPLAN	4
3	ÅRSBUDSJETTET	4
4	ÅRSRAPPORT OG REGNSKAP	5
5	BUDSJETTENDRINGER I LØPET AV ÅRET	6
6	FINANSFORVALTNING	6
7	AVSETNING TIL FOND OG BRUK AV FOND	7
8	INVESTERINGER.....	8
9	OM BESTILLING, ATTESTASJON OG ANVISNING	9
10	INNKJØPSREGLER.....	11
11	SALG AV VARER OG TJENESTER.....	11
12	FULLMAKTER - INNFORDRINGER.....	11
13	FULLMAKTER – AVSKRIVING AV FORDRINGER / KRAV.....	13
14	VIDEREUTLÅN	15
15	INTERNKONTROLL	18
16	STRYKNINGSBESTEMMELSER	18
17	REGLER FOR KONTANTKASSE	18

1 MÅL

Økonomireglementet skal beskrive hovedreglene for den økonomiske styringen av kommunens virksomhet. Det skal klargjøre det ansvar politiske fora og administrasjonen har for sin økonomiske virksomhet. Det beskriver rettigheter og plikter som gjelder for bruk av budsjettet, for endringer i budsjettet, for oppfølging av budsjettet, og for delegering av myndighet.

Dersom det vedtas/er vedtatt endringer i de lover/forskrifter som det i dette reglement er henvist til, gjelder de siste vedtatte/aktuelle oppdateringer.

Reglementet skal gi rasjonell saksbehandling og koordinering. Plikten til å sørge for at målene for virksomheten nås innenfor budsjetttrammene understrekes.

Krav til kompetanse og aktivitet i oppfølging av budsjett, økonomiplan og rapportering

Det forventes at den budsjettansvarlige er godt kjent med innholdet i vedtatt budsjett og økonomiplan. Økonomiplanen er kunnskapsgrunnlaget for kommunens økonomiforvaltning og det totale målbildet. Den budsjettansvarlige plikter å utøve økonomiforvaltningen i samsvar med målene i økonomiplanen og har et medansvar for totaliteten i kommunens økonomiforvaltning. Budsjettet gir en rettslig ramme (bevilgning) for bruk av ressurser, mens kravene til bærekraftig og kostnadseffektiv drift gjelder uavhengig av budsjettamme. Det forventes at virksomheter i perioder opprettholder tjenestekvaliteten også med mindreforbruk og at disse midlene gjøres tilgjengelig for fellesskapet.

Alle budsjettansvarlige har et ansvar for å utvikle tjenestene slik at budsjettammen kan overholdes. Det er ikke tilstrekkelig å rapportere misforhold mellom utgifter og budsjettamme.

Budsjettansvarlige skal utrede mulige tiltak for å komme i balanse og disse tiltakene skal rapporteres tjenestevei i delårsrapportene og årsberetning. Rapportering skal skje med det omfang og den presisjon som ligger i maler og rapporteringsverktøy som skal brukes i rapporteringen. (For tiden er dette Framsiktverktøyet). Kommunalsjefer og virksomhetsledere kan innføre rapporteringsrutiner som kommer i tillegg til rapportering til Kommunedirektør.

Dersom tiltak for å komme i balanse er så omfattende at det endrer tjenestens grunnpreg eller av andre grunner er prinsipielle, skal beslutningene tas på riktig beslutningsnivå. Dette er særlig viktig når endringen er av politisk interesse og dermed krever politisk vedtak.

Den budsjettansvarlige skal ta aktivt del i arbeidet med økonomistyring, rapportering og arbeid med økonomiplan og budsjett. Det skal settes av nok tid og ressurser gjennom hele året til kontroll, utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag og prosesser. Budsjettansvarlige skal sørge for at det finnes tilstrekkelig økonomikompetanse til å gjennomføre kontrollhandlinger og prosesser som forventes gjennomført i organisasjonen. Forventningene ligger i økonomireglementet og/eller kommer fra kommunedirektør eller den som kommunedirektør bemyndiger. Økonomiforvaltning innenfor eget budsjettområde, skal være en av hovedoppgavene til enhver leder i kommunen som har budsjettansvar.

Vedtak

Økonomireglementet vedtas av kommunestyret.

2 ØKONOMIPLAN

Kommunens plansystem består av kommuneplan, økonomiplan og årsbudsjett med tilhørende rapportering i årsrapporten/årsberetning, samt periodiske rapporter i løpet av året.

Økonomiplanen skal med utgangspunkt i dagens økonomiske situasjon og realistiske anslag på framtidige inntekter og utgifter, særlig være et instrument til hjelp for kommunen til:

- å få oversikt over den økonomiske handlefriheten
- å foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.
- å ivareta kommunelovens krav om en langsiktig, bærekraftig kommuneøkonomi, herunder å planlegge for oppnåelse av vedtatte finansielle måltall.

Ved vedtak som medfører vesentlige endringer for senere år i økonomiplanperioden, skal økonomiplanen oppdateres også utenom den årlige rulleringen.

3 ÅRSBUDSJETTET

Bruken av midler i kommunen er fastlagt i budsjettet. Endringer innenfor det vedtatte budsjett kan foretas av den som har slik rett, ifølge gjeldende reglement.

Kommunestyret vedtar utgifter og inntekter som følger av bevilgningsskjema. Dette innebærer at kommunestyret fastsetter fellesfinansieringen og rammen for bevilgninger. Følgende poster omfattes:

- Skatter og rammetilskudd
- Eiendomsskatt
- Generelle statstilskudd (hovedsakelig integreringstilskudd)
- Avskrivninger
- Eksterne finanstransaksjoner (renter og avdrag)
- Interne finanstransaksjoner for sentrale ansvar (avsetning og bruk av fond i tjenestene vedtas gjennom bevilgning av driftsbudsjettet på tjenestenivå)

Kommunestyret vedtar driftsbudsjettet på tjenesteområder (grupper av funksjoner ihht KOSTRA):

Administrasjon, styring og fellesutgifter

Barnehage

Grunnskole

Helsestasjon og lege

Helse og omsorg

Sosiale tjenester
Barnevern
Kultur og idrett
Plan
Landbruk og næring
Samferdsel
Brann og redning
Vann og Avløp (selvkost)
Kirke
Tjenester utenfor ord. kommunalt ansvarsområde

Hovedregel:

Bare kommunestyret kan gjøre endringer i bevilgningsskjema. Denne myndigheten kan ikke delegeres til andre organ.

Unntak:

Kommunedirektøren har likevel anledning til å foreta mindre administrative budsjettendringer som er av teknisk karakter. Det vil si flytting av beløp mellom rader i bevilgningsskjema, når dette ikke endrer aktivitetsnivå i tjenestene, ikke er prinsipielle eller på annen måte endrer på kommunestyrets ønskede prioriteringer. Eksempelvis gjelder unntaket når avsetninger til lønns- og prisstigning fordeles ut til tjenestene eller flytting av budsjettmidler som følge av omorganisering eller retting av feil. Det skal alltid opplyses om slike justeringer når beløpet overstiger 300.000 kr. Det gir kommunestyret mulighet til å reversere administrative vedtak, dersom kommunestyret ønsker dette.

Budsjettrammen for det enkelte område vedtas som netto driftsutgifter (utgifter – inntekter).

Kommunestyret fastsetter investeringsbudsjettet i sin helhet.

Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele bevilgede midler på de ulike ansvar og arter. Fordelingen av budsjettet må skje i samsvar med de forutsetninger/intensjoner som kommunestyret har lagt til grunn for bruken av midlene.

Det vises for øvrig til bestemmelsene i budsjett og regnskapsforskriftene.

4 ÅRSRAPPORT OG REGNSKAP

4.1 Posterings i regnskapet

Regnskapet skal posteres i samsvar med den til enhver tid gjeldende inndeling i artskontoplan, ansvarsområder og funksjoner. Posteringen skal skje fortløpende og uten opphold for å sikre god budsjettkontroll. Jfr. også de særskilte bestemmelser vedr. attestasjon/anvisning.

4.2 Økonomirapporter / delårsrapporter

Kommunedirektøren utarbeider tre ganger hvert år en økonomisk rapport, pr. 31. mars, 31. mai og 31. august, som belyser kommunens økonomi i forhold til det vedtatte budsjett, samt andre relevante måltall. Status for investeringsprosjektene rapporteres pr. 31. august.

4.3 Årsoppgjøret

Årsoppgjøret består av årsregnskap og årsberetning som utarbeides i henhold til gjeldende lover og forskrifter, og til fastsatte/avtalte tidsfrister. Årsoppgjørets behandling følger gjeldende regelverk. Årsregnskapet vedtas på samme nivå som budsjettet.

Kommunedirektøren kan også utarbeide en årsrapport. En årsrapport vil omfatte rapportering som ikke følger av kravene i kommuneloven. En årsrapport vil ha et fokus på tjenestene, mens årsberetningen har et innhold i samsvar med kravene i kommuneloven.

5 BUDSJETTENDRINGER I LØPET AV ÅRET

Budsjettjusteringer som endrer på bevilgningene vedtatt i opprinnelig årsbudsjett, som referert i punkt 3, vedtas som hovedregel av kommunestyret.

5.1 Fullmakter til kommunedirektøren

- Kommunedirektøren har fullmakt til å gjøre budsjettjusteringer innenfor et tjenesteområdes netto budsjettramme. Dette innebærer også overføring av budsjettmidler på tvers av organisatoriske enheter, så lenge justeringen er innenfor samme tjenesteområde.
- Kommunedirektøren har fullmakt til å gjøre justeringer på tvers av tjenesteområdene dersom justeringen er av teknisk (dvs ingen realendring) eller uvesentlig art. Det vises her til punkt 3 foran der unntaket er nærmere beskrevet.
- Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele budsjettmidler fra sentralt avsatte pris- og lønnsavsetninger til de ulike tjenesteområdene.

6 FINANSFORVALTNING

Regler for finansforvaltningen reguleres i eget finansreglement. Det vises til dette for omtale av fullmakter gitt til kommunedirektøren om finansforvaltningen.

Kommunedirektøren har for øvrig fullmakt til å inngå bankavtaler. Formannskapet skal orienteres om bankavtaler.

7 AVSETNING TIL FOND OG BRUK AV FOND

Avsetning av ikke øremerkede midler til bruk i senere budsjettår, er kun tillatt dersom det er driftsoverskudd for kommunen, og det organ som ønsker avsetningene har holdt seg innenfor sin totale budsjettamme.

Avsetning og bruk av fondsmidler skal budsjetteres i den årlige budsjettprosessen, slik det er beskrevet i budsjett og regnskapsforskriftene. Kommunestyret har også mulighet til å gjøre endringer i løpet av året, dersom endringene tas inn i vedtak om budsjettjusteringer.

Kommunedirektøren har fullmakt til å avsette udisponerte ikke øremerkede midler til disposisjonsfond ved regnskapsavslutningen, i henhold til budsjett og regnskapsforskriftene. Det innebærer at regnskapet i hovedsak skal avsluttes i samsvar med budsjett vedtatt av kommunestyret.

I investeringsbudsjettet er det kun kommunestyret som kan øke rammene ved bruk av fondsmidler.

Avsetninger til fond fra driftsregnskapet kan skje til:

- Bundet driftsfond når dette er avsetning til senere års drift og det iht lov/forskrift eller som vilkår for tilskudd, skal nyttes til bestemte formål. Det er kun finansiering fra et annet rettssubjekt som kan føres som bundne/øremerkede midler. Bindingen på midlene skal være avklart og dokumentert av budsjettansvarlig mottaker.
- Disposisjonsfond når dette er avsetning til senere års drift og som ikke etter lov/forskrift er pålagt avsatt til bestemte formål. Avsetning forutsetter at driftsoverskuddet etter strykninger gir rom for en avsetning.

Avsetning til disposisjonsfond skal skje dersom årsresultatet etter evt strykning av bruk disposisjonsfond gir mindreforbruk. Kommuneregnskapet vil etter dette ikke kunne avsluttes med et mindreforbruk, jf bestemmelser i kommuneloven fra 2020.

Avsetning til fond fra investeringsregnskapet kan skje til:

Bundne og ubundne investeringsfond avhengig av om det foreligger eksterne bindinger på midlene. Avsetninger til ubundne midler forutsetter at resultatet gir rom for avsetningen. Etter kommunelov av 2020 vil det ikke kunne avsettes ubundne fond som er finansiert med overføring fra driftsregnskapet. Altså vil overføringen fra driftsregnskap til investeringsregnskap reverseres i årsoppgjøret dersom investeringsregnskapet ikke behøver overføringen.

Budsjettansvarlig mottaker av investeringsinntekter skal avklare og dokumentere grunnlaget for avsetninger til bundne investeringsfond.

8 INVESTERINGER

8.1 Planlegging av investeringsoppgaver

Utgifter av investeringsmessig karakter skal føres i investeringsbudsjettet. Skillet mellom drift og investering skal være innenfor lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk slik denne er definert i regnskapsstandard fra GKRS. Utgiften må for å kunne belastes investeringsregnskapet, ha en økonomisk levetid på minst 3 år og anskaffelseskost på minimum 100.000,- kr. Dersom investeringen kan karakteriseres som en fellesanskaffelse, jfr KRS 4, punkt 3.2.6., settes terskelen for ubetydelig verdi til 10.000 pr enhet.

Investeringer som skjer årlig med omtrent samme beløp skal ikke føres i investeringsregnskapet og skal ikke lånefinansieres. Dette følger av prinsipper for kommunal økonomisk bærekraft og er en innskjerping av kravene etter lov, forskrift og regnskapsstandard. Tvilstilfeller avklares med kommunedirektør eller den kommunedirektør bemyndiger.

Forslag til investeringer skal legges fram til behandling i økonomiplan og budsjett. Budsjettvedtaket i kommunestyret er klarsignal for videre planlegging.

Økonomiplanen framlegges på et grovt detaljeringsnivå. Rammeplaner behandles parallelt med budsjett og inneholder detaljerte opplysninger. Etter ferdigbehandling av forprosjekt, legges disse inn i budsjettet på prosjektnivå. Anslag på investeringskostnader og driftskonsekvenser skal utarbeides i samsvar med god praksis og mest mulig standardiserte kalkyler og prosedyrer. Disse utvikles løpende i samspill mellom fagpersoner som utpekes av kommunedirektør.

Investeringsoppgaver av vesentlig størrelse/kompleksitet skal utredes som et "forprosjekt". Forprosjektet skal inneholde teknisk beskrivelse, tomtevalg og arealbruk, situasjonsplan, tegninger som viser bygninger og anlegg, fremdriftsplan, driftskalkyle og investeringsoverslag, og forslag til vedtak om tilskudd/låneopptak der dette er i tråd med vedlagte finansieringsplan. Investeringsoverslaget skal være spesifisert slik at byggeregnskapet kan føres i henhold til dette. Sammen med en finansieringsplan og forslag til låneopptak utarbeidet av kommunedirektøren, legges forprosjektet frem for behandling i kommunestyret. Forprosjektet behandles av formannskapet som kan avgjøre om saken skal sendes til kommunestyret.

Finansieringen skal være sikret eller påregnes sikret før et investeringsprosjekt settes i gang. Investeringsprosjektene skal være gjenstand for løpende vurdering, herunder om det har oppstått uforutsette forhold, om framdriftsplanene bør justeres, om kostnadsoverslaget må revideres, og om den finansielle dekningen er tilstrekkelig.

Investeringsbudsjettet er ettårig, altså årsavhengig. Årsbudsjettet er bindende for underordnede organer, og årlige bevilgninger er nødvendig for å kunne pådra utgifter i budsjettåret.

Investeringsbudsjettet skal reguleres ved behov for å tilfredsstille krav til balanse og realisme. Alle midler er frie og anses som felles finansiering av investeringsporteføljen, unntatt øremerket finansiering fra andre.

Investeringsregnskapet avsluttes etter regler i lov og forskrift.

I tillegg til investeringsregnskapet legges det i årsberetningen fram beregninger som viser resultatet for hvert byggeprosjekt. Beregningen pr prosjekt har et analyseformål og er ikke bundet av bestemmelsene i lov og forskrift om ettårsprinsipp og fellesfinansiering.

8.2 Omprioritering/tilleggsbevilgninger

Dersom det i forprosjektet, eller senere i arbeidet viser seg at investeringen blir større enn budsjettet, skal kommunestyret behandle dette, og vedta omprioritering innen investeringsbudsjettet, innen kommunestyrets vedtatte prioriteringer for inneværende år.

Formannskapet gis fullmakt til å styrke en post i investeringsbudsjettet ved tilsvarende reduksjon i en annen post i investeringsbudsjettet.

Disponering av merinntekter i investeringsbudsjettet foretas av kommunestyret.

8.3 Avslutning av prosjektregnskap

Endelig regnskapsavslutning skal skje snarest mulig etter at bygget/anlegget er ferdigstilt og overtatt av kommunen. Regnskapsavslutningen skal normalt skje innen 12 mnd etter at prosjektet er ferdig. Skulle det påløpe garantitid etter ferdigstillelsen, gjelder 12-mnd-regelen fra det tidspunkt garanti-perioden utløper.

For investeringsprosjekter skal det belastes byggelånsrenter fram til prosjektet er avsluttet og tatt i bruk, og til en rente tilsvarende kalkylerenten som også legges til grunn i selvkostregnskapene, dvs 5 års swap-rente + 0,5 %. Kalkylerenten er ment å reflektere kommunens rentekostnad på lånefinansierte anleggsmidler samt bortfall av renteinntekt på egenkapitalfinansierte anleggsmidler over tid.

Prosjektregnskapet vedtas av det organ som ga klarsignal til oppstart.

8.4 Salg av anleggsmidler

Ved salg av anleggsmiddel avsettes midlene til fond. Egenkapitalinnskudd til KLP dekkes av dette fondet så langt det er mulig.

9 OM BESTILLING, ATTESTASJON OG ANVISNING

Som et ledd i den interne kontroll bør det så langt det er praktisk mulig skilles mellom:

- person med myndighet til å bestille varer/tjenester og/eller attestasjonsmyndighet
- person med anvisningsmyndighet

Anvisende myndighet har ansvar for å etablere en tilfredsstillende intern kontroll. Leder med anvisningsmyndighet avgjør hvem som har rett til å foreta bestillinger/innkjøp innen sitt virkeområde. Attestasjon skal foretas før faktura anvises for betaling.

Løpende innkjøp skal primært gjøres i eHandel, og bestilling, anvisning og attestasjon håndteres i dette systemet etter fullmaktsstruktur avgjort av leder for virksomhetsområdet.

Budsjettansvarlige skal påse at retten til å gjøre bestillinger begrenses til så få personer som mulig og at de utvalgte har kompetanse til å bruke digitale løsninger som eHandel.

9.1 Bestillingsfullmakt og attestasjon

Den som har attestasjonsfullmakt skal påse at varer/tjenester er mottatt, og at det er samsvar mellom faktura/regning og avtalt mengde og pris. Den som har attestasjonsfullmakt har ansvar for at timelister o.l. er kontrollert og i henhold til utført arbeid og i samsvar med gjeldende tariffavtale.

Bestilling og attestasjon kan utføres av samme person.

9.2 Anvisning

Før en utbetaling kan skje, skal det foreligge en anvisning, dvs. utbetalingsordre, fra den som har anvisningsmyndighet. Kommunedirektøren har anvisningsmyndighet. Myndigheten kan delegeres.

Ingen har anvisningsmyndighet for egne regninger eller andre utbetalinger til seg selv. I slike tilfeller skal anvisningen foretas av nærmeste leder. Kommunedirektørens regninger anvises av ordføreren.

Den anvisningsberettigede skal påse at:

- Det er budsjettdekning innen virksomhetsområdet.
- Disponeringen av budsjettmidlene er formelt, reelt og økonomisk i orden, jfr. forskrifter og veiledning for budsjettoppstilling og regnskapsføring i kommunen.
- Attestasjon og kontroll av regningen/fakturaen er foretatt av de personer som er tillagt denne oppgaven
- Utbetalingsanvisningen angir hvilken art, funksjon og ansvar som skal belastes

Dersom ikke alle betingelser for anvisning foreligger, kan anvisning nektes.

Fastlønn attesteres og anvises ved personalmelding.

Bankgebyr knyttet opp mot kommunens hovedbankforbindelse anses som anvist med bakgrunn i inngått bankavtale. Enkeltgebyr som overstiger kr. 2.500,- skal likevel anvises på ordinært bevis av bemyndiget person.

Budsjettansvarlige skal påse at grunnleggende økonomikompetanse og forståelse for budsjettammer finnes hos de personer som gjennomfører kontrollhandlingene. Opplæring av disse personene skal gjennomføres. Budsjettansvarlige skal trekke inn fullmakter til bestilling og kontrollhandlinger når det er nødvendig for å unngå tap av kontroll eller det er klart at

økonomiforvaltning ikke skjer etter god praksis og økonomireglement. Gjentatt merforbruk og brudd på prosedyrer kan være grunnlag for å trekke inn fullmakter.

10 INNKJØPSREGLER

Alle anskaffelser skal gjennomføres kostnadseffektivt og ihht gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Verdal Kommune har innkjøpssamarbeid med flere kommuner organisert i Innherred Innkjøp. Det er utarbeidet eget innkjøpsreglement for Innherred Innkjøp.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå rammeavtaler på Verdal kommunes vegne.

11 SALG AV VARER OG TJENESTER

I kommunens kvalitetssystem Compilo finnes prosedyrer og rutinebeskrivelser som gir generelle retningslinjer for økonomisk internkontroll innenfor salgsområdet.

11.1 Oppdatering av vareregistre

Virksomhetsområdene er selv ansvarlig for oppdatering av varer og priser på varene i henhold til budsjett og økonomireglement.

11.2 Salg av materiell, utstyr og lignende

Utslitt eller utjenlig materiell og utstyr skal utskiftes eller kasseres. Ved kassasjon avgjør kommunedirektøren om materiellet eller utstyret er verdiløst, om det på annen måte kan komme til nytte, eller om det skal avhendes.

Kassert eller utskiftet materiell, utstyrsavfall og lignende skal, dersom det ikke med fordel kan overføres til annen kommunal virksomhet, avhendes på den for kommunen mest fordelaktige måte. Unntak fra denne regel kan i særlige tilfeller gjøres med samtykke fra kommunedirektøren.

Salg skal vanligvis skje ved offentlig salg. Før det treffes bestemmelse om salg, må det være gjort sannsynlig at den påregnelige inntekt dekker salgsutgiftene. I motsatt fall skal materialet eller utstyret tilintetgjøres eller avhendes på annen måte med minst mulig utgift for kommunen.

Merinntektene blir å behandle i tråd med økonomireglementets kap 5.

12 FULLMAKTER - INNFORDRINGER

Disse fullmaktene gjelder for alle privatrettslige krav og offentligrettslige krav hvor kommunen alene er kreditor.

12.1 Regnskapsansvarlig - Vurdering av kortsiktige fordringer

Regnskapsansvarlig skal ved årsavslutning vurdere de kortsiktige fordringene uavhengig av om de er avskrevet eller ikke.

12.2 Purregebyrer og erstatning for innkrevingskostnader

Gebyrer og erstatning for innkrevingskostnader er regulert gjennom inkassolova av 13. mai 1988 nr. 26. Kommunen skal følge maksimumssatsene som til enhver tid gjelder.

12.3 Forsinkelsesrenter

Kommunen skal følge maksimalsatsene for forsinkelsesrenter som til enhver tid gjelder. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fastsette minstebeløp for renteberegning samt ev. løpedager.

12.4 Anlegge søksmål

For å forenkle innfordringa gis kommunedirektøren fullmakt til å anlegge søksmål i alle kurante saker. Med kurante saker menes krav som anses rettmessige. I forbindelse med innfordringen skal kommunen opptre i henhold til god inkassoskikk.

12.5 Begjære fravikelse

Kommunedirektøren gis fullmakt til å begjære fravikelse av leieboere i kommunale leiligheter når det ikke betales husleie.

12.6 Budgiving i forbindelse med tvangssalg/tvangsauksjon

Bare unntaksvis vil det være behov for at kommunen kjøper løsøre/fast eiendom. Andelsleiligheter, aksjeleiligheter m.m selges som løsøre, men behandles etter reglene for fast eiendom. Reglene for kjøp ved tvangssalg/-auksjon må da praktiseres likt. Kommunedirektøren har fullmakt til å gi bud.

12.7 Panteheftelser

Kommunedirektøren gis fullmakt til å underskrive på kommunens vegne på nødvendige dokumenter der hvor kommunedirektøren har fullmakt til å overføre, vike eller frafalle pant eller hvor det foreligger vedtak fra formannskapet om det samme.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å slette alle heftelser (obligasjoner/utleggsforretninger og skjøter) som er innfridd.

Kommunedirektøren har fullmakt til å overføre pant dersom det godtgjøres at det gis god/bedre sikkerhet.

12.8 Prioritetsvikelser

Borettslags-/andels-/aksjeleiligheter behandles etter regler for fast eiendom.

Løsøre

Kommunen har som hovedregel at det ikke skal vikes prioritet i løsøre. Kommunedirektøren kan unntaksvis fatte vedtak om prioritetsvikelser.

Fast eiendom

Kommunedirektøren har fullmakt til å vike prioritet for kommunale heftelser. Det forutsettes at det er god dekning for kommunens heftelser.

12.9 Pantefrafall

Kommunedirektøren gis fullmakt til å frafalle pant i løsøre.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å frafalle pant på kommunens vegne dersom reell omsetningsverdi av eiendommen viser seg ikke å gi dekning for kommunens krav.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å slette pant på vegne av kommunen i forbindelse med parseller eller tomter som utskilles fra hovedeiendom og som får egne bruksnummer. Det forutsettes at verdien på parsellen eller tomta må anses å være liten i forhold til verdien på hovedeiendommen og at den gjenværende eiendommen må anses å gi god dekning.

Alle delegasjoner i punktene 12.2 til 12.9 er videredelegert til «Innherred kommunesamarbeid, regnskap, innfordring og lønn».

13 FULLMAKTER – AVSKRIVING AV FORDRINGER / KRAV

13.1 Innledning

I henhold til gjeldende forskrifter for kommunale budsjett og regnskap skal kommunen utarbeide retningslinjer for når fordringer skal kunne avskrives i balanseregnskapet. Med fordringer forstås her kortsiktige fordringer som f.eks. eiendomsgebyr, barnehagekontingent, utleie, hjemmehjelp m.v.

Når det gjelder avskrivning av kortsiktige fordringer, skal belastningen (tapet) føres der inntekten tidligere er inntektsført, men på en egen utgiftsart.

I begrepet *avskrivning* ligger at man regnskapsmessig avskriver beløpet, men at innfordringen ikke avsluttes. Dette med henblikk på at debtors økonomiske situasjon kan endre seg over tid. Flere av disse sakene blir av den grunn overført til langtidsovervåking. Noen av kravene kan og må man slette, eksempelvis ved gjeldsordning gjennom tingretten og der det synes helt klart at debitor er varig ute av stand til å betjene gjelden. Ved sletting avskrives beløpet og innfordringen avsluttes. Debitor gjøres kjent med dette.

13.2 Forutsetninger for avskriving

Kortsiktige fordringer

Reguleres av gjeldende budsjett og regnskapsforskrift. Avskrivinger skal gjennomføres hvert kvartal og ved regnskapsavslutningen hvert år. Dersom det ikke er budsjettmessig dekning må det budsjettendring til. Med benevnelsen «sak», menes her ubetalt fordring.

Saker forsøkt innfordret - Resultat avskriving

Saker som er forsøkt innfordret uten resultat skal avskrives. Ved beslutning om avskriving skal det vises til tiltak som er gjennomført. Ut fra skjønn/interne retningslinjer skal det besluttes om sak skal legges til overvåking.

Saker som ender opp med konkurs, akkord

Når konkurs er åpnet av skifteretten skal normalt hele beløpet kommunen har til gode, avskrives. Innfordringen av beløpet skal ikke stanses, men følges opp. Samme regler skal gjelde når akkordforhandlinger innledes. Kommunedirektøren skal være kommunens representant overfor namsretten når det gjelder kortsiktige fordringer. Hvem som representerer avtales internt i hver sak.

Saker som er foreldet

Med en gang en sak er foreldet skal den avskrives og slettes. Dersom saken ikke er forsøkt innfordret skal det redegjøres for hvorfor.

Saker under gjeldsordningsloven

I saker hvor det er innledet gjeldsforhandlinger ved Namsretten skal avskrivinger skje når forhandlingene er avsluttet og kjennelse avsagt. Kommunedirektøren skal være kommunens representant overfor namsretten når det gjelder kortsiktige fordringer. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp saker i tilfelle mislighold eller endring av gjeldsordningen.

Saker hvor det inngås avtaler om delvis sletting av gjeld

Primært skal slike avtaler først inngås etter at kravet har vært forsøkt innfordret.

Saker som ikke er forsøkt innfordret - Vurdering/skjønn

Hovedregel er at samtlige saker skal søkes innfordret. Saker som blir overlatt til skjønn kan lett føre til ulik saksbehandling.

Regnskapsforskriftens §7, pkt. 3.4 åpner mulighet for å kunne avskrive fordringer i bevilgningsregnskapet uten at det er gjennomført tvangsinnfordring. Det skal legges ett strengt skjønn til grunn. Følgende eksempler for avskriving på dette grunnlag kan være:

- Det har nylig vært avholdt en utleggsforretning hos skyldner med resultat «intet til utlegg».
- Det har innen en periode på tre måneder mottatt saker fra inkasso med negativt resultat der saken ble foreslått avskrevet
- Ved kjennskap til at skyldners økonomi er svært vanskelig, og at tidligere saker har resultert i sosiallån eller bidrag
- Det er registrert betalingsanmerkninger på debitor siste 6 måneder og krav fortsatt ikke er oppgjort.

Vedtak om avskriving skal begrunnes.

14 VIDEREUTLÅN

Videreutlån forsøkt innfordret - Resultat avskrivning

Misligholdte låneterminer skal innfordres.

Det er et overordnet mål for kommunen at låntakerne så langt som mulig skal kunne beholde boligene sine. I de tilfellene tvangsinnfordring har vært forsøkt uten resultat, eller undersøkelser/oppsøk viser at det ikke er økonomisk betjeningsevne verken på kort eller lang sikt, anbefales avskrivning/overvåking.

Videreutlån som ender opp med konkurs, akkord

Når konkurs formelt er åpnet av skifteretten, skal normalt hele beløpet kommunen har til gode avskrives. Innfordringen av beløpet skal ikke stanses, men følges opp.

Videreutlån som er foreldet

Straks ett lån eller en restanse er foreldet skal den avskrives og slettes. Dersom sak ikke er forsøkt innfordret, skal dette begrunnes.

Videreutlån under gjeldsordningsloven

I lånesaker der det er innledet gjeldsforhandling ved namsretten, skal avskrivning skje når forhandlingene er avsluttet og resultatet klart. Kommunedirektøren samordner og representerer kommunen overfor namsretten. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp saker i tilfelle mislighold eller endring av gjeldsordningen.

Videreutlån i utenomrettslige gjeldsforhandlinger

Utenomrettslige gjeldsforhandlinger følger i det vesentligste, prinsippene i gjeldsordningslova. Kommunedirektøren må godta forholdsmessig dekning av sitt tilgodehavende, dividende.

Der dividende godkjennes skal alle kreditorene være omfatta av betalingsordningen. Tilgodehavende som ikke dekkes av et dividendeoppgjør, avskrives ikke straks fordi det erfaringsmessig er endringer i slike avtaler. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp om avtalen overholdes.

Når avtalen er overholdt, slettes tilgodehavende som det ikke er dekning for.

Videreutlån hvor det inngås avtaler om delvis sletting av gjeld

Som hovedregel skal slik avtale først inngås etter at saken har vært forsøkt innfordret.

Avtale skjer på grunnlag av økonomiske dokumenterte opplysninger og vurderinger, samt saksrelatert kjennskap til lånekundens forhold for øvrig. Avtale om delvis sletting av gjeld skal knyttes til at avtalen overholdes. Det beløp som avtales slettet, avskrives ikke straks fordi det erfaringsmessig er endringer i slike avtaler. Beløpet føres på «bak-konto» og beløpet renteberegnes ikke.

Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp om avtalen overholdes. Når avtaler er overholdt, slettes det avtalte beløp.

Videreutlån som ikke er forsøkt innfordret - Vurdering/skjønn

Hovedregel er at lånesak som er misligholdt skal sendes til inkasso.

Det kan likevel avskrives lån uten foregående inkasso i visse typer saker der økonomisk status og prognose er synliggjort. Det skal legges strengt skjønn til grunn ved avskriving på dette grunnlaget.

Unntak for beløpsbegrensningen er saker der:

- Låntaker har emigrert
- Låntaker er død
- Det vurderes nødvendig at låntaker får bo i boligen f.eks. på grunn av en funksjonshemming.

Sosiallån

Hovedregel er at sakene sendes til NAV for vurdering om inndrivelse eller avskriving.

Regler for saker som kan avskrives før tyngre innfordring iverksettes

Avskriving kan skje:

- I forbindelse med forhandlinger ved utenomrettslige gjeldsforhandlinger
- Låntaker er varig ute av stand til å betjene lånet
- Når sosiale vurderinger i henhold til lov om sosiale tjenester tilsier dette.
- Saker under gjeldsordningslova der namsretten har avsagt en kjennelse.
- Avtaler med skyldner om delvis sletting av gjeld.
- Andre saker hvor tyngre innfordring er forsøkt.

Regler for saker som kan avskrives etter innfordring

Avskriving kan skje:

- Etter samme regler som for pkt. 1 - 4 nevnt ovenfor.
- Det kan inngås nedbetalingsavtaler med låntaker. Overholdes ikke avtalene forfaller hele lånet til betaling. Det vurderes om det er grunnlag for å gjennomføre en dekning av kravet gjennom namsmannen. Om dette ikke er tilfelle må hele lånebeløpet avskrives.

14.1 Delegering

Delegasjonsmyndigheten vil bli utøvet av kommunedirektøren, som kan delegere videre.

Hovedregel er at debitor skal betale påløpte renter og gebyrer i forbindelse med innfordringen.

Beløpene skal kun avskrives i de tilfeller der hvor kommunen har gjort feil, og der en slik ettergivelse er nødvendig for å kunne inndrive et opprinnelig krav.

Kortsiktige fordringer

Område	Delegasjon
Saker som er konstatert uerholdelige - Forsøkt innfordret/tvangsinndrevet	Kommunedirektøren
Saker som ender opp med konkurs/Akkord	Konkurs: Kommunedirektøren Akkord: Kommunedirektøren har fullmakt til delvis avskriving av kravet.

Område	Delegasjon
Saker som er foreldet	Kommunedirektøren. Dokumentasjon av årsak til foreldelse.
Saker under Gjeldsordningsloven	Kommunedirektøren
Saker hvor det inngås avtale om delvis sletting av gjelden	Kommunedirektøren
Saker hvor tvangsinnfordring ikke er gjennomført - Kommunedirektørens vurdering/skjønn	Hovedregel er at alle krav skal innfordres. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avskrive.

Det vurderes avskrivninger hvert kvartal og foretatte avskrivninger rapporteres. Alle delegasjoner i tabellen er videredelegert til «Innherred kommunesamarbeid, regnskap, innfordring og lønn».

Videreutlån

Område	Delegasjon
Saker som er konstatert uerholdelige - Forsøkt innfordret/tvangsinndrevet	Kommunedirektøren avskriver.
Saker som er foreldet	Kommunedirektøren
Saker under Gjeldsordningsloven	Avskrives av kommunedirektøren
Utenomrettslige gjeldsforhandlinger	Avskrives av kommunedirektøren
Saker hvor det inngås avtale om delvis sletting av gjelden	Avskrives av kommunedirektøren
Saker hvor tvangsinnfordring ikke er gjennomført - Kommunedirektørens vurdering/skjønn	Avskrives av kommunedirektøren

Ettergivelse av påløpne renter og gebyrer i forbindelse med innfordringa følger reglene for kortsiktige fordringer.

Det vurderes avskrivninger hvert kvartal og foretatte avskrivninger rapporteres. Alle delegasjoner i tabellen er videredelegert til «Innherred kommunesamarbeid, regnskap, innfordring og lønn».

Sosiallån

Kommunedirektøren har ansvar for følgende:

1. Avskrivning av lån
2. Avtale om nye avbetalingsordninger

Ettergivelse av påløpne renter og gebyrer i forbindelse med innfordring følger reglene for kortsiktige fordringer. Det vurderes avskrivninger periodisk og foretatte avskrivninger rapporteres.

15 INTERNKONTROLL

Intern kontroll skal sikre at kommunen når de formål og målsettinger som er satt, både på overordnet nivå og for de ulike aktiviteter. En effektiv kontroll er til stede når ledelsen styrer systemene på en slik måte at det gir rimelig sikkerhet for at disse formål og målsettinger nås.

Aktiviteter som er vesentlige i forbindelse med økonomisk kontroll, er bl.a.:

- * budsjettering og regnskapsføring, herunder rutiner for IT-baserte informasjonssystemer
- * inn- og utbetalinger
- * kunde- og leverandørreskontro, herunder fakturerings- og betalingsrutiner
- * oppbevaring og makulering av regnskapsmateriale
- * bestilling og rekvirering av varer og tjenester, og attestasjon og anvisning.
- * etablere en tilfredsstillende arbeidsdeling

Utarbeidende rutiner skal dokumenteres og være gjenstand for løpende oppfølging.

16 STRYKNINGSBESTEMMELSER

Bestemmelser om strykninger er gitt i forskrift til kommuneloven og er også godt beskrevet i litteratur (Boka kommuneregnskapet av Øyvind Sunde). Etter kommuneloven av 2020 er det mao et begrenset behov for å regulere strykningene i økonomireglementet. Det praktiske eksemplet som gjenstår er rekkefølgekonflikt, dersom det både kan gjennomføres strykning i nødvendig overføring fra drift til investering og det kan gjennomføres strykning i avsetning til disposisjonsfond.

Driftsregnskapet og investeringsregnskap

Dersom det oppstår en rekkefølgekonflikt, gir økonomireglementet kommunedirektøren fullmakt til å tolke det som er mest riktig ut fra omstendighetene og antakelsen om hva som har vært viktig for kommunestyret da budsjettet ble lagt. Her vil tallstørrelser og budsjettpremiss kunne være viktige moment i tolkningen. Kommunedirektøren skal redegjøre for strykningen og begrunnelsen for strykningsrekkefølge i note til regnskapet.

17 REGLER FOR KONTANTKASSE

Kommunedirektøren kan i særlige tilfeller innvilge rett til kontantkasse. Kontantkasse skal bare brukes til mindre innkjøp når kredittkjøp ikke er mulig eller naturlig, eller som vekslpengen på steder med småoppdrag og småtjenester som det kreves vederlag for.

Følgende skal ivaretas særskilt:

- Det utpekes ansvarlig person for hver kontantkasse.
- Det skal foreligge kvitterte bilag for hvert beløp som er utbetalt fra kontantkassen.
- Kvitterte bilag oversendes for attestering og anvisning før utbetalt beløp blir refundert kontantkassen.

- Kassen skal til enhver tid være ajourført og kontanter og bilag skal til sammen utgjøre tildelt beløp i kontantkasse.
- Kassen skal til enhver tid være tilgjengelig for kontroll fra kommunens økonomienhet og revisjonen.

For øvrig gjelder bokføringslovens bestemmelser.

Betalingssatser, gebyrer m.v. 2022 Verdal kommune

SERVICEKONTOR, STØTTEENHET M.V.	2021	2022
Kopiering pr ark, ensidig eller tosidig, farge eller sort/hvitt	kr 3,00	kr 4
Kopiering - pr ark bekrefet kopi	kr 6	kr 7
Utleie av kommunestyresal og andre	kr 1 200	kr 1 250
Møterom i samsvar med vedtatt opplegg.	kr 400	kr 450
	kr 1 500	kr 1 550
Spiserommet v/møte	kr 400	kr 450
Spiserommet v/selskap	kr 400	kr 450
Administrasjonen får fullmakt til å fastsette/endre gebyrer/betalingssatser på enkelte spesielle områder det kreves betaling for kommunale tjenester.		
Salg av minnemedaljer, inkl mva for sølv	kr 400	kr 400
Salg av minnemedaljer, inkl mva for bronse	kr 75	kr 75
For salg av større mengder gis administrasjonen fullmakt til å innvilge rabatt i den enkelte sak.		
Gebyr bevilging/enkeltanledning - skjenking av alkohol, pr. søknad	kr 380	kr 380
Avgift for tilsyn med stedlig salg av tobakksvarer mv.	kr 4 700	kr 4 850
Avgift for tilsyn midlertidige salgssteder	kr 1 250	kr 1 300

VERDALSBOKA	2021	2022
Pris til forhandlerne:		
Bind IIA, III, IV, VIB	kr 150	kr 150
Bind Ras i Verdal A	kr 200	kr 200
Bind Ras i Verdal B	kr 200	kr 200
Bibliotekets historie	kr 100	kr 100
Heimer og folk i Leksdal, Stiklestad, Ness, Volhaugen	kr 300	kr 300
Bind V, VIA og Krig og okkupasjon	kr 150	kr 150
Heimer og folk i Inndal og Sul, pris samlet for 2 bind	kr 300	kr 300
	kr 500	kr 500
Heimer og folk Volhaugen	kr 300	kr 300
Heimer og folk Verdalsøra	kr 400	kr 400
	kr 400	kr 400
Heimer og folk i Vinne, pris samlet for 2 bind	kr 700	kr 700
		kr 500
Heimer og folk Leirådal og RAsen, pris samlet for 2 bind		kr 900
Ved salg til forhandler trekkes rabatt på 25% fra bokpris. Pris er eks mva		
Salg direkte til forbruker: Samme pris, ikke rabatt u/mva		

DIVERSE AVGIFTSFASTSETTELSE ADMINISTRASJON
Administrasjonen får fullmakt til å fastsette egenandeler for naturskoleaktivitet.
For utføring av arbeid for andre, sommer- og vintervedlikehold m.m. for private, får administrasjonen fullmakt til å fastsette priser i hvert enkelt tilfelle. Det forutsettes at

OPPVEKSTOMRÅDER

BETALINGSSATSER BARNEHAGE	01.01.2021	01.01.2022	01.08.2022
100 % plass	kr 3 230	kr 3 315	kr 3 050
80% plass	kr 3 200	kr 3 285	kr 3 020
For sen henting	kr 300	kr 300	kr 300
Kjøp av enkeltdager(ved ledig kapasitet):	kr 450	kr 450	kr 450
Heldagsbarnehagene har 11 mndr. drift pr. år.			
Søskenmoderasjon: 30 % for barn nr. 2 50 % for påfølgende barn Måltider: Selges til kostpris.			

SKOLEFRITIDSORDNINGER	2021	2022	Kostpris pr.mnd 2022:
For tilfeldig opphold betales pr. time:	kr 160	kr 160	Inkludert
50% plass pr. mnd	kr 1 800	kr 1 800	kr 120
80% plass pr. mnd	kr 2 500	kr 2 500	kr 200
100% plass pr. mnd	kr 3 000	kr 3 000	kr 240
4 uker ekstra (den 11. mnd)	Ingen ordning	Ingen ordning	Ingen ordning
Søskenmoderasjon for 1. søsken	-30 %	-30 %	Ingen reduksjon
Søskenmoderasjon for 2. søsken og flere	-50 %	-50 %	Ingen reduksjon

LEIE AV ROM OG UTEANLEGG VED SKOLER, SVØMMEHALL OG IDRETTSHALL.	2021	2022
Gruppe-/Klasserom<40kvm, pris pr gang	kr 210	kr 210
Gruppe-/Klasserom>40kvm, pris pr gang	kr 310	kr 310
Gymsal m. garder. og dusj, pris pr gang	kr 310	kr 310
Møterom Utstyr: Kjøkken, pris pr gang	kr 310	kr 310
Kantine Utstyr: Kjøkken, pris pr gang	kr 570	kr 570
Auditorium, pris pr gang	kr 1 650	kr 1 650
Amfi, pris pr gang	kr 5 650	kr 5 650
Off. festarr., pris pr gang	kr 5 650	kr 5 650
Andre arr., pris pr gang	kr 1 700	kr 1 700
Helgedager, for dekning av renhold og vaktmester, pr dag	kr 2 270	kr 2 270

Den enkelte utleievirksomhet definerer selv tilgjengelige rom/arealer for utleie
Priser kan indeksreguleres hvert 3.år i henhold til SSB konsumprisindeks
Ved behov for/tilkalling/utrykning for ekstra renhold og vaktmestertjenester, faktureres dette etter medgått tid.
I 2020 er satsen kr 363,- pr. påbegynt time i ordinær arbeidstid.
Ved overtid, helg og helligdager kommer tillegg etter gjeldende tariffavtale. Timesatsen reguleres ih.h.t lønnsendringer

SVØMMEHALLEN, ved Verdalsøra u-	2021	2022
Barn 0-3 år (gratis bleie)*	kr 40	kr 40
1 dag barn (4-17) **	kr 70	kr 75
1 dag honnør/student	kr 85	kr 90
1 dag voksen	kr 100	kr 105
1 dag familie (2 voksne og opptil 3 barn) flere barn 20% rabatt på barnepris	kr 250	kr 260
Klippekort barn 10 klipp	kr 500	kr 510
Klippekort honnør/student 10 klipp	kr 660	kr 675
Klippekort voksen 10 klipp	kr 760	kr 775
Årskort barn	kr 1 550	kr 1 600
Årskort honnør/student	kr 2 550	kr 2 600
Årskort voksen	kr 2 900	kr 2 950
Årskort familie (2 voksne og opptil 3 barn)	kr 6 050	kr 6 100
Månedskort barn 0-3 år *	kr 125	kr 130
Månedskort barn	kr 210	kr 215
Månedskort honnør/student	kr 270	kr 275
Månedskort voksen	kr 320	kr 330
Billett-armbånd/salg	kr 105	kr 110
Utleiepriser svømmehall		
Lag og forening innen Verdal kommune		
Svømmehall stort basseng	kr 370	kr 380
Svømmehall opplæringsbasseng	kr 320	kr 330
Svømmehall hel hall til stemner	kr 620	kr 635
Privat leie helg opplæringsbasseng	kr 520	kr 535
Privat leie helg stort basseng	kr 1 050	kr 1 080
Privat leie hel hall	kr 1 250	kr 1 280
* Bleie medfølger i prisen		
** Alle Førsteklassinger i Verdal kommune bader gratis		
Alle barn under 10 år må ha følge av voksen over 18 år		

VUKU samfunnshus og GARNES samfunnshus v/ Vuku og Garnes oppvekstsenter	2021	2022
1. Offentlige festarrangement	kr 5 100	kr 5 100
2. Lukkede festarrangement	kr 2 100	kr 2 205
3. Andre arrangement, kino,konfirmasjon, basarer, stemner, bingo	kr 1 575	kr 1 654
4. Møterom med kjøkken, pris pr gang	Klasserom kr 200 Musikkrom kr 250	Klasserom kr 200 Musikkrom kr 250
5. Idrettsarrangement, trim m.m. etter avtale		
6.Bryllupsarrangement amfi Vuku skole	kr 525	kr 551

KULTURTJENESTER

LEIESATSER IDRETTSHALLER	2021	2022
1/1 baneflate, pris pr time:	kr 242	kr 250
1/3 baneflate, pris pr time:	kr 88	kr 90
2/3 baneflate, pris pr time:	kr 165	kr 170
Arrangement, idrettsformål, pris pr time:	kr 242	kr 250
Arrangement, andre formål, pris pr time:	kr 484	kr 500
Trimrom/klatrevegg, Verdalshallen, pris pr time:	kr 154	kr 160
TJENESTER I BIBLIOTEKET	2021	2022
Nytt lånekort (erstatningskort)	kr 30	kr 30
1. gangs purring, barn	kr -	kr -
1. gangs purring, voksne	kr 50	kr 50
2. gangs purring, barn	kr -	kr -
2. gangs purring, voksne	kr 100	kr 100
3. gangs purring barn	kr 50	kr 50
3. gangs purring voksne	kr 150	kr 150
Erstatningskrav fra barneavdelingen	kr 300	kr 300
Fakturaagebyr i tillegg	kr -	kr -
Erstatningskrav fra voksenavd.	kr 500	kr 500
Fakturaagebyr i tillegg	kr -	kr -
Spesielt verdifulle bøker, deler av verk og annet spesielt materiale blir vurdert særskilt.		
VERDAL KULTURSKOLE	2021	2022
Elevavgift pr. skoleår	kr 3 250	kr 3 350
Leie av instrument	kr 700	kr 720
Samspill med hoveddisiplin (50 % av elevavgift pr skoleår)	kr 1 625	kr 1 675
Søskenmoderasjon for 1. søsken	-30 %	-30 %
Søskenmoderasjon for 2. søsken og flere	-50 %	-50 %

BETALINGSSATSER SENTRALIDRETTSANLEGGET ØRMELEN OG KUNSTGRESS VED SKOLER	2021	2022
TRENING KUNSTGRESSBANER:		
1. nov -31. des pr.time		
Helbane	kr 470	kr 485
Halvbane	kr 260	kr 268
01. jan - 30. april pr. time		
Helbane	kr 630	kr 650
Halvbane	kr 315	kr 325
Sommerleie pr. time		
Helbane	kr 290	kr 300
Halvbane	kr 155	kr 160
TRENING GRASAREALER:		
Gamle gress:		
sr&jr	kr 420	kr 433
15/16	kr 315	kr 325
13/14	kr 210	kr 217
7'er og 5'er og på felt	kr 105	kr 108
KAMP ALLE BANER:		
sr & jr	kr 840	kr 866
15/16	kr 630	kr 650
13/14	kr 420	kr 433
7'er og 5'er på kunstgress	kr 210	kr 217
7'er og 5'er oppmerket på felt	kr 105	kr 108
Sats dagleie uten rigging cuper/turneringer (Utenom leid tid)	kr 3 150	kr 3 250

AVGIFTSSATSER FOR FESTE AV GRAVER VED KIRKEGÅRDENE I VERDAL M.M	2021	2022
Festeavg. pr. grav pr. år	kr 265	kr 265
Disse forslagene skal vedtas av kommunestyret, jfr. Gravferdsloven		

PLEIE OG VELFERDSTJENESTER

Egenandeler og vederlag ved bruk av kommunale pleie og omsorgstjenester mv.
Definisjoner: G: Folketrygdens grunnbeløp = kr 106 399 Langtidsopphold: Opphold i institusjon ut over 60 døgn Korttidsopphold: Opphold i institusjon inntil 60 døgn Dagopphold: Daglig opphold i institusjon inkl. transport og middagsmat.
LANGTIDSOPPhold I INSTITUSJON Maksimalsatser iht. sosialdep. forskrifter: 75% (G-Fribeløp) + 85% (nettoinntekt - G). Vederlaget skal ikke overstige de reelle oppholdsutgifter ved institusjonen. Fribeløp pr 01.01.21 er kr 9 100. Fribeløp ufrivillig dobbeltrom pr 01.01.21 er kr 44 100
EGENANDELER HJEMMEHJELP Hjemmehjelpstjenester og praktisk bistand, samt opplæring i dagliglivets gjøremål iht. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2.6 Det betales et fast månedlig beløp (abonnement), uavhengig av omfanget av tjenesten, likevel slik at det ikke overstiger kommunens selvkost for tjenesten i den enkelte måned. Abonnementet beregnes ut fra mottakers samlede inntekt etter følgende skala:

	2021	2022
For brukere med inntekt under 2 G:	kr 215	kr 215
For brukere med inntekt 2 - 3 G:	kr 1 973	kr 2 034
For brukere med inntekt 3 - 4 G:	kr 2 844	kr 2 932
For brukere med inntekt 4 - 5 G	kr 3 577	kr 3 577
For brukere med inntekt over 5 G	kr 4 672	kr 4 672
For enkeltoppdrag i hjemmehjelpstjenesten, der bruker ikke betaler abonnement, brukes en timesats. Økning da man har ligget lavt	kr 430	kr 443
	kr 175	kr 180
Aktivitetstilbud hjemmeboende eldre, inkl. middagsmat. Pr. dag	kr 191	kr 197
Aktivitetstilbud hjemmeboende eldre, inkl. middagsmat og transport	kr 258	kr 267
TRYGGHETSALARM		
Abonnement pr år, for brukere med inntekt under 2 G	kr 3 179	kr 3 278
Abonnement pr år, for brukere med inntekt over 2 G	kr 3 700	kr 3 815
SALG AV MIDDAGSMAT		
Priser på mat i forhold til vedtak:		
Kostpris for middag	kr 67	kr 70
Kostpris for middag med dessert	kr 72	kr 75
Kostpris for måltid med tørrmat	kr 47	kr 50
Kostpris for kaffemåltid		
PRISER PÅ MAT I FORHOLD TIL VEDTAK		
Middag med dessert	kr 110	kr 114
Middag uten dessert	kr 103	kr 106
Full forpleining Trygghetsboliger, pr. dag	kr 135	kr 139
UTLEIE AV MØTEROM/ELDRESENTER I VUKU	kr 1 000	kr 1 000
Administrasjonen får fullmakt til å fastsette utleiepriser for duker m.m.		
ANSATTES BETALING VED SPISING PÅ INSTITUSJON		

Administrasjonen får fullmakt til å fastsette priser/opplegg for ansattes spising på institusjoner.

UTLEIE AV ARKEN	2021	2022
Helg	kr 2600	kr 2600
Hverdag	kr 550	kr 550
EGENANDELER VED FRISKLIVSENTRALEN		
KiD(kurs i depresjonsmestring)	kr 530	kr 550
KiB (Kurs i Belastning)	kr 530	kr 550
Bra Mat kurs	kr 530	kr 550
Røykesluttkurs	kr 530	kr 550
Søvnkurs	kr 530	kr 550
UTLEIE AV ELVEBREDDEN		
Leiepris private arrangementer helg (lørdag-søndag) pr døgn	1000	1100
Leiepris private arrangementer hverdager (mandag-fredag) pr døgn	500	550

TEKNISKE FORMÅL

Vann/avløpsgebyrer eks.mva

TILKOBLINGSGEBYRER VANN	2021	2022
Boliger/hytter, med 1 leilighet:	kr5 800	kr5 800
Tillegg for flere leiligheter. (Boenhet med eget kjøkken og bad):	kr2 900	kr2 900
Gårdsbruk m/1 leilighet:	kr8 700	kr8 700
Tillegg for flere leiligheter som under boliger.		
Uisolerte lagerbygg, pr. m2:	kr12	kr12
Øvrig virksomhet, forretninger, industribygg, o.l. areal inntil 1.000 m2 pr. m2:	kr43	kr43
Areal fra 1.000 m2 til 5.000 m2 pr. m2:	kr22	kr22
Areal over 5.000 m2 pr. m2:	kr12	kr12
TILKOBLINGSGEBYRER AVLØP	2021	2022
Boliger/hytter med 1 leilighet:	kr5 800	kr5 800
Tillegg for flere leiligheter. (Boenhet med eget kjøkken og bad):	kr2 900	kr2 900
Gårdsbruk m/1 leilighet:	kr8 700	kr8 700
Tillegg for flere leiligheter som under boliger.		
Uisolerte lagerbygg, pr. m2:	kr12	kr12
Øvrig virksomhet, forretninger, industribygg, o.l. areal inntil 1.000 m2 pr. m2:	kr43	kr43
Areal fra 1.000 m2 til 5.000 m2 pr. m2:	kr22	kr22
Areal over 5.000 m2 pr. m2:	kr12	kr12
ÅRSGEBYRER VANN,	2021	2022
Pris pr m3 økes med 8 %		
Kategori:		
Fastgebyr pr. eiendom	kr1 000	kr1 000
Måler, pris pr. m3	kr12,82	kr13,84
Boliger inntil 150 m2	kr3 012	kr3 253
Boliger 151-180 m2, eneleilighet	kr3 186	kr3 441
Boliger 151-180 m2, flerleilighet	kr3 616	kr3 905
Boliger 181-210 m2, eneleilighet	kr3 360	kr3 629
Boliger 181-210 m2, flerleilighet	kr4 220	kr4 558
Boliger over 210 m2, pr. 30 m2, eneleilighet	kr174	kr188
Boliger over 210 m2, pr. 30 m2, flerleilighet	kr604	kr652
ÅRSGEBYRER AVLØP	2021	2022
Pris pr m3 økes med 3 %		
Kategori:		
Fastgebyr pr. eiendom	kr1 000	kr1 000
Måler, pris pr. m3	kr24,28	kr25,00
Boliger inntil 150 m2	kr5 706	kr5 875
Boliger 151-180 m2, eneleiligheter	kr5 994	kr6 174
Boliger 151-180 m2, flerleiligheter	kr6 805	kr7 009
Boliger 181-210 m2, eneleiligheter	kr6 365	kr6 556
Boliger 181-210 m2, flerleiligheter	kr8 228	kr8 475
Boliger over 210 m2, pr. 30 m2, eneleilighet	kr334	kr344
Boliger over 210 m2, pr. 30 m2, flerleilighet	kr1 144	kr1 178

HUSLIESATSER I KOMMUNALE BOLIGER. Justeres i hht. Konsumprisindeks september foregående år.

NÆRINGS OG INDUSTRIFORMÅL
Industriområdet Ørin Sør
Tomteprisene for nærings og industriformål kan bli endret ut fra endringer i KPI og lignende
Festeavgift på Ørin Sør kan fastsettes av formannskapet og justeres iht gjeldende festekontrakter.

LAGRING UTEN AVTALE PÅ KOMMUNAL GRUNN	2021	2022
Gebyr for avtaleløs deponering, lagring, oppstilling og annen bruk av kommunens eiendomsgrunn. Pris pr. påbegynt døgn.	kr1 000	kr1 000
RENOVASJONS- OG SLAMTØMMING		
Priser eks.mva	2021	2022
Abonnement pr boenhet		
70 l restavfall/Mini rest	kr2 205	kr2 249
140 l restavfall/Liten rest	kr3 060	kr3 121
240 liter restavfall/Medium rest	kr3 835	kr3 912
360 liter restavfall/Stor rest	kr5 160	kr5 263
Tillegg		
Ukentlig tømming restavfall/papir	kr480	kr480
14 dager tømming restavfall/papir	kr240	kr240
Henting dunk 10-30 meter	kr480	kr480
Kjøring privat veg	kr600	kr600
Ikke utført kildesortering	kr600	kr600
Bytte/innhenting av dunker/endr. AB	kr420	kr420
Rabatter		
Framsetting av dunken på tømmedag	kr180	kr180
Samarbeid mer enn 31 boenheter	kr540	kr540
Samarbeid 10-30 boenheter	kr360	kr360
Samarbeid 2-9 boenheter	kr180	kr180
Alternativ behandling organisk	kr180	kr180
Varmkompostering	kr180	kr180
Abonnement bunnthømte		
Bunnthømte containere, liten	kr2 784	kr2 840
Bunnthømte containere, medium	kr3 489	kr3 558
Bunnthømte containere, stor	kr4 693	kr4 787
Nedgravde løsninger med adgangskontroll	kr3 411	kr3 479
Nedgravde løsninger		kr3 079
Ekstratømming nedgravde		kr1 600

Pris slamtømming pr.kunde			
Årlig avgift pr. boenhet tilknyttet septiktank	kr	1 328	kr 1 372
Årlig avgift pr. boenhet tilknyttet minirensanlegg	kr	1 328	kr 1 372
Behandling store slamavskiller (over 7m3) pr. m3	kr	516	kr 578
Behandling tette tanker pr. m3	kr	340	kr 351
Årlig avgift pr/hytte/fritidsbolig tilknyttet septiktank	kr	568	kr 587
Rabatt for samarbeid når flere benytter samme tank/minirensanlegg (Under 7m3), pr husstand/fritidsbolig/hytte pr år	kr	-230	kr -240
Timing /bomtut	kr	1 312	kr 1 378
M3 pris tømming av brakkedo/mobile toalett. Faktureres minimum 0,5 m3	kr	472	kr 496
Sandfang	kr	682	kr 717

Hytterrenovasjon			
Hytter 2 km luftlinje kjørbar sommerveg (personbil)	kr	518	kr 544
Hytter under 30 m2 bebygd grunnareal	kr	518	kr 544
Mindre selveierenheter under 30 m2	kr	518	kr 544
Campingvogner (mer enn 4 mnd år)	kr	864	kr 874
Større selveiereenheter større enn 30 m2	kr	1 118	kr 1 144
Hytter 30 - 200 m2 grunnareal	kr	1 118	kr 1 144
Større selveierenheter over 30 m2 til utleie	kr	1 618	kr 1 644
Hytter over 30 m2 som benyttes til utleie	kr	1 618	kr 1 644
Hytter over 200 m2 bebygd grunnareal	kr	1 618	kr 1 644
Hytter som ønsker ordinær husholdningsrenovasjon	kr	3 060	kr 3 121

UTSLIPP			
1. Godkjenning av utslipp			
Behandling av søknad om utslipp fra avløpsanlegg som krever behandling i h.h.t. reglene i forskrift om saksbehandling. Søknaden må være i samsvar med gjeldende forurensningsforskrift og forøvrig med innhold i h.h. til søknadsskjema. Søknaden må være av slik kvalitet at den kan legges ut til offentlig ettersyn uten videre bearbeiding av kommunen. Det betales følgende gebyr:			
		2021	2022
Infiltrasjonstest i forbindelse med kloakkutslipp	kr	5 000	kr 5 000
Behandling av søknad med tett tank			kr 4 000
Behandling av søknad om mindre kloakkutslipp opp til 10 PE	kr	8 000	kr 8 000
Behandling av søknad om kloakkutslipp fra 11 PE - 50 PE	kr	15 000	kr 15 000
Behandling av søknad om kloakkutslipp fra 51 PE - 1.000 PE	kr	25 000	kr 25 000
Behandling av søknad om kloakkutslipp fra 1.001 PE - 10.000 PE	kr	36 000	kr 36 000
Behandling av kommunalt pålegg om å knytte eiendommer til avløpsledning pr. eiendom:	kr	5 000	kr 5 000
Behandling av kommunalt pålegg om å koble ut slamavskiller pr. stk.:	kr	5 000	kr 5 000
2. Tilsyn og behandling i h.h.t. gjeldende forskrifter			

Tilsynsrapporter skal inneholde opplysninger som beskriver anleggets tilstand og funksjon i h.h.t. godkjent utslippstillatelse. Rapporter skal inneholde relevante opplysninger som trengs for tilsynsbehandlingen.			
For behandling av tilsynsrapporter betales gebyr etter følgende satser:			
Behandling av tilsynsrapport for anlegg fra 6 PE til 50 PE	kr	5 000	kr 5 000
Behandling av tilsynsrapport for anlegg fra 51 PE til 1.000 PE	kr	11 000	kr 11 000
Behandling av tilsynsrapport for anlegg fra 1.001 PE til 10.000 PE	kr	18 000	kr 18 000
For tilsyn på selve anlegget betales følgende tillegg:			
Tilsyn anlegg fra 1 PE til 5 PE	kr	5 000	kr 5 000
Tilsyn på anlegg fra 6 PE til 50 PE	kr	7 000	kr 7 000
Tilsyn på anlegg fra 51 PE til 1.000 PE	kr	10 000	kr 10 000
Tilsyn på anlegg fra 1.001 PE til 10.000 PE	kr	20 000	kr 20 000
3. Avfallsplaner:			
Behandling av godkjenning av avfallsplaner:	kr	6 000	kr 6 000

BYGGESAK	2021	2022
1. TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE (PBL §20-1)		
1.1 Boliger/fritidsboliger		
Pr. selvstendig boenhet/leilighet/hytte (bygninger til og med med 4 boeneheter):	kr 17 500	kr 18 000
Pr selvstendig boenhet bygninger/blokker med 5 eller flere boenheter	kr 13 000	kr 13 000
1.2 Andre bygg og tilbygg		
For alle kategorier nybygg , samt tilbygg/påbygg/underbygg og hovedombygging betales gebyr etter bygningenes bruksareal:		
0 til 30 m2	kr 4 000	kr 4 500
31 til 200 m2	kr 110	kr 130
201 til 400 m2	kr 100	kr 110
401 til 600 m2	kr 90	kr 100
Alt over 600 m2	kr 75	kr 85
1.3 Konstruksjoner, anlegg o.l.		
Lednings- og kabelanlegg, støyskjermer, fasadeendringer næringsbygg (ikke landbruksbygg), riving av større bygg, byggtekniske installasjoner (separat søknad) i næringsbygg (heis, ventilasjonsanlegg, fyringsanlegg m.m.), større terrenginngrep, veger, parkeringsplasser og andre større tiltak som ikke kan måles i areal:	kr 15 000	kr 15 000
1.4 Delingssøknader		
Fradeling av tomt i regulert område, men hvor tomtedeling ikke framgår av reguleringsplan/bebyggelsesplan. Pr tomt:	kr 4 000	kr 4 300
Fradeling av tomt i område som ikke er omfattet av reguleringsplan/bebyggelsesplan. Pr tomt:	kr 12 000	kr 12 000
Fradeling av andre arealer (tilleggsareal, punktfeste og tilsvarende pr. tomt/areal):	kr 3 000	kr 3 500
1.5 Tiltak med eksisterende bygninger og bruksendringer.		
Bruksendring av tiltak til boligformål, ombygging til leiligheter. 60 % av satsene i pkt. 1.1.		
1.6 Driftsbygninger med bruksareal fra 1.000 m2		
1000 m2 – 2.000 m2	kr 35 000	kr 38 000
Alt over 2.000 m2	kr 10 pr m2	kr 10 pr m2
2. TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG SOM KAN FORESTÅS AV TILTAKSHAVER (PBL §20-2)		
2.1 Driftsbygning, tilsvarende for tilbygg til landbruksbygninger etter § 20.1		
For driftsbygninger i landbruket under 1.000 m2	kr 10 000	kr 12 000
2.2 Andre tiltak		
Andre mindre søknadspliktige tiltak	kr 4 000	kr 6 000
2.3 Midlertidig eller transportable konstruksjoner og anlegg		
Alle kategorier	kr 3 000	kr 3 500
2.4. For særlige enkle mindre byggarbeider på bebygd eiendom	kr 1 000	kr 1 000
2.5. Byggarbeid innenfor enkelt bedrifts område		
For byggverk, konstruksjoner, anlegg og lignende betales halvparten av satsene i pkt. 2.2 eller 2.3, men:		
	kr 2 500	kr 2 500
	kr 9 500	kr 9 500

3. DISPENSASJONER Tiltak som krever dispensasjoner. For hvert forhold som krever dispensasjon fra plan/lov/forskrift uten høring betales et gebyr på:	kr	4 000	kr	5 000
Tiltak som krever dispensasjoner. For hvert forhold som krever dispensasjon fra plan/lov/forskrift med høring betales et gebyr på:	kr	9 000	kr	10 000
4. RAMMETILLATELSER For rammetillatelser betales 25 % av gebyr i henhold til pkt. 2.				
5. IGANGSETTINGSTILLATELSER For igangsettingstillatelser betales 100 % gebyr i henhold til pkt 2. Igangsettingstillatelser utover den første. Pr. vedtak:	kr	3 000	kr	3 100
6. SØKNAD OM ENDRING Endring av tillatelse til tiltak	kr	4 000	kr	4 000

7. ULOVLIG BYGGARBEID OG ØVRIGE BRUDD PÅ PLAN OG BYGNINGSLOVEN
For tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan og bygningslovgivningen, her under tiltak som utføres i strid med ramme- og/eller igangsettingstillatelse, kan det ilegges et behandlingsgebyr for merarbeid iht. timesatser og minimum kr 5.000,-. Dette gebyret kommer i tillegg til behandlingsgebyr for eventuell etterfølgende søknad om tillatelse. Det forhøyde gebyret skal dekke kommunens gjennomsnittlige merutgifter ved behandling av ulovlighetssaker. Følgende timesatser skal benyttes nå gebyret beregnes etter medgått tid: For arbeider i marken betales kr 1.300,- pr. time og for kontorarbeid kr 1.000,- pr. time. For arbeider som krever spesiell faglig kompetanse faktureres arbeidet etter faktiske utgifter.

8. SAKSBEHANDLINGSGEBYR I HENHOLD TIL EIERSEKSJONSLOVEN	2021	2022
Seksjonering nybygg		
2-4 seksjoner	kr 12 000	kr 12 500
5 eller flere seksjoner	kr 500 tillegg pr seksjon	kr 750 tillegg pr seksjon
Seksjonering eksisterende bygg/reseksjonering(inkl. befaring)		
2-4 seksjoner	kr 17 000	kr 17 500
5 eller flere seksjoner	kr 500 tillegg pr seksjon	kr 750 tillegg pr seksjon
Sletting/oppheving av seksjonssameie	kr 5 500	kr 6 000

Hvis gebyret etter dette regulativet anses å bli urimelig høyt, kan det etter søknad vurderes redusert. Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

9. KLAGEGANG

Kommunens avgjørelse av søknad om redusert gebyr er å anse som et enkelt vedtak og kan påklages til fylkesmannen etter reglene i forvaltningsloven.

10. AVSLAG
Ved avslag på søknad etter plan og bygningsloven §20-1 (tiltak som krever søknad og tillatelse) og §20-2 (tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forstås av tiltakshaver) fastsettes et gebyr på 60% av ordinært saksgebyr.
Ved avslag på søknad etter plan og bygningsloven kap 19 (dispensasjoner) betales fullt gebyr.
Gebyr for behandling dispensasjonssøknad faktureres uavhengig av avslag eller godkjenning.

DIGITALE SALG	2021	2022
Kjøp av digitale kart, henvendelse kommunen, enhet Geodata.	Satser i henhold til geovekstavtale	Satser i henhold til geovekstavtale
1. Meglerhenvendelser. Ved ekspedering av eiendomsopplysninger til eiendomsmeglere innkreves et gebyr for Meglerpakken. I tillegg kommer forhandlers påslag.	kr 2 150 + mva.	kr 2 200 + mva.
innkreves et gebyr for Meglerpakken Borettslag. I tillegg kommer forhandlers påslag	kr 1 370 + mva.	kr 1 405 + mva.

LANDBRUK OG NATURFORVALTNING	2021	2022
Saker etter jord- og konsesjonsloven	Enkle saker kr. 2500	Enkle saker kr. 2500
	Andre saker kr. 5000	Andre saker kr. 5000
Fradelingssaker	kr. 2000	kr. 2000
Spesielle planleggingsoppdrag, f.eks. grøfteplanlegging	kr. 5000- pr. dag, eller kr. 1000,- pr. time.	kr. 5000- pr. dag, eller kr. 1000,- pr. time.

Skogbruk
Planlegging av traktorveger – kostnadsoverslag
Spesialoppdrag
Alle satser ekskl. mva.

REGULERINGSPLANER, KONSEKVENsutREDNINGER OG UTBYGGINGSAVTALER
1. Generelle bestemmelser/ opplysninger
For behandling av innsendte planforslag betales gebyr for kommunens arbeid med saken.

Ved beregning av gebyr brukes satsene som gjelder pr. dato når kvalitetskrav i pkt. 2 er oppfylt. Innkreving av gebyr skjer etter 1. gangs behandling.
2. Kvalitetskrav
For at et planforslag skal bli tatt opp til behandling, skal dokumentene være av en slik kvalitet at de kan legges ut til offentlig ettersyn uten videre bearbeiding av kommunen.
3. Planforslag det skal betales gebyr for:
1. Forslag til reguleringsplaner, PBL § 12-11
2. Forslag til endring av reguleringsplaner, PBL § 12-14.
3. Søknader om mindre reguleringsendringer, PBL § 12-14.
4. Konsekvensutredning, PBL § 4-2
5. Utbyggingsavtaler, PBL kap. 17

GEBYRSATSER	2021	2022
1. Gjennomføring oppstartsmøte	kr 5 000	
Oppstartsmøte i samsvar med kommunedelplan		kr 5 500
Oppstartsmøte med avvik av kommunedelplan		kr 10 000
Fastsettelse av planprogram	kr 15 000	kr 17 000
Reguleringsplaner/-endringer: Areal inntil 5 daa:	kr 55 000	kr 55 000
Tillegg pr påbegynt da for tilleggsareal på 5–15 da	kr 3 500	kr 4 000
" 15 – 25 da	kr 3 000	kr 3 500
" 25 – 35 da	kr 2 500	kr 3 000
" 35 – 45 da	kr 1 500	kr 2 000
" 45 – 150 da	kr 1 000	kr 1 500
" 150 da –	kr 500	kr 1 000

Tilleggsgebyr ved regulering til boligbebyggelse:		
Ved detaljregulering til boligformål skal det betales et tilleggsgebyr pr. boenhet som inngår i planen.	kr4 000	kr4 000
3. Unntak:		
a)Fritidsbebyggelse:		
Inntil 10 enheter:	kr38 000	kr45 000
Tillegg pr. enhet over 10:	kr3 000	kr3 500
b)Adkomstveier fritidsbebyggelse grunnbeløp inntil 1 km	kr30 000	kr35 000
Tilegg pr påbegynt kilometer	kr5 000	kr8 000
c) Spesielt arealkrevende reguleringer over 50 da for:		
Massetak:		
Grunnbeløp:	kr45 000	kr46 500
Tillegg pr påbegynt 5 da for tilleggsareal på 50 - 60 da	kr3 000	kr4 000
"60 – 70 da	kr2 000	kr2 500
"70 – 90 da	kr1 500	kr2 000
"90 – 150 da	kr1 000	kr1 500
"150 da-	kr500	kr500
Sluttsummen bestemmes ved å summere beløpene for de aktuelle arealkategorier.		
d) Idrettsanlegg: beregnes etter gunstigste modell (a eller c) for tiltakshaver uavhengig av arealstørrelse.		
e) Mindre reguleringsendringer	kr35 000	
Endring av kart og bestemmelser		kr25 000
Endring av bestemmelser		kr12 500
f) Forhåndsvurdering av reguleringsspørsmålet uten politisk behandling	kr7 000	kr7 500
g) Forhåndsvurdering av reguleringsspørsmålet med politisk behandling	kr15 000	kr16 000
4. Øvre grense for behandlingsgebyr		
5. Avvisning av planforslaget		
Ved avvisning etter 1. gangs behandling, betales	50 %	50 %
Ved avvisning etter 2. gangs behandling, betales	75 %	75 %
Kreves saken lagt fram for kommunestyret betales	100 %	100 %
Avvisning av planprogram	kr20 000	kr20 000
6. Tilbaketrekking av sak		
Ved skriftlig tilbaketrekking av en sak før 1. gangs behandling skal det av fullt gebyr betales	50 %	50 %
7. Konsekvensutredning		
I de tilfeller kommunen er ansvarlig godkjenningsmyndighet for søkers konsekvens-utredninger, (jfr. forskrift om konsekvensutredning etter PBL § 4-2), skal det for kommunens arbeid betales et gebyr på kr:	kr40 000	kr42 000
8. Utbyggingsavtaler		
Det skal betales gebyr for behandling av utbyggingsavtaler inngått i henhold til PBL kap. 17. For	kr25 000	kr26 500

9. Spesielle bestemmelser
Hvis gebyret etter dette regulativet anses å bli urimelig høyt, kan det etter søknad vurderes
Administrasjonen kan etter vurdering av arbeidsmengde i forbindelse med saken behandle også andre arealplaner over 50 da etter sats 4 c. Avgjørelsen kan ikke ankes.
Ved beregning av gebyr brukes satsene som gjelder pr. søknadens innleveringsdato.
Areal som tas med i planforslaget etter ønske fra kommunen, belastes ikke med gebyr.

MATRIKKELGEBYR	2021	2022
1.1 Oppretting av matrikkelenhet		
1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn		
Tomt 0 - 500 m2	kr13 900	kr14 400
Tomt 501 - 2000 m2	kr19 460	kr20 160
Tomt fra 2001 - 8000 m2 økning pr. påbegynt da	kr1 738	kr1 800
Tomt over 8001 m2 økning pr. påbegynt da	kr348	kr360
Tilleggsareal til eksisterende tomt		
Tilleggsareal fra 0 - 125 m2	kr6 950	kr7 200
Tilleggsareal fra 126 - 250 m2	kr9 730	kr10 080
Tilleggsareal fra 251 - 500 m2	kr12 510	kr12 960
Tilleggsareal fra 501 - 2000 m2	kr19 460	kr20 160
Tilleggsareal fra 2001 -8000 m2 økning pr. påbegynt da	kr1 738	kr1 800
Tilleggsareal over 8001 m2 økning pr. påbegynt da	kr348	kr360
Ved samtidig oppretting av flere matrikkelenheter på samme eiendom, i samme felt og iht samme stadfestet reguleringsplan, er gebyret 70% av overstående fra og med tomt nr. 4.		
1.1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn		
Areal fra 0 - 500 m2	kr13 900	kr14 400
Areal fra 501 - 2000 m2	kr19 460	kr20 160
Areal fra 2001 - 8000 m2 - økning pr. påbegynte da	kr1 738	kr1 800
Areal over 8001 m2 - økning pr. påbegynte da	kr348	kr360
1.1.3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon		
- pr. eierseksjon		
Areal fra 0 - 50 m2	kr9 730	kr10 080
Areal fra 51 - 250 m2	kr13 900	kr14 400
Areal fra 251 - 2000 m2	kr19 460	kr20 160
Areal fra 2001 - 8000 m2 - økning pr. påbegynte da	kr1 738	kr1 800
Areal over 8001 m2 - økning pr. påbegynte da	kr348	kr360
1.1.4 Oppretting av anleggseiendom		
Gebyr som for grunneiendom under pkt 1.1.1 + timepris etter medgått tid.	Som 1.1.1.1. + Medgått tid	Som 1.1.1.1. + Medgått tid
1.1.5 Registrering av jordsameie		
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid, minimum 2 timer.	Timepris, minimum 2 timer	Timepris, minimum 2 timer
1.1.6 Oppmålingsforretning over punktfaste	kr13 900	kr14 400
For bebygd og kartlagt punktfaste (uten markarbeid) beregnes 65% gebyr.		
1.1.7 Oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer til landbruks-, allmenne fritids- og andre allmennnyttige formål	kr19 460	kr20 160
For oppmåling som gjelder større sammenhengende arealer til landbruks-, allmenne fritids- og andre allmennnyttige formål betales gebyr tilsvarende gebyr i pkt 1.1.1 Tomt 501 - 2000 m2 + timepris etter medgått tid.	+ påslag av timepris etter medgått tid	+ påslag av timepris etter medgått tid
1.2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		
For oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning. I tillegg kommer gebyr for oppmålingsforretning når denne avholdes, jfr. 1.1.1-1.1.6.	kr4 170	kr4 320

1.2.1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering		
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, - må avises, - ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter pkt 1.1.	1/3 av gebyrsatsene etter pkt 1.1.	1/3 av gebyrsatsene etter pkt 1.1.
1.3 Grensejustering		
1.3.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av eiendommens areal (maksimalgrense er satt til 500 m2). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20% av eiendommens areal før justering. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.		
Areal fra 0 - 500 m2	kr 5 560	kr 5 760
1.3.2 Anleggseiendom		
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1.000 m3. Gebyr for grensejustering av anleggseiendom faktureres etter medgått tid, minimum 2 timer.	Timepris, minimum 2 timer	Timepris, minimum 2 timer
1.4 Arealoverføring		
1.4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål. Gebyr som for tilleggsareal under pkt. 1.1 1	Som for tilleggsareal under pkt. 1.1 1	Som for tilleggsareal under pkt. 1.1 1
1.4.2 Anleggseiendom		
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Gebyr som for pkt. 1.1.4.	Gebyr som for pkt. 1.1.4.	Gebyr som for pkt. 1.1.4.
1.5 Klargjøring av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	Timepris, minimum 2 timer	Timepris, minimum 2 timer
1.6 Klargjøring av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt, eller kartlegging av rettigheter	Timepris, minimum 2 timer	Timepris, minimum 2 timer
1.7 Privat grenseavtale	Timepris, minimum 2 timer	Timepris, minimum 2 timer
1.8 Utstedelse av matrikelbrev		
matrikelbrev inntil 10 sider	kr 175	kr 175
matrikelbrev over 10 sider	kr 350	kr 350
Endringer i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.		
1.9 Timepris		
timepris for arbeider etter matrikelloven	kr 1 390	kr 1 440
1.10 Tinglysing / andre kostnader		

I saker som krever tinglysing av dokumenter, kommer tinglygingsgebyr og eventuelt dokumentavgift i tillegg til kommunens gebyrer.

Kostnader som kommunen påføres i forbindelse med innhenting av relevante opplysninger i forbindelse med oppmålingsforretninger, viderefaktureres rekvirent.

1.11 Urimelig gebyr

kan fastsette et passende gebyr, hvis gebyret åpenbart er urimelig i forhold til det arbeidet og de

1.12 Nedsatt gebyr etter matrikelloven

Etter matrikkelforskriftens §18 skal kommunen gjennomføre oppmålingsforretningen og fullføre matrikkelføring innen 16 uker.

Oversittes fristen skal gebyret for oppmålingsforretningen og matrikkelføringen avkortet med en tredjedel.

Denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse i vintertiden, jfr. forskriftens §18, 3. ledd.

Verdal kommune definerer vintertiden til å vare fra 1. desember til 1. mars.

FEIEAVGIFTER HELÅRSBOLIG	2021
Ordinær feiing og tilsyn 1 pipeløp inkl. røykrør	kr 600 pr år
Piperør nr. 2 og flere piperør på samme gnr/bnr inkl tilh.røykrør -	kr 400 pr år
Tilsyn gasspeiser og ildsteder med gass	kr 500 pr år
Ikke lovpålagte oppgaver:	
Video- kontroll av pipe	kr 600 pr time
Feiing av fyrkjele og andre ildsteder	kr 600 pr time
Kjøretid - klargjøring	kr 400 pr time
Informasjon til meglerpakke	kr 320 pr gang
FEIEAVGIFTER FRITIDSBOLIG	2021
Ordinær Feiing og tilsyn 1 pipeløp inkl. røykrør	kr 800 pr tilsyn/feiing
Piperør nr. 2 og flere piperør på samme gnr/bnr inkl tilh.røykrør –Pris pr. piperør	kr 350 pr tilsyn/feiing
Tilsyn gasspeiser og ildsteder med gass	kr 350 pr tilsyn/feiing
Gebyr for ikke oppmøte	kr 800 pr avtale
BRANNVESEN (KS-satser)	2021
Andre tjenester	
Brannvern, 3 timer med teori og praktisk øvelse	Minstepris 2600,- Gjelder opptil 10 personer. Over 10 personer, 100,- per person i tillegg.
Praktisk sløkkeøvelse	Minstepris 1100,- Gjelder opptil 10 personer. Over 10 personer, 100,- per person i tillegg.
Brannvern, 3 timer teori og praktiske øvelser	Minstepris kr 2600. Gjelder opptil 10 personer. Over 10 personer, kr 100 per person i tillegg.
Brannvern, kun teori	Minstepris kr 2100. Over 10 personer, kr 100 per person i tillegg.
Kurs i varme arbeider, inkludert undervisningsmateriell, mat, praktiske øvelser og kursbevis	Kr 2100 per person. Må være minimum 6 personer. Ansatte i eierkommuner 1000,- per person.
Bruk av stigebil til ulike oppdrag.	Minimum kr 1600,- Timepris etter 1. time: kr 650. Pris er eks mva
Vannkjøring	Minimum kr 1600, videre pris vurderes ut ifra oppdrags art. Pris er eks mva
Bruk av tankbil/ mannskapsbil til ulike oppdrag	Minimum kr 1600, timepris etter 1. time kr 620. Pris er eks mva
Bruk av personbil til ulike oppdrag.	Minimum kr 1000, timepris etter 1. time kr 320. Pris er eks mva
Lån av røykmaskin	Kr. 120 per dag. Pris er eks mva
Lån av slanger	Kr 530 per slangerull. Kr 65,- pr døgn per slangerull etter første døgn. Pris er eks mva
Lån av pumper	Minstepris kr 1100. Kr 250 pr døgn etter første døgn.Pris er eks mva
Nedbrenning av bygning	Minimum kr 25.000. Videre pris må vurderes ut fra oppdragets art og utbytte for IHBR.
Bruk av mannskap	Kr 550 per mannskap per time.
Gebyrregulativ for salg av pyroteknisk vare	
Salg av pyroteknisk vare inkludert behandling av søknad, tilsyn og kontroll	kr 3 700
Unødvendig automatisk brannalarm	
Ved unødig automatisk alarm som er selvforskylt pga. service ikke meldt o.l. gebyr fom 1. alarm	Kr. 6500 pr. alarm fra og med 2.unødige alarm

Fra og med 1 jan 2022 blir Verdal Kommune med i et samarbeid med Brannvesenet Midt IKS. I dette samarbeidet inngår kommunene Steinkjer, Inderøy, Snåsa, Osen, Røyrvik, Lierne og Verdal. Alle kommunene har sammenfallende gebyrordning, jfr. Liste under.

Satser feie-og tilsynsgebyr gjeldende for 2022	2022	
Feiing deles inn i 2 kategorier.		
Kategori 1: Skorstein med høy sotdannelse/beksot		
Kategori 2: Skorstein med lav sotdannelse		
	Eks.mva.:	Inkl.mva.:
<u>Feiing, kategori 1, skorstein med høy sotdannelse/beksot:</u>		
Hovedpipe	292	365
Ekstra pipeløp	146	182,5
<u>Feiing, kategori 2, skorstein med lav sotdannelse</u>		
Hovedpipe	120	150
Ekstra pipeløp	60	75
<u>Tilsyn av fyringsanlegg:</u>		
Hovedpipe	280	350
Ekstra pipeløp	140	175
<u>Tjenester utover ordinære oppgaver:</u>		
Fresing av beksot, medgått tid	800	1000
Filming av pipe/røykrør	800	1000
Kontroll etter pipebrann	Gratis, dekkes av ordinært feiegebyr	
Befaringer etter forespørsel, som kan kombineres med tilsyn av fyringsanlegg	Gratis, dekkes av ordinært feiegebyr	

Feiing som nevnt i kategori 1 og 2, samt tilsyn, faktureres en gang i året.

Verdal kommune
Johannes Bruns gata 2
7650 VERDAL

Vår saksbehandler: Liv Tronstad, tlf. 900 38 551

E-post: liv.tronstad@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 2020000090-27

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 30.08.2021

Budsjett kontrollarbeidet 2022 - Økonomiplan 2022-2025

Kontrollutvalget i Verdal kommune – har behandlet sak 30/21 i møte den 30.08.2021:
Det er gjort følgende vedtak i saken:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til driftsbudsjett for 2022 for kontrollarbeidet i kommunen med en total ramme på kr 1.725.000, med forbehold om endringer etter årsmøtevedtaket i Revisjon Midt-Norge.
2. Kontrollutvalget står fritt til å omdisponere budsjettrammen innenfor de rammer kommunens reglement setter, og kontraktsrettslige forpliktelser.
3. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.
4. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret i samsvar med kommunelovens § 14-3 og § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Liv Tronstad
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon - paragraf 2
Budsjett 2022 - Økonomiplan 2022-2025

Budsjett kontrollarbeidet 2022 - Økonomiplan 2022-2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

30.08.2021

Saknr

30/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/90 - 24

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til driftsbudsjett for 2022 for kontrollarbeidet i kommunen med en total ramme på kr 1.725.000, med forbehold om endringer etter årsmøtevedtaket i Revisjon Midt-Norge.
2. Kontrollutvalget står fritt til å omdisponere budsjettrammen innenfor de rammer kommunens reglement setter, og kontraktsrettslige forpliktelser.
3. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.
4. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret i samsvar med kommunelovens § 14-3 og § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Vedlegg

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon - paragraf 2

Budsjett 2022 - Økonomiplan 2022-2025

Behandling:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til driftsbudsjett for 2022 for kontrollarbeidet i kommunen med en total ramme på kr 1.725.000, med forbehold om endringer etter årsmøtevedtaket i Revisjon Midt-Norge.
2. Kontrollutvalget står fritt til å omdisponere budsjettrammen innenfor de rammer kommunens reglement setter, og kontraktsrettslige forpliktelser.
3. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.
4. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret i samsvar med

kommunelovens § 14-3 og § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Saksopplysninger

Saksbehandling og saksgang for budsjettet for kontrollutvalget går fram av kommuneloven § 14-3 og § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Forskriften pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen om kommunens årsbudsjett til kommunestyret, og det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver er i det alt vesentlige lovregulert. Kontrollutvalgets ansvarsområde kan deles inn i tre områder:

- kontrollutvalgets egen aktiviteter
- kjøp av sekretariatstjenester
- kjøp av revisjonstjenester.

Kontrollutvalgets egen drift

Under fellesnevner lønn inngår bl.a. fast årlig ledergodtgjørelse, møtegodtgjørelse, erstatning for tapt arbeidsfortjeneste, reiseutgifter og tilhørende sosiale kostnader.

Satsene for godtgjøring til folkevalgte fastsettes av kommunestyret. Iht. § 4.3 i forskrift om folkevalgtes godtgjøring skal leder for kontrollutvalget godtgjøres med kr 10.000 pr år. Alle medlemmer av kontrollutvalget godtgjøres med kr 400,- pr møte, jf. § 5.3. Erstatning for tap i arbeidsinntekt dekkes iht. ulegitimert og legitimert tap, hhv. på inntil kr 950 og kr 3.200 pr dag.

Kontrollutvalget er et viktig organ, og utvalget må ha ressurser til opplæring og videreutvikling. Det arrangeres både lokale og nasjonale kurs og konferanser som retter seg mot kontrollutvalg. Ressurser til dette og tilhørende reiseutgifter er lagt inn i budsjettet.

I tillegg til deltagelse på kurs og konferanser er det også viktig at kontrollutvalget er engasjert i kontrollarbeid og kan motta faglitteratur spesifikt rettet mot kontrollutvalget. Kommunen er medlemmer i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) samt abonnenter på kommunerevisoren utgitt av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). Dette er videreført i budsjettet.

Det er også satt av ressurser til bevertning på møter.

Det er lagt opp til 7 møter for kontrollutvalget i 2022, som er det samme som det det var lagt opp til i årsplanen 2021.

Kontrollutvalgets aktivitet når det gjelder gjennomføring av fysiske møter, virksomhetsbesøk og deltagelse på kurs og konferanser har vært noe redusert i både 2020 og 2021 grunnet pandemien. En antar at for 2022 vil kontrollutvalgets aktivitet og gjennomføring av fysiske møter igjen være oppe på normalnivå. Budsjettforslaget hensyntar dette.

Tallene i økonomiplanen for kontrollutvalget egen drift er oppgitt i 2021 kr.

Kjøp av sekretariatstjenester

Kontrollutvalgets sekretariat, Konsek Trøndelag IKS (Konsek) utgjør kontrollutvalgets operative ledd. Konsek har ansvar for saksutredning og generell tilrettelegging for utvalgets arbeid.

Representantskapet i Konsek vedtok den 26. april 2021 budsjett for 2022 og økonomiplan 2022-2025 (sak 2/21). Her er det iht. økonomiplanen lagt inn en årlig økning på 2,5 % pr år.

Kjøp av revisjonstjenester

Revisjon Midt-Norge SA (RMN) er kommunens valgte revisor, og leverer både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. De har opplyst at beløpet for revisjonstjenester for 2022 og økonomiplan 2022-2025 vil bli fastsatt av årsmøte høsten 2021.

I budsjettforslaget har en derfor tatt utgangspunkt i satsen for revisjonstjenester for 2021, og revidert forslag til økonomiplan 2021-2024 som ble presentert for årsmøtet i RMN i april i år (sak 7/21). For 2025 er det lagt inn en økning med 1% fra 2024.

Budsjettforslag 2022 med økonomiplan 2022-2025

Budsjett	Budsjett 2021	Budsjett 2022	2023	2024	2025
Kontrollutvalgets egen drift	118.300	112.000	112.000	112.000	112.000
Kjøp av sekretariatstjenester	329.000	338 000	346 000	355 000	364 000
Kjøp av revisjonstjenester *	1.288.000	1 275 000	1 288 000	1 301 000	1 314 000
Total ramme kontrollarbeid	1 735 300	1 725 000	1 746 000	1 768 000	1 790 000

* Revisjon Midt-Norge SA har opplyst at beløpet for revisjonstjenester for 2022 og økonomiplan 2022-2025 blir fastsatt i årsmøte høsten 2021, og kan derfor bli endret.

Vurdering

I kontrollarbeidet er de største postene kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester; ellers inneholder budsjettet poster for kontrollutvalgets egen drift.

Kontrollutvalgets aktivitet har vært noe redusert i 2020 og 2021 grunnet pandemi. En antar at for 2022 vil kontrollutvalgets aktivitet igjen være oppe på normalnivå. Budsjettforslaget hensyntar dette, og bygger på kontrollutvalgets egenaktivitet i et normalår og tidligere regnskapstall.

Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng. Kontrollutvalget legger fram et forslag til spesifisert budsjett for kontrollarbeidet, og kommunestyret fastsetter den totale rammen.

Kontrollutvalget står fritt til å omdisponere budsjettrammen innenfor de rammer kommunens reglement setter og kontraktsrettslige forpliktelser.

Verdal 22.6.2021

Til Verdal Kommune

Fra Verdal Idrettsråd

Idrettens ønske om anlegg og rammevilkår til arbeidet med kommunebudsjettet for 2022 og investeringsbudsjettet for 2022 – 2025

➤ **Godkjent av idretten på Årsmøte 7.6.2021**

Anlegg ved ny Stiklestad og Leksdal skole:

- **Turn/Basishall 25x45m:** Turnmiljøet ønsker bygd en turnhall i lag med skolen, sambruk mellom flere idretter. Verdal Klatreklubb ønsker klatrevegg og Buldreområde intrigert i hallen og Verdal Kampsportsklubb, ønsker tilgang til 200-250kvm gulvareal i hallen
 - **Kunstisflate.** Innherred isidrettslag ønsker å utvide den foreslåtte ballbingen fra 300 kvm til 720 kvm – 18x40 m med eit toppdekke for islegging om vinteren og sommerbruk – sambruk mellom flere idretter sommer/vinter.
 - **Fotball:** Stiklestad IL ønsker å utvide skolens tenkte 9 er bane til en 11'er-fotballbane.
 - **Friidrett:** Inkludere sprintstriper, lengdegrop, høydemuligheter og kastsektor i forbindelse med fotballbanen
 - **Utstyrslager:** Ute til fotball og Is anlegget
 - **Utstyrslager:** Inne til Turn og klatring
 - **For alle:** Tilgang til kjøkken og rom med mulighet for å holde styremøter og mulighet for kiosksalg
 - **Garderobeanlegg:** Alle ønsker og benytter skolens garderobeanlegg, sambruk
-
- **Friidrett:** Verdal Friidrettsklubb ønsker et rekrutteringsanlegg for friidrett ved Ørmelen skole
 - **Sentralidrettsanlegget:** Verdal IL ønsker nytt garderobebygg på Sentralidrettsanlegget
 - **Kommunale idrettsanlegg:** Utrede leiepriser av idrettsanlegg
 - **Tråkkemaskiner:** Utrede støtte til Tråkkemaskiner i Verdal

Med hilsen

Verdal Idrettsråd

Paul Elvebø

Leder

E-post: p.elvebo@vktv.no

Mob: 95295101

Geir Olav Jensen

*Deres ref:**Vår ref: INST 2021/3435**Dato: 17.11.2021***Uttalelse fra Eldrerådet - Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022**

Eldrerådet behandlet ovennevnte sak i sitt møte 15.11.21 og vedtok følgende uttalelse:

Økonomiplan.

Eldrerådet ser at kommunen er i en krevende omstillingsfase, og at ressurser må forvaltes med omhu. Lånegjelden er stor og oppgavene mange.

Men Eldrerådet er veldig glad for at det nye VBB snart kan tas i bruk. Dette vil ha stor betydning for Verdals befolkning. Det er et kjempeløft rent økonomisk, men vil på sikt gi innsparing på flere områder bl.a. overligger-døgn på sykehus.

Vi er bekymret for sykefraværet i helsesektoren og ønsker at det blir sett på om grunnbemanningen kanskje kunne bli styrket i stedet for stort vikarforbruk.

Vuku bo og helsetun.

Vi ser positivt på at Bofellesskapet i Vuku vil kunne fases over til avlastnings-plasser etter hvert som de blir ledige. Dette vil tilføre kommunen sårt tiltrengte avlastningsplasser og i et allerede eksisterende bygg.

Det er også positivt at de resterende 11 boenhetene vil bli med i beregningen ved neste byggetrinn ved VBB.

Det at en ser på «ombruk» til andre formål eller aktiviteter i allerede eksisterende bygg, er bra for både økonomi, menneskelige ressurser og miljø.

Lånegjeld.

Eldrerådet er bekymret for økningen i kommunegjelden som ligger i forslaget til ny økonomiplan og er redd for at store avdrag og renteutgifter framover vil redusere handlefriheten når det gjelder midler til tilstrekkelige tjenester i helse og omsorgstjenesten.

Det må derfor grundig vurderes hvordan eksisterende bygninger kan benyttes for å utsette behov for nybygg i institusjonshelsetjenesten.

Frivilligheten.

Frivillighetskoordinator. Det er behov for å få registrert hvilke oppgaver frivilligheten kan bistå med innenfor helse og omsorgstjenestene. Det er også viktig

at alle de som har anledning og som ønsker å bistå der det er behov, blir registrert og gitt meningsfulle oppgaver. Det er derfor viktig at det så snart som mulig blir etablert en stilling som Frivillighetskoordinator. Det er også i tråd med forslag i «Leve hele livet»

Folkehelse. Sosiale møteplasser.

Kulturrommet. For å motvirke ensomhet og for å øke trivsel og gi gode opplevelser er det behov for ulike møteplasser. Kulturrommet på det nye Bo og behandlingssenteret må utvikles og organiseres til en møteplass med ulike aktiviteter.

Biblioteket. Et annet offentlig bygg er Biblioteket. Eldrerådet vil peke på alle de mulighetene som ligger i de nye lokalene og vil støtte opp om bibliotekets planer om nye aktiviteter i tråd med den nye bibliotekloven.

Fritidssenteret. I tillegg vil Eldrerådet på nytt peke på de mulighetene som ligger i Fritidssenteret som et lokale som organisasjonene selv kan drive og utvikle til et hus med mange ulike aktiviteter. Kommunen bør legge til rette for bruk av huset og bidra til at «Aktivitetshuset» blir en realitet.

Med hilsen

Inger Storstad
Konsulent

Kommunedirektør Geir Olav Jensen

Deres ref:

Vår ref: LIER 2021/3435

Dato: 18.11.2021

Uttalelse fra rådet for likestilling av funksjonshemmede - Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022

Rådet for likestilling av funksjonshemmede behandlet nevnte sak i møte 16. november og vedtok følgende uttalelse til forslag til Økonomiplan 2022-2025 og Budsjett 2022:

Rådets vil først fastslå at det skal være trygghet og forutsigbarhet for funksjonshemmede og *alle* skal ha samme muligheter i hele livsløpet.

Rådets uttalelser er med bakgrunn i dette slik:

- Lærings- og mestringstilbud mangler i Verdal og rådet oppfordrer til at de tilbud Verdal kommune har på dette samordnes/koordineres. Rådet mener at frisklivssentralen opprettholdes og omorganiseres slik at læring og mestring for alle aldersgrupper legges dit.
- Budsjettpremisser: Side 17.
Samlokalisering av tjenester for å sikre større stabilitet i tjenestetilbudene.

I 3. avsnitt er det foreslått å samlokalisere bofelleskapene i Prost Brandts veg og Lysgård.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede mener dette avsnittet må fjernes fra budsjettpremissene.

G/H bygget ved Ørmelen Bo- og helsetun er boenhet som samler 13-18 personer, dette er langt flere enn 4-8 som den nasjonale veilederen viser til. Dette er ikke et normalt bomiljø, selv om det per definisjon ikke er en institusjon, så er det bare på papiret. Det er mange leiligheter/rom i lang korridor, over parkeringsplassen til bo og helsetunet, størrelse, plassering og selve bygget vil oppleves som en institusjon for de som bor der, arbeider der og omgivelsene. Dette bryter med statlige føringer og er reversering tilbake til før HVPU reformen. **Dette budsjettforslaget er et gufs fra fortiden.**

Statlige føringer gjennom prinsipper om normalisering og integrering har siden HVPU-reformen vært gjeldene for tjenestene til personer med utviklingshemming i Norge. Reformen handlet blant annet om at sentralinstitusjonene ble nedstengt og personer med utviklingshemming flyttet til boliger i kommunene.

Helsedirektoratet lanserte i år en ny nasjonal veileder for gode helse og omsorgstjenester

til personer med utviklingshemming. I Veilederen anbefales det små gruppe med 4-8 boenheter, og at boenhetene er plassert i ordinære bomiljø, for at prinsippene om at normalisering og integrering ivaretas.

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/gode-helse-og-omsorgstjenester-til-personer-med-utviklingshemming/livsfaser-og-overganger#kommunen-skal-bista-personer-med-utviklingshemming-i-valg-utforming-og-tilrettelegging-av-bolig>

FN- konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) stadfester at menneskerettigheter også gjelder for personer med nedsatt funksjonsevne, **dette er i grunn en selvfølge og det burde være unødvendig å understreke**, men historien viser gjentatte og alvorlige menneskerettighetsbrudd

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/sla/funk/konvensjon_web.pdf .

I artikkel 19 slår konvensjonen fast at personer med nedsatt funksjonsevne har rett til å velge hvor og med hvem de skal bo med, på lik linje med alle andre. **Dette budsjettforslaget er et menneskerettighetsbrudd.** Verdal kommune foreslår at personer skal flyttes fra egne hjem, over til institusjonslignende bygg.

Dette handler ikke om at personene som bor i egne leiligheter ved Lysgård eller Prost Brandts vei er eldre mennesker som har behov for å bo og få bistand på en annen måte. Dette er til sammen 13 personer, og ut ifra forvaltningsloven skal alle har individuell vurdering av bistandsbehov. Verdal kommune driver ikke med kollektiv innvilges av bistandsbehov gjennom budsjettforslag av andre mennesker, gjør de?

I den nasjonale veilederen om gode helse og omsorgstjenester vises det også til at trygghet og forutsigbarhet er viktig. Og at det for personer med utviklingshemming kan det være en stor påkjenning å mot sin vilje må flytte fra egne hjem.

Professor Jan Tøssebro har forsket blant annet boforhold til personer og oppsummert internasjonal forskning. Det er ingenting i forskning som tyder på at store bofellesskap motvirker ensomhet. I små bofellesskap skåres det mer positivt til tilgjengelighet til veiledning, det er færre ansatte og mer stabilitet i små bofellesskap, i små bofellesskap er det bedre system for helseoppfølging til personer med utviklingshemming enn i store bofellesskap. Dette medfører bedre system for å avdekke helseplager. Dette viser at myten om bedre kvalitet i store bofellesskap stemmer ikke, tvert imot, det er stikk motsatt. Det er mindre kvalitet i store bofellesskap.

<https://www.facebook.com/watch/?v=10150843942446691>

- Rådet kommenterer at det kan bli et dårligere tilbud for innbyggere med trygghetsalarmer i øvre del av Verdal kommune om hjemmetjenesten i Vuku organiseres/flyttes til Øra – avstand og tid.
- Rådet er bekymret over reduksjon i antall ansatte i grunnskole, PPT og helsestasjon. De stillingene som vil bli kuttet er det teamet rundt de sårbare barna med behov for tilrettelegging i hverdagen. Hvis budsjettpremiss er at struktur kan redusere behovet for reduksjon i antall ansatte så støtter rådet dette.

- Rådet er positiv til at det foreslås bygget to nye barnehager. Nye bygg er universelt utformet og vil være et gode for alle barna.
- Det beskrives under helse at dagens tjenestetilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne skal utredes i 2022, hvor målet er å ha et kunnskapsgrunnlag for å videre utvikling av tjenesten. Målgruppen barn og unge som har avlastningstjeneste er en del av arbeid. Rådet kan ikke se at det framgår hvorfor dette gjøres, men vil bemerke at rådet skal ha med brukerrepresentant i dette arbeidet.

For rådet

Line Therese Ertsås
Formannskapssekretær

Emne:
Vedlegg:

VS: Budsjettforslag DnK
ØK. plan innvest 22-25 DNK.pdf

Fra: Lund, Børge <borge.lund@sikirken.no>

Sendt: 19. november 2021 14:51

Til: Kotheim, Bård <baard.kotheim@verdal.kommune.no>; Holthe, Helge <helge.holthe@verdal.kommune.no>

Emne: Budsjettforslag DnK

For verdal sin del så er det flere toalettbygg ved kirkene som er i svært dårlig forfatning. Innstiller på at det prioriteres.

Så har vi jo et kommende 1000 årsjubileum i 2030 og det er viktig at Stiklestad kirke er i så god forfatning som mulig til den tid.

Med den demografien Verdal kommune har vil det også med stor sannsynlighet være behov for å gjøre noe med kirkegårdene for å sikre nok kapasitet.

Vi ser at flere ønsker minnelund som alternativ til kistegrav. Det kan spare både areal og kostnader til utvidelse av kirkegårdene. Pr. i dag er det kun en navnet minnelund på Verdal ved kapellet, men det etterspørres fra de andre soknene også.

Verdalsøra kapell eies jo av Verdal kommune direkte. Vi kunne godt ha tatt en befaring der. Eiendommen skulle gjerne hatt litt vedlikehold. Men har lagt inn i forslaget en driftsbygning ved kapellet. Våre kirketjenere bør ha bedre forhold for lagring og vedlikehold av utstyr.

Børge Lund

Kirkeverge / daglig leder

Sør-Innherad kirkelige fellesråd

982 45 304 / 740 75 280

borge.lund@sikirken.no

www.sikirken.no

Økonomiplan investeringer 2022 - 2025

Sør-Innherad kirkelige fellesråd

Tiltak		2022	2023	2024	2025
Frosta:					
Toalett i Frosta kirke				800 000	
Ny adkomst fra driftsbygning til kirkegården		100 000			
Asfaltering parkeringsplass					200 000
Oppvarming/strømstyring Frosta kirke		100 000			
Anleggmaskiner/utstyr				100 000	
Egenkapitaltilskudd KLP		10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Frosta:		210 000	10 000	910 000	210 000
Levanger:					
Oppvarming/strømstyring kirker		300 000	500 000	300 000	
Anleggmaskiner Levanger			100 000		100 000
Renovering Markabygda kirke/HC-inngang		1 000 000			
Omgiøring toalett Herrestua (HC)		200 000			
Aut. slokk. og ring. i tårn Alstadhaug			1 000 000		
Utbedring av tak mv. Ytterøy kirke		600 000			
Restaurering orgel i Okenhaug kirke		200 000		800 000	
Renovering og utbygging Levanger kapell				4 000 000	
Parkeringsplass Åsen		400 000			
Utvendig belysning Levanger kirke		100 000			
Driftsbygning Levanger kirkegård					2 000 000
Egenkapitaltilskudd KLP		30 000	30 000	30 000	30 000
Sum Levanger:		2 830 000	1 630 000	5 130 000	2 130 000
Verdal:					
Strømstyring kirker			200 000		
Anleggmaskiner Verdal			100 000		100 000
Navnet minnelund Vinne, Vuku Stiklestad			200 000	200 000	200 000
Renovering spir/tak Stiklestad kirke		1 500 000			
Tetting/kalking av vegger Stiklestad kirke				3 000 000	1 000 000

Tiltak		2022	2023	2024	2025
Toalett og innvendig tak Vera kirke		600 000			
Driftbygning/toalett Vinne kirke		1 000 000			
Renovering Vuku kirke inkl. tak			1 500 000		
Digitalt orgel Verdalsøra kapell					300 000
Driftbygning Verdalsøra kapell			1 500 000		
Utvidelse av Vuku kirkegård					500 000
Utvidelse av Vinne kirkegård, ark. utgravinger					800 000
Egenkapitaltilskudd KLP		25 000	25 000	25 000	25 000
Sum Verdal:		3 125 000	3 525 000	3 225 000	2 925 000
Totalsum:		6 165 000	5 165 000	9 265 000	5 265 000
Finansiering:					
Tilskudd fra Frosta kommune		60 000	60 000	750 000	200 000
Tilskudd fra Levanger kommune		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Tilskudd fra Verdal kommune		1 500 000	1 500 000	3 000 000	3 000 000
Sum kommunale tilskudd:		3 560 000	3 560 000	5 750 000	5 200 000
Ubrukte invest.midler Frosta		150 000	- 50 000	160 000	10 000
Ubrukte invest.midler Levanger		830 000	- 370 000	3 130 000	130 000
Ubrukte invest.midler Verdal		1 625 000	2 025 000	225 000	- 75 000
Sum bruk av investeringsfond:		2 605 000	1 605 000	3 515 000	65 000
Tilskudd fra andre					
Sum tilskudd fra andre:					
Sum finansiering:		6 165 000	5 165 000	9 265 000	5 265 000

Bruk av investeringsmidler	Saldo + overf.	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
Frosta	288 360	138 360	188 360	28 360	18 360
Levanger	2 784 866	3 054 866	3 424 866	294 866	164 866
Verdal	1 771 989	2 246 989	221 989 -	3 011	71 989
Sum	4 845 215	5 440 215	3 835 215	320 215	255 215

Deres ref:

Vår ref: TOSKEV 2018/7111

Dato: 09.11.2021

Møtereferat 8. november 2021

Til stede på møtet:

Svein Arne fra Nito, FO v/ Berit, Ingrid fra Delta, Fagforbundet v/ Lise og Alis, Ergo v/ Lillian, Utdanningsforbundet v/ Christian og Ivan.

Lars Einar, Øystein, Anne Kari, Geir Olav, Torgeir fra arbeidsgiver

Meldte forfall: Legeforeningen v/ Ann Kristin, skolelederforbundet v/ Stian, Trine-hovedverneombud

Sak: Drøfting av budsjett 2022 og økonomiplan 2022- 2025

Følgende innspill ble notert:

Utdanningsforbundet v/Christian:

1. Jevnt over fornøyd med at informasjon er gitt til de involverte.
2. MNRT har ikke fått informasjon om at de er truet av nedlegging.
3. Budsjettforslag med premiss: Hvis strukturendringene gjennomføres, vil skole måtte finne pengene andre steder?
4. Blir reduserte barnehagesatser kompensert over statsbudsjettet eller ikke?

Svar fra kommunedirektøren:

Pkt 2 beklaget kommunedirektøren.

Pkt 3 er riktig oppfattet

Pkt 4 kan ikke besvares pr nå, da han ikke har kunnskap om effektene av dette enda.

Fagforbundet v/ Lise:

Får bekymringer både fra helse og oppvekst. Laget rundt barna blir tynnere i skolen, og vi settes tilbake i forhold til forebyggingsbiten ved eksempelvis nedlegging av Frisklivssentralen.

Det er en stor bekymring for Frisklivssentralen, og at en nedleggelse av dette tilbudet kan gjøre at det kan tyter ut et annet sted.

Svar fra kommunedirektøren:

Kommunedirektøren deler disse bekymringene, men forsvare de prioriteringene som er gjort.

Endringer i statsbudsjettet i dag:

Vekst i frie inntekter på 5,6 millioner, derav 0,5 millioner pr grendeskole.

Kommunedirektøren signaliserte at han ønsker å sette av disse pengene, og ikke putte dem inn i budsjettet for 2022.

Andre kommentarer fra kommunedirektøren:

Forslag i barnehagenedleggelser handler ikke om struktur, men om kvaliteten i tilbudet. Han ser at det er et krevende budsjett for oppvekst, men han forteller også at det er tilført penger for å ta ned takten i nedtrappingen av midler til oppvekst.

Vi har en ambisjon om å unngå oppsigelser, og søker å etablere vikarbanker for ansatte både innenfor skole og barnehage for de som blir overtallige.

Videre prosess oppvekst:

Dialogen med skole har startet opp. Og det første tiltaket vil der være å sette opp bemanningsplaner på den enkelte skole. Og som blir utgangspunktet for å definere overtallighet. Dette arbeidet starter om kort tid, men først i et fellesmøte med rektorer og tillitsvalgte/ vernetjeneste

Dialogen med barnehage starter opp etter budsjettvedtaket, og kravene til omstilling i den enkelte barnehage vil naturlig fremgå etter at barnehageopptaket er gjennomført pr. 1. april. Personal er allerede koplet på og vil koordinere prosessen sammen med virksomhetslederne. Det er viktig fremover å bygge en felles kultur for dette med å flytte folk og vurdering av kompetanse i dette.

Vi må i en periode nå holde igjen vakante stillinger fordi vi kan få overtallighet.

Andre elementer som ble diskutert:

Noen HTV'er sliter med «oversettingsoppgaven» når de skal presentere dette for sine plasstillitsvalgte, og ønsker seg et dokument som på enkelt vis beskriver hva som er samfunnsoppdraget overfor ansatte. Vi bør jobbe med hvordan vi informerer, og ha et felles informasjonsbudskap. Vil det være mulig å lage et felles dokument som vi står sammen om, og som kan presenteres rundt omkring i organisasjonen?

Andre HTV'er mener at det som står i kommunedirektørens innledningskapittel beskriver på en god måte de endringene som må gjennomføres.

Kommunedirektøren tilbyr å komme ut og informere ved behov, og tar gjerne imot «bestillinger» på det.

Hvordan løser vi rekrutteringen fremover?

Det er enighet om at vi trenger å være gode på rekruttering fremover, da demografien i ansattegruppen allerede viser at en av fire ansatte er over 55 år. Det er også enighet om at den beste rekrutteringen er å skape/ utvikle gode arbeidsplasser der vi er i dag, samt at det må arbeides enda mer aktivt med å skape større stillinger.

Hvordan kommuniserer vi, skal vi levere kjempegod kvalitet? Eller skal vi være realistiske rundt hva vi kan levere innenfor de rammene vi har.

Og når vi får endringer i rammene våre, hva betyr det for det vi kan og skal levere...

Bør vi jobbe mer med å definere hva statlige styringssignaler betyr for oss i vår kommune?

Dette er det stemning for å gjennomføre.

Vi er helt avhengige av innovasjon for å levere tjenester fremover, for å i det hele tatt kunne levere tjenester. Demografi både i befolkningen og i ansatte-gruppen gjør at vi må tenke helt annerledes.

Er det behov for et nytt møte? Det er enighet om at det kalles inn til et kort møte før budsjett og øk. plan legges frem for politisk behandling.

Referent

Torgeir Skevik
Personalsjef

Deres ref:

Vår ref: TOSKEV 2018/7111

Dato: 18.11.2021

Møtereferat samarbeidsforum 15. november 2021

Til stede:

Fra fagforeningene: NITO v/ Sven Arne Lersveen, Skolelederforbundet v/ Stian Nesseemo, Utdanningsforbundet v/ Christian Floan Aalberg og Ivan Telatin, FO v/ Berit Musum

Forfall: Fagforbundet v/ Alis Ambli Solberg og Lise Heggdal meldte forfall, det samme gjorde hovedverneombud Trine Wågø.

Fra arbeidsgiver:

Kommunedirektør Geir Olav Jensen, økonomisjef Helge Holthe, personal- og HMS-sjef Torgeir Skevik, fung. kommunalsjef oppvekst Lars Einar Karlsen, fung. kommunalsjef samfunn og næring Øystein Kvistad, kommunalsjef helse og velferd Anne Kari Haugdal.

Møtet startet med en spørsmålsrunde:

Fra Utdanningsforbundet:

1. Hvor er vi nå, har ting endret seg siden sist vi møttes?
2. Hva er de nye rammene?
3. Når har vi drøftet budsjett- og øk. plan, og er budsjett og øk. plan også en drøfting av struktur?

Svar fra kommunedirektør

Svar på pkt 1 og 2.

- Noen korreksjoner er gjennomført i kommunedirektørens forslag. Tall for sluttsaldering ble presentert slik. Kolonne til venstre var penger som var dratt inn, kolonne til høyre er penger som etterpå er fordelt.

Momenter til vurdering	2022	
Mindre flikkinger (Siri, Øystein...)	1 000	100
VBB Bård. Sen avvikling VBH	2 000	1 000
Barnehage. Underfinansiering dekket av Støreregjering	700	700
Barnehage. Trekk i oppgavekorrigering private barnehager. Ikke realiserbart fullt ut	300	300
Virkning av lavere foreldrebetaling	961	961
Helsestasjon og lege	3 106	3 100
Barnevern. Nøytral vekst fra 2021	1 850	-
Helse. Reversering av uspesifisert innsparing for å få effekt av demografitillegg	7 800	3 000
Administrasjon. Vern av spesialisstillinger og satsinger	500	
Fellesområdet. Ikke egnet for kutting	500	
Lønnsavsetning	600	600
MNRT		750
Sum til vurdering	19 317	10 511

- Grunnleggende prinsipper er videreført.
- En grunnleggende utfordring er at vi pr nå ser budsjettet på makronivå, men dette møter ikke helt mikronivået. Det er behov for å se på prosessen på nytt neste år, og starte tidligere.
- Det har kommet en tilleggsproposisjon fra regjeringen, og som øker inntekter på 5,7 millioner og 1,3 millioner på ressurskrevende, men dette endrer ikke premissene for budsjettet. Veksten i kommunens inntekter er en engangssak og er ikke en permanent påplussing ifølge kommunalministeren, det vil derfor ikke være riktig å øke aktiviteten med disse ekstra pengene.
- Det foreslår 5 millioner ekstra til avsetning til disp. fond

Svar på pkt 3.

- Budsjett- og økonomiplan anses for ferdig drøftet etter informasjon og presentasjon 8. november, og med påfølgende nytt drøftingsmøte 15. november, der organisasjonene har fått komme med sine innspill. Disse innspillene er også ført inn i referater som sendes ut for kommentarer/ tilføyelser fra fagforeningene.
- Barnehage og struktursaken er to forskjellige ting
 - Forslag på nedleggelse av barnehage handler om liten barnegruppe (Garnes) og inneklima (Leksdal)
- Det forskutteres en gevinst på skolenedleggelse, men struktursaken bestemmer om den gevinsten kan tas ut.
 - Vi trenger drøfting på sammenslåing og nedleggelse dersom denne kommer som følge av vedtaket i budsjett og øk. plan.
- Drøfting av skole- og barnehagestruktur kommer som del av en egen sak på nyåret.
- Andre saker som må drøftes kommer som følge av budsjettvedtaket, og vi kjører et eget møte på det etter at budsjettet er vedtatt.

Spørsmål fra FO:

Hvordan går prosessene i forhold til ansatte?

Svar fra kommunedirektør

Vi holder igjen utlysinger, fordi vi avventer en vurdering av overtallighet. Stilling ungdomsarbeid skal bemannes, men med mulig overtallig ansatt som ikke er kjent.

Nye bemanningsplaner skal etableres innenfor skole, arbeidet har ikke kommet i gang. De nye planene vil avdekke overtallighet både i forhold til kompetanse og antall.

Fremdeles en ambisjon om å unngå oppsigelser

Vi skal se på mulighetsrom ifht vikarbank både i skole og barnehage for å løse overtallighet

Andre kommentarer:

Er budsjettene realistiske har virksomhetslederne fått spørsmål om.

Ikke alle er like sikre på det, og ser at rammene blir tøffe

Dersom politikken skal omprioritere er det tre hovedalternativ:

- Øke inntekter
- Ta av avsetningen
- Omprioritere innenfor rammen og evt på tvers av kommunale tjenester

Avtalen med MNRT ble gjennomgått. Det er behov for å sjekke opp 5-årsavtalen med MNRT (signert 4.mai 2021), for å se om den får følger for budsjettprioriteringene.

Medvirkningsprosesser starter først etter vedtaket i formannskapet 25. oktober kommenterer Utdanningsforbundet

Referent

Torgeir Skevik
Personalsjef

Kommunebudsjett og arbeidet mot utenforskap blant ungdom

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved ungdomsskolene i Verdal er informert om at Verdalsøra ungdomsskole er bedt om å redusere budsjettet sitt med 4 MNOK i 2022. Dette utgjør 10% av budsjettet som utgjør 40 millioner kroner. I Vuku reduseres budsjettet med ca 1,4 MNOK. Dette er en del av kommunens nedskjæringsplan som går over 6 år og vi begynner nå på 2.år. I skolebudsjettet går den største delen til lønn av ansatte. Hvis budsjettet skal møtes vil det si at stillinger må omdisponeres og antallet voksne rundt elevene reduseres. Bakgrunnen for budsjettkutt er blant annet at barnetallene i Verdal går ned mens antall pensjonister går opp, og det er derfor behov for å forskyve midler over til helse. Vi mener likevel det er grunn til å reflektere over hvorvidt det er lønnsomt for Verdalssamfunnet å tynne «laget» rundt ungdommene.

Dersom budsjettforslaget fra kommunedirektøren vedtas vil dette utvilsomt gi lavere voksentetthet i skolen. Lærertettheten i skolen ligger på lovpålagt norm, slik at det ikke er mer å gå på her. Det man da har å ta av er de ikke-lovpålagte oppgavene: Fagarbeidere, assistenter og miljøterapeuter. Når en nå ikke har andre muligheter enn å skjære ned på disse ressursene er vi i FAU bekymret for at dette vil ramme de mest sårbare elevene i størst grad.

Mønsterelven som mestrer å ha undervisning i en klasse på 30 er ikke de vi er mest bekymret for, siden de er beskyttet av lærernormen. Vi er bekymret for de mange av elevene som har behov for andre måter å lære på enn det store klasser kan tilby. Vi er også bekymret for gråsoneeleven som ikke har dokumentert behov for ekstra støtte, men som trenger en ekstra klapp på skuldra, et ekstra 5-minutt med motivasjon fra en voksen, eller ekstra oppmuntring for å komme i gang med oppgaver og for å oppleve mestring. Alt dette for å unngå at vanskene vokser seg større.

Retten til spesialpedagogisk oppfølging er lovfestet i opplæringsloven. Dette medfører at kommunen og skolen er pliktig til å tilrettelegge for, og gjennomføre dette på en tilfredsstillende måte. Kommunen kan altså ikke bruke budsjett som årsak til dårlig ivaretagelse av barn med spesielle behov, enten det er barn som har vedtak eller «gråsonebarn».

NAV-direktør Torbjørn Aas belyser i en reportasje i Trønderavisa 22.november at 18% av unge mellom 20-30 år står utenfor arbeidslivet. Dette er bekymringsverdig. Han viser til at mange av disse har med seg erfaringer fra tidligere hvor de ikke passer inn i skolesystemet. I videregående skoler er antallet ungdom som dropper ut urovekkende høyt. I næringslivet snakker man om hvordan en skal rekruttere nok arbeidsfør ungdom. Det er ikke en utvikling vi vil ha.

Barn og unges psykiske helse er også et tema som står i fokus, spesielt i forbindelse med det å leve i en pandemi. Barne- og ungdomspsykiatrien opplever økt antall henvisninger og lange ventelister. FAU tenker at det er viktig å understreke at ved å redusere antall voksne i skolen, fører dette til at man har mindre mulighet til å følge barn og unge i forhold til utfordringer knyttet til psykisk helse gitt den tiden vi lever i nå. Det er også generelle utfordringer knyttet til atferd/språkbruk blant elever ved begge ungdomsskolene i kommunen, noe som er dokumentert både ved trivselsundersøkelse blant elever og utsagn fra lærere. Dette bør tas tak i for å få en triveligere skolehverdag og bedre læringsmiljø. Færre voksne bidrar negativt til denne utviklingen.

Verdal har tradisjon for å ha stort fokus på ungdomsmiljøet. Vi opplever at de ansatte i skolene i Verdal ønsker å se den enkelte ungdommens behov og finne gode fleksible løsninger for de som trenger det, enten det gjelder undervisning på alternativ opplæringsarena, samarbeid med næringslivet om arbeidspraksis i ung alder, eller bare en ekstra samtale i kantina. Med det nye budsjettet mister vi noen av de voksne som har vært viktige i dette arbeidet.

Så når en nå skal fordele ressurser i kommunen – da er vårt ønske at det vurderes hvordan man best gir muligheter for å fortsette å gjøre skolen til noe som er for alle ungdommer – ikke bare de som mestrer ordinær undervisning i store klasser. Vi ønsker for verdalsamfunnet at vi finner løsninger der voksenressursene i skole og fritid er til stede og fanger opp utfordringer tidlig. Da unngår man utenforskap i ung alder. Vi må finne løsninger der de mest sårbare får den støtten de trenger.

-Å fange opp de som faller utenfor vil koste mer jo lenger man venter. Hvor mye har Verdal kommune råd til å kutte i skolebudsjettet?

Mvh

FAU ved Verdalsøra og Vuku ungdomsskole

Sluttbehandling - Detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen

Saksbehandler: Gunhild Kvistad E-post: gunhild.kvistad@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2020/1817 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Utvalg for plan og samfunn	30.11.2021	102/21
Kommunestyre	13.12.2021	130/21

Saksprotokoll i Utvalg for plan og samfunn - 30.11.2021 - 102/2021

BEHANDLING:

Ved votering ble kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

Vedlagte planforslag vedtas iht. plan- og bygningslovens § 12-12.

Kommunedirektørens innstilling:

Vedlagte planforslag vedtas iht. plan- og bygningslovens § 12-12.

Vedlegg:

- 1 Planbeskrivelse
- 2 Plankart_22.10.2021
- 3 Reguleringsbestemmelser 22.10.2021
- 4 1_Jan-Olav Hegge 1
- 5 1_Jan-Olav Hegge 2
- 6 2_Sametinget
- 7 3_Innherred Renovasjon
- 8 4_Statens vegvesen
- 9 5_Rådet for likestilling av funksjonshemmede
- 10 6_Statsforvalteren
- 11 7_NVE
- 12 8_Naboer Orrevegen og Rugdevegen
- 13 8_Naboer vedlegg
- 14 9_Forbregd-Lein velforening
- 15 10_Mattilsynet
- 16 11_Fylkeskommunen
- 17 12_Trafikksikkerhetsutvalget

- 18 13_Anmodning om trekking av innsigelse
- 19 14_Statsforvalteren trekking av innsigelse

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksdokumenter sak 59/21 møte Utvalg plan og samfunn 15.06.2021
Saksdokumenter sak 47/21 møte Utvalg plan og samfunn 18.05.2021
Saksdokumenter sak 69/20 møte Utvalg plan og samfunn 15.09.2020
Planprogram fastsatt i møte Utvalg plan og samfunn 15.09.2020

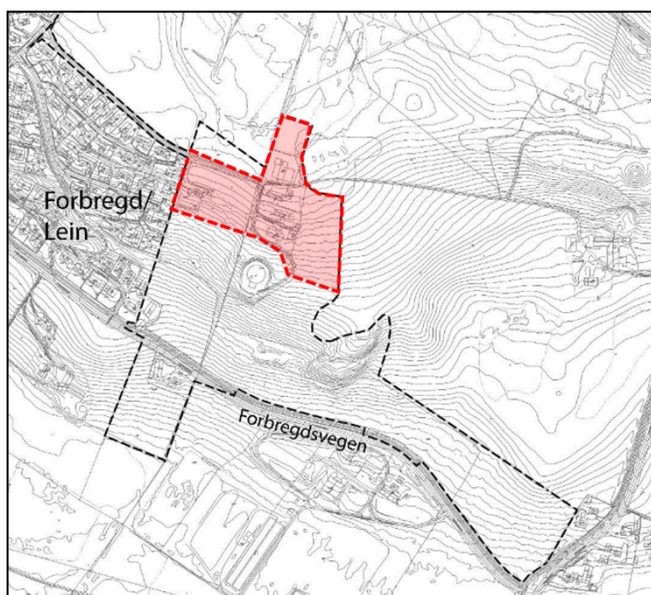
Bakgrunn

Planforslaget har vært på høring og offentlig ettersyn iht. vedtak i Utvalg plan og samfunn den 15. juni 2021, sak 59/21. I etterkant av høring er forslaget justert for å imøtekomme innsigelse. Planforslaget legges nå frem for sluttbehandling.

Planområdet er 28 daa og er lokalisert øst for boligfeltet Forbregd/Lein. Planforslaget legger til rette for minimum 15 og maksimum 25 nye boenheter i tillegg til 4 eksisterende boliger som inngår i planen. Det er i samråd med Verdal kommune vist areal for nytt kommunalt renseanlegg lengst nord i planområdet. Området er planlagt å få adkomst via Hallemsåsen.

Planarbeidet ble igangsatt i 2020. Området er i gjeldende kommuneplan avsatt som LNFR. Forslagsstiller ønsket i utgangspunktet å utarbeide områdereguleringsplan for hele arealet for å se vegløsninger etc. i en helhetlig sammenheng. Avvik fra arealdelen og tiltakets omfang utløste krav om planprogram og konsekvensutredning etter KU-forskriftens §4. Planprogrammet ble fastsatt i september 2020. Det ble varslet oppstart for områderegulering av et vesentlig større areal enn det som nå inngår i detaljreguleringsplanen. Opprinnelig planområde var på ca. 114 daa og viste ca. 150 nye boenheter. Årsaken til at planområdet er redusert underveis er at det i arbeidet har blitt påvist krevende grunnforhold i området. Det har også kommet tydelige signaler fra regionale myndigheter i forbindelse med oppstartsvarselet om at et så stort nytt boligområde bør avklares gjennom overordnet plan. Arealene i det opprinnelige planområdet som ikke er med i reguleringsplanen nå vil bli tatt inn som forslag i kommuneplanens arealdel.

Forslagstillere er KV4 Utvikling AS, Skogselskapet i Trøndelag og Johan Olav Valseth Lian. Konsulent for arbeidet har vært Tverrsnitt AS v/Karl Moen.

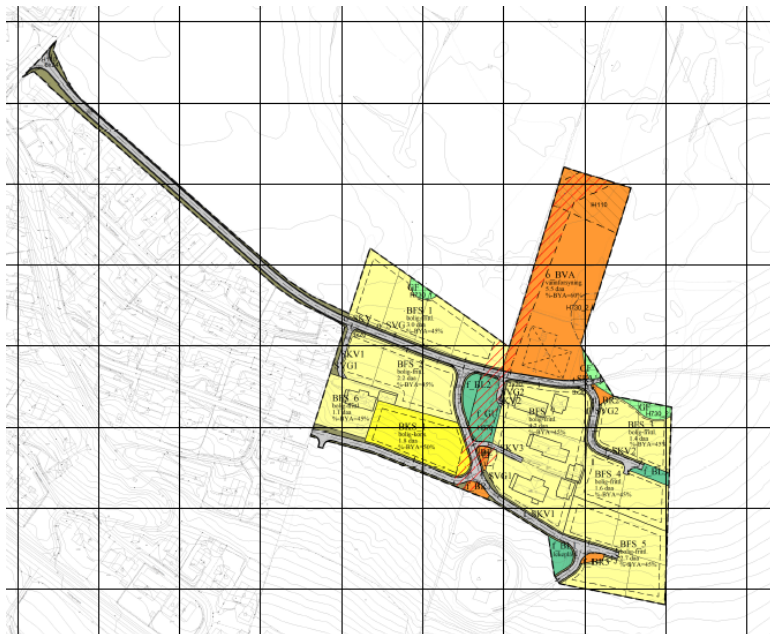
- Redusert planområde vist med rødt

I forbindelse med oppstartsvarselet kom det inn 14 uttalelser fra offentlige myndigheter og naboer. Både Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen var i sine uttalelser tydelige på at boligbygging i et slikt omfang burde vært fremmet og avklart gjennom kommuneplanens arealdel, særlig siden rullering av denne er planlagt så nært frem i tid. Innspillene som kom inn i forbindelse med oppstartsvarselet er i stor grad tatt hensyn til. Planområdet er betydelig redusert og viser nå et mindre antall boliger og areal for det nye kommunale renseanlegget som det haster for kommunen å få planavklart.

Høring/ offentlig ettersyn

Planforslaget ble sendt på høring og offentlig ettersyn iht. vedtak i Utvalg plan og samfunn den 15. juni 2021, sak 59/21. Høringsfristen var 6. september 2021.

Planforslaget som var på høring dekket et areal på 31 daa og la til rette for inntil 19 nye boliger i tillegg til de 4 eksisterende som inngår i planen samt nytt kommunalt vannrenseanlegg lengst nord i planområdet.

Det kom inn totalt 12 høringsuttalelser, derav **innsigelse** fra Statsforvalteren:

1. Jan-Olav Hegge (nabo), 09.07.2021 og 31.07.2021
2. Sametinget, 06.08.2021
3. Innherred Renovasjon, 19.08.2021
4. Statens vegvesen, 23.08.2021
5. Mattilsynet, 27.08.2021
6. Naboer i Orrevegen og Rugdevegen, 31.08.2021
7. Trafikksikkerhetsutvalget, 31.08.21
8. Rådet for likestilling av funksjonshemmede, 01.09.2021
9. Statsforvalteren i Trøndelag, 03.09.2021
10. NVE, 06.09.2021
11. Forbregd-Lein velforening, 06.09.2021
12. Trøndelag Fylkeskommunen, 09.09.2021

Høringsuttalelsene er i det følgende oppsummert og/eller *sitert* og kommentert:

REGIONALE MYNDIGHETER:

Sametinget, 06.08.2021: *Sametinget ser det som lite sannsynlig at det finnes ukjente automatisk freda, samiske kulturminner i tiltaksområdet. Vi har derfor ingen spesielle kulturminnefaglige innvendinger til planforslaget.*

Sametinget har forslag om endringer av reguleringsbestemmelse for å sikre aktsomhetsplikten.

Kommentar: Innspillet er ivaretatt i bestemmelsene.

Statens vegvesen, 23.08.2021: SVV er tilfreds med at planområdet er redusert og at øvrig areal nå henvises til forestående rullering av KPA.

Faglige råd:

- 1. Myke trafikanters tilgang til tilgrensende vegnett i vest (Rugdevegen/Orrevegen) bør reguleres og opparbeides som snarveg til eksisterende gang-/sykkelveg i sørvest.*
- 2. Kv. Hallemsåsen bør breddeutvides for å tåle økt trafikkmengde, maskinell vinterdrift samt gi reell møtemulighet for to personbiler med myke trafikanter i trafikkbildet.*
- 3. Frisiktsonen mot kv. Moholtvegen i vest må utvides til 6 x 45 m, jf. N100.*

Kommentar: Utforming av Hallemsåsen og siktforhold i kryss med Moholtvegen vil bli fulgt opp i etterfølgende utbyggingsavtale.

Mattilsynet, 27.08.2021: Mattilsynet er skeptisk til at Verdal kommune tillater oppføring av til sammen 19 nye boliger ved Leksdalsvatnet og stiller spørsmål ved om mulig forurensning av drikkevannskilden er tilstrekkelig risikovurdert. Mattilsynet kommer også med en rekke anbefalinger angående videre VA-planer.

Kommentar: De nye boligene ligger slik til i terrenget at nedløpsfeltet ikke vil være mot Leksdalsvatnet. Det er utarbeidet en ROS-analyse som følger planen. Kommunen har ikke vurdert det til å være nødvendig med ytterligere vurderinger knyttet til risiko for drikkevannskilden. Kommunen vil selv være utbygger av vannrenseanlegget som berører ytterkanten av hensynsonen og vil i den forbindelse ha stort fokus på å forhindre forurensning. Etter omarbeiding av reguleringsplanen vil de nærmeste nye boligene bli liggende enda lengre unna. Når det gjelder VA-planene vil kommunen ha tett dialog med utbygger om disse. De forholdene Mattilsynet peker på vil bli godt ivaretatt.

Statsforvalteren i Trøndelag, 03.09.2021: Statsforvalteren var i uttalelsen til planoppstart tydelige på at planarbeidet bør utsettes til kommuneplanrulleringen. De vurderer det likevel som akseptabelt at det nå gis en planavklaring av det kommunale vannrenseanlegget og et fåtall boliger. Område BFS1 som foreslås på dyrkbart areal vurderes som uheldig. Det vurderes også som uheldig at det ikke er satt av areal som buffer mellom boligene og dyrka mark. Statsforvalteren mener foreslåtte utnyttingsgrad for området er for lav og har også kommentarer til skrivefeil på plankart.

Det fremmes følgende innsigelse til reguleringsplanen:

1. Med hjemmel i jordlova § 9 fremmes det innsigelse til BFS1 samt manglende buffer mellom planlagte boliger og dyrka mark øst i planområdet.

Det fremmes følgende faglige råd til reguleringsplanen:

1. Det bør vurderes å øke antallet boenheter, jf. merknad ovenfor.
2. Bestemmelsene pkt. 3.8.1 og 3.8.2 samt plankart bør utformes enhetlig.

Kommentar: Forslagsstiller har revidert planforslaget og tatt ut område BFS1. I brev datert 22.10.2021 fra kommunen til Statsforvalteren har kommunen vedlagt revidert planforslag og redegjort for begrunnelsen for manglende buffersone mot dyrka marka. Innsigelsen er frafalt i brev fra Statsforvalteren datert 10.11.2021. I revidert planforslag er handlingsrommet for å bygge flere enheter justert slik at utbygger kan velge mellom minimums- og maksimums-utnyttning for de ulike delfeltene. Skrivefeilene er justert.

NVE, 06.09.2021: NVE mener det er bra at kommunen har lagt de geotekniske vurderingene og sikkerhet mot fare til grunn for utforming av planen, og har ingen kommentarer til konklusjonene i de geotekniske rapportene. NVE mener også det er bra at kommunen setter krav til håndtering av økt mengde overvann som kan bli konsekvenser av planlagt utbygging. Siden det er utfordringer med kapasitet på eksisterende ledningsnett anbefaler NVE at det blir vurdert behov for å kartlegge flomveier og sikre disse i videre prosess.

Kommentar: Innspillene fra NVE vil bli fulgt opp i det videre arbeidet med området. Kommunen vil ha stort fokus både på geoteknikk og overvannshåndtering i etterfølgende trinn.

Trøndelag Fylkeskommunen, 09.09.2021: Fylkeskommunen påpeker at etter endringen av planområde er planen ikke lenger i konflikt med den største kulturminnelokaliteten id. 273778 (helt i øst mot Leksdalsvegen). Planområdet omfatter fremdeles deler av id. 56529 og 16705, der disse er lagt inn som båndlagte områder i plankartet. Fylkeskommunen har innspill til noen justeringer av planbestemmelsene om kulturminner, samt noen språklige korreksjoner av skrivefeil på kart.

Kommentar: Innspillene fra fylkeskommunen er innarbeidet i revidert planutkast. Gravminne 56629 inngår ikke lenger i planområdet etter siste revidering.

RENOVASJON OG KOMMUNALE UTVALG OG RÅD:

Innherred Renovasjon, 19.08.2021: IR ønsker bunntømte containere på bakken som avfallssystem. De oppfordrer til dialog videre med utbygger om løsninger og detaljer.

Kommentar: Planen legger opp til renovasjonsløsning som ønsket. Det er planlagt videre dialog.

Trafikksikkerhetsutvalget, 31.08.21:

Det benyttes 4,5 m asfaltert bredde på offentlige kjøreveier. Det benyttes i tillegg ensidig kantstein. På vegen Hallemsåsen ønsker Trafikksikkerhetsutvalget at det anlegges ett asfaltert fortau, minimum bredde 2,0 m.

Kommentar: Utforming av Hallemsåsen og siktforhold i kryss med Moholtvegen vil bli fulgt opp i etterfølgende utbyggingsavtale.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede, 01.09.2021:

Rådet ønsker mer forpliktende formuleringer i bestemmelse 2.7 og savner også tydeligere vurderinger av universell utforming i planbeskrivelsen.

Kommentar: Krav om universell utforming vil bli fulgt opp videre i utforming av veganlegg og fellesarealer.

NABOER:

Jan-Olav Hegge (nabo), 09.07.2021 og 31.07.2021: Positiv til utbyggingen. Opptatt at det ikke blir gjennomkjøring i Orrevegen.

Kommentar: Det er ikke lagt opp til innkjøring fra Orrevegen.

Beboere i Orrevegen og Rugdevegen, 31.08.2021: Positive til nye boliger nær eksisterende boligfelt. De er bekymret for trafikksikkerheten langs Hallemsåsen og har følgende innspill:

- *Vegen Hallemsåsen utvides slik at to personbiler kan møtes også vinterstid, primært med et avmerket felt for gåene og syklende.*
- *Det anlegges minimum tre fartshumper på Hallemsåsen for å sikre at kjørende overholder fartsgrense på 30 km/t. Fartshumpene bør anlegges i løpet av 2021.*
- *Kryss Hallemsåsen/Molholtvegen flyttes eller utbedres slik at sikten blir tilfredsstillende.*
- *Det settes opp gatelys langs Hallemsåsen*

Kommentar: Utforming av vegen Hallemsåsen og siktforhold i kryss med Moholtvegen vil bli fulgt opp i etterfølgende utbyggingsavtale.

Forbregd-Lein velforening, 06.09.2021:

FLV er svært positiv til utvidelse av feltet. Opptatt av trafikksikkerheten langs Hallemsåsen og ønsker at denne utvides og at det oppmerkes for myke trafikanter på høyre side. Behov for tiltak for å bedre sikten i krysset Moholtvegen/Hallemsåsen.

Kommentar: Se kommentar over.

Endringer av planen etter offentlig ettersyn

Planområdet er endret etter innsigelse fra Statsforvalteren. Område som var angitt som BFS1 i høringsutkastet på nordsiden av Hallemsåsen er tatt ut. Planområdet er dermed noe mindre. Revidert planområde utgjør 28 daa. Område avsatt til frittstående småhusbebyggelse BFS1-4 tillater minimum 11 og maksimalt 17 nye tomter. På område BKS_1 tillates konsentrert småhusbebyggelse; - minimum 4 og maksimalt 8 boligenheter. Samlet vil planområdet gi mellom 15 og 25 nye boenheter avhengig av hvilken boligtetthet utbygger velger. Det åpnes for at boenheter kan være sekundærleiligheter for utleie tilknyttet eneboliger. Høringsutkastet åpnet for inntil 19 enheter totalt. Det reviderte planforslaget gir større handlingsrom mht. antall nye enheter. Planbestemmelsene er justert noe for å imøtekomme innspill i høringsrunden. Se kommentarer til dette over.

Vurdering:

De fleste forhold er vurdert ved første gangs behandling, se sak 59/21 møte Utvalg plan og samfunn 15.06.2021. Fagerli og Hallemsåsen er vurdert til å være godt egnet til boligformål. De nye tomtene vil være en utvidelse av eksisterende boligfelt. Det planlegges ny skole på nedsiden av Forbregdsvegen og nye tomter for familieboliger så nært ny skole forventes å bli attraktive. Det er kort avstand til Forbregd/Lein barnehage, dagens Stiklestad barneskole, Verdalsøra ungdomsskole og videregående skole (innen 4 km). Fra de nye boligene er det gang- og sykkelveg både til skoleanlegg, sentrum (ca. 5-6 km) og attraktive rekreasjonsområder. Området er sør-vestvendt og har fin utsikt over dalen og mot fjorden.

Det er i høringsperioden mottatt 12 uttalelser. Det ble gitt innsigelse til planen fra Statsforvalteren. Denne er imøtekommet og trukket i brev datert 10.11.2021. Faglige råd er innarbeidet i planforslaget så langt det er funnet anledning til det.

Resterende areal som inngikk i oppstartsvarselet vil bli vurdert inn i pågående arbeid med rullering av kommuneplanens arealdel.

Økonomi:

Planen utarbeides i et samarbeid mellom private forslagsstillere og Verdal kommune. Det vil bli utarbeidet utbyggingsavtale for å avklare løsninger og kostnader knyttet til infrastruktur for området. Planen legger til rette for utbygging av kommunalt vannrenseanlegg.

Miljø:

Konsekvensutredningen som inngår i planbeskrivelsen, samt tilhørende utredninger dokumenterer at foreslåtte utbygging ikke vil ha vesentlige negative konsekvenser for naturmangfold, naturverdier eller kulturminner.

Handlingsrom:

Kommunedirektøren har hatt tett dialog med forslagsstillerne gjennom hele prosessen og forslaget til plan som nå legges frem til sluttbehandling er en omforent løsning. Det vurderes som lite aktuelt å foreslå ytterligere endringer av planen.

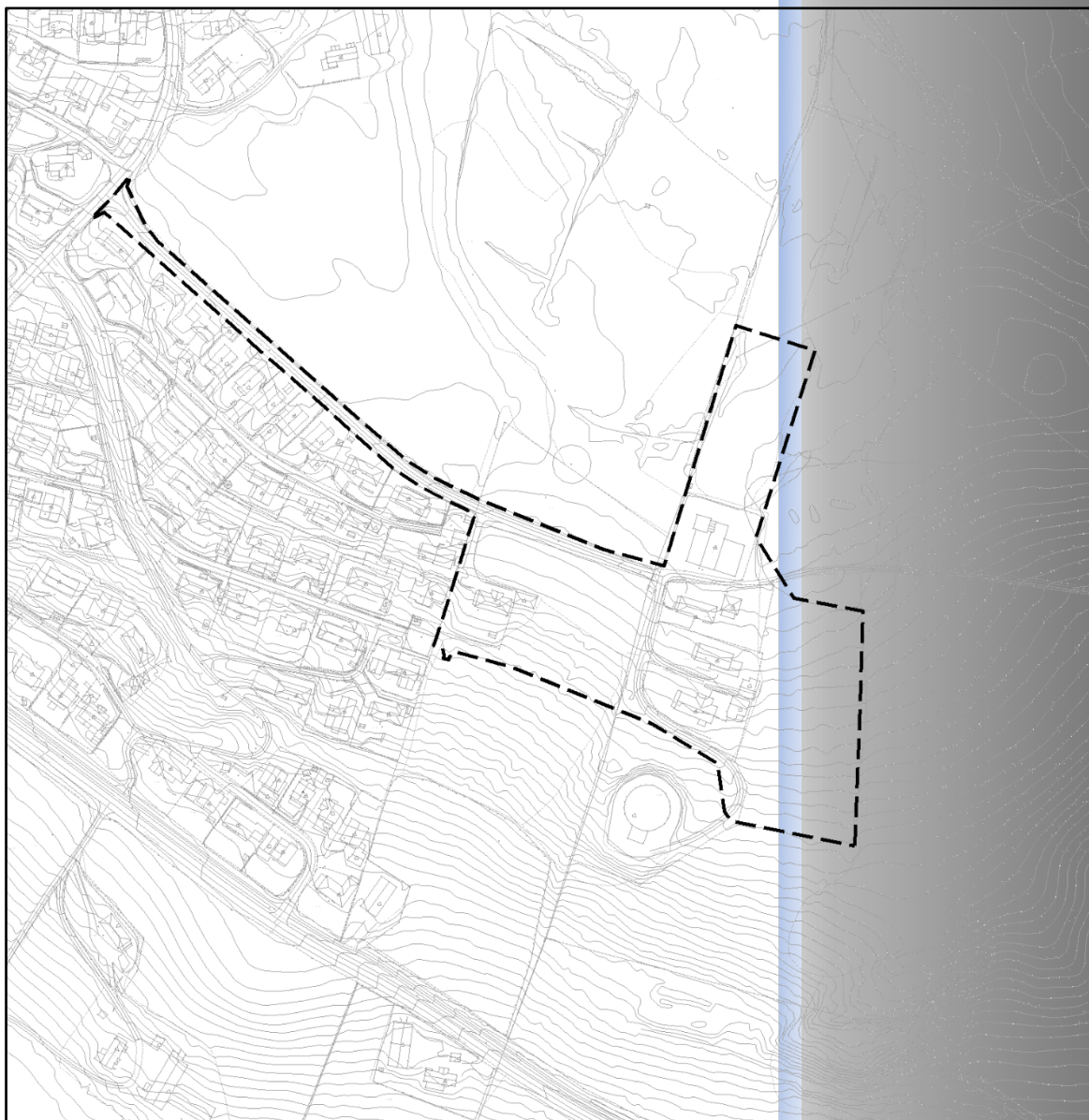
Konklusjon

Kommunedirektøren tilrår at vedlagte planforslag, med anbefalte justeringer, sendes til kommunestyret for sluttbehandling.

Datert 28/05/2021
Revidert 22.10.2021
PlanID: 2020002

Tverrsnitt

Planbeskrivelse_Detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen - Verdal

Oppdragsgivere:
KV4 utvikling AS
Johan Olav Valseth Lian

Org nr: 988 436 445

Karl Moen
Arkitekt
Tverrsnitt AS
Kirkehaug 8, 7656 Verdal
Tlf: 94877070
karl@tverrsnitt.no
Org nr: NO 920502512 MVA

Innhold|

1. Innledning	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Hensikten med planen	4
1.3 Utbyggingsavtaler.....	4
1.4 Krav om konsekvensutredning og behov for planprogram	5
2. Planstatus og rammebetingelser.....	5
2.1 Nasjonale føringer/styringsdokument.....	5
2.2 Regionale føringer/styringsdokumenter	6
2.3 Kommunale føringer/styringsdokumenter.....	7
3. Beskrivelse av planområdet og eksisterende forhold	7
3.1 Beliggenhet og størrelse	7
3.2 Planområdets avgrensning.....	8
3.3 Landskap.....	9
3.4 Trafikkforhold	10
3.5 Støy.....	11
3.6 Grunnforhold	11
3.7 Forurensset grunn.....	12
3.8 Naturfarer.....	12
3.9 Kulturminner	13
3.10 Landbruk	14
3.11 Barn og unges interesser	15
3.12 Teknisk infrastruktur.....	16
3.13 Biologisk mangfold/naturverdier	17
4. Beskrivelse av planforslaget	18
4.1 Planlagt arealbruk	18
4.2 Grad av utnytting	19
4.3 Bebyggelsens plassering og utforming.....	19
4.4 Parkering.....	20
4.5 Rekreasjonsområder	20
4.6 Tekniske infrastruktur.....	20
4.7 Støy.....	21
4.8 Energi.....	21
4.9 Barn og unges interesser.....	21
4.10 Kollektivtilbud	21
5. Konsekvensutredning.....	21

5.1	Generelt	21
5.2	Jordbruk/Jordvern og dyrkbar jord	22
5.3	Naturmiljø/Biologisk mangfold.....	23
5.4	Grunnforhold	23
5.5	Klimatilpasning	24
5.6	Tilgjengelighet; trafikkflyt, gang/sykkelnnett og kollektivnett.....	25
6.	Medvirkningsprosess	27
6.1	Prosess for planprogram	27
6.2	Planlagt fremdrift.....	27
7.	Hovedpunkter i høringsinnspill.....	28
7.1	Fylkesmannen i Trøndelag, brev datert 20.07.2020	28
7.2	Trøndelag fylkeskommune, brev datert 10.07.2020.....	29
7.3	Mattilsynet, brev datert 30.07.2020	30
7.4	Sametinget, brev datert 05.08.2020	30
7.5	NVE, brev datert 10.07.2020.....	30
7.6	Innherred renovasjon, brev datert 02.07.2020	30
7.7	Tensio, brev datert 24.06.2020	31
7.8	Verdal kommune, Landbruk, miljø og arealforvaltning, brev datert 03.07.2020.....	31
7.9	Forbregd-Lein velforening	31
7.10	Beboere i Ørrevegen og Rugdevegen, brev datert 13.07.2020 og 06.05.2020	31
7.11	Per Kristian Moen, Fagerlibakken 3	31
7.12	John Hallem, brev datert 01.07.2020	31
7.13	Stig Olav Kulstad, Fagerlibakken 1	32
7.14	SVV.....	32
8.	Referanser	32

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Tverrsnitt AS er engasjert av grunneierne KV4 Utvikling AS, som eier gnr/bnr 37/2, og Johan Olav Valseth Lian, som eier gnr/bnr 36/1 for å utarbeide detaljregulering for deler av området Fagerli og Hallemsåsen som en utvidelse av boligfeltet Forbregd/Lein. I tillegg er kommunen inn i planarbeidet for å regulere tomt til nytt vannrenseanlegg.

Planen utvikles med flere aktører/eiere i lag for å få fremme en helhetlig plan. Det sees som en fordel ift. å skape et sammenhengende område med bra flyt samt felles løsninger for infrastruktur og friareal.

I Verdal er det behov for mer familieorientert eneboligtomter utenfor, men i nærhet til sentrum. Planområdet gir et tilbud med høy kvalitet ift. plassering og omgivelser med utsikt, solforhold og nærhet til skole og naturområder. Et slikt attraktivt område bidrar også til å tiltrekke familier til å bosette seg i Verdal.

Det ble gjennomført oppstartsmøte med Verdal kommune den 03/06/20.

Oppstart av områdeplan for Fagerli var behandlet i det politiske utvalget Plan og samfunn 09/06/2020 - PS 51/20 med vedtak om positiv stilling til forslaget. Oppstart av områderegulering og forhandling om utbyggingsavtale ble kunngjort med en annonse i avisa Innherred den 13/06/2020 samt på kommunens hjemmeside der forslag til planprogram, planinitiativ og referat fra oppstartsmøte var tilgjengelig. Planprogram for denne planprosessen ble utarbeidet og lå ute til offentlig ettersyn i perioden 13.06.2020 til 01.08.2020. Planprogrammet var behandlet og fastsatt i UPS den 15/09/2020 - PS 069/20.

Omfanget av prosjektet var redusert og innsendes som detaljplan istedenfor områdeplan. Det begrunnes ved oppdagelse av dårlig grunnforhold over store deler av det opprinnelige område. Detaljplanen var behandlet og avvist i UPS møte den 18/05/2021 – PS 47/2021 med vedtak om at detaljplan fremmes kun for de øvrige området med kjøreadkomst fra Hallemsåsen.

Omfanget av prosjekter er nå redusert.

1.2 Hensikten med planen

Detaljreguleringen blir utarbeidet med det formålet å tilrettelegge for boligbebyggelse som en forlengelse av eksisterende boligfelt Forbregd/Lein. Det planlegges boligtomter for familieboliger samt et tettere område med kjederekkehus. Det er også inkludert område for nytt renseanlegg for Verdal kommune. Planen inkluderer tilhørende adkomstveg fra nordvest samt grøntarealer og lekeplasser. Ny boligbebyggelse fyller inn område mellom de eksisterende boligene samt strekker litt østover frem til dyrket areal.

1.3 Utbyggingsavtaler

Det kan være nødvendig med utbyggingsavtaler i forbindelse med utvidelse av teknisk infrastruktur og adkomst til området i forbindelse med utbedring av atkomstveien

Hallemsåsen (KV2295) til nordvest av planområdet. Det skal avklares videre med kommunen parallelt eller i etterkant av detaljreguleringen for området.

1.4 Krav om konsekvensutredning og behov for planprogram

I henhold til plan- og bygningslovens § 4-1 skal det utarbeides et planprogram ved varsling av oppstart av reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn.

Tiltaket er vurdert etter forskrift om konsekvensutredninger (FOR-2017-06-21-854).

Planområdet er tidligere regulert til LNRF areal.

Iht. forskriftens § 6, vedlegg I, pkt 25 faller planarbeidet inn under forskriften.

Planarbeidet var innledet derfor med utarbeidelse av et planprogram for å avklare rammebetingelsene for planforslaget i henhold til forskrift om konsekvensutredning.

Planprogrammet for denne planprosessen ble utarbeidet og har gjort rede for formålet med planen, planprosessen, medvirkninger, alternativer og behov for utredninger.

Konsekvensutredningen inngår i planbeskrivelsen og skal identifisere og beskrive faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Konsekvensutredningen skal også beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og om mulig, kompensere for vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn, både i bygge- og driftsfasen.

2. Planstatus og rammebetingelser

2.1 Nasjonale føringer/styringsdokument

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utvikling av nye, større boligområder må sees i sammenheng med behovet for infrastruktur. Det er nødvendig å ta vare på god matjord, men jordvernet må balanseres mot storsamfunnets behov.

I planleggingen skal det tas hensyn til overordnet grønnstruktur, forsvarlig overvannshåndtering, viktig naturmangfold, god matjord, kulturhistoriske verdier, estetiske kvaliteter og universell utforming og tilgjengelighet for alle. Kulturminner og kulturmiljøer bør tas aktivt i bruk som ressurser i by- og tettstedsutviklingen.

Kommentar: Retningslinjene blir nærmere vurdert i planarbeidet ved vurdering av utnyttelsesgrad/byggehøyder og utforming og omfang av anlegg for bil-/kollektiv-/sykkel og fotgjengertrafikk.

Benyttelse av styrende dokumenter for å ivareta retningslinjer:

- Plan- og bygningsloven
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Veileder om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven
- Relevante håndbøker – Statens vegvesen

Eksisterende infrastruktur frem til planarealet er bygd opp etter behov til eksisterende boligområdet. Videre vurdering gjennom planprosessen skal utrede for om eksisterende infrastruktur er av så pass omfang at det kan dekke ekstra behovet og om det kreves utvidelse.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging

Formålet med retningslinjene er blant annet å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Det skal vies spesiell oppmerksomhet på stor nokk arealer og anlegg for barn i nærmiljøet egnet for lek for ulike aldersgrupper som er sikret mot forurensing, støy trafikkfare og annen helsefare.

Kommentar: Retningslinjene blir tatt hensyn til under planlegging av området for å ivareta barn og unges interesser. Det er spesielt viktig for familie orientert boligområder.

Statlige planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene

Planretningslinjene skal sikre at kommunene går foran i arbeidet med å redusere klimagassutslipp, sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene og sikre at kommunene bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med å redusere klimagassutslipp.

Kommentar: Retningslinjene legger føringer for reguleringsplanen ved vurdering av type og omfang av bebyggelse, trafikkløsninger og krav som stilles til utbyggingen. Viser her også til Kommunedelplan for klima og energi, vedtatt 21.6.2010.

Rikspolitisk retningslinje T-1442 - Miljøverndepartementet, Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen.

Denne retningslinjen skal legges til grunn ved arealplanlegging og behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven i kommunene og i berørte statlige etater. Den gjelder både ved planlegging av ny støyende virksomhet og for arealbruk rundt eksisterende støyende virksomhet.

Kommentar: Forbredsvegen (FV6908) er aktuelle støykilder for planområdet. Det stilles krav på støy nivåer og løsninger til utbygging.

2.2 Regionale føringer/styringsdokumenter

Trøndelagsplanen 2019-2030 (vedtatt av fylkestinget i Trøndelag 12.12.2018)

Trøndelagsplanen skal vise i hvilken retning Trøndelag fylkeskommune vil at Trøndelag skal utvikle seg – hvor Trøndelag skal være i 2030. Trøndelagsplanen skal mobilisere til samarbeid og felles satsing for å få den utviklingen vi ønsker i regionen.

De valgte innsatsområde er *Bolyst og livskvalitet, Kompetanse, verdiskaping og naturressurser og Regionale tyngdepunkt og kommunikasjoner*.

Planprogram Regional plan for arealbruk, differensiert og bærekraftig arealpolitikk i Trøndelag (Høringsutgave, planen skal vedtas i april 2021)

Trøndelag fylkeskommune arbeider med en Regional plan for arealbruk, som skal vedtas i april 2021. Hensikten er å tydeliggjøre en bærekraftig og differensiert arealpolitikk, og å skape en forpliktende ramme for arealplanlegging i hele Trøndelag.

2.3 Kommunale føringer/styringsdokumenter

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030

Verdal kommunes visjon er Livskvalitet og vekst – bærekraftig samfunn – en god start på livet – rause og robuste livsmiljøer. Felles samfunnsdel for kommunene Levanger og Verdal. Samfunnsmålene er blant annet at kommunene skal være en utviklingskraft i en bærekraftig og robust del av Midt-Norge, være et godt samfunn å leve i hele livet med best mulig start i livet for barn.

Strategier for å oppnå det er blant annet:

- Tilrettelegge for differensierte botilbud som svarer til innbyggernes behov
- Stimulere til vakre og levende sentra og sikre arealer til trygge grøntområder, møteplasser og tilrettelagt infrastruktur.

En slik familie orientert boligområde som utvikles i en samfunnsansvarlig måte bidrar til målene i visjonen.

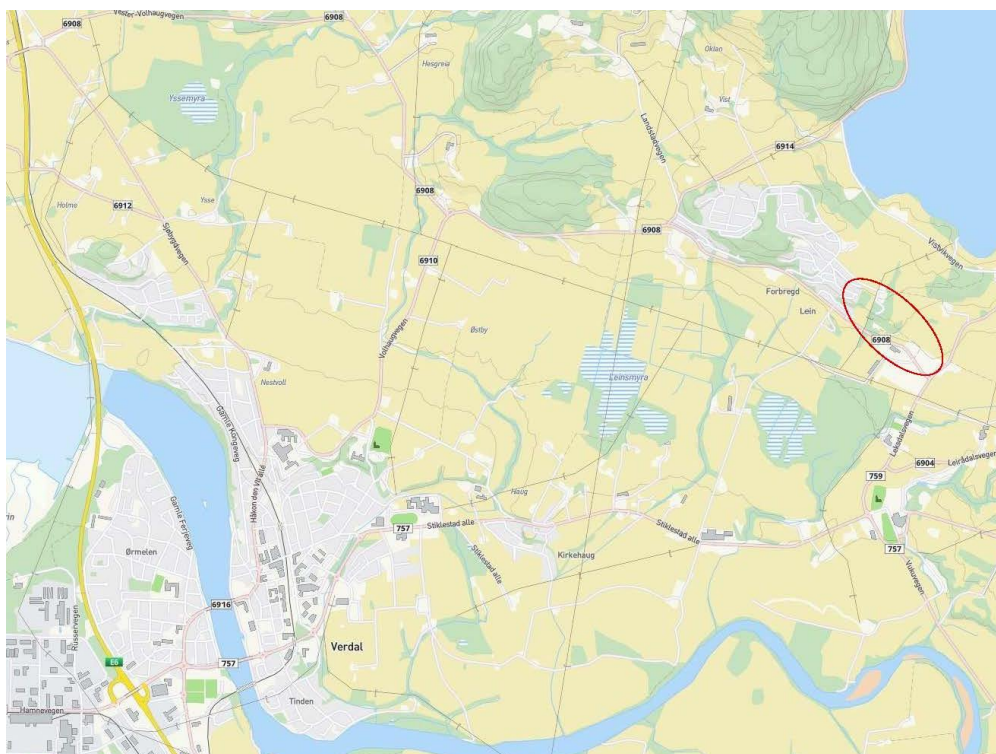
Overordnet planer og eksisterende regulering

Planområdet ligger i Kommuneplanens arealdel for Verdal, vedtatt 26.09.2011. I planene er området avsatt som nåværende LNRF areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag. Planen berøres også deler av reguleringsplan Gang-/sykkelveg Forbregd – Stiklestad vedtatt 11.10.1989. Tilstøtende boligareal areal omfattes av reguleringsplan Forbregd / Lein, del 1 vedtatt 16.11.1978.

3. Beskrivelse av planområdet og eksisterende forhold

3.1 Beliggenhet og størrelse

Planområdet ligger ca. 1,4 km nord for Stiklestad kultursenter og 6km fra Verdal sentrumsområdet.

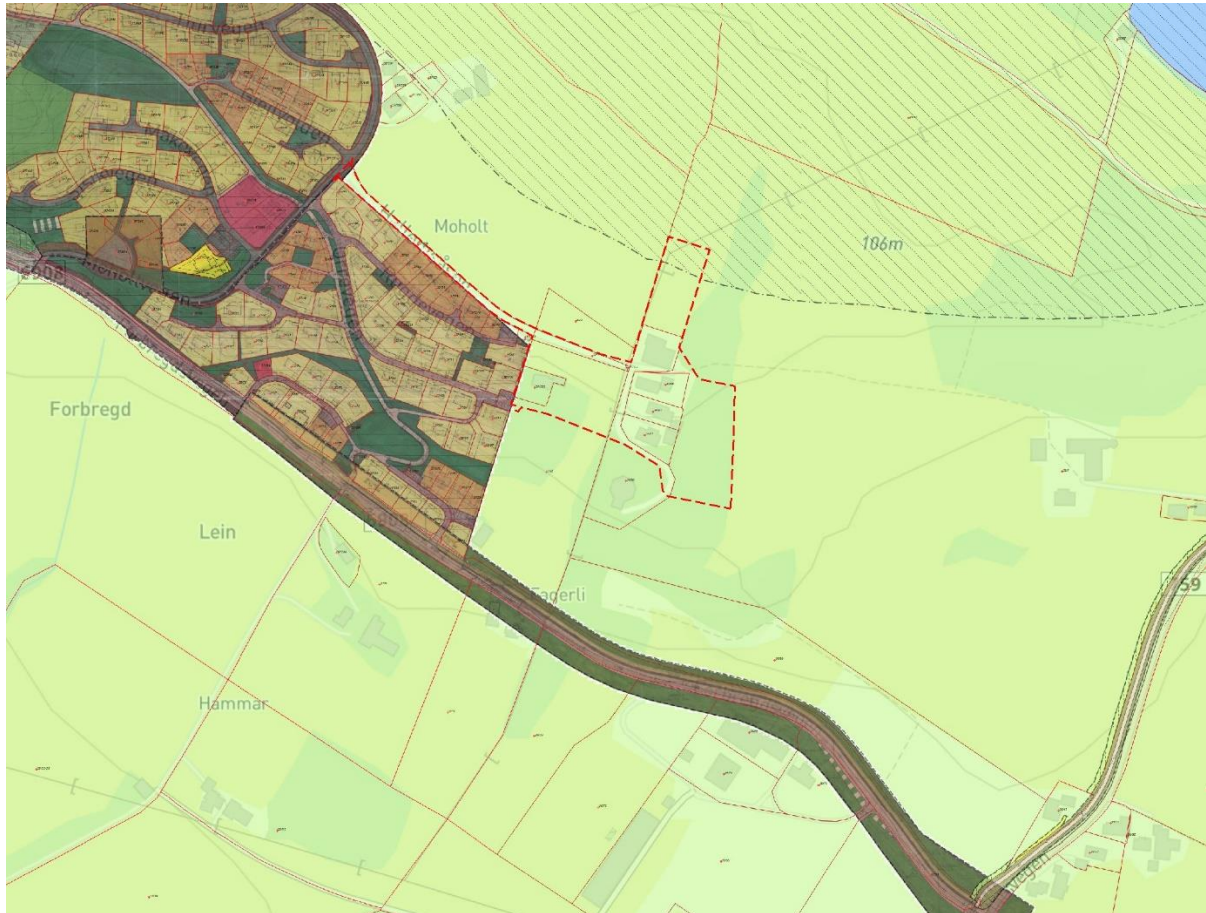

Planområdet omringet i oversiktskart

Planområdet utgjør omtrent 28 daa, og ligger på en sørvestvendt helning med utsikt ut over dalen og ned mot fjorden.

3.2 Planområdets avgrensning

Planområdet strekker fra boligområde Forbreg / Lein østover til dyrket areal og fra renseanlegget til nord ned til like sør for spredt eiendomsbebyggelse nord for vanntårnet. Mot nord og øst er området hovedsakelig avgrenset mot dyrket mark. Til sør blir avgrensning hovedsakelig i skogareal ca. 80m sør fra Hallemsåsen. Den vestlige avgrensningen er mot den eksisterende regulerte boligarealet, Forbreg / Lein. Det inkluderer også veien Hallemsåsen i forbindelse med adkomst med avgrensning til nord og sør av eiendomsgrenser og til vest av Moholtvegen.

Planområdet avgrenset med rød stiplet linje.

3.3 Landskap

Området skrår stort sett jevnt ned mot sørvest med et mindre flatt areal på nordligste del av planområdet.

Panorama sør og vest over fra øverste del av planområdet ved renseanlegget.

Østover fra vanntårnet, veien ned til venstre og skogareal sør for planområdet.

Panoramabilde fra nordvestlige hjørne av området, Hallemsåsen som leder til eksisterende renseanlegg til venstre og eksisterende enebolig tilhørende Forbreg / Lein til høyre.

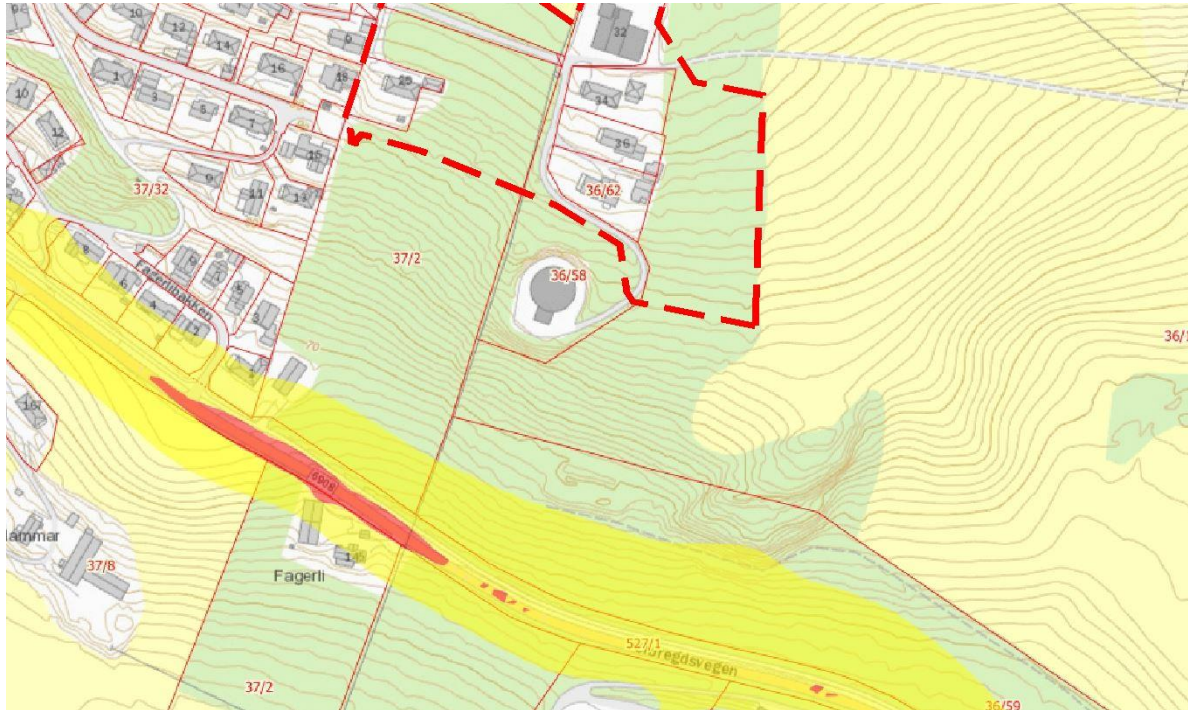
3.4 Trafikkforhold

Adkomsten til området skjer med utvidet bruk av den eksisterende vei Hallemsåsen (KV2295) som kobler til Moholtvegen og videre ned til Forbregdsvegen. Fartsgrensen er 30km/t. Den asfalterte vegbanen for Hallemsåsen er på ca. 3,8m. Det er i tillegg ca. 50cm skulder på hver side som er hovedsakelig dekket med gras. Dette gir en total bredde på ca. 4,8m. Det blir dermed mulighet for de fleste bilene å møte på vegen og passere. Lastebiler vil kreve møteplass.

Myke trafikanter har i nærområdet gang- og sykkelveg gjennom Forbreg / Lein og videre ned til Forbregdvegen med gang- og sykkelveg begge retninger helt frem til Verdal sentrum. Det foreligger også en gårdsveg østover gjennom Vestre Hallem ned til Leksdalsvegen med gang- og sykkelveg både nord og sørover.

3.5 Støy

Det er ingen støykilder i nærheten av planområdet. Planområdet ligger langt ifra støysonen for vegtrafikkstøy fra Forbregdsvegen.

Støykart påtegnet planområdet

3.6 Grunnforhold

NGUs løsmassekart viser at hele planområdet består av randmorene. Grunnundersøkelser har påvist ustabil leire lenger ned i terrenget utenfor planområdet med god avstand.

NGU løsmassekart påtegnet planområdet med svart strek som skiller areal til nord med tilstrekkelig geoteknisk stabilitet.

3.7 Forurenset grunn

Sweco Norge har utført en miljøteknisk grunnundersøkelse for forurenset grunn som en del av tidligere planlagt områdeplanen.

Det nye reduserte planområdet ligger utenfor undersøkelsesområde og var vurdert å ikke ha krav til undersøkelse.

3.8 Naturfarer

Flom

Planområdet er på en høyde og en plassering i terrenget slik at det er ingen fare for flom.

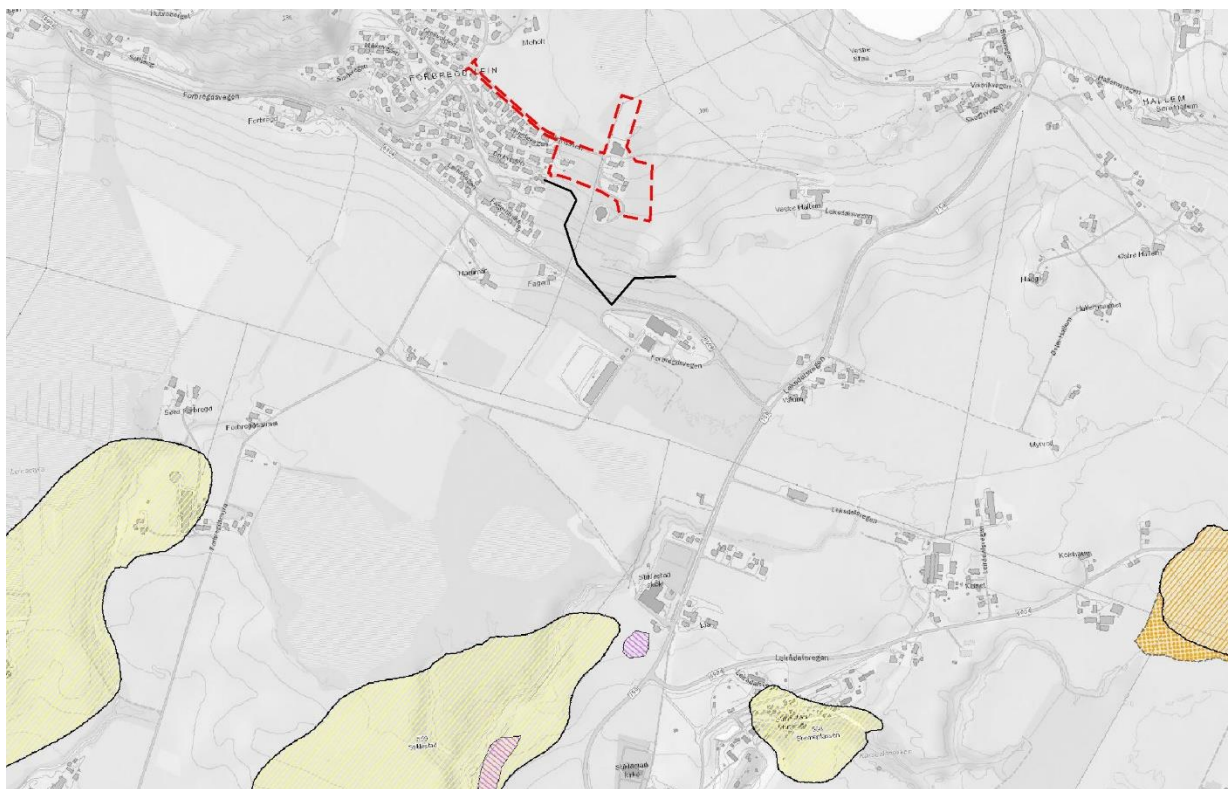
Skred

Området er ikke registrert i NVEs farekart i forhold til snøskred eller jord/steinras. Det er god avstand til registrerte fareområder for kvikkleire. Nærmeste løseområde, 'Stiklestad' ligger

ca. 500m fra planområdet og faregraden er vurdert som middels i faregradskartet til NVE. Kvikkleiområdene i nærheten ligger nedenfor planområdet med tilnærmet flatt terreng mellom.

Det er utført grunnundersøkelser av Sweco i planområdet og tilstøtende arealer ovenfor og nedenfor Forbregdsvegen og det er avdekket kvikkleir. Det er påtegnet en svart linje som skiller mellom areal til sør som Sweco vurderer som ustabil og areal til nord som er vurdert til å ha tilstrekkelig ivarettatt sikkerhet mot kvikkleireskred i tråd med sikkerhetskravene i TEK17.

Viser her til rapporter; Stabilitetsvurdering og Notat fra prøvegraving utført av Sweco.

NVEs faregradskart kvikkleire

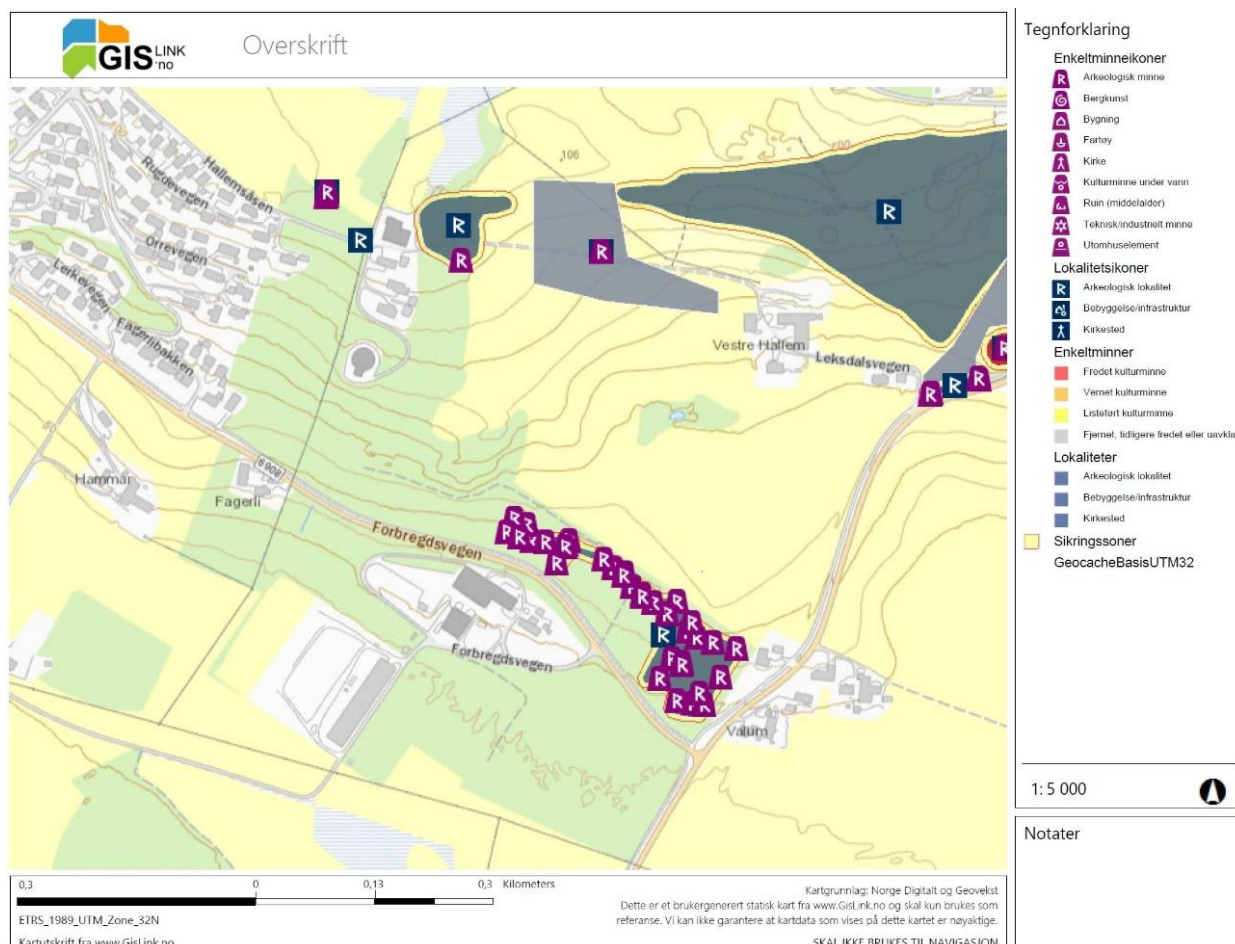
3.9 Kulturminner

Riksantikvarens database for kulturminner har registreringer av automatiske fredede kulturminner innenfor eller i nærheten av nordlige og østlige deler planområdet.

Fylkeskommunen har gjennomført en kontrollregistrering av de registrerte kulturminnene utenfor planområdet lengst nord. De har oppdaget behov for å justere avgrensningen for gravfeltet til nord i området. Ved samme anledning gjorde de også en overflaterregistrering samt noen prøvestikk med spade i utvalgte deler av planområdet. Ved overflaterregistreringen ønsket de å gjennomføre søkesjakt og prøvestikking i områdene nord og vest for renseanlegget, samt ved Forbregdsvegen.

Søkesjaktning og prøvestikking er gjennomført og det foreligger, fra Trøndelag fylkeskommunen, 'Rapport fra arkeologisk registrering'. Registreringer er også påført kulturminnekartet.

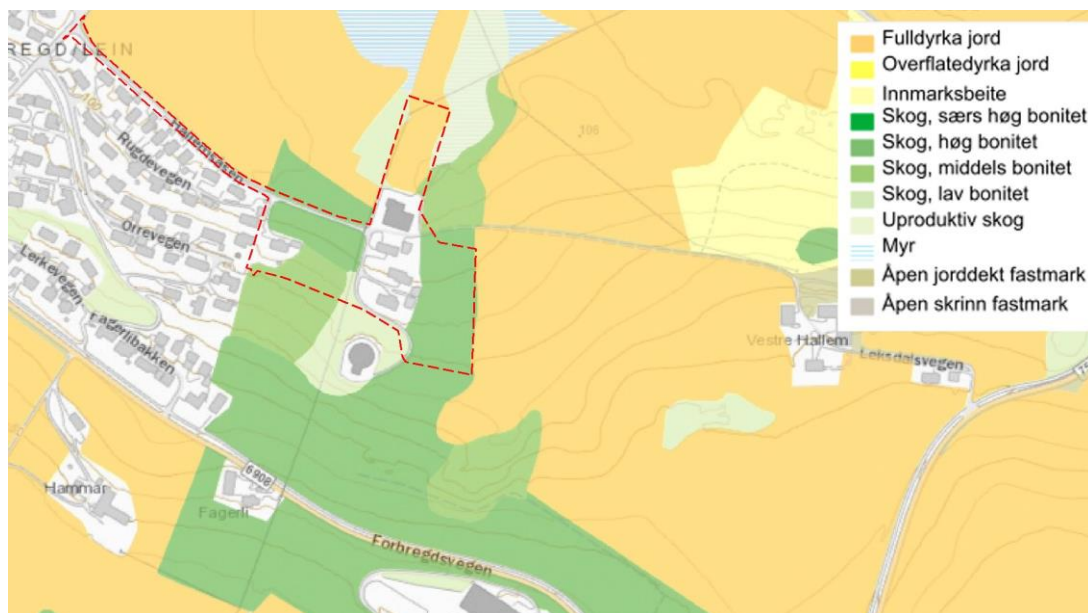
Justering av størrelsen av planområdet fører til at registreringer i sørøstlige området frem til Leksdalvegen (FV759) og båndleggingsone for gravfeltet til nord er ikke lenger inkludert i planområdet.

Gislink kulturminnekart

3.10 Landbruk

Planområdet er hovedsakelig skogdekket med mest barskog og delvis lauvskog med middels til høg bonitet. Gislink sitt dyrkbare jordkart viser til at store deler av planområdet er dyrkbart.

Gislink arealresurskart

Gislink dyrkbar jord

Viser her til punkt 5.2 'Jordbruk/Jordvern og dyrkbar jord' i konsekvensutredning.

3.11 Barn og unges interesser

Innenfor planområdet eksisterer det ingen opparbeidet areal tilrettelagt for barn og rekreasjon. Det er flere grøntområder som er godt egnet for rekreasjon og lek i nærheten. Dette gir planområdet gode muligheter for aktiviteter, lek og rekreasjon for de unge. Det er kort avstand til Forbregd/Lein barnehage og Stiklestad barneskole med Verdalsøra barneskole på 5km avstand og videregående skolen på ca. 4km avstand. Alle er tilgjengelige med gang- og sykkelvei som går langs Forbregdsvegen og videre i begge retninger.

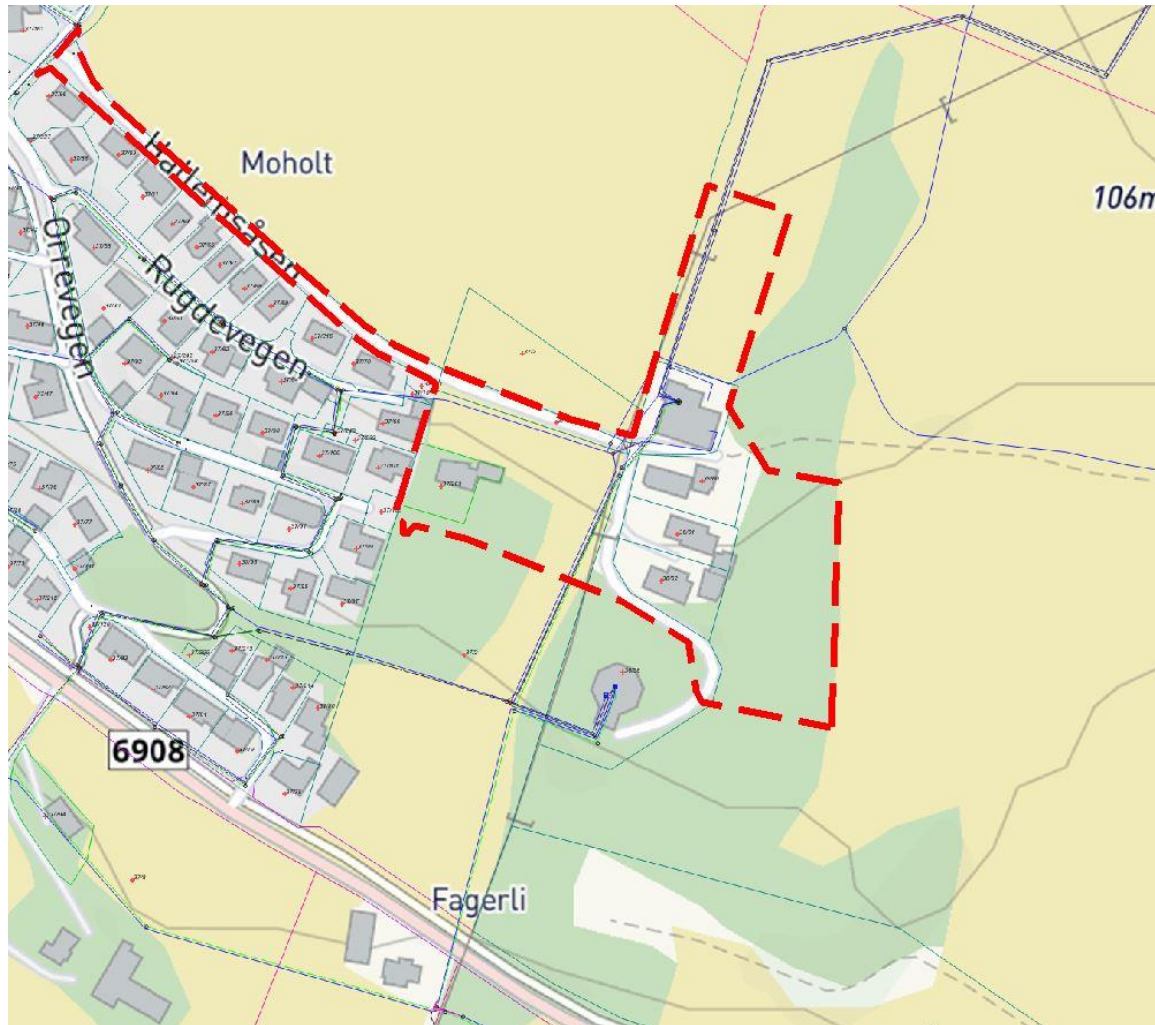

Flybilde påtegnet planområdet med rød stiplet sirkel som vises ca. 10 min gangavstand avhengig av sti og vegtilkoblinger.

3.12 Teknisk infrastruktur

Området blir tilknyttet offentlig ledningsnett for vann og avløp i området.

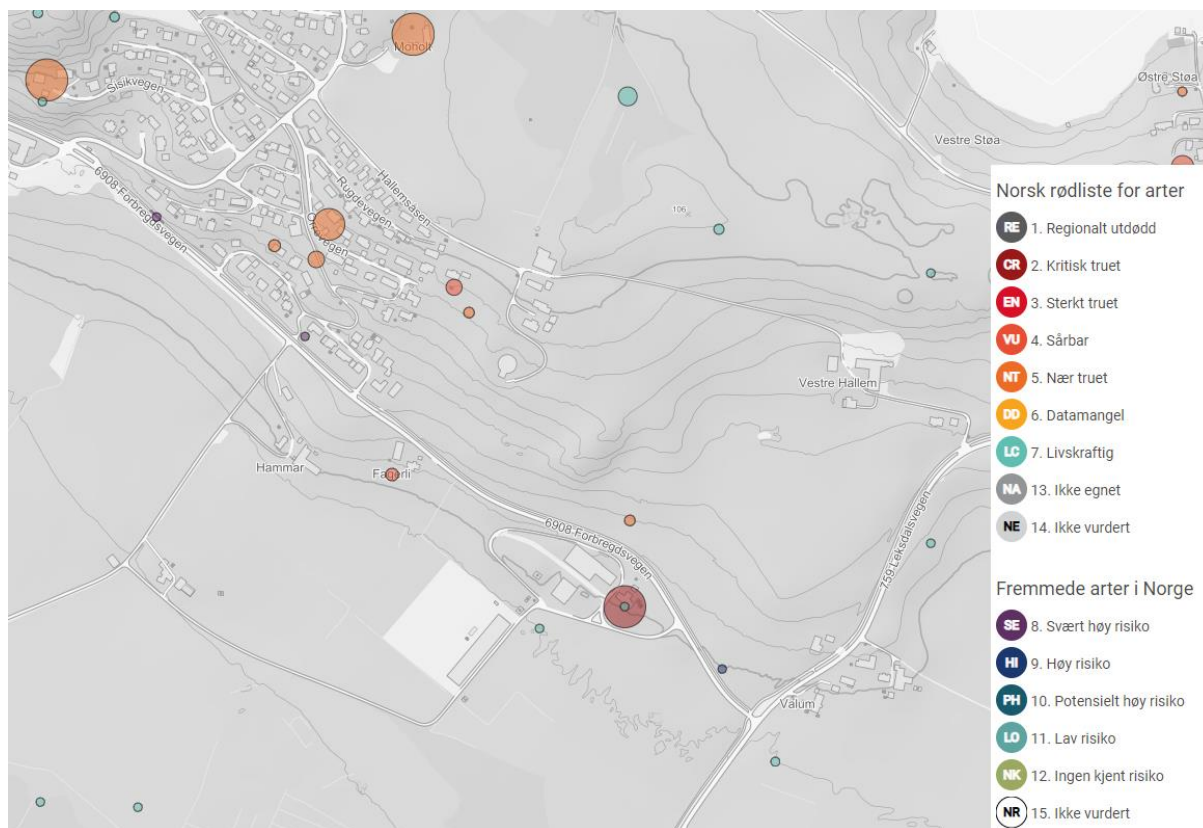
Det ligger hovedledninger for vann fra renseanlegget som skal hensyntas. Bygging over eller i nærheten til eksisterende ledninger tillates ikke. Det ligger også høyspentledninger gjennom området som har en sikringssone på 15m (dvs. 7,5m på hver side målt fra senterlinje) der bygging ikke tillates.

VA kart

3.13 Biologisk mangfold/naturverdier

Med utgangspunkt i Naturbasekartet fra Miljødirektoratet ser vi at området ikke ligger innenfor registrerte forekomster av områder som er viktige for biologisk mangfold og eller for enkeltarter. Det er dessuten registrert noen fuglearter av forvaltingsinteresse innom planområdet samt en fremmed art, men ingen rødlistearter.

Artsdatabank kartutskrift

Det er utført biologisk kartlegging for området av Allskog.

Viser her til punkt 5.3 'Naturmiljø/Biologisk mangfold' i Konsekvensutredningen.

4. Beskrivelse av planforslaget

4.1 Planlagt arealbruk

Området reguleres til følgende formål og hensynssoner:

Bebyggelse og anlegg:

- Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse BFS_1 til BFS_6 (1111)
- Boligbebyggelse – konsentrert småhusbebyggelse BKS_1 (1110)
- Energianlegg BE (1510)
- Vannforsyningsanlegg o_BVA (1541)
- Renovasjonsanlegg f_BR_1 til f_BR_3 (1550)
- Uteoppholdsareal f_GU (1600)
- Lekeplass f_BL (1610)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:

- Kjøreveg o_SKV, f_SKV og SVK (2011)

- Annen veggrunn – teknisk anlegg o_SVT (2018)
- Annen veggrunn – grøntareal o_SVG, f_SVG (2019)

Grønnstruktur:

- Friområde GF (3040)

Hensynssoner:

- Sikringsone - Nedslagsfelt drikkevann H110
- Sikringsone – frisikt H140
- Faresone – Høyspenningsanlegg/kabler H370
- Båndleggingsone – Båndlegging etter lov om kulturminner H730

Planen utvikles med flere aktører/eiere sammen for å fremme en helhetlig plan av et større område. Planområdet blir hovedsakelig tilrettelagt for blandet boligbebyggelse og skal inneholde tilstrekkelig felles uteoppholdsarealer samt nødvendig infrastruktur og sikringssoner. En del av området blir også tilrettelagt for offentlig vannforsyningsanlegg.

4.2 Grad av utnytting

Bebygd areal (BYA) beregnes etter Norsk Standard NS-3940.

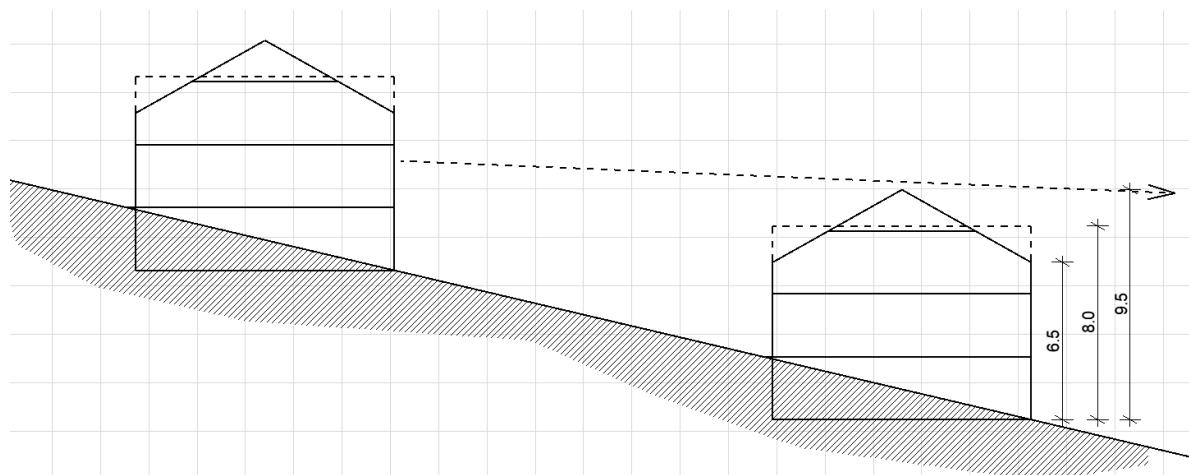
Grad av utnytting innenfor området for frittstående småhusbebyggelse BFS1 til BFS4 er (%BYA) = 45% begrenset til maks 300m² BYA. Området har et totalt areal på ca. 7,8 daa fordelt i minimum 11 og maksimum 17 tomter. Dette gir en gjennomsnittlig tomt størrelse fra 709m² ned til 460m² og en boligtetthet fra ca. 1,4 opp til 2,2 boligheter per daa. Her åpnes det også for sekundærleiligheter tilknyttet eneboliger. Noe som tilpasses nye og voksende familier som kan få litt ekstra inntekt samt vokse inn til det ekstra arealet.

Grad av utnytting innenfor området for konsentrert småhusbebyggelse BKS_1 er (%BYA) = 50%. Området har et areal på 1,8 daa. og åpner for minimum 4 og maksimum 8 boligheter til sammen. Det blir opp til 4,4 boligheter per daa. Det planlegges 4 kjederekkehus i området med tilhørende sekundærleilighet.

4.3 Bebyggelsens plassering og utforming

Bebyggelsen plasseres innenfor byggegrenser vist på plankartet. Det er lagt inn byggegrenser rundt hvert byggeområde som gir muligheter for justering av plassering og utforming av bebyggelsen etter behov. Det er også beskrevet unntak for garasjer og frittstående bebyggelser under 50m². De kan plasseres inntil 1m fra tomtegrenser uten nabosamtykke og med portvegg minimum 5,0 meter fra vegkant eller sidevegg 2,0 meter fra veg/fortauskant langs kommunal veg og felles adkomstveger.

Grunnet terrengforhold og ønske om å beholde god utsiktsforhold for mest mulig boliger planlegges det en høydebegrensning på 2 etasjer med sokkel/underetasje. Dette gjennomføres med krav om at høyden måles fra bygningens høyeste fasade. Bebyggelser skal også mest mulig tilpasses eksisterende terreng.

Forenklet snitt som viser utsiktsforhold med typisk terreng for området påtegnet maks byggehøyder.

4.4 Parkering

Parkering blir løst på egen tomt, men det åpnes for felles parkeringsløsninger for områder avsett til konsentrert boligbebyggelse. Eneboliger skal ha minimum to parkeringsplasser for biler og sykler og sekundærleiligheter skal ha en plass for bil og sykkel.

Det er også viktig med fremtidsretting så det planlegges for mulighet til etablering av ladestasjoner for biler og sykler.

Parkeringskrav og infrastruktur for ladestasjoner er sikret i bestemmelser for området.

4.5 Rekreasjonsområder

Det er regulert inn 3 småbarnslekeplasser plassert for å sikre at maksimum avstand på 100m fra hver enebolig ikke overstiges. Områdene er over 150m² sammenhengende areal og fungerer som samlingssteder og lekeplasser for mindre barn. Det er også inkludert et større sammenhengende felles uteområde på over ca. 0,6 daa i forbindelse med lekeplassen midt i planområdet.

Lekeplassene og fellesutearealene skal være felles for fremtidige tilknyttende arealer utenfor planområdet der det er hensiktsmessig. Det er også god tilknytting til flere naturområder i nærheten.

4.6 Teknisk infrastruktur

Det er generelt gode tilkoblingsmuligheter for alle typer teknisk infrastruktur da planområdet ligger nært et eksisterende boligfelt.

Vann- og avløpskart viser gode koblingsmuligheter for vann og avløp. Overvannsberegninger viser til kapasitetsproblemer for overvann og beskriver behov for fordrøyning. Dette er sikret i bestemmelser. *Viser her til KU §5,6.*

Det planlegges adkomst langs veien Hallemsåsen til nordlige deler av planområdet.

I forhold til håndbok N100 SVV er veien Hallemsåsen tilfredsstillende for adkomst uten videre tiltak. *Viser her til KU §5,6.*

Veiene videre innom planområdet planlegges som boligater og skal ha fartsgrense på 30km/t.

Frisiktområder etter krav er sikret på plankartet og i bestemmelser.

4.7 Støy

Krav til støyforhold er omtalt i bestemmelser for området der det er vist til grenseverdiene gitt i tabell 3 i Klima- og miljødepartementets retningslinje T-1442/2018.

Økt støy i forbindelse med økt trafikk langs veien Hallemsåsen er vurdert og omtalt i *KU §5,6.*

4.8 Energi

Det skal etableres en ny nettstasjon for området etter anbefaling fra Tensio. Nettstasjonen kan plasseres innom sikringssone for høyspent luftlinje med minimum avstand på 5m fra senterlinje. Den er påført plankartet med tilhørende sikringssone kombinert med sikringssonen for høyspentluftledningen.

4.9 Barn og unges interesser

Det er sikret i bestemmelser for området, bra miljø for barn i forbindelse med tilfredsstillende uteareal for lek og opphold samt sikker forbindelser inn og ut av planområdet for myke trafikanter. Det planlegges også ny Stiklestad skole i nærheten. Det er også god tilgang til grøntområder i nærheten og turmuligheter i alle retninger.

4.10 Kollektivtilbud

Området ligger innenfor kort gangavstand (ca. 600m) fra nærmeste bussholdeplass ved krysset mellom Moholtvegen og Forbregdsvegen.

5. Konsekvensutredning

5.1 Generelt

Jf. det utredningsbehovet som er fastsatt i planprogrammet er det påpekt problemstillinger og temaer som er beslutningsrelevante når det gjelder å avgjøre om området er egnet for tiltaket, og de forholdene som skal utredes nærmere før behandling av planforslaget.

Relevante konsekvenser vurderes både i planområdet og i influensområdet (påvirkningsområdet). Det gis i tillegg omtale av eventuelle avbøtende tiltak og effekt av disse.

5.2 Jordbruk/Jordvern og dyrkbar jord

Kartutsnitt fra NIBIO viser at stor deler av planarealet er dyrkbar jord og at planområdet avgrenser mot fulldyrket mark til nord og øst.

Jordloven §9 beskriver at «det i særlege høve» kan gis dispensasjon fra jordvernet dersom man etter «ei samla vurdering av tilhøva finn at jordbruksinteressene bør vika». Med andre ord, når samfunnsinteresser blir satt opp mot hverandre kan jordvernet vike om andre samfunnsinteresser blir vurdert å være viktigere.

Kartutskrift nedenfor viser at størst del av dyrkbart areal i planområder er i verdiklasse 1, noe verdi. Dvs. ikke tidligere dyrket, ikke selvdrenert og blokkrik. Det er da ikke lett omdisponert til fulldyrket mark.

NIBIO Verdiklasser for dyrkbar jord

Det blir stør samfunnsmessige fordeler med å omdisponere planområdet til boligbygging. Å tilrettelegge for boligbygging her reduserer press på allerede oppdyrket fulldyrka jord av bra kvalitet i andre deler av kommunen. Det eksistere også alt av nødvendige infrastruktur i direkte tilknytting til planområdet. Det planlegges også ny Stiklestad skole sør for planområdet og boliger i nærheten til skole har åpenbar samfunnsmessige fordeler. Planområdet blir også en naturlig forlengelse av et eksisterende boligfelt.

5.3 Naturmiljø/Biologisk mangfold

Arealet innenfor planområdet består i all hovedsak av ung produksjonsskog av gran på østlige deler og juletreplanting på vestlige deler.

Det er utført biologisk kartlegging for området av Allskog som inkluderer areal utenfor planområdet ned til Forbregdsvegen og øst til Leksdalsvegen. Innom planområdet er det ingen rødlistearter eller viktige naturtyper registrert under befarings.

Det er registrert funn av en fremmed art med høy risiko for spredning som må vies oppmerksomhet ved eventuell utbygging. De kraftigste forekomstene er utenfor planområdet.

Eventuell massehåndtering under anleggsperioden, herunder vurdering av fare for spredning av fremmede arter er tatt hensyn til i bestemmelser.

Viser her til dokument:

- Rapport Stiklestad-utvidelse boligfelt MILJØKVALITETER.pdf

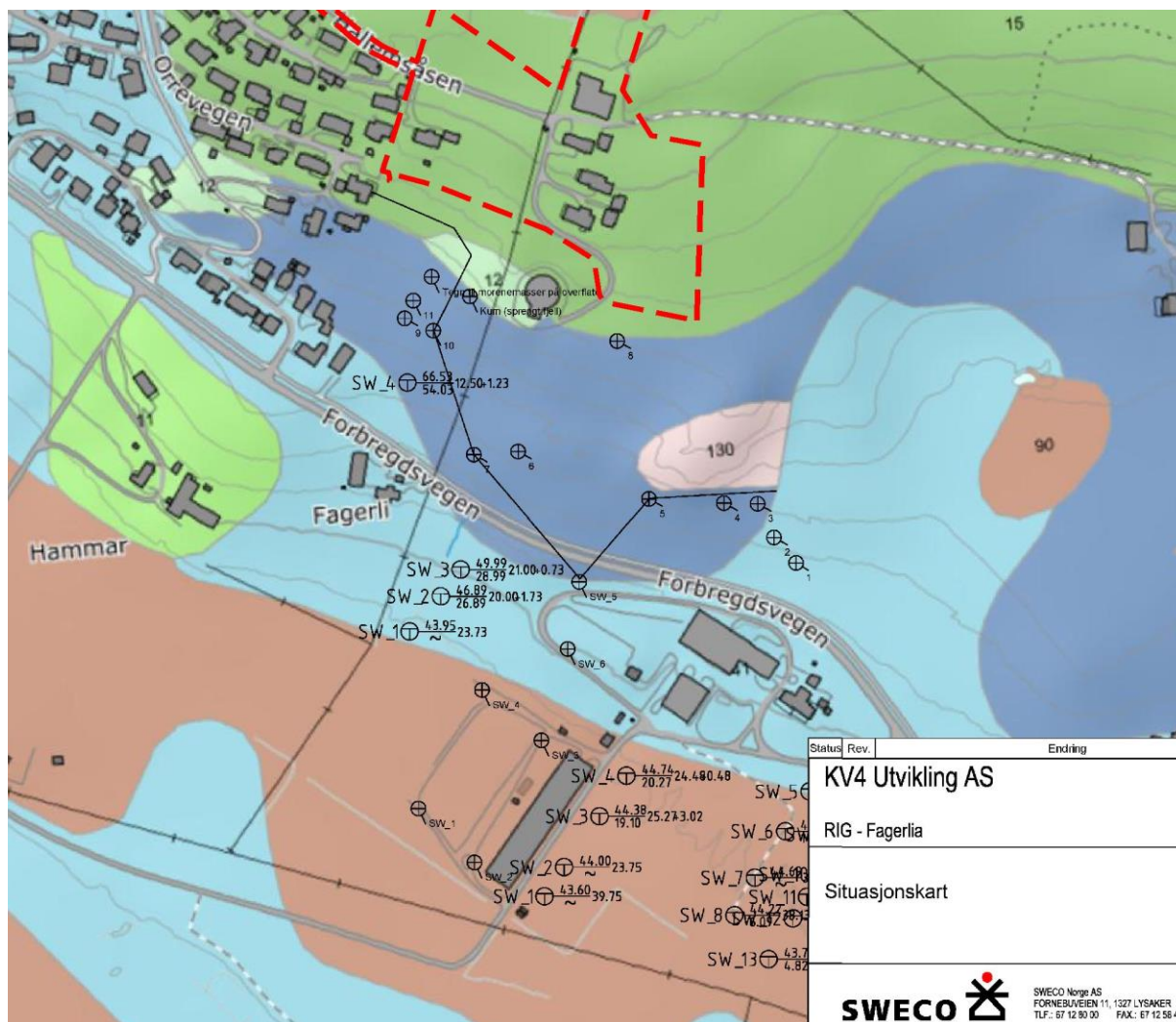
5.4 Grunnforhold

NGUs løsmassekart viser at planområdet består av randmorene i sin helhet. Nedenfor planområdet til sør finnes det marin strandavsetning og tykk havavsetning.

NVE's aktsomhetskart viser at planområdet ikke er skred- eller rasutsatt samt at det er ingen registrert kvikkleir områder i eller i nærheten.

Sweco har utført geoteknisk undersøkelse og stabilitetsvurdering av planområdet og areal til sør nedenfor planområdet. Det er oppdaget arealer som har leir med lav fasthet (kvikkleir). Kartutsnittet nedenfor viser en svart strek som skiller områder med fare for områdeskred fra områder som har blitt vurdert til å ha tilstrekkelig ivarettatt sikkerhet mot kvikkleireskred i tråd med sikkerhetskravene i TEK17.

Planområdet er stabil og kan bebygges uten videre utredning.

Kartutsnitt fra Sweco på tegnet planområdet med rød stiple linje.

Viser her til dokumenter fra Sweco:

- G-01 Stabilitetsvurdering med vedlegg
- G-02 Notat prøvegraving

5.5 Klimatilpasning

Planområdet tilhører nedbørsfelt som drenerer til to bekker, Brokskitbekken og Bjartnesbekken som er også gytebekker for sjørret. Overvannet i planområdet infiltreres per i dag ned i grunn.

Det er utført overvannsberegninger for området tidligere omtalt som B1 som tilsvarer områder BFS_1 til BFS_3, BFS_5 og BFS_6 i dagens planområde. Oppsummering i rapporten beskriver at overvannsmengden fra området overstiger kapasiteten og anbefales fordrøyning som løsningen.

Det er tilført en bestemmelse om fordrøyning og krav til dimensjonering etter VA normen i bestemmelser.

Viser her til Rapport:

- *Vurdering av overvann Fagerli og Hallemsåsen utarbeidet av Norconsult.*

5.6 Tilgjengelighet; trafikkflyt, gang/sykkelnnett og kollektivnett

Med nye boligbebyggelse blir det økt trafikk mengde. Adkomst til planområdet blir med utvidet bruk av eksisterende vei Hallemsåsen (KV2295) som kobler til Moholtvegen og videre ned til Forbregdsvegen.

Hallemsåsen blir, etter håndbok N100 SVV, tolket som et øvrige lokal vei og tillater en ÅDT opp til 300 med en bredde på 3,5m med 0,5m skulder. Eksisterende asfaltert veibanen er på ca. 3,8m bred med ca. 50cm skulder på hver side som er hovedsakelig dekket med gras. Veien tilfredsstiller anbefalinger til SVV og med en total bredde på 4,8m blir det mulig for personbiler som møter på veien å passere. Med lastebiler kreves det mer bredde for enkelt passering.

Det er inkludert krav til etablering av møteplass langs Hallemsåsen i bestemmelser som skal sikre enkelt passering uten krav til rygging.

Veien har lav fartsgrense, 30km/t, som fører til at myke trafikanter kan dele vegen med biler.

Lav fartsgrense og lav trafikkmengde fører til lite vegstøy. En forenklet vurdering vises at den forventet økning i trafikken med planlagt utbygging føres ikke til en urimelig økt mengde trafikkstøy.

Håndbok V713 SVV beskrives at i boligområder utløser 1 person 1 biltur per døgn med en variasjon fra 0,5 til 1,5 bilturer. For området BFS_1 til BFS_4 og BKS_1 er det planlagt 19 boliger der 15 har mulighet for 1 sekundærleilighet. Med 19 nye familie boliger (4 personer) og 15 sekundærleilighet (1 person) kan det sees at det blir ca. 91 nye beboere i planområdet. Dette utløser en gjennomsnittlige økt trafikkmengde på 91 bilturer per døgn (ÅDT). Med de 4 eksisterende boliger blir det (med samme utgangspunkt) en total forventet ÅDT på 111.

Med bruk av sjablong metoden for beregning av trafikkstøy med korreksjoner for trafikkmengder og fart fra 'Danish road institute rapport 147' vises det at gul støysone blir 3,6m fra senterveg. Med en vegbredde på 4,8m havner gul støysone 1,1m utenfor vegkanten som er innenfor tomtgrense for vegen og berører da ikke eiendommene langs Hallemsåsen.

Tabell 46: Sjablon Myk mark

Avstand i m fra senterlinje av veien til ytterkant av rød og gul sone																
Andel tunge %	0				3				5				7			
Hastighet km/t	50	60	70	80	50	60	70	80	50	60	70	80	50	60	70	80
ADT	Sone															
500	Rød	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6
	Gul	16	19	23	30	16	19	25	35	16	19	25	40	16	19	30
1000	Rød	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	<6	6
	Gul	18	30	40	50	20	35	45	50	22	35	45	55	24	40	50
2000	Rød	<6	6	8	9	<6	7	9	14	<6	7	10	15	<6	8	11
	Gul	35	50	60	65	40	50	60	70	40	50	65	75	45	55	65
4000	Rød	6	11	17	24	8	13	20	30	8	14	21	30	9	15	23
	Gul	55	65	80	90	55	70	85	100	60	70	85	100	60	75	90
8000	Rød	15	23	35	45	16	25	40	45	18	30	40	50	19	30	45
	Gul	75	90	110	125	75	95	115	135	80	100	120	145	80	105	125

Utsnitt fra 'Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012)'

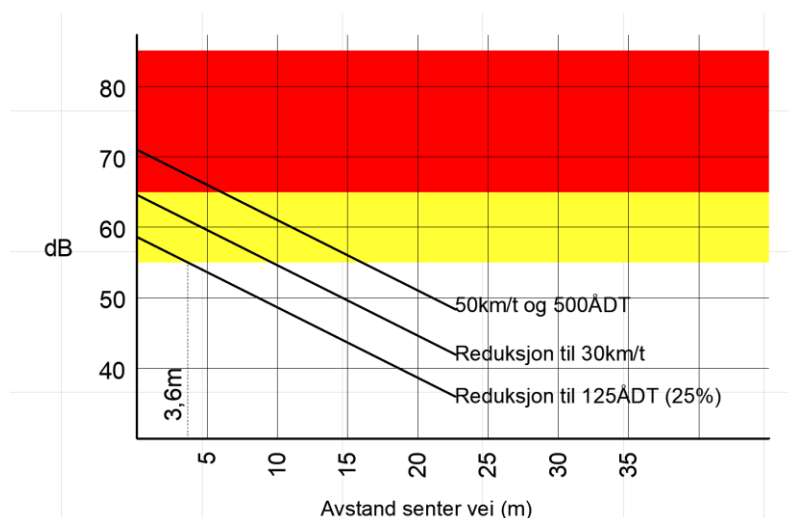
Table 1. Noise reduction caused by a 10 km/h reduction in speed (driving with constant speed) based on new Nordic emission data from 2000 [6].

Change in speed	Noise reduction light vehicles	Noise reduction heavy vehicles
From 60 to 50 km/h	2.1 dB	1.7 dB
From 50 to 40 km/h	2.7 dB	2.1 dB
From 40 to 30 km/h	3.7 dB	2.7 dB

Table 2. Noise reductions caused by reductions in the traffic volume based on the Nordic prediction method [4].

Reduction in traffic volume	Reduction in noise
10 %	0.5 dB
20 %	1.0 dB
30 %	1.6 dB
40 %	2.2 dB
50 %	3.0 dB
75 %	6.0 dB

Utsnitt fra 'Traffic management and noise-INTER-NOISE 2006, Danish Road Institute Report 147 2006

Tabell som viser reduksjon i støy med redusert fart og trafikkmengde.

6. Medvirkningsprosess

6.1 Prosess for planprogram

Det ble gjennomført oppstartsmøte med Verdal kommune den 03.06.20.

Oppstart av områdeplan for Fagerli behandlet i det politiske utvalget Plan og samfunn
09.06.2020 - PS 51/20.

Varsling av oppstart datert den 11.06.2020

Offentlig ettersyn med høringsfrist til 30.07.2020.

Fastsetting av planprogram i Komité plan og samfunn 15/09/2020 - PS 069/20

6.2 Planlagt fremdrift

Fremdriftsplanen tar utgangspunkt i at det gjennomføres et offentlig ettersyn av planprogrammet og ett offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering. Dersom det er nødvendig med flere offentlig ettersyn, vil tidsplanen for endelig behandling av reguleringsplanen bli forskjøvet. Det tas samtidig forbehold om eventuelle endringer i fremdriftsplan også av andre årsaker.

Juni 2020: Politisk behandling av oppstart av planarbeidet

Juni-juli 2020: Høring av planprogram

August - sept. 2020: Fastsetting av planprogram

August - sept. 2020: Utarbeidelse av reguleringsplan og KU

Juni. 2021 Politisk behandling av reguleringsplan med KU

Juni - Aug. 2021: Høring og offentlig ettersyn av reguleringsplan/KU

Aug./Sept. 2021: Vedtak av reguleringsplan og KU

7. Hovedpunkter i høringsinnspill

Planprogram for Områderegulering for Fagerli og Hallemsåsen ble behandlet Plan og samfunn 09.06.2020. Det har ligget ute til offentlig ettersyn fram til 01.08.2020 sammen med oppstartsvarsling av områdereguleringsarbeidet.

Det har kommet inn 14 innspill til planprogrammet/oppstartsvarselet. Dette notatet inneholder en gjennomgang/sammendrag av samtlige innspill, og en beskrivelse av hvorvidt innspillene er tatt til følge i planarbeidet eller hvordan det tas hensyn til på andre måter i den videre planprosessen.

7.1 Fylkesmannen i Trøndelag, brev datert 20.07.2020

Overordnede vurderinger fra Fylkesmannen er at en slik familieorientert boligområde vil imøtekomme målsettinger og visjoner i samfunnsdelen samt at en samlokalisering med eksisterende infrastruktur vurderes som hensiktsmessig. Likevel mener de at planarbeidet bør utsettes til forestående kommuneplanrullering fordi da får man gjort grundige vurderinger av behov, basert på konkrete analyser av befolkningsutvikling og potensial i eksisterende utbyggingsområder. I tillegg kan man vurdere ulike alternativ som imøtekommer behovene, og kan derigjennom unngå unødvendig skade på miljø og naturressurser.

[Kommunen har utført vurdering av behov basert på befolkningsvekst. Refererer her til dokumentet 'Kartlegging i forbindelse med Boligplan 2020-2023 for Verdal kommune'.](#) Dokumentet vurderer og beskriver en forventet befolknings vekst og inkluderer blant annet en gjennomgang av eksisterende og planlagt boliger. Det vises at det er mange sentrumsnært boligområder som er hovedsakelig planlagt til leilighetsbygging. Det er planlagt relativt få familieboligområder og antall ledige boligtomter egnet for barnefamilier er lavt. Alternativer er beskrevet og vurdert i planprogrammet.

[Omfanget av planen er nå redusert betydelig og størst del av opprinnelig planareal blir nå vurdert i kommuneplanrullering.](#)

Landbruk

Stor deler av planområdet er dyrkbart og det foreligger for lite konkrete og utfyllende vurderinger til å kunne omdisponere så store jordressurser. De er også bekymret for påvirkning på jordbruksareal tett inntil planområdet samt lav boligtetthet. De minner også på trearkiv og skogfrøproduksjon som må sikres før trærne hogges på arealene.

[Viser her til KU med utfyllende vurdering om dyrkbar jord i planområdet. Skogfrø produksjonsareal ligger nå utenfor planområdet.](#)

Klima og Miljø

Minner på at Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging: SPR-BATP 2014 skal legges til grunn i planleggingen. Det skal legges vekt på høy arealutnyttelse og å styrke sykkel og gang som transportform, samt tilrettelegging for kollektivtransport.

Planen må vurderes etter §§ 8- 12 i naturmangfoldloven og at området må kartlegges for arter og naturtyper for å sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Utnyttingsgraden er tilpassende for å skape et attraktivt boligfelt med litt avstand fra sentrumsområder. Viser her også til KU og vedlagt biologisk kartlegging utført av Allskog.

De minner også at grenseverdier for støy må overholdes, jfr. retningslinje T-1442/16 (KLD), samt oppdatert veileder for behandling av støy i arealplanlegging (M-128). Det bør utføres støyfaglig utredning og at evt. avbøtende tiltak blir sikret med rekefølgebestemmelser og synliggjøres på plankartet.

Viser het til KU og bestemmelser for området som beskriver og sikrer støymengder. Aktuelt støyusett areal langs Forbregdsvegen er ikke lenger inkludert i planområdet.

De krever også vurdering for overvannshåndtering på overflaten og ikke gjennom overvannsnettet samt viser til Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) som skal legges til grunn.

Viser her til KU og rapport om overvannsberegning utført av Norconsult.

Barn og Unge

Fylkesmannen minner om T-2/08 med Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen og vektlegger at det avsettes tilstrekkelig og hensiktsmessig areal for lekeområder for barn og unge, herunder areal for nærlekeplasser for de minste barna. Tilrettelegging bør tas inn i rekkefølgebestemmelsene.

Retningslinjene er nevnt i planprogrammet samt at barn og unges interesser skal vektlegges da det er spesielt viktig for familie orientert boligområder. Dette er også sikret gjennom bestemmelser for området.

Helse og Omsorg

Det vektlegges tilrettelegging for et godt bomiljø med god bokvalitet for alle aldersgrupper, tilrettelegging for fysisk aktivitet og sosiale møteplasser, tilgang til turveger, nærmiljøanlegg, rekreasjonsmuligheter og idrettsanlegg, trafiksikre og sammenhengende gang- og sykkelveger inkludert snarveger, samt støy og luftkvalitet.

Planområdet har god tilknytting til turområder i alle retninger og tilgang til gang og sykkel veger gjennom eksisterende boligfeltet. Fremtidig plan om videre utvikling og kobling ned til Forbregdsvegen vill sterke disse koblinger.

Samfunnssikkerhet

Minner på ROS-analyse.

Viser til ROS-analyse.

7.2 Trøndelag fylkeskommune, brev datert 10.07.2020

Fylkeskommunen har ingen særskilte merknader til innholdet i planprogrammet, men påpeker at det må legges vekt på løsninger tilpasset alle aldersgrupper og med ulike fysiske forutsetninger.

Veg og trafikk

De ønsker at antallet adkomster til fylkesveg og kryssinger over gang-/sykkelvegen holdes så lavt som mulig samt at det åpnes for mulighet til å etablere planskilt kryssing ifm. eventuell ny skole.

Planområdet strekker ikke lenger ned til Forbregdsvegen. Uttalelsen er fortsatt relevant for fremtidig planarbeid ved Forbregdsvegen.

Kulturminner

Grunnet nærheten til Hallemsfeltet, et av de store gravfeltene i Verdal, vil Trøndelag fylkeskommune ha behov for å gjøre arkeologiske registreringer i planområdet.

Proessen med arkeologiske undersøkelser og registrering er utført. Avgrensning av eksisterende registrert områder er endret og oppdatert.

7.3 Mattilsynet, brev datert 30.07.2020

Det er viktig at det foretas en vurdering av nærheten området har til drikkevannskilden Leksdalsvatnet, og om realisering av planene kan gi noen innvirkning på denne. Det er også viktig at det gjøres vurdering av mulige negative konsekvenser av økt aktivitet rundt nåtidig og framtidig vannrenseanlegg under anleggsarbeider og på lang sikt.

Viser her at planområdet ligger hovedsakelig utenfor nedbørsfelt for Leksdalsvatnet. Sikringssonen for drikkevannskilden er overskredet i forbindelse med vannrenseanlegg og det er påført kartet tilhørende sikringsone. Resterende deler av planområdet ligger også i terreng med helning bort fra Leksdalsvatn.

7.4 Sametinget, brev datert 05.08.2020

De har ingen spesielle kulturminnefaglige innvendinger til reguleringen, men minner på automatisk freda kulturminner.

7.5 NVE, brev datert 10.07.2020

De minner på krav til sikkerhet mot flom, erosjon og skred ved planlegging og utbygging og at kommunen vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser.

Geoteknisk vurdering er utført. Viser her til KU.

7.6 Innherred renovasjon, brev datert 02.07.2020

De ønsker en bred gjennomgang av renovasjonsløsning for området og anbefaler fellesløsninger.

Det er tatt til følge i planarbeid.

7.7 Tensio, brev datert 24.06.2020

De gjør oppmerksom på at det må tas høyde for de anlegg som det er nødvendig for dem å etablere og drifte og beskriver krav til mengde og plasseringsmuligheter for nettstasjoner og kabler. De mener at det er viktig at de er involvert tidlig i prosessen.

Plassering av nettstasjoner er utført etter diskusjon med Tensio.

7.8 Verdal kommune, Landbruk, miljø og arealforvaltning, brev datert 03.07.2020

Fagansvarlig for miljø, ønsker et tidlig fokus på vannmiljø med utredning av konsekvenser og muligheter med håndtering av overvann. Det er ønskelig med størst mulig grad av infiltrasjon til grunnen for å sikre tilstrekkelig vanntilførsel til bekker i tørkeperioder og unngå ekstra flomtopper under styrtregn.

Viser her til KU og ROS. I rapporten er det konkludert bruk av fordrøyning for å unngå flomtopper. Dette er også sikret i bestemmelser.

7.9 Forbregd-Lein velforening

Velforeningen ser positivt på foreslått utvikling.

7.10 Beboere i Ørrevegen og Rugdevegen, brev datert 13.07.2020 og 06.05.2020

De er positivt til utvidelse av boligfeltet, men mener at Hallemsåsen ikke bør være adkomstveg til flere boliger enn i dag. De mener også at trafikken til renseanlegget bør ha en alternativ adkomst gjennom det nye feltet.

Viser her til KU som utredes for økt trafikkmengde langs Hallemsåsen. Det minnes også her at videre planlagt tilkobling ned til Forbregdsvegen kommer til å avlaste trafikken i fremtiden.

7.11 Per Kristian Moen, Fagerlibakken 3

Han er bekymret for støy fra parkeringsareal og at biler skal kjøre over eiendommen hans.

Etter reduksjon i størrelse på planområdet bli ikke eiendommen til Per Martin Moen lenger avgrenset.

7.12 John Hallem, brev datert 01.07.2020

Han er positiv til utvidelse av boligfeltet, men ønsker mindre boliger nord for vegen Hallemsåsen samt en kobling gjennom planområdet fra Hallemsåsen til Forbregdsvegen.

Det er nå planlagt 4 eneboliger nord for veien Hallemsåsen. Tilkobling ned til Forbregdsvegen er planlagt med fremtidig planområde.

7.13 Stig Olav Kulstad, Fagerlibakken 1

Han er bekymret for plassering av planlagt boliger samt parkering.

Etter reduksjon i størrelse på planområdet blir ikke eiendommen til Olav Kulstad lenger avgrenset.

7.14 SVV

Statens vegvesen uttaler seg positiv til boligområde i nærheten til den nye Stiklestad skole og at det er god infrastruktur i området. De ønsker samtidig at det planlegges med færrest mulig kryss med Forbregdsvegen. De påpeker også at planen er ikke i tråd med kommuneplanens arealdel og anbefaler at planen inngår i den. De anbefaler også veg utforming i tråd med Håndbok N100, og minner på at deler av planområdet er innom gul støysone og ønsker en helhetlig støytredning.

Størst del av opprinnelige planområdet er nå inkludert i kommuneplanrullering og planlagt kobling til Forbregdsvegen kommer etter det. Støy utsett areal er ikke lenger inkludert i planområdet.
Utforming av veger blir utført etter håndbok N100.

Selv om planarealet ikke er i tråd med kommuneplanens arealdel, er den plassert som en forlengelse og innfylling til eksisterende boligareal. Det er stort behov og ønske om boligtomter av planlagt størrelse for familier i området. Det er også stor interesse i området pga. planlagt ny barneskole.

8. Referanser

Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2018, Reguleringsplanveileder.

https://www.regjeringen.no/contentassets/b1752a6a42f84a88a9595a4061956b43/no/pdfs/reguleringsplanveileder_sept_2018.pdf

Kommunal- og moderniseringsdepartementet Veileder 2020, Konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

https://www.regjeringen.no/contentassets/296b832d6e5643fbae3aed0650f60636/no/pdfs/07_ku-veileder-februar-2020-godkjent-av-pol.pdf

Kommunal- og moderniseringsdepartementet Retningslinjer 2014, Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

<https://www.regjeringen.no/contentassets/689bae9d728e48e8a633b024dcd6b34c/sprbatp.pdf>

Kommunal- og moderniseringsdepartementet Veileder 2014, Grad av utnytting Beregnings- og måleregler.

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kmd/boby/grad_av_utnytting.pdf

Trøndelag fylkeskommune 2018, Trøndelagsplanen.

https://www.trondelagfylke.no/contentassets/f267b3c304ea4c3d8881f7b489a5efa4/trondelagsplanen_2019-2030.pdf

Levanger og Verdal kommune, Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030.

https://www.levanger.kommune.no/Global/dokumenter/kommuneplan_samfunn.pdf

Bendtsen, H. and Ellebjerg 2006 Traffic management and noise. Summary from Inter noise 2006. København, Vejdirektoratet. Rapport 147.

https://www.vejdirektoratet.dk/api/drupal/sites/default/files/publications/traffic_management_and_noise.pdf

Statens vegvesen:

- 2013: Veg- og gateutforming. Norm N100 SVV
https://www.vegvesen.no/_attachment/61414
- 2013: Geometrisk utforming av veg- og gatekryss. Veileder V121 SVV.
https://www.vegvesen.no/_attachment/75045/binary/1008055
- 1989: Trafikkberegninger. Veiledning V713 SVV
https://www.vegvesen.no/_attachment/61445/binary/964059?fast_title=H%C3%A5ndbok+V713+Trafikkberegninger+%285+MB%29.pdf
- 2003: Sykkelhåndboka : utforming av sykkelanlegg. Veileder V122 SVV.
https://www.vegvesen.no/_attachment/69912
- 2006: Fartsdempende tiltak. Veileder. Håndbok V128 SVV.
https://www.vegvesen.no/_attachment/61426
- Vegkart
<https://vegkart.atlas.vegvesen.no/#kartlag:geodata/@330798,7080047,15>

Miljødirektoratet 2014, Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012). Veileder

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m128/m128.pdf>

Nibio kart

https://kilden.nibio.no/?lang=nb&X=7112374.83&Y=327987.80&zoom=5.796443979544823&topic=arealinformasjon&bgLayer=gratone_cache

Artsdatabank kart

<https://artskart.artsdatabanken.no/app/#map/1175456,7103997/4/background/greyMap/filter/%7B%22includeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22CenterPoints%22%3Atrue%2C%22Style%22%3A1%7D>

Gislink kart

<https://kart.gislink.no/kart/?viewer=kart>

NVE atlas

<https://atlas.nve.no/Html5Viewer/index.html?viewer=nveatlas#>

NGU løsmassekart

http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

Kommunekart

<https://kommunekart.com/klient/innherred/publikum?funksjon=VisKommune&kommunennummer=5038>

Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen

Reguleringsbestemmelser

Planident: 2020002
Forslag datert: 22/10 2021
Utarbeidet av: Tverrsnitt AS, Karl Moen
Forslagsstillere: KV4 utvikling AS
Johan Olav Valseth Lian

Saksbehandling:

1.gang (Oppstart) Komité plan og samfunn	09/06/2020 - PS 051/20
Kunngjøring av oppstart	13/06/2020
Offentlig ettersyn til	01/08/2020
2.gang (Fastsetting av planprogram) Komité plan og samfunn	15/09/2020 – PS 069/20
3.gang Komité plan og samfunn	18/05 2021 – PS 47/2021
4.gang Komité plan og samfunn	XX/XX 2021 sak xxx/XX
Offentlig ettersyn i perioden	
5.gang Komité plan og samfunn	
Kommunestyret, vedtak	

Revisjoner:

1 Planformål

1.1 Arealformål

Området reguleres til følgende formål og hensynssoner:

Bebyggelse og anlegg:

- Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse BFS_1 til BFS_6 (1111)
- Boligbebyggelse – konsentrert småhusbebyggelse BKS_1 (1110)
- Energianlegg BE (1510)
- Vannforsyningsanlegg o_BVA (1541)
- Renovasjonsanlegg f_BR_1 til f_BR_3 (1550)
- Uteoppholdsareal f_GU (1600)
- Lekeplass f_BL_1 til f_BL_3 (1610)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:

- Kjøreveg o_SKV, f_SKV og SVK (2011)
- Annen veggrunn – teknisk anlegg o_SVT (2018)
- Annen veggrunn – grøntareal o_SVG, f_SVG (2019)

Grønnstruktur:

- Friområde GF (3040)

Hensynssoner:

- Sikringsone - Nedslagsfelt drikkevann H110
- Sikringsone – friskt H140
- Faresone – Høyspenningsanlegg/kabler H370
- Båndleggingsone – Båndlegging etter lov om kulturminner H730

1.2

Innenfor planens områdebegrensning skal arealene benyttes til de formål som er vist på reguleringsplanen.

2 Fellesbestemmelser**2.1 Planens begrensning**

Området som omfattes av bestemmelsene er tegnet inn på plankart i målestokk 1:1000. Området er avgrenset av inntegnet plangrense. Kommuneplanens generelle bestemmelser og retningslinjer for tema som ikke er avklart i reguleringsplan skal fortsett gjelde.

2.2 Parkeringskrav

I søknader om tillatelse skal det dokumenteres at det på eget område eller fellesområde kan avsettes parkeringsplasser og manøvreringsareal som dekker minimum følgende krav;

Type bebyggelse	Bilplasser	Sykkelplasser
Enebolig	2,0 per boenhet	2,0 per boenhet
Tomannsbolig	2,0 per boenhet	2,0 per boenhet
Bolighus med 3 eller flere boenheter	1,2 per boenhet	2,0 per boenhet
Hybler/sekundærleilighet	1,0 per boenhet	1,0 per boenhet

Parkeringsplasser skal utstyres med infrastruktur som sikrer enkel ettermontering av ladestasjon.

2.3 Kulturminner

Dersom det ved arbeider i marken blir påtruffet automatisk fredete kulturminner, jf. Kulturminneloven § 3, må arbeidene straks stanses i den utstrekning de kan berøre kulturminnene. Tiltakshaver står ansvarlig for at Kulturminnemyndighetene i Trøndelag fylkeskommune og Sametinget varsles umiddelbart, jf. lov om kulturminner § 8, 2. ledd.

2.4 Utforming og estetikk

Terrengebearbeidelse innen området skal generelt tilpasses tilgrensende arealer. Bebyggelse skal mest mulig tilpasses eksisterende terreng, og gis en god arkitektonisk utforming både i seg selv og i forhold til omgivelsene. Det skal nyttes materialer som gir god estetisk kvalitet for bebyggelse og anlegg.

2.5 Teknisk infrastruktur

Området blir tilknyttet offentlig ledningsnett for vann, avløp og overvann i området. Bygninger bør ikke oppføres nærmere offentlige vann- og avløpsanlegg enn 4 meter.

Overvann skal fordrøyes før påslipp til offentlig ledningsnett. Dimensjoneringskriteriene i VA norm gjelder.

2.6 Byggegrense

- Bebyggelsen skal plasseres innenfor byggegrensene på plankartet.
- Bygninger tillates ikke oppført nærmere offentlige vann- og avløpsanlegg enn 4 meter.
- Garasjer innom planområdet som ligger ved kommunal veg eller felles adkomstveg er unntatt byggegrense og kan plasseres med portvegg minimum 5,0 meter fra vegkant eller sidevegg 2,0 meter fra veg/fortauskant.
- Garasjer og frittstående bebyggelse under 50m² er unntatt byggegrense mot naboarealer og tillates bygd inntil 1m fra tomtegrensen uten nabosamtykke.
- lekeapparater, støttemurer, gjerder, levegger, beplantning, hekker, busker og trær, kan plasseres utenfor byggegrensene, men tillates ikke plassert nærmere vegkant enn 1,5m av hensyn til brøyting og snøopplag [og ikke nærmere fulldyrket mark enn 1m av hensyn til gårdsdrift.](#)

2.7 Universell utforming og tilgjengelig boenhet

Der det er hensiktsmessig skal prinsippene for universell utforming ligge til grunn for utforming av felles uteareal for boligene.

3 Boligbebyggelse og anlegg

3.1 Boligbebyggelse

3.1.1 Byggehøyder

Boligbebyggelse med skråtak, med unntak av pulttak, kan oppføres med maksimal gesimshøyde på 6,5 m og maksimal mønehøyde på 9,5 m over planert terreng målt ved bygningens høyeste fasade.

Boligbebyggelse med pulttak eller flatt tak kan oppføres med maksimal gesimshøyde på 8,0m over planert terreng målt ved bygningens høyeste fasade.

Takoppløft eller ark på inntil $\frac{1}{4}$ lengde av takflaten kan tillates uavhengig av maksimal gesimshøyde.

3.1.2 Garasjer

Garasjer kan ha maksimal gesimshøyde på 3,0 meter og maksimal mønehøyde på 5,5 meter over planert terreng målt ved bygningens høyeste fasade.

3.2 Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse

3.2.1 Boligtomter

Områder BFS1 til BFS4 deles i boligtomter på en hensiktsmessig måte i forbindelse med detaljprosjektering av bebyggelsen.

Områdene fordeles med minimum 11 og maksimum 17 boligtomter. Det er tilknyttet følgende antall boligtomter per boligområde;

Boligområde	Minimum antall tomter	Maksimum antall tomter
BFS1	3	5
BFS2	2	3
BFS3	2	3
BFS4	4	6

3.2.2 Utnyttelsesgrad

Hver tomt kan bebygges med maksimal prosent bebygd areal (%BYA) = 45 % og maks bebygdareal = 300 m². Hver boenhet kan etableres med en tilhørende sekundærleilighet.

3.2.3 Eksisterende boligbebyggelse

Områder BFS5 og BFS6 har eksisterende boligbebyggelse som inngår i planen. Ved fremtidig utnyttelse tillates det videre deling av eksisterende tomter.

3.3 Boligbebyggelse – konsentrert småhusbebyggelse

3.3.1 Områdedeling

Område BKS1 kan deles på en hensiktsmessig måte som boligtomter, seksjonert sameie eller borettslag.

3.3.2 Utnyttelsesgrad

Området kan bebygges med maksimal prosent bebygd areal (%BYA) = 50 % og med minimum 2 og maksimum 4 boligenheter inkludert tilhørende sekundærleilighet.

3.4 Energianlegg

Område BE er avsatt til nettstasjon.

3.5 Vannforsyningsanlegg

Innenfor området o_BVA kan det oppføres konstruksjoner og anlegg for vannforsyning og tilhørende funksjoner.

3.6 Renovasjonsanlegg

3.6.1 Områder f_BR_1 til f_BR_3 er felles renovasjonsanlegg for boligene innen planen og skal brukes til bunntømte containere eller annen løsning som kommunen kan godkjenne. Løsningen skal ha universell utforming.

3.6.2 Boligtomter med direkte adkomst til hovedvegen Hallemsåsen skal ha egen renovasjonsløsning med avfallsdunker.

3.7 Uteoppholdsareal

Områder f_GU er feller uteoppholdsarealer for hele planområdet samt fremtidige områder direkte tilknyttet planområdet.

3.8 Lekeplass

3.8.1 Innenfor arealene avsatt til felles lekeplass f_BL, tillates det oppført utstyr og bygg som er i tråd med intensjonene for en lekeplass. Plan for opparbeidelse av lekeplassen skal godkjennes av kommunen. Områdene tillates inngjerdet. Gjerder og anlegg skal være minst 1,5 m fra vegkant kjøreveg.

3.8.2 Områder f_BL1 til f_BL3 er småbarnslekeplasser.

4 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:

4.1 Veger, gang og sykkelveger og fortauer

Statens vegvesens håndbok N100 og V121 legges til grunn for tekniske krav til utforming av veger, avkjørsler og krysser i planområdet. Hele planområdet skal ha fartsgrense på 30km/t.

4.2 Kjøreveg

4.2.1 Område o_SKV er eksisterende veien Hallemsåsen og er hovedvegen inn til planområdet med nye boligområder BFS_1 til BFS_4 og BKS_1, eksisterende boliger BFS_5 til BFS_6 og vannforsyningsanlegg o_BVA.

4.2.2 Område f_SKV1 skal være felles boligveg for boligene innom planområdet med adkomst fra Hallemsåsen. Vegen er planlagt med 4 m kjørebane inklusive 0,25 m brede skuldre.

4.2.3 Område f_SKV2 skal være felles adkomst for boligområdet BFS_2 og BFS_3 og planlegges med vegbredde på 3,5m inklusive 0,25 m brede skuldre.

4.2.4 SKV1 til SKV3 er privat avkjørsler til eksisterende boligtomter G/Bnr 37/283, 36/60, 36/61 og 36/62.

4.2.5 SKV4 er eksisterende gårdsvei.

4.2.6 Avkjørsler fra veger skal være fra den veg som er angitt med avkjørselspil på plankartet. Hver bolig i areal avsatt til frittliggende småhusbebyggelse skal ha egen avkjørsel eller felles avkjørsel med nabo. Boliger i areal avsatt til konsentrert småhusbebyggelse kan ha felles avkjørsel eller egen avkjørsel.

4.3 Annen veggrunn – grøntareal

Områdene o_SVG er grøntareal i forbindelse med offentlige veger.

Områdene f_SVG er grøntareal i forbindelse med veg internt i planområdet avsett til grøft og snøopplag.

4.4 Annen veggrunn – teknisk anlegg

Områdene o_SVT er vegskulder for offentlig veger.

5 Grønnstruktur

5.1 Friområde (GF)

Friområde GF etableres innom deler av båndleggingsone for kulturminner H730.

6 Hensynssoner

6.1 Sikringssone - Nedslagsfelt drikkevann

Innenfor sikringssoner for drikkevannskilder H110 gjelder egne klausuleringsbestemmelser for tiltak.

6.2 Sikringssone – frisikt

Frisiktsoner H140 etableres etter retningslinjer i håndbok N100 SVV. Innen frisiktsoner tillates ikke sikthindringer som er høyere enn 0,5 m over tilstøtende kjørebanelens plan.

- Sikttrakter for kryss der Hallemsåsen møter Moholtvegen blir 4x24m.
- Siktkrav for avkjørsler innom planområdet blir 3x20m

6.3 Faresone – Høyspenningsanlegg/kabler

Faresone H370 er areal under høgspenningslinjen (22 kV) og nye nettstasjoner. Sikringssonen høyspenningslinjen er totalt 15 meter bred, altså 7,5 meter fra senterlinje og gjelder så lenge luftlinje er i drift.

Innen faresone for høyspenningsanlegg gjelder forskrift for elektriske forsyningsanlegg fra DSB. Innen faresonen er det ikke tillatt med anlegg eller tiltak som kan være i strid med forskriften. Evt. tiltak i området må være godkjent av kraftselskapet.

6.4 Båndleggingsone – Båndlegging etter lov om kulturminner (BKM)

Båndleggingsone H730 etter lov om kulturminner omfatter buffersone på 5m rundt registrert kulturminner.

Kulturminner innom sone H730 er automatisk fredet etter kulturminnelovens § 4. Det samme er en sikringssone i et 5 meters bredt belte fra kulturminnenes ytterkant jfr. kulturminnelovens § 6.

Inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på de automatisk fredete kulturminnene innenfor hensynssone H730 er ikke tillatt uten dispensasjon fra kulturminneloven. Søknad skal sendes Trøndelag fylkeskommune i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt.

7 Rekkefølgebestemmelser og andre vilkår for gjennomføring

7.1 Krav om Nærmere dokumentasjon.

Ved søknad om byggetiltak skal det foreligge godkjente tekniske planer for veg-, vann og avløp, situasjonsplan (utomhusplan) i målestokk 1:500 som viser bebyggelsens plassering og utforming, adkomstforhold, parkeringsløsning for biler, renovasjonsløsning, beplantning, utearealer og evt. forstøtningsmurer. Situasjonsplan skal angi kotehøyder for ferdig terreng, med 0,5m-koter, og i nødvendig grad ta med tilstøtende arealer selv om disse ligger utenfor aktuelt tomteområde. Plan- og bygningsmyndighetene kan kreve supplerende materiale i form av riggplan, snitt, oppriss og tre-dimensjonal framstilling som belyser planlagte tiltak i forhold til naboskap.

7.2 Anleggsperioden

Før utbygging igangsettes skal det utarbeides anleggsplan. Planen skal redegjøre for riggområde, trafikkavvikling, avfallshåndtering etc. Planen må redegjøre for eventuell massehåndtering, herunder vurdering av fare for spredning av fremmede arter. Det må foretas en kartlegging før anleggsstart og etterkontroll etter ferdigstillelse av området. Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442/2016, og luftkvalitetsgrenser angitt i Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520, legges til grunn.

I anleggsperioden skal hensynssone H730 gjerdes inn med midlertidig gjerde.

7.3 Støy

Grenseverdiene gitt i tabell 3 i Klima- og miljødepartementets retningslinje T-1442/2018 (støyretningslinjene) gjøres gjeldende for planen.

7.4 Rekefølgekrav til opparbeidelse av felles teknisk infrastruktur

For områder avsatt til bebyggelse og anlegg kan ikke nye bebyggelse tas i bruk før:

- Nødvendige tekniske anlegg for vann, avløp, energiforsyning og kommunikasjon (adkomstvei og parkering) er ferdigstilt.
- Møteplass for biler langs Hallemsåsen er etablert.

7.5 Rekefølgekrav til lekeplass og felles uteareal

Fellesareal for lek og opphold skal ferdigstilles med utstyr (benker, lekeapparat) før ferdigattest for tilhørende boliger kan gis.

Fra: horingsuttalelse@fra-nettsiden.no

Sendt: 09.07.2021 10:13:49

Til: Postmottak Verdal

Kopi:

Emne: Høringsuttalelse

Vedlegg:

Denne epostens opprinnelse kommer fra utsiden av din organisasjon. Dersom du ikke kjenner til avsenderen må du være varsom med å ukritisk klikke på lenker eller åpne vedlegg.

avsendernavn: Jan-Olav Hegge

epostadresse: Johegge@live.no

tittel: Regulering Fagerli & Hallemsåsen

uttalelse: Ser tilgang til dette nye feltet, blir via nåverende veg til Vannverket. Det er greit, da husene langs denne vegen, opprinnelig var tiltenkt adkomst, via Rugdevegen. Det som er viktig, er at hvis man tenker å koble seg på gangsti i Orrevegen. Så må det fysisk sperre opp, så ingen biler benytter seg av denne muligheten. Samtidig er garasjeanlegg/parkeringsplass i Orrevegen privat. Og det er ikke ønskelig med gjennomfart her. Det er viktig at dette blir tatt hensyn til. Da beboere i denne gata, ikke ønsker mere trafikk her. Ellers er det bare positivt med denne utbyggingen.

Fra: horingsuttalelse@fra-nettsiden.no

Sendt: 31.07.2021 14:38:22

Til: Postmottak Verdal

Kopi:

Emne: Høringsuttalelse

Vedlegg:

Denne epostens opprinnelse kommer fra utsiden av din organisasjon. Dersom du ikke kjenner til avsenderen må du være varsom med å ukritisk klikke på lenker eller åpne vedlegg.

avsendernavn: Jan-Olav Hegge

epostadresse: Johegge@live.no

tittel: Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen.

uttalelse: Det første utkastet til dette nye boligfeltet, hadde ikke noen tilknytting til Orrevegen.

Ser nå at det er planlagt tilknytting til Orrevegen. I følge planforslaget.

Adkomst til dette nye boligprosjektet, skal gå via Hallemsåsen. Ikke noen form for tilknytting til Orrevegen. I planforslaget er det satt opp vei, helt til Orrevegen. Dette skal vell max være en gangsti. Så det må fikses i planforslaget.

Hvis det er planlagt tilknytting til gangsti i Orrevegen, så skal det uansett settes opp en fysisk sperre, så ikke kjøretøy benytter seg av dette.

Dette må være en fast fysisk sperre, da vi ser at gangstiene i Forbregd Lein, brukes med en gang steinene/sperrene fjernes før vinteren. Dette er et stort problem, og det har vært flere nesten ulykker.

Har snakket med flere i Orrevegen om dette, og de er enige om at, dette nye boligfeltet, IKKE skal tilkobles Orrevegen. Hverken nå, eller i fremtiden.

Verdal kommune
Postboks 24
7651 VERDAL

AAMHTESE/SAK
20/2728 - 4

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
21/24444

DIJ VUESIEHT./DERES REF.
GUNKVI 2020/1817

BIEJJIE/DATO
06.08.2021

Sametingets uttalelse til høring - Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen, Verdal kommune

Vi viser til deres brev 12.07.2021.

Sametinget uttaler seg her om samiske kulturminner. For hensyn som angår reindrift forutsetter vi dialog med reindriftsforvaltninga og gjeldende reinbeitedistrikt.

Sametinget ser det som lite sannsynlig at det finnes ukjente automatisk freda, samiske kulturminner i tiltaksområdet. Vi har derfor ingen spesielle kulturminnefaglige innvendinger til planforslaget.

Vi minner om den generelle aktsomhetsplikten. Denne bør nevnes i reguleringsbestemmelsene. Vi foreslår følgende tekst:

- **Kulturminner og aktsomhetsplikten.** Om noen under arbeid skulle mistenke funn av kulturminner, må en umiddelbart stanse arbeidet og gi beskjed til Sametinget og fylkeskommunen. Pålegget beskrives i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Dette må videreformidles til alle som skal delta i gjennomføring av tiltaket.

Vi minner også om at alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk freda ifølge kml. § 4 annet ledd. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et freda kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6.

Denne uttalelsen gjelder bare Sametinget. For øvrige kulturminnehensyn viser vi til egen uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune.

Heelsegh/Med hilsen

Andreas Stångberg
fágajodiheadji/fagleder

Harald Bugge Midthjell
Raeriestæjja/Rådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjämme j'ih seedtesávva vuelietjaalegapth/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Åejviedåastoje / Hovedmottaker:
Verdal kommune

Postboks 24

7651 VERDAL

Kopijja / Kopi til:
Trøndelag Fylkeskommune

Fylkets hus

7735

Steinkjer

Fra: Buran, Agnar (Agnar.Buran@ir.nt.no)

Sendt: 19.08.2021 12:06:05

Til: Postmottak Verdal

Kopi:

Emne: Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen

Vedlegg:

Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen

På sikt ser det ut som det er tenkt videre utbygging i Hallemsåsen. Vi vil derfor bruke bunntømte containere på bakken som avfallssystem. Dette avfallssystemet må da eksisterende boliger også benytte.

Plassering av disse må sees på hvordan vegtraseene blir, både nå i første byggetrinn i neste byggetrinn. De plasseringer som er foreslått er stort sett ok, men noen må justeres.

I videre utbygging ser vi for oss en kombinasjon av nedgravde og bunntømte containere.

Vei og adkomst til containerne må være tilpasset en stor renovasjonsbil med kran:

Veibredde: 4 meter

Nødvendig akseltrykk: 10 tonn

Fri høyde på veien: 4,5 meter

Fri høyde over containerne: 9 meter

Ytre radius i vendehammer/rundkjøring: 12,5 meter

Indre radius i vendehammer/rundkjøring: 5,3 meter.

Stedet der renovasjonsbilen skal stå ved tømning må være tilnærmet plant. Området må være brøytet og strødd, og biler og andre hindringer må stå minimum 1 meter unna.

Innherred Renovasjon

Agnar Buran

Statens vegvesen

VERDAL KOMMUNE
Postboks 24
7651 VERDAL

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Ola Belsaas / 74122693

Vår referanse:
20/115146-4

Deres referanse:
GUNKVI 2020/1817

Vår dato:
23.08.2021

Statens vegvesens uttalelse til offentlig ettersyn – detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen – planID 2020002 – Verdal kommune

Vi viser til deres oversendelse datert 12. juli i år.

Statens vegvesen har ansvar for å påse at føringene i Nasjonal transportplan, statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss videre som forvalter av riksveg og som faglig sektormyndighet for vegtransport.

Saksopplysninger

Bakgrunnen for saken er ønske om tilrettelegging for ny boligbebyggelse og offentlig vannforsyningsanlegg øst for eksisterende boligområde Forbregd/Lein, litt nord for Stiklestad. Planarbeidet ble kunngjort våren 2020. Planinitiativet omfattet opprinnelig et større område med ambisjoner om inntil 150 nye boenheter og områderegulering. Siden initiativet var i strid med kommuneplanens arealdel (LNFR-område), og av betydelig størrelse, rådet regionale myndigheter til å henvise nærmere planlegging til rullering av kommuneplanen.

Det er også store utfordringer knyttet til grunnforhold i området, med geoteknisk anbefaling om at kun de øverste delene av området kan utbygges. En konsekvens av dette er at det nå fremmes en nedskalert detaljregulering for inntil 19 nye boliger lengst nord i området. Planen fremmes med atkomst kun fra kv. Hallemsåsen (i eksisterende boligfelt). I samråd med kommunen inngår også areal for nytt kommunalt renseanlegg nord i planområdet.

Som statlig sektormyndighet for vegtransport har Statens vegvesen et selvstendig ansvar for å ivareta og bedre sikkerheten i vegtransporten – for alle trafikantgrupper.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Byavegen 48
7715 STEINKJER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Statens vegvesen har derfor følgende kommentarer til planforslaget:

Arealbruk

I innspillet til oppstartsvarsel var vi tydelig på at det opprinnelige forslaget var for omfattende til å gå på siden av ordinær rullering av kommuneplanens arealdel (KPA). Statens vegvesen er derfor tilfreds med at planområdet er betydelig redusert og at øvrig areal nå henvises til forestående rullering av KPA.

Infrastruktur – veg (framkommelighet)

En boligutbygging for Fagerli og Hallemsåsen må knyttes til eksisterende lokalvegnett som foreslått (kv. 2295 Hallemsåsen). Selv med en eventuell større utbygging på et senere tidspunkt, er det ikke opplagt at dette innebærer et nytt kryss med fv. 6908 Forbregdsvegen. Dette må bl.a. vurderes i en helhetlig sammenheng med planlagt skoleutbygging i sør.

Planforslaget viser ingen forslag til tilrettelegging for myke trafikanter. Dette vurderer vi som en klar mangel med planen. Selv om ikke den økte trafikken langs kv. Hallemsåsen utløser et krav om separat tilbud til gående og syklende, bør en reguleringsplan for boligformål likevel angi forslag til egen løsning for disse trafikantergruppene. Dette kan eksempelvis være i form av regulerte og opparbeidete snarveger som sikrer reell tilgang til nedenforliggende vegnett. Dette er særlig aktuelt når tilbudet ellers er kjøreveg for blandet trafikk som i liten grad er tilpasset myke trafikanters behov: 3,8 m asfaltert vegbredde med gressdekt vegskulder tilfredsstillende ikke krav til øvrig lokalveg (L2) i vegnormalene N100. Gresskledd vegskulder inngår ikke i et vegareal etter vegnormalene, men må oppgraderes/masseskiftes med pukk for å kunne driftes tilfredsstillende på helårlig basis.

Trafikksikkerhet

Stoppsikt for vegklasse L2 er 45 m. Uten at vi har dokumentasjon for dette, vil vi anta at trafikkmengden i kv. Moholtvegen, som samleveg, er vesentlig høyere enn i Hallemsåsen. Vi mener derfor at friskt på 6 x 45 meter må legges til grunn i kryss mot Moholtvegen i vest.

Faglige råd:

1. Myke trafikanters tilgang til tilgrensende vegnett i vest (Rugdevegen/Orrevegen) bør reguleres og opparbeides som snarveg til eksisterende gang-/sykkelveg i sørvest.
2. Kv. Hallemsåsen bør breddeutvides for å tåle økt trafikkmengde, maskinell vinterdrift samt gi reell møtemulighet for to personbiler med myke trafikanter i trafikkbildet.
3. Frisiktsonen mot kv. Moholtvegen i vest må utvides til **6 x 45 m**, jf. N100.

Transportforvaltning midt 1

Med hilsen

Helge A. Stabursvik
seksjonsleder

Ola Belsaas

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG, Postboks 2600, 7734 STEINKJER

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE, Fylkets hus Postboks 2560, 7735 STEINKJER

Gunhild Kvistad

*Deres ref:**Vår ref: LIER 2020/1817**Dato: 01.09.2021***Uttalelse fra rådet for likestilling av funksjonshemmede i Verdal -
Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen**

Rådet for likestilling av funksjonshemmede behandlet nevnte sak i møte 31. august 2021 og vedtok følgende høringsuttalelse:

Generell kommentar til dokumentene:

Kommentar gjelder planbeskrivelse og ROS-analyse. Det er viktig at språket i dokumentene er klart og riktig formulert og med riktig punktsetting, rettskrivning, linjeavstand og riktig bruk av navn og begrep. Dette sikrer en universell utforming og et klart språk i dokumenter generelt.

Uttalelse:

I reguleringsbestemmelsene kommer det i punkt 2.7 fram at «Der det er hensiktsmessig skal prinsippene for universell utforming ligge til grunn for utforming av felles uteareal for boligene.». Rådet vil medvirke til at denne bestemmelsen endres. Rådet mener at denne bestemmelsen er for generell og at den fritar utbyggere i å bruke prinsippene i universell utforming, når de selv anser det som lite hensiktsmessig. Hvem som skal gi dispensasjon for å avvike fra prinsippene for universell utforming, kommer ikke fram i bestemmelsene. Det betyr i praksis at utbygger selv kan velge om utbygger ønsker å bygge eller utforme uteområder etter prinsippene, eller ikke. Og da vil sannsynligvis ikke utbygger forholde seg til prinsippene for universell utforming.

Universell utforming sikrer vanligvis en god kvalitet i løsningene tidlig i planleggingen og gjør det unødvendig med tilleggstiltak eller andre kompensierende tiltak i etterkant. Planene skal sikre at løsningene som velges, skal kunne benyttes av flest mulig, i tråd med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Planbeskrivelsen henviser ikke en eneste gang til universell utforming og har ikke tatt inn over seg at det finnes en egen veileder for universell utforming i planleggingen som også innbefatter reguleringsplaner.

Det kan tyde på at universell utforming ikke er vurdert i planen. Det nærmeste vi ser er at planbeskrivelsen, i punkt 5.7, gir en beskrivelse av tilgjengelighet. Her er ikke heller ikke hensynet til universell utforming nevnt. Det kommer fram at lav fartsgrense (30 km/t) skal sikre myke trafikanter. Men vi savner en helhetlig vurdering som tar hensyn til ulike former for funksjonsnedsettelse (eksempelvis blinde/svaksynte, hørselshemmede og bevegelseshemmede) og hvordan boligområdet, veien og fellesarealene kan oppleves

tilgjengelig for alle mennesker i alle livets faser.

Med hilsen

Line Therese Ertsås
Formannskapssekretær

Verdal kommune

Postboks 24

7651 VERDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse- detaljreguleringsplan for Fagerli og Hallemsåsen - Verdal kommune

Statsforvalteren har mottatt ovennevnte reguleringsplan til uttalelse. Under følger innspill til planen på Statsforvalterens ulike fagområder:

Landbruk

I vår forhåndsuttalelse, jf. brev av 20.07.2020, var vi tydelige på at planarbeidet bør utsettes til forestående kommuneplanrullering fordi da får man gjort grundige vurderinger av behov, basert på konkrete analyser av befolkningsutvikling og potensial i eksisterende utbyggingsområder. Kommunen svarer på dette med at det er utført en vurdering av behov basert på befolkningsvekst, og refererer til Boligplan 2020-2023 som er tydelig på at det er mangel på familieboligområder og lavt antall ledige boligtomter egnet for barnefamilier, og at alternative areal er vurdert der.

Omfanget på planforslaget er betydelig redusert sammenlignet med varslet planavgrensning. Som vi signaliserte i forhåndsuttalelsen, ville en planavklaring til vannrenseanlegg være mindre problematisk. Ut fra tiltakets samfunnsinteresse og direkte konsekvenser, vurderer vi at denne delen av planforslaget er mindre utfordrende. Når det gjelder boligutbyggingen, berører denne fremdeles delvis dyrkbart areal. Det argumenteres med de samfunnsmessige fordelene ved å omdisponere arealet. Videre at deler av arealet er vanskelig å dyrke opp. Vi ser også at planområdet ligger i tilknytning til eksisterende boligfelt og i nærheten av planlagt ny skole. For å imøtekomme behov for familieboliger, finner vi at deler av planlagt utbygging kan forsvares. BFS2, BFS6 og BKS1 ligger delvis inneklemt mellom boligfeltet og eksisterende bebyggelse i BFS7, og vil ha mindre sannsynlighet for å bli oppdyrket. Vi er derimot kritiske til BFS1 som foreslås på motsatt side av Hallemsåsen.

BFS1 består av dyrkbart areal. Dyrkbare areal er også en del av det totale ressursgrunnlaget, og Statsforvalteren som landbruksmyndighet mener på generelt grunnlag at det er uheldig å bygge ned ressurser som har et reelt potensial for oppdyrking. På samme måte som dyrka mark, er arealer som er egnet for nydyrking en knapp og begrenset ressurs. Den har også et eget vern i jordlova, § 9, som angir at dyrkbar jord ikke må disponeres slik at den ikke blir egnet til jordbruksproduksjon i framtida. Videre angir plan- og bygningsloven § 3-1 at planer skal sikre jordressursene. Vi har i tillegg føringer om økt matproduksjon, bl.a. i Meld. St. nr. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken –

Velkommen til bords. For å kunne øke matproduksjonen er beskyttelse av arealressursene er en sentral forutsetning.

I tillegg til beslaget av dyrkbart areal, vil man ved å punktere et nytt jordbruksområde med boligbebyggelse, legge ytterligere press på omkringliggende areal. Vi mener denne veien heller bør fungere som langsiktig grense til vern mot tilgrensende dyrka mark. I den forbindelse viser vi til føringer om et skjerpet jordvern, sist innskjerpet gjennom Nasjonal jordvernstrategi fra 16.06.2021. fra dette vurderer vi at en boligutbygging på nordsiden av Hallemsåsen er svært uheldig.

Østre deler av planlagt boligbebyggelse grenser mot fulldyrka jord. Som vi var inne på i forhåndsuttalelsen, kan en utbygging også ha påvirkning på jordbruksareal tett inntil planområdet. For å unngå drifts- og miljømessige ulemper, typisk gjennom konflikter mellom bo- og landbruksinteressene, er det viktig at det tas inn en buffer som gir en tilstrekkelig skjerming for dette landbruksarealet. Dette kan eksempelvis sikres ved å ta ut eller redusere størrelsen på de østligste tomtene.

Med bakgrunn i jordlova § 9 fremmer Statsforvalteren som landbruksmyndighet innsigelse til omdisponering BFS1 på nordsiden av Hallemsåsen. Videre fremmer vi innsigelse til manglende buffersone mellom planlagt boligbebyggelse og dyrka mark øst i planområdet.

Berørte skogressurser

Inngrepet i skogressurser er vesentlig redusert. Det som gjenstår, er et ca. 50 meters bredt belte mellom bebyggelse og dyrka mark. Ved å ta inn en buffer som nevnt ovenfor, vil man også kunne beholde noe av dette beltet. For det arealet som skal avskoges, vil vi minne om føringer i Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, som bl.a. angir at det skal vurderes avbøtende tiltak for å sikre at karbonfangsten i skog opprettholdes.

Boligtetthet

Det fremgår at forslaget innebærer om lag 1,4 boligenheter per daa, noe vi vurderer som lavt. Sett i lys av innsigelsene ovenfor, vil utbyggingsområdet reduseres og påvirke mulighetene for økt utnytting. Det er også eksisterende bebyggelse innenfor planområdet som påvirker handlingsrommet. Vi vil likevel fremme et **faglig råd** om å øke antall boenheter. Dette ut fra at presset på arealene er stort, og det skjerpede jordvernet gjør det svært krevende å skulle omdisponere dyrka mark til utbyggingsformål framover. Ut fra dette må de utbyggingsområdene som tas i bruk utnyttes på en god måte. Dette vil vi være opptatt av i den forestående kommuneplanrulleringen.

Klima og miljø

Parkering

Vi anbefaler at det tas inn krav til etablering av sykkelparkeringsplasser under tak for boligbebyggelse – konsentrert småhusbebyggelse.

Utnyttelse

Vi vurderer at utnyttelsen av området kunne vært noe høyere. Vi slutter oss derfor til landbruksavdelingens faglige råd om at antall boenheter bør økes.

Barn og unge og Helse og omsorg

Det går en høyspentlinje gjennom planområdet. Den er markert som hensynssone H370, faresone høyspentanlegg, i plankartet og omfattes også av bestemmelsene pkt. 6.3. Hensynssonen dekker f_GU. Lekeplassen f_BL2 er trukket ut av hensynssonen, noe som er positivt, men det har medført at

lekeplassen blir liggende langs veg og inntil vegkryss og får en noe langstrakt form. Det kan derfor vurderes om en annen plassering av lekeplassen er hensiktsmessig.

Universell utforming er omtalt i bestemmelsene pkt. 2.7 og 3.6.1. Krav om plan for opparbeidelse av lekeplassene samt utomhusplan framgår av bestemmelsene hhv. pkt. 3.8.1 og 7.1. Disse to planene kan med fordel også vise hvordan universell utforming er ivarettatt.

Vi gjør oppmerksom på at det i plankartet og bestemmelse pkt. 3.8.2 for formål lekeplass er benyttet f_BL1, 2 og 3, mens det i bestemmelse pkt. 3.8.1 er beskrevet et formål benevnt f_BLK. Dette medfører at bestemmelsen blir uklar. Det gis **faglig råd** om at bestemmelsene pkt. 3.8.1 og 3.8.2 samt plankart utformes enhetlig.

Samfunnssikkerhet

Gjennomført ROS analyse virker dekkende for området. Statsforvalteren minner om at nødvendige tiltak for å møte fremtidig klimatilpassing følges opp i det videre arbeidet.

Statsforvalterens konklusjon

Det fremmes følgende innsigelse til reguleringsplanen:

1. Med hjemmel i jordlova § 9 fremmes det innsigelse til BFS1 samt manglende buffer mellom planlagte boliger og dyrka mark øst i planområdet.

Det fremmes følgende faglige råd til reguleringsplanen:

1. Det bør vurderes å øke antallet boenheter, jf. merknad ovenfor.
2. Bestemmelsene pkt. 3.8.1 og 3.8.2 samt plankart bør utformes enhetlig.

Med hilsen

Frank Jenssen
statsforvalter

Mari Mogstad
direktør
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Klima og miljø: Vegar Christoffersen Walsø – 73 19 92 62

Landbruk: Margrethe Halsan – 73 19 92 73

Samfunnssikkerhet: Knut Bakstad – 74 16 83 37

Oppvekst og Velferd, Helse og omsorg: Frode Engtrø – 73 19 93 18

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER

Verdal kommune
Johannes Bruns gate 2
7650 VERDAL

Vår dato: 06.09.2021
Vår ref.: 202006851-8
Arkiv: 323
Deres dato: 12.07.2021
Deres ref.: GUNKVI 2020/1817

Saksbehandler:
Ole-Jakob Sande

NVEs uttalelse til offentlig ettersyn av detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen til boligformål og nytt renseanlegg i Verdal kommune

Vi viser til brev datert 12.07.2021. Saken gjelder offentlig ettersyn av detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen i Verdal. Formålet med planarbeidet har vært å tilrettelegge for boligbebyggelse som en forlengelse av eksisterende boligfelt Forbregd/Lein, samt inkludere areal for nytt kommunalt vannrenseanlegg.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs kommentarer til planforslaget

Planområdet er redusert da det underveis i arbeidet har blitt påvist krevende grunnforhold, og planen fremmes nå som detaljregulering og ikke områderegulering som varslet ved oppstart.

NVE ga generelt innspill til varsel om planstart i brev datert 10.07.2020. På konkret forespørsel fra Verdal kommune har vi gitt råd i forhold krav til avklaring av tilstrekkelig stabile grunnforhold i brev datert 18.05.2021.

Grunnforhold

Sweco AS er engasjert og har gjort grunnundersøkelser, prøvegravinger og vurderinger av geoteknikken i området. Det er laget fire rapporter om grunnforholdene, og i rapport datert 29.01.2021 har Sweco vurdert hvilket areal som har tilstrekkelig sikkerhet mot områdeskred av kvikkleire i henhold til krava i byggt teknisk forskrift (TEK17) § 7-3.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I planforslaget er området avgrensa til areal som er vurdert med tilstrekkelig stabilitet. Kommunen skriver at resterende areal i varslet planområde vil bli vurdert i arbeid med kommende revidering av kommuneplanens arealdel.

NVE mener det er bra at kommunen har lagt de geotekniske vurderingene og sikkerhet mot fare til grunn for utforming av planen, og har ingen kommentarer til konklusjonene i den geotekniske rapporten.

Overvann

Norconsult AS har gjort vurderinger av situasjonen for avrenning av overvann før og etter planlagt utbygging, og har gitt råd om at overvannet fra planområdet fordrøyes slik at kapasiteten på eksisterende ledningsnett også vil være tilstrekkelig for ny utbygging. I forslag til bestemmelser er det i § 2.5 satt krav til fordrøyning av overflatevann før påslipp til offentlig ledningsnett.

NVE mener det er bra at kommunen setter krav til håndtering av økt mengde overvann som kan bli konsekvenser av planlagt utbygging. Siden det er utfordringer med kapasitet på eksisterende ledningsnett anbefaler vi også at det blir vurdert behov for å kartlegge flomveier og sikre disse i plandokumentene.

Generelt

NVE ønsker å få bedre oversikt på område som er farekartlagt, og har opprettet en løsning for [innmelding](#) av rapporter på vår nettside. Vi oppfordrer kommuner til å melde inn rapporter og faresonekart for skredfare i bratt terreng, flomfare og fare for kvikkleireskred. Informasjonen som NVE får inn vil bli brukt til å oppdatere faresonekartene i [NVE Atlas](#).

Vi ber også kommunene om å sende inn geotekniske rapporter til [NADAG](#) (nasjonal database for grunnundersøkelser), jf. brev fra NVE til kommunene datert 27.11.2019.

Med hilsen

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Ole-Jakob Sande
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE

Stiklestad, 31. august 2021

Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen

Uttalelse fra beboere med tomtegrense til Hallemsåsen

Vi viser til brev av 9. juli 2021 med melding om offentlig ettersyn – detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen. Som beboere har vi også tidligere i brev av 13. juli 2020 til Tverrsnitt gitt innspill til planene. Vi kan ikke se at de forholdene vi påpekte sommeren 2020 er tatt hensyn til i planforslaget.

Innledningsvis understreker vi at vi er positive til at det kommer nye boliger i nær tilknytning til eksisterende boligfelt, det bidrar ikke minst til å sikre framtida både for skole og barnehage i grenda. De forhold som vi peker på i denne uttalelsen handler utelukkende om trafiksikkerheten på og langs vegen, både for de som skal bo i de nye boligene og for oss som bor i de eksisterende boligene.

- I planbeskrivelsens pkt. 3.4. Trafikkforhold opplyses det at vegen Hallemsåsen har tilstrekkelig standard til å ta unna trafikk fra de nye boligene. Asfaltert vegbane er per i dag ikke tilstrekkelig bred til at to personbiler, langt mindre lastebiler, kan møtes. Når utbygger viser til at personbiler kan møtes ved å ta i bruk uasfaltert vegskulder, stemmer det for så vidt når det gjelder sommerhalvåret. Om vinteren brøytes imidlertid bare asfaltert vegbane, dermed blir det i store deler av året ikke plass til møtende personbiler. Det er også grunn til å regne med at det i en lengre anleggsperiode blir forholdsvis stor trafikk med tunge biler/anleggsmaskiner. (Vi viser ellers til vedlagte illustrasjoner fra ulike steder langs vegen).
- Utbygger peker i pkt. 5.6. på at Hallemsåsen har fartsgrense på 30 km/t og at myke trafikanter dermed kan dele vegen med bilder. Vår erfaring etter å ha bodd langs vegen siden den ble etablert for 40 år siden, er at vegen IKKE oppfattes som boliggate, med den følge at «normalfarten» langs vegen i så å si alle år har vært langt høyere enn fartsgrensa på 30 km/t. Vi har ingen grunn til tro at dette bedrer seg med nye boliger innerst i vegen og dermed økt trafikk, tvert imot vil fortsatt ulovlig høg fart gi utrygge trafikkforhold både for barn fra de nye boligene eller fra de eksisterende.
- Skolebarn fra de nye boligene vil, særlig vinterstid, ikke ha annen farbar veg til Stiklestad skole enn vestover langs Hallemsåsen før de kommer til gang-/sykkelvegen gjennom feltet. Som opplyst i første punkt er det vinterstid ikke mulig for to biler å møtes, med skolebarn også er det grunn til å frykte farlige situasjoner.
- I krysset Hallemsåsen/Moholtvegen er sikten så dårlig at krysset er uegnet til å ta unna økt trafikk.

I og med at det nye boligfeltet inntil videre er begrenset til bare å omfatte øverste del av det tiltenkte området, innser vi at Hallemsåsen blir tilførselsveg for boligene. Når det skjer **forutsetter vi at følgende tiltak blir gjennomført** for å sikre at det også i framtida blir trygt å ferdes på og langs Hallemsåsen:

- Vegen Hallemsåsen utvides slik at to personbiler kan møtes også vinterstid, primært med et avmerket felt for gåene og syklende.
- Det anlegges minimum tre fartshumper på Hallemsåsen for å sikre at kjørende overholder fartsgrense på 30 km/t. Fartshumpene bør anlegges i løpet av 2021.
- Kryss Hallemsåsen/Molholtvegen flyttes eller utbedres slik at sikten blir tilfredsstillende.
- Det settes opp gatelys langs Hallemsåsen

Med hilsen

Underskrevet av beboere i Orrevegen og Rugdevegen – se vedlegg.

Vedlegg:

Liste med underskrifter (1)

Illustrasjoner fra Hallemsåsen (2)

Illustrasjoner av trafikkforhold o.l. på
Hallemsåsen langs eiendommene i
Rugdevegen.

Bak eiendommen Rugdev. 18

Bak eiendommene Rugdev. 14 og 16

Bak eiendommene Rugdev. 4 og 6

Bildene viser manglende
oversikt i kryss Hallemsåsen
– Moholtvegen, fotgrafert
opp Moholtvegen.

Mot utkjørsel fra
Hallemsåsen til
Moholtvegen

168

Fra: horingsuttalelse@fra-nettsiden.no

Sendt: 06.09.2021 09:17:01

Til: Postmottak Verdal

Kopi:

Emne: Høringsuttalelse

Vedlegg:

Denne epostens opprinnelse kommer fra utsiden av din organisasjon. Dersom du ikke kjenner til avsenderen må du være varsom med å ukritisk klikke på lenker eller åpne vedlegg.

avsendernavn: Forbregd-Lein velforening (FLV) v/leder Lars Børre Hallem

epostadresse: lars.hallem@snk.no

tittel: Detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen

uttalelse: FLV er svært positiv til utvidelse av feltet. Vi gjør oppmerksom på vårt krav med tanke på sikkerhet. Adkomstveg, fra krysset Moholtvegen/Hallemsåsen til nye tomter, MÅ utvides. Hallemsåsen har ikke plass for 2 biler i bredden. Det må oppmerkes for myke trafikanter på høyre side bortover mot de nye tomtene. Krysset Moholtvegen/Hallemsåsen har pr.i dag NULL SIKT og det må være full stopp i trafikken for å se, noe som medfører store farer, særlig på vinter. Dette krysset må få godkjente siktlinjer.

Vårt krav er et minimum, da sikkerhet må være hensyntatt før godkjenning.

Undertegnede ønsker gjerne å være med på en befaring, slik at FLV sitt syn blir forstått og ivaretatt.

Lars Børre Hallem

Leder Forbregd-Lein velforening

VERDAL KOMMUNE
Postboks 24
7651 VERDAL

Deres ref:
Vår ref: 2021/143969
Dato: 27.08.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

INNSPILL TIL HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN AV DETALJREGULERING FOR FAGERLI OG HALLEMSÅSEN, VERDAL KOMMUNE

Mattilsynet mottok høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen i Verdal kommune. Frist for å gi svar er satt til 6. september 2021.

Høringspart og drikkevannshensyn

Vi ønsker å minne om at Mattilsynet er statlig sektormyndighet i plansaker som berører plan- og bygningsloven. Vi er således en aktuell høringspart i alle kommunale plansaker hvor drikkevann kan være berørt, og har også innsigelsesrett gjennom denne rollen. Det forventes derfor at vi blir varslet om aktuelle saker på høring.

Saken gjelder

Planforslaget skal legge til rette for inntil 19 nye boliger og nytt kommunalt vannrenseanlegg. Området er planlagt å få adkomst via Hallemsåsen.

Den planlagte byggingen skal skje nær Leksdalsvatnet som er drikkevannskilden til Verdal kommunale vannverk.

Dere kan vise til at det er etablert en ROS analyse for området, men den inneholder ingen tiltak for å hindre forurensning av drikkevannskilden.

Dere beskriver under reguleringsbestemmelsene i pkt. 6.1 følgende »Innenfor sikringssoner for drikkevannskilder H110 gjelder egne klausuleringsbestemmelser for tiltak«

og under pkt. 7.1 «Ved søknad om byggetiltak skal det foreligge godkjente tekniske planer for veg-, vann og avløp, situasjonsplan (utomhusplan) i målestokk 1:500 som viser bebyggelsens plassering og utforming, adkomstforhold, parkeringsløsning for biler, renovasjonsløsning, beplantning, utearealer og evt. forstøtningsmurer.»

og under pkt. 7.2 »Før utbygging igangsettes skal det utarbeides anleggsplan. Planen skal redegjøre for riggområde, trafikkavvikling, avfallshåndtering etc. Planen må redegjøre for eventuell massehåndtering, herunder vurdering av fare for spredning av fremmede arter.»

Mattilsynet har tidligere gitt svar i form av en e-post i denne saken datert 30. juli 2020. Vi hadde da følgende uttalelse:

«Det er viktig at det foretas en vurdering av nærheten området har til drikkevannskilden Leksdalsvatnet, og om realisering av planene kan gi noen innvirkning på denne. Det er også viktig at det gjøres en vurdering av mulige negative konsekvenser av økt aktivitet rundt nåtidig og framtidig vannrenseanlegg under anleggsarbeider og på lang sikt.»

Dere utdyper svaret fra Mattilsynet med følgende: *«mener at planområdet ligger hovedsakelig utenfor nedbørsfelt for Leksdalsvatnet. Sikringssonen for drikkevannskilden er overskredet i forbindelse med vannrenseanlegg og det er påført kartet tilhørende sikringsone. Resterende deler av planområdet ligger også i terreng med helning bort fra Leksdalsvatn»*

Aktuelt regelverk

§ 4 Forurensning

Det er forbudt å forurense drikkevann. Forbudet omfatter alle aktiviteter, fra vanntilsigsområdet til tappepunktene, som medfører fare for at drikkevannet blir forurenset. Med aktiviteter menes også friluftsliv og annen utøvelse av allemannsretten. Der det er fastsatt beskyttelsestiltak etter § 12 eller restriksjoner etter § 26, gjelder forbudet brudd på disse. I vanntilsigsområdene kan landbruksaktivitet foregå dersom det ikke forurenser drikkevannet eller medfører brudd på beskyttelsestiltak etter § 12 eller restriksjoner etter § 26

§ 26. Kommunens plikter

Kommunen skal i samsvar med folkehelseloven kapittel 2 ta drikkevannshensyn når den utarbeider arealdelen av kommuneplanen og reguleringsplaner, samt når den gir tillatelser etter relevant regelverk.

Kommunen skal i samarbeid med vannverkseieren vurdere behovet for restriksjoner for å beskytte råvannskilder og vanntilsigsområder. Dette gjelder også i forbindelse med planarbeid etter plan- og bygningsloven.

Kommunen skal i samsvar med sivilbeskyttelsesloven kapittel 5 og hensynet til samfunnssikkerhet gitt i plan- og bygningsloven påse at forsyningen av drikkevann vurderes og følges opp.

Hjemmelsutdyping

§ 4 Forbudet gjelder ikke bare direkte forurensning

Det er også forbudt å gjøre noe, en aktivitet, som øker sjansen for forurensning i det ferdige drikkevannet. I noen tilfeller er bading et eksempel på en slik aktivitet.

Forbudet inkluderer akkumulert forurensning. Med akkumulert forurensning mener vi mindre forurensning fra flere kilder som samlet sett har potensiale for å forurense drikkevannet.

Det avgjørende for om noe er forbudt etter denne bestemmelsen, er om det fører til *fare* for forurensning av det ferdige drikkevannet.

Forbudet mot forurensning skal ivaretas gjennom kommunens planbestemmelser

Eksempler på forurensninger kan stamme fra bebyggelse, bygg og anlegg, avløp, avfall, landbruks-, fiske-, industri- og servicevirksomhet, husdyrhold, samferdsel, lagring av kjemiske stoffer eller rekreasjons- og fritidsaktiviteter som for eksempel bading, hesteridning.

Dere skal beskytte råvannskilder mot forurensning

Det er et viktig prinsipp i norsk vannforsyning at drikkevannet så langt som mulig baseres på kilder som fra naturens side har god kvalitet og er lite utsatt for forurensning. På samme måte er det viktig at dere gjennom beskyttelsestiltak reduserer risikoen for forurensning av kilden mest mulig. Dette gir bedre sikkerhet enn å måtte fjerne eller uskadeliggjøre forurensningen når vannet behandles.

Mattilsynet sin vurdering

Mattilsynet mottok ikke varsel om planarbeidet, og har dermed ikke fått muligheten til å komme med alle innspill til planarbeidet.

Mattilsynet er skeptisk til at Verdal kommune tillater oppføring av til sammen 19 nye boliger ved Leksdalsvatnet, uten at dette er tilstrekkelig risikovurdert på kort og på lang sikt. I tillegg skal oppføringen skje like ovenfor inntaket til vannverket. Oppføringen av flere boliger i området vil kunne medføre en større aktivitet og dermed øke risikoen for forurensning til vannkilden.

Det er også viktig å være klar over at en økt forurensning til råvannskilden kan gi endringer i drikkevannets kvalitetsmessige karakterer uavhengig av hvilke behandlingsmetoder vannverket har.

Kommunen har foreløpig ikke risikovurdert utbyggingen ovenfor Leksdalsvatnet, med tanke på risiko for forurensning mot drikkevannskilden under bygging og oppføringen av de nye boligene.

Det planlegges bygging i et område som allerede er utbygd. Dette området ligger nær inntaket i drikkevannskilden Leksdalsvatnet. Dette betyr at risikoen øker for at vannkilden Leksdalsvatnet, kan bli mer eksponert for forurensning.

Vi minner om at det er forbudt å forurense en drikkevannskilde, det vises til § 4 *Forurensning*, i drikkevannsforskriften.

Det opplyses i planen at det skal etableres et vannrenseanlegg i området. Mattilsynet mener her at det er positivt at Verdal kommune sier de skal øke kapasiteten på vannrenseanlegget.

Det er viktig å få inkludert vann og avløp i arealplanlegging på en god og helhetlig måte, og så tidlig som mulig i planprosessen. Selv om kravet til vannforsyning er tydeligst i byggesaksdelen, er det viktig å avklare relevante forhold for planen før den vedtas, jfr. pbl § 4-2, for å synliggjøre at planen er gjennomførbar.

Det er positivt at løsning for vann og avløp skjer ved tilkobling til eksisterende offentlig anlegg. Det er også positivt at nåværende kapasitet for vannforsyningen er kartlagt, selv om vi ikke kan se at dette er nærmere beskrevet i mottatte dokumenter.

Det er satt krav til byggeavstand til VA – ledninger samt krav om ferdigstillelse før bebyggelse kan tas i bruk.

Slokkevann er omtalt i ROS – analysen, men det går ikke fram om dette er vurdert opp mot vannforsyningssystemets kapasitet / dimensjonering.

Det er viktig at ROS - analysen gir tilstrekkelig grunnlag for videre beslutninger når det gjelder tiltak innenfor hensynssonen.

Vi har følgende innspill:

VA-plan

Vi ser av planbestemmelsene «7.1 *Krav om Nærmere dokumentasjon*» at det ved søknad om byggetiltak skal det foreligge godkjente tekniske planer for veg-, vann og avløp.

Vi antar dette betyr en VA-plan med tilhørende plankart som beskriver og viser aktuelle løsninger. Gjeldende VA-norm bør legges til grunn for arbeidet.

VA – planen må omfatte hele området som blir berørt av endringer i vannforsyningssystemet, slik at endringene blir sett i sammenheng. En VA-plan skal utarbeides av personer med relevant faglig kompetanse.

Det er viktig at VA – planen viser en gjennomførbar løsning som sikrer tilstrekkelige mengder drikkevann med tilfredsstillende kvalitet.

VA – planen må derfor synliggjøre dagens kapasitet samt beregnet vannbehov innenfor planområdet ved full utbygging, inkludert slokkevann.

Mer detaljerte punkter om hva en VA – plan kan / bør inneholde - sammenstilling

- Notat med beskrivelser, nødvendige beregninger og eventuelt geotekniske vurderinger samt behov for grunnboringer / prøvegraving
- Plantegning
- Vurdering av høyder som viser fall på VA-ledninger

Følgende tekniske beskrivelse kan inngå i disse punktene:

- Eksisterende og planlagte VA-systemer, inkl. tilknytningspunkt til eksisterende anlegg. Knekkpunkter, som kummer, bør være tydelig markert i plantegningen. For større planområder med flere reguleringsplaner bør planen også vise tilknytningspunkt til ledningsanlegget i de omkringliggende områdene.
- Konflikter mellom planlagt arealbruk og eksisterende ledningsanlegg, både kommunalt og privat, må avklares på et så tidlig tidspunkt som mulig. Planen må vise hvordan konfliktene planlegges løst.
- Vurdering av om vann- og avløpssystem har tilstrekkelig kapasitet. Dimensjoneringsgrunnlag og planlagt belastning (pe) inklusivt slukkevann. Ledningsdimensjoner bør være vist i plantegning.
- Lokalisering av og adkomst til planlagte VA- anlegg: hovedledningsnett, pumpestasjoner, trykkøkingsanlegg, slokkevannsuttak, høydebasseng, fordrøyningsystemer, etc. bør fremgå av plantegning.
- Uttak av slokkevann, jf. TEK 17's anbefalinger. Viktig med tanke på ledningsnettets dimensjon og kapasitet, slik at det ikke påvirker ledningsnettet eller drikkevannet negativt.

Teknisk VA-plan

Det kan også stilles krav til en teknisk VA-plan i detaljplanleggingen. Planene bør utarbeides i henhold til Plan- og bygningsloven, kommunens VA-norm og de VA/Miljø-bladene det refereres til i denne.

Følgende kan inngå, listen er ikke nødvendigvis uttømmende.

- Siste utgave av tegningsliste, hvor alle tegninger og notater er tatt med.
- Ledningsplan VA som viser alle kummene med nummerering, alle ledningstraséene, brannhydranter og overvannshåndtering
- Lengdeprofil VA som viser terrenghøyde, fall på ledning, referanse til nummerering i plantegning og trasé på plantegning
- Detaljerte kumtegninger for vann, spillvann og overvann.
- Grøfteutførelse
- Forankring av trykkledning, iht. VA/Miljøblad 96 og 112

ROS-analyse

«Det er viktig at det foretas en vurdering av nærheten området har til drikkevannskilden Leksdalsvatnet, og om realisering av planene kan gi noen innvirkning på denne. Det er også viktig at det gjøres vurdering av mulige negative konsekvenser av økt aktivitet rundt nåtidig og framtidig vannrenseanlegg under anleggsarbeider og på lang sikt».

I planprogrammet er Mattilsynets innspill svart ut med at det utredes for i videre planarbeid. Vi kan ikke se at dette er utført i ROS-analysen.

Innenfor hensynssone drikkevann kan det tillates aktiviteter / tiltak som er nødvendig for vannverksdriften, forutsatt at dette ikke medfører fare for forurensning av drikkevannskilden.

Det er derfor viktig at det foreligger en fullverdig ROS-analyse eller tilsvarende som viser at dette er farevurdert. ROS-analysen skal blant annet vurdere risiko og sårbarhet som kan oppstå ved endret arealbruk i forhold til dagens forutsetninger.

Eierskap til ledningsnett

Eierforhold til eventuelt nytt distribusjonssystem for drikkevann (ledninger samt eventuell(e) pumpestasjon(er) og høydebasseng) bør avklares. Dersom dette skal eies av aktuelt vannverk, vil dette bli en del av ansvarsområdet til dette vannverket.

Alternativt: dersom det skal eies av annen privat part, vil dette eierskapet være å anse som «eier av vannforsyningssystem» etter drikkevannsforskriften.

Denne eieren vil være ansvarlig for å oppfylle relevante krav. For å sikre ryddige forhold, bør dette avklares, og det er nyttig om dette uttreddes og eventuelt beskrives i planprosessen.

Vi viser også til behov for avklaring i forhold til eierskap til privat eller kommunalt anlegg og nett, jf. vass- og avløpsanleggslova.

Med hilsen

Gunnhild Mareta Okkenhaug

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

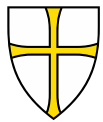
Kopi til

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Postboks 2600

7734

STEINKJER

VERDAL KOMMUNE
Postboks 24
7651 VERDAL

Vår dato: 09.09.2021

Vår referanse: 202017901-13

Vår saksbehandler:

Deres dato:

Deres referanse:

Sanna Elene Hanem Kavli

Fylkeskommunens uttalelse - Offentlig ettersyn detaljregulering Fagerli og Hallemsåsen - Verdal kommune

Vi viser til utsendelse datert 12.07.2012. Detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen er sendt på høring og offentlig ettersyn.

Detaljreguleringen blir utarbeidet med det formål å tilrettelegge for boligbebyggelse som en forlengelse av eksisterende boligfelt Forbregd/Lein. Det planlegges boligtomter for familieboliger samt et tettere utbygd område med kjederekkehus. Det er også inkludert område for nytt renseanlegg for Verdal kommune. Planen omfatter tilhørende adkomstveg fra nordvest samt grøntarealer og lekeplasser. Ny boligbebyggelse fyller inn området mellom eksisterende boliger samt strekker seg litt østover frem til dyrket areal.

Området er i gjeldende kommuneplan avsatt til LNFR.

I varsel om oppstart omfattet planinitiativet et område på ca. 114 daa og det var skissert ca. 150 nye boenheter. Fylkeskommunen var i vår uttalelse tydelig på at boligbygging i et slikt omfang burde vært avklart gjennom kommuneplanens arealdel.

Med utgangspunkt i de geotekniske rapportene som anbefaler at kun de øverste delene av området kan utbygges og de svært tydelige signalene fra regionale myndigheter ga kommunedirektøren tilbakemelding til forslagsstiller om at det likevel ikke var ønskelig at hele planområdet ble regulert samlet nå. Planforslaget fremmes derfor som en detaljregulering, og ikke områderegulering, og er kraftig redusert fra opprinnelig forslag. Planområdet er nå på 31 daa og legger opp til 17-19 nye boenheter.

Trøndelag fylkeskommune er tilfreds med at planområdet er betydelig redusert og at øvrig areal skal vurderes i den forestående revideringen av kommune planens arealdel. Det er likevel uheldig å bygge ned dyrkbart areal. Vi viser her til Statsforvalterens uttalelse.

Kulturminner eldre tid:

Planforslaget er kraftig endret siden varsel om oppstart. Dermed er planen ikke lenger i konflikt med den største kulturminnelokaliteten id. 273778. Planområdet omfatter fremdeles deler av id. 56529 og 16705, der disse er lagt inn som båndlagte områder i plankartet. I tillegg er planområdet noe utvidet nordover fra renseanlegget (o_BVA). Fylkeskommunens vurdering av denne utvidelsen er at det ikke er stort potensiale for

nye funn av kulturminner der, og vi har ingen kulturminnefaglige merknader til det utvidede området.

Vi anbefaler likevel sterkt til at man tar inn et punkt om fysisk sikring av kulturminnelokalitetene for å unngå utilsiktede skader i anleggsfasen, f.eks. under planbestemmelsenes punkt 7.2 Anleggsperioden. Vi foreslår følgende tekst: «*I anleggsperioden skal hensynssone H730_1 og H730_2 gjerdes inn med midlertidig gjerde av stålnett.*»

Vi mener også at planbestemmelsenes punkt 6.4 Båndleggingssone – Båndlegging etter lov om kulturminner med fordel kan spesifiseres mer. Vi foreslår følgende tekst: «*Kulturminnene H730_1 og H730_2 er automatisk fredet etter kulturminnelovens § 4. Det samme er en sikringssone i et 5 meters bredt belte fra kulturminnenes ytterkant jfr. kulturminnelovens § 6.*

Inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på de automatisk fredete kulturminnene innenfor hensynssone H730 er ikke tillatt uten dispensasjon fra kulturminneloven. Søknad skal sendes Trøndelag fylkeskommune i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt.»

Veg og trafikk

Vi ser at området representerer en utvidelse østover av dagens boligområde Forbregd/Lein. Ny boligbebyggelse vil knyttes til kommunale veger i boligfeltet som kobles på fv. 6908 i et etablert kryss. Det er også etablert gang-/sykkelveg på samme side av fylkesvegen som dette boligområdet. Vi kjenner til at det arbeides med planer for ny skole ikke langt fra planområdet. Tilbudet for myke trafikanter fram til dette framtidige skoleområdet og også Verdal sentrum er tilrettelagt med gang-/sykkelforbindelse. Ut fra hensynet til veg- og trafikk synes området godt egnet til boligformål.

Språkvask

Både planbeskrivelse og planbestemmelser inneholder en del ordfeil og uklare setninger. Vi anbefaler derfor en språkvask av planbeskrivelse og planbestemmelse for å unngå misforståelser. Et eksempel på dette er at i plankartet og bestemmelse pkt. 3.8.2 for formål lekeplass er benyttet f_BL1, 2 og 3, mens det i bestemmelse pkt. 3.8.1 er beskrevet et formål benevnt f_BLK. Dette medfører at bestemmelsen blir uklar. Vi anbefaler at bestemmelsene pkt. 3.8.1 og 3.8.2 samt plankart utformes enhetlig.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
Seksjonsleder

Sanna Elene Hanem Kavli
Rådgiver

Dette dokumentet er godkjent med elektronisk signatur

Saksbehandlere:
Kulturminner: Inger Marie Kimo
Fylkesveg: Geir Halvard Risvik

Ytre miljø: Ina Catharina Storrønning

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Trafikksikkerhetsutvalget i Verdal

Deres ref:

Vår ref: BAKO 2021/191

Dato: 31.08.2021

Trafikksikkerhetsutvalget Verdal kommune - Referat fra møte den 30.08.21

Komite plan og samfunn

Siri-Gunn Vinne, leder
Geir Singstad, nestleder

Varamedlem

Arvid Wold,
Vidar Nordskog,
Knut Olav Røstad,
Merete Tveita Skrove

Lensmannen i Verdal

Barnehage/skole

Barn- og unges representant

KFUV (kommunalt foreldreutvalg)

Lars Einar Karlsen

Teknisk drift

Janne Emma Risvik

Teknisk drift

Åge Elvebakk
Svein Hovland
Bård Kotheim

Forfall: Vidar Nordskog, Merete Tveita Skrove, Janne Emma Risvik

Sak nr	Beskrivelse	Ansvarlig
1	Mail fra Even Aakran vedrørende Østvollvegen: Teknisk drift gjennomfører fartsmålinger på vegen for å sjekke status på fart og trafikkmengde.	Åge Elvebakk
2	Mail fra Solbjørg By vedrørende trafikksikkerhet Dalbakken/sti Nyvegskbakken og Fridheimsgata: Det tas opp med Verdalsøra U og B om endring av adferd på syklende. Kommunalsjef oppvekst tar dette opp med sine rektorer.	Karlsen
3	Mail fra Endre Kanestrøm vedrørende Veslefrikkvegen. Her må det utføres en holdningskampanje. Utvalgsleder tar kontakt med Innherred om å gjennomføre en holdningskampanje på dette.	Siri-Gunn Vinne
4	Fartsmålinger Andevegen Målingene viser tilfredstillende fart på denne vegen.	Alle
5	Søknad til trafikksikkerhetstiltak 2021 – Gatelyst Nøkkvegen Trøndelag Fylkeskommune har bevilget kr.200.000,- til dette tiltaket. Verdal kommune har sendt aksept på at de vil gjennomføre prosjektet i høst.	Alle
6	Søknad om trafikksikkerhetstiltak 2021 – Adferd i trafikken og hjerterom	

Sak nr	Beskrivelse	Ansvarlig
	Trøndelag Fylkeskommune har bevilget kr.194.000,- til tiltaket. Verdal kommune har sendt aksept på at de vil gjennomføre prosjektet. I tillegg er det sendt søknad om utsettelse for gjennomføring av tiltaket.	Merete Skrove Tveita/Lars Einar Karlsen
7	Mail fra Jan Selvig vedrørende kryss Major Coldevins veg/Oberst Lemfords veg. Svein Hovland tar kontakt med Jan Selvik samt tar en befaring på stedet. Etter befaring konkluderer Svein at det må foretas noe beskjæring av busker.	Svein Hovland
8	Trafikksikkerhetstiltak på Fylkesveg 2022 – Invitasjon til innspill på tiltak • Gangbane Østnes bru • FV759- Siktutbedring med kryss FV165 • Utbedring Kvernbrua	Alle
9.	Reguleringsplan Fagerli og Hallemsåsen – Høring • Det benyttes 4,5 m asfaltert bredde på offentlige kjøreveger. Det benyttes i tillegg ensidig kantstein • På vegen Hallemsåsen ønsker Trafikksikkerhetsutvalget at det anlegges ett asfaltert fortau, minimum bredde 2,0 m.	Alle
10.	Bepanting i rundkjøringer - Trafikksikkerhet Alle rundkjøringer i Verdal med beplanting er Fylkeskommunale. Fylkeskommunen har en vedlikeholdsplan på dette. Hvis ønskelig kan det tas kontakt med Fylkeskommunen vedrørende temaet.	Svein Hovland
11.	Reguleringsplan Ørin sør Trafikksikkerhetsutvalget mener at det er viktig at Gang/sykkelvegforbindelse over regulert område opprettholdes.	Bård K.
12.	Mail fra Renate Musum Stangvik datert 25.08.21. Gjelder trafikksikkerhet i buss. Mailen oversendes Kristin Gomo Hallem iforbindelse med Trafikksikker kommune. Barnehagene utfordres på dette.	Bård K.
13.	Mail fra Katrin Sofie Herjuaune vedrørende trafikkforhold Vinne skole datert 27.08.21. Elever skal på skolen skal settes av i busslomme ved FV72 og gå opp til skolen. Leder av Trafikksikkerhetsutvalget tar dette opp med skolen og FAU-leder.	Siri-Gunn Vinne
14	Kleppen - Trafikkmåling Utvalgsleder orienterte om gjennomførte trafikkmålinger på FV 6900 ved Kleppen. Overraskende lav fart ble målt. Neste møte: Avholdes 28.september kl.9.00.	

Sak nr	Beskrivelse	Ansvarlig

Med hilsen

Bård Kotheim

Virksomhetsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref: 2020/7264

Vår ref: GUNKVI 2020/1817

Dato: 22.10.2021

Anmodning om trekking av innsigelse - detaljreguleringsplan for Fagerli og Hallemsåsen

Vi viser til uttalelse fra Statsforvalteren datert 03.09.2021.

I uttalelsen fremmes følgende innsigelse til reguleringsplanen:

1. *Med hjemmel i jordlova § 9 fremmes det innsigelse til BFS1 samt manglende buffer mellom planlagte boliger og dyrka mark øst i planområdet.*

Det gis også følgende faglige råd:

1. *Det bør vurderes å øke antallet boenheter, jf. merknad ovenfor.*
2. *Bestemmelsene pkt. 3.8.1 og 3.8.2 samt plankart bør utformes enhetlig.*

Innsigelse til BFS1

Begrunnelsen for innsigelsen til BFS1 er som følger: «BFS1 består av dyrkbart areal. Dyrkbare areal er også en del av det totale ressursgrunnlaget, og Statsforvalteren som landbruksmyndighet mener på generelt grunnlag at det er uheldig å bygge ned ressurser som har et reelt potensial for oppdyrking. På samme måte som dyrka mark, er arealer som er egnet for nydyrking en knapp og begrenset ressurs. Den har også et eget vern i jordlova, § 9, som angir at dyrkbar jord ikke må disponeres slik at den ikke blir egnet til jordbruksproduksjon i framtida.»

Forslagsstiller har i samråd med Verdal kommune tatt ut område vist som BFS1 i høringsforslaget. Grunnlaget for denne delen av innsigelsen er dermed bortfalt.

Innsigelse til manglende buffer mellom planlagte boliger og dyrka mark øst i planområdet

Begrunnelsen for innsigelsen er som følger: «Østre deler av planlagt boligbebyggelse grenser mot fulldyrka jord. Som vi var inne på i forhåndsuttalelsen, kan en utbygging også ha påvirkning på jordbruksareal tett inntil planområdet. For å unngå drifts- og miljømessige ulemper, typisk gjennom konflikter mellom bo- og landbruksinteressene, er det viktig at det tas inn en buffer som gir en tilstrekkelig skjerming for dette landbruksarealet. Dette kan eksempelvis sikres ved å ta ut eller redusere størrelsen på de østligste tomtene.»

Det eksisterer i dag ikke noe krav i overordnet plan i Verdal kommune om at slik buffersone skal etableres i forbindelse med planlegging av nye boligområder/boliger. I kommunen er det mange eksisterende boligfelt og enkelthus som ligger tett inntil landbruksarealer. Nærheten til dyrka jord er en del av det å bo i en landbrukskommune og dette har til nå i liten grad vært gjenstand for konflikter i Verdal. Kommunen er på generelt grunnlag enig med Statsforvalteren i at buffersone kan være en god løsning mellom boliger og landbruksarealer for å unngå konflikter i fremtiden. Kommunen vil vurdere å ta inn en slik føring i revisjonen av kommuneplanens arealdel.

Når det gjelder reguleringsplanen for Fagerli har kommunen og forslagsstiller kommet frem til at ulempene ved å ta inn en buffersone mot øst er større enn fordelene. Fagerliområdet er attraktivt for utbygging og de øverste tomtene vil få flott utsikt. En buffersone mot øst vil redusere byggearealet og gjøre det vanskeligere å få til god utnyttelse av det smale arealet mellom de eksisterende boligene og dyrkajorda. Terrenget er bratt og en skjerm må derfor ha en betydelig bredde for å gi tilstrekkelig effekt. Mange boliger i det eksisterende boligfeltet Forbregd/Lein ligger nært dyrka jord og situasjonen for de som flytter inn i nye boliger i østre del av denne planen vil være tilsvarende som i feltet forøvrig. I dette tilfellet mener vi derfor at det er viktigere med god utnytting enn å regulere inn en buffersone og dermed redusere antallet boenheter.

Kommunen ber om at innsigelsen til manglende buffersone trekkes med utgangspunkt i en vurdering av at det for akkurat dette området er viktigere med god utnytting av byggearealene enn å etablere en buffersone for å hindre mulige konflikter. Det vil være aktuelt å ta inn en retningslinje om buffersoner i ny KPA.

Faglig råd om å øke antallet boenheter:

Statsforvalteren har følgende råd angående utnytting av området: *«Det fremgår at forslaget innebærer om lag 1,4 boligheter per daa, noe vi vurderer som lavt. Sett i lys av innsigelsene ovenfor, vil utbyggingsområdet reduseres og påvirke mulighetene for økt utnytting. Det er også eksisterende bebyggelse innenfor planområdet som påvirker handlingsrommet. Vi vil likevel fremme et **faglig råd** om å øke antall boenheter.»*

Både kommunen og forslagsstiller ønsker en høyest mulig utnytting av planområdet, samtidig som vi er opptatte av å kunne tilby et boligtilbud i dette området med varierte boligtyper. Planområdet som det nå fremmes detaljregulering på er tenkt som første etappe i en større boligutvikling nær den planlagte nye Stiklestad skole. Dette øvre arealet vil få adkomst via Hallemsåsen. Det er av hensyn til beboerne i eksisterende boligfelt ikke ønskelig å legge tilrette for et høyt antall nye boenheter i øvre del. Nedre del vil få adkomst direkte fra Forbregdsvegen. I den samlede planen for hele boligutviklingen i Fagerli er det derfor tenkt lavest utnytting av arealet som kobles på eksisterende felt og vesentlig høyere utnytting av nedre arealer. I høringen har det kommet inn merknader fra beboere i området som er bekymret for økt trafikk. Det er ikke ønskelig å øke utnyttningen slik at det tillates vesentlig flere nye boliger enn det som ble vist i planforslaget som har vært på høring.

Planforslaget som har vært på høring åpnet for 15 nye eneboligtomter pluss tomt med 2 - 4 enheter som konsentrert småhus dvs. **inntil 19 nye boenheter**. I ny revidert plan er område BFS1 med 4 eneboligtomter tatt ut for å imøtekomme innsigelsen. For å opprettholde en akseptabel utnytting er det lagt inn en mulighet for noe høyere utnytting av alle delfeltene ved at det settes minimum og maksimum for småhusområdene BFS1-4:

Postadresse:

Postboks 24
7651 VERDAL
Tlf. 74 04 82 00

Saksbehandler:

Gunhild Kvistad
gunhild.kvistad@verdal.kommune.no
Tlf.

Organisasjon:

Organisasjonsnr. 938587418
E-post: postmottak@verdal.kommune.no
Web: <http://www.verdal.kommune.no>

Minimum settes tilsvarende høringsforslaget, dvs. totalt 11 enheter. Revidert plan åpner for en maksimumramme på totalt 17 tomter:

	Min	Maks
BFS1	3	5
BFS2	2	3
BFS3	2	3
BFS4	4	6

Område BKS_1 beholdes med min. 2 og maks. 4 og mulighet for utleie i tillegg.

Etter de siste endringene vil området kunne bygges ut med **inntil 21 enheter**.

Faglig råd om å endre bestemmelsene pkt. 3.8.1 og 3.8.2 samt plankart slik at dette utformes enhetlig skal være imøtekommet. Plankart og bestemmelser er kodet på nytt siden tidligere benevnt område BFS_1 er tatt ut av planen.

Verdal kommune anmoder med utgangspunkt i de endringene som er gjort Statsforvalteren om å trekke innsigelsene til reguleringsplanen.

Med hilsen

Gunhild Kvistad

Fagansvarlig plan- og byggesak

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

- 1 Planbeskrivelse_22.10.2021
- 2 Plankart
- 3 Reguleringsbestemmelser_ 22.10.2021

Verdal kommune

Postboks 24

7651 VERDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tor Sæther, 73 19 92 82

Statsforvalterens svar på anmodning om trekking av innsigelse - detaljregulering for Fagerli og Hallemsåsen

Vi viser til kommunens brev av 22.10.21 med forslag til reviderte plandokumenter samt vår høringsuttalelse i saken, jf. brev av 3.9.2021.

Innsigelse til BFS1

Område BFS1 er tatt ut, noe som sikrer ivaretagelse av dyrkbare arealer på nordsida av Hallemsåsen. Vår innsigelse til dette området vil dermed være **imøtekommet**.

Innsigelse til manglende buffer mellom planlagte boliger og dyrka mark øst i planområdet

Vår innsigelse var begrunnet i faren for drifts- og miljømessige ulemper som følge av potensielle konflikter mellom bo- og landbruksinteressene. Kommunen oppgir at det har vært få slike konflikter i Verdal fram til nå, og at kommuneplanen ikke har noen slike bestemmelser om buffersone. All den tid dette er et LNF-område, vurderer vi at behovet for en slik buffer må vurderes uavhengig av gjeldende KPA-bestemmelser. Kommunen er også, på generelt grunnlag, enige med oss i at en buffersone kan være en god løsning for å unngå konflikter i framtiden. Det er derfor positivt at kommunen vil vurdere å ta inn en slik føring i revisjonen av KPA.

I kommunens oversendelse er planavgrensningen uforandret. I tillegg til den opprinnelige byggegrensen, er det tatt inn et nytt punkt i bestemmelse 2.6 som innebærer at tiltak som lekeapparater, støttemurer, gjerder etc. ikke kan plasseres nærmere enn 1 meter fra fulldyrka mark. Slik vi ser det, gir ikke 1 meters buffer noen fullgod sikring mot potensielle drifts- og miljømessige ulemper. Samtidig merker vi oss kommunens øvrige argumentasjon i saken, inklusive de konkrete vurderingene av topografi og arealutnyttelsen i dette området. Etter en samlet vurdering, og ut fra de endringene som er gjort for å øke antallet boenheter, vurderer vi at planforslaget kan aksepteres. Vi vil ut fra dette **trekke innsigelsen** til buffer mellom planlagte boliger og dyrka mark.

Planen kan med dette egengodkjennes.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
Seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Tor Sæther
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandler:
Landbruk – Margrethe Halsan – 73 19 92 73

Valg av ungdomsråd for perioden 2021-2023

Saksbehandler: Line Therese Ertsås E-post: line.ertsas@verdal.kommune.no Tlf.: 47692392	Arkivref: 2019/1428 - /033
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Kommunestyre	13.12.2021	131/21

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunedirektøren foreslår at følgende velges til ungdomsrådet for perioden 2021-2023:

For Vuku oppvekstsenter:

Vilde Hafstad Bruvold (leder)

Liza Rashevskia

For Verdalsøra ungdomsskole:

Johannes Rinnan

Leia Moen

Åpne plasser:

Kristoffer Holm

Vendelin Fredin Risvik

Verdal videregående skole:

Esake Tefu (nestleder)

Kristoffer Størseth (sekretær)

Elise Blekken

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Ungdomsrådet er opprettet i samsvar med kommunelovens § 5-12 og forskrift om medvirkningsordning.

Ungdomsrådet består av 9 medlemmer og disse må på valgtidspunktet ikke har fylt 19 år. Den som velges trenger ikke bo i Verdal kommune og det er ikke et krav om å ha stemmerett. Begge kjønn skal være representert med minimum 40 %

Kommunestyret velger medlemmene i ungdomsrådet etter forslag fra elevråd, ungdomsklubb, ungdomsorganisasjoner med følgende fordeling:

- 2 representanter fra Verdalsøra ungdomsskole
- 2 representanter fra Vuku oppvekstsenter
- 3 representanter fra Verdal videregående skole
- 2 representanter etter forslag fra ungdomsklubb/ungdomsorganisasjon.

Medlemmene av Ungdomsrådet velges for 2 år av gangen. Det er ingen begrensning på antall perioder en representant kan sitte i rådet ut over begrensning i alder. Valgt ungdomsråd fungerer til nytt er valgt.

Ungdomsrådet velger selv leder og nestleder.

Det har nå gått to år siden forrige valg, og det må derfor velges nytt for perioden 2021-2023.

Det har kommet følgende forslag på medlemmer:

For Vuku oppvekstsenter:
Vilde Hafstad Bruvold (leder)
Liza Rashevskia

For Verdalsøra ungdomsskole:
Johannes Rinnan
Leia Moen

Åpne plasser:
Kristoffer Holm
Vendelin Fredin Risvik

Verdal videregående skole:
Esake Tefu (nestleder)
Kristoffer Størseth (sekretær)
Elise Blekken

PS 132/21 Orienteringer

Interpellasjon fra Tore Landstad (FRP) - SFO-tilbudet

Saksbehandler: Pål Sverre Fikse E-post: paal.fikse@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2021/3434 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Kommunestyre	13.12.2021	133/21

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Representanten Tore Landstad (FRP) har fremmet følgende interpellasjon til ordfører:

«SFO tilpasset alle.

Skolefritidsordningen i kommunen er et populært og kjærkomment tilbud. Ofte er det for foreldrene tvingende nødvendig å ha barna på SFO for at hverdagen med jobb og andre forpliktelser skal gå opp. SFO er i tillegg en stor del av det sosiale nettverket for mange barn som ikke har så mange andre fritidssysler eller bor i et område uten mange jevnaldrende.

I Verdal kommune stenges SFO når skolene stenges, noe som fører til problemer for mange foreldre som ikke har alternativt barnepass. Disse foreldrene tvinges til å ta ferie samtidig som skoleferiene, noe som enkelte ganger kan være problematisk i forhold til jobbsituasjon. For aleneforeldre er det ekstra vanskelig, spesielt om sommeren når ferien er så lang. Verdal er en industrikommune som bør forsøke å tiltrekke seg flere unge i etableringsfasen, for å sikre nok tilgang på kvalifisert arbeidskraft i fremtiden. Da er det synd at man ikke kan kombinere vanlig jobb med å ha barn i skolepliktig alder.

I de fleste andre kommuner har man et SFO-tilbud i skoleferier, og stenger bare SFO 3-4 uker midt på sommeren. I kommuner med flere skoler er det ofte samkjøring mellom skolene slik at SFO er åpent på bare 1 skole. Det er også mange plasser bindende påmelding i god tid før feriene. På den måten får man et tilbud, samtidig som ferie kan avvikles.

Forslag til vedtak.

Kommunedirektøren bes så snart som mulig om å legge frem en sak til kommunestyret, der mulige løsninger og kostnader for å opprettholde åpen SFO i skoleferiene blir belyst. Saken legges frem i god tid før revidert budsjett 2022, med sikte på eventuell innføring fra sommeren 2022.»

Ordføreren vil besvare interpellasjonen i møtet.